

CASGLIAD

9

HYMNAU, CANIADAU,

AC

ODIAU YSBRYDOL.

AT WASANAETH

SAINT Y DYDDIAU DIWEDDAF,

YN NGHYMRU.

~~~~~

MERTHYR-TYDFIL:

CIHOEDDwyd AC AR WERTH GAN J. DAVIS,
YN GEORGETOWN.

1852.

DD.

ddywenydd
h bendithio
h iaith eich
i yn dyfod
ill yn eich
r Mormon,
au, ac am-
d oedd yn
id casgliad
Mae Llyfr
dim sydd
ydym wedi
Newydd, o
nôach nag
ydys wedi
llian, ac y
o hymnau
ac ar yn
hyny, ni
nu hymn-
er mwyn
n fod pob
i enwadau
geiniau o
yn y llyfr

MERTHYR TYDFIL:
ARGRAFFWYD GAN J. DAVIS, GEORGETOWN.

RHAGYMDRODD.

ANWYL SAINT,—Y mae yn ddywenydd genym i fod yn gyfryngau i'ch bendithio chwi a gwahanol lyfrau yn eich iaith eich hunain, trwy y rhai yr ydych yn dyfod yn gydradd a chenedloedd ereill yn eich breintiau. Er fod genych Llyfr Mormon, yr Athrawiaeth a Chyfammodau, ac amryw lyfrau da ereill; etto, nid oedd yn eich meddiant hyd yn hyn ond casgliad lled amherffaith o Hymnau. Mae Llyfr Hymnau mor anghenrheidiol a dim sydd genych; ac yn bresennol yr ydym wedi dwyn allan Llyfr Hymnau Newydd, o faintoli llawer mwy, a chrynôach nag un a fu genych o'r blaen. Yr ydys wedi bod yn ofalus yn ei ddygiad allan, ac y mae yn cynnwys cyflawnder o hymnau ar bob pwne anghenrheidiol, ac ar yn agos bob math o fesur. Gan hyny, ni fydd achos mwyach i'r Saint ganu hymnau anghyd-drawiadol â'u flydd, er mwyn ateb rhyw dônau neillduol, gan fod pob math o fesur mewn arferiad gan enwadau crefyddol yr oes, ynghyd ag ugeiniau o fesurau ereill, yn gynnwysedig yn y llyfr hwn.

Y mae amryw wedi bod â llaw yn y gorchwyl o gyfansoddi yr Hymnau, ac y mae llythyrenau cyntaf eu henwau wrthynt, oddieithr hymnau y brawd Davis, y rhai a adnabyddir wrth y seren (*) sydd ar eu hol. Yr ydys wedi gwneyd pob gwelliant a ellid yn yr holl hymnau; a gosodwyd i mewn gymmaint o hymnau y ddau gasgliad blaenorol, ag a ystyriwyd yn deilwng, a chyfleithwyd hefyd y goreuon o hymnau y Llyfr Seisnig, yr hyn oll a wna y llyfr presennol yn deilwng o bob derbyniad.

Yr ydym yn awr yn ei gyflwyno i sylw a gwasanaeth ein brodyr, gan daer erfyn y bydd o fendith arbenig iddynt, ac y teimlant yn helueth o ddylanwadau hyfryd yr Ysbryd Glân wrth ei gann yn eu cyfarfodydd ac ar eu haelwydydd, a phob amser wrth ei ddarllen. Bydded bendith yr Hollalluog ar yr holl hymnau, ac ar yr holl saint a'u canant, yn enw Iesu Grist. Amen.

Eich gostyngedig weision,

W. S. PHILLIPS,
JOHN DAVIS,
THOMAS PUGH.

Merthyr, Tach. 29, 1852.

CYNNWYSIAD

o

WAHANOL DESTONAU YR HYMNAU.

A.

ADEILADIAD Tŷ Dduw—119

Adferiad cyffredinol—1, 207, 251, 292, 322,
412, 491, 540, 541

Adferiad yr Efyngyl—2, 21, 40, 53, 76, 79,
83, 121, 164, 233, 279, 281, 337, 345, 351,
355, 358, 399, 411, 415, 480, 494, 505,
507, 509, 511

Adfywiad personol—439

Adgyfodiad—52, 293

Angeleddu y waddw a'r amddifad—531

Amrywiaeth—12, 72, 80, 82, 84, 89, 148,
152, 177, 185, 200, 202, 226, 241, 243, 246,

248, 359, 390, 395, 420, 421, 436, 441, 462,
496, 504, 519, 521, 526, 529, 537, 553

Angladdau—61, 62, 68, 291, 295, 297, 301,
446, 447, 538

Annogaeth i ymgysuro a bod yn llawen—
45, 144, 194, 304

Annog i bregethu yr Efyngyl—195

Annog i ffyddlondeb—325, 432, 437

B.

Bedydd—11, 15, 113, 114, 178, 319

Bendithio Plant—474, 512

Bendithion Seion—162, 265, 543

Blwyddyn Newydd—252

Boreuol gân—300
 Breniniaeth Crist—282
 Brysio gwaith Duw—472
 Buddugoliaeth ar y gelyn—401, 424
 Bugeiliaeth Crist—250
 Bywyd trwy farwolaeth Crist—42, 140

C.

Cael Duw—397
 Cam-gybuddiadau—216
 Canlyn Crist—110, 376, 451, 569
 Cariad—30, 103, 346, 348, 350, 352, 377, 517
 Cariad brawdol—70, 354
 Cariad Duw—460, 528, 548
 Cariad wledd—434
 Codi dyn o'i gwymp—38, 513
 Crefydd—56, 173, 262, 268
 Cwestiynau dyrys—16
 Cwymp Babilon—567
 Cyfammod newydd—25
 Cyflawnder y Saint—502
 Cyfranau at y Deml—389
 Cymdeithas y Saint—150, 157, 228
 Cyn-fodoldeb dyn—523

D.

Darostyngiad Crist, er achub dyn—573
 Dedwyddwch y fyddlawn yn Seion—499
 Deisyf y Doniau Ysbrydol—134, 416
 Derbyn yr Ysbryd wrth osod dwylaw—163
 Dewrder plant Duw—452

Dinas Enoc—508
 Dinystyr Babilon, a diogelwch Seion—116,
 456, 544
 Diolchgarwch—6, 31, 66, 90, 101, 188, 227,
 234, 371, 524, 557
 Doniau Ysbrydol—4, 55, 167
 Dydd y Farn—142
 Dyfodiad Crist—23, 37, 109, 133, 147, 294,
 318, 403, 478
 Dyffryn y Mynyddoedd—253
 Dygasedd y Babiloniaid—454
 Dymuniad am lwyddiant Gweision Duw—
 94, 115, 182, 255, 310, 526
 Dymuniad am lwydd yr Efengyl—181, 249,
 341, 378, 379, 383, 385, 386, 387, 381
 Dystryw y Nephiaid—539

E.

Efengyl—57, 59, 78, 151, 197, 306, 339, 347,
 380, 388, 430
 Eglurhad yr Ysbryd—464
 Eglwys—176, 312
 Efyndiad am nerth i deithio i Seion—326
 Efyndiad am wraudawriad Gweddau—20, 223,
 229, 303
 Eilidigaeth—22, 60, 69, 190, 201, 245, 330,
 458, 155

FF.

Ffarwelio â'r Ymfudwyr—516
 Ffarwel wrth Ymfudo—73, 137, 193, 196,
 215, 263, 316, 466, 530, 562

Ffol o Babilon i Seion—9, 71, 106, 203, 210,
244, 314, 364, 433, 476
Ffydd a gweithredoedd—221, 220
G.
Gair Doethineb—209, 260, 264
Gair neu eiriau Duw—41, 175, 184, 259,
317, 327, 545
Galwad Adref—224, 410, 429, 518
Galwad i Seion—35, 74, 225; 369, 370, 428,
442, 460, 486, 488, 497, 549, 558
Galwad o Babilon—372, 520
Galw gweision neu weithwyr—75, 146
Gallu Duw yn mhob peth—448
Gau-grofydd—238
Gau-grofyddwyr—236
Gegoniant yr Oen—287
Gorchfygu pechod—393
Gorchymyn i bregethu yr Efyngyl—77
Gorchymynion Crist—323
Gorthrymder Babilon a rhyddid Seion—
127, 199, 286, 481, 482, 559, 560
Gwahodd i ufyddhau yr Efyngyl—5, 14, 17,
67, 86, 88, 112, 130, 149, 156, 170, 189,
192, 208, 256, 449, 527, 370, 571
Gwaredigaeth—204, 409, 536
Gweddî ar ran holl Awdurdodau yr Eglwys
565
Gweddî ar ran y Cleifion—453, 556
Gweddio—138, 143, 261, 405
Gweddio am north—7, 131, 382, 550

Gweddio am dywelliad o'r Ysbryd—10, 111,
154, 172, 186, 212, 270, 272, 274, 276,
278, 313, 450, 490, 554
Gweddio am north i bregethu—168
Gweddio am y Dyddanydd—145
Gweddio am ysbryd Gweddî—489
Gweithredoedd crenlawn Babel—514
Gwihllan Iesu—349
Gwlad yr Addewid—18, 44, 139, 159, 163
Gwobr Diwydrwydd—128
Gwybodaeth—95

II.

Hiraeth am Seion—126, 222, 305, 313, 360,
425, 427, 445, 457, 461, 483, 522, 542,
546, 555
Hayrol gân—299
Hyder am Seion—39, 43, 136, 551
Hymnau Cymmanfaol—48, 230, 231, 283,
285
Hymnau Cyngbor—32, 96, 97, 120, 122, 123,
124, 125, 129, 179, 329, 333
Hymn deuluaid—257

LL.

Llef am ymwared o Babel—374
Llef oddiwrth Joseph—394, 498
Llwyddiant y Gwirionedd—431
Llwyddiant yr Efyngyl—29, 169, 353
Llwyddiant y Saint—100, 471
Llyfr Mormon—214

M.

Mawl i Dduw—19, 92, 107, 141, 153, 187,
212, 218, 269, 311, 362, 365 (anthem), 367,
373, 418, 423, 443, 444, 479, 504, 510,
535, 547, 552, 561, 568, 574

Mawl i'r Oen—426

Mawl yn Seion—122, 240, 290, 298, 465,
477, 532

Mawradl Duw—357

Merch Seion—495

Millfwyddiant—3, 102, 302, 328, 336

Millwrio o blaid y ffydd—440

N.

Nauvoo—191

Neithior a Swper yr Oen—308, 475

North Duw—470

North yn ol y dydd—506

O.

Ofni a lloni—404

Offeiriadaeth santiaid—307

Ordinadau—321

P.

Penderfyniad—99, 108, 205, 258, 266, 280,
566

Perffethderau Duw—375

Pregethu i'r Ysbrydion yn Ngharchar, a
bedyddio dros y Meirw—36

Priodas—206

Profi pob peth—160

R.

Rhyddhad o gaethiwed—183, 284, 309, 363
Rhoddion yr Offeiriadaeth—572

S.

Sabbath—27, 50, 58

Sacrament—46, 87, 118, 157, 340, 342

Seion—26, 47, 81, 104, 105, 161, 219, 269,

311, 324, 356, 406, 459, 487, 492, 503,

563, 564

Seion yn le o waredigaeth—28, 288, 419,
473, 534

T.

Taith o bererindod—334

Teml Duw yn y Dyffryn—500

Teyrnas Dduw—13, 51, 63, 91, 93, 180, 239,

343, 396, 398, 407, 417, 453

Teyrnasiad y Saint—296

Tystiolaeth—64, 493

Tystiolaeth yr Ysbryd—213, 368

Tywyllwch y byd—254

U.

Ufydd-dod—33, 331

Undeb—65

Y.

Y Cenedon sy'n efengylu tanguefedd—485

Y daith i Seion—366, 485

Y Diwedd gerllaw—402

Y Gareg o'r Mynydd—8, 24, 135, 211, 384

- Y gwan o nerth—515
 Y Jerusalem Newydd—400
 Y Mab Afradlon yu dychwelyd—361
 Ymadael o Gyfarfodydd—49, 54, 235, 271,
 273, 275, 277, 575
 Ymddangosiad Angylion—422
 Ymgylfarfod ynghyd—34, 85, 98, 106
 Ymprydio—237, 484
 Yr ail Salm—467
 Yr Arwyddion yn canlyn—335
 Yr etifeddiaeth—338
 Yr unig ffordd—174, 267, 408, 463
 Yr Ymgasgliad—217, 332, 413
 Yr Ysbryd Glan a'i weithrediadau—117, 391
 Ysgol Sabbothol—171, 232
 Y Wraig o'r diffaethwch—392

AROR

EGLURHAD O'R MESURAU.

- M. C. yw Mesur Cyffredin.
 M. C. D. yw Mesur Cyffredin Dwbl.
 M. S. yw Mesur Salm.
 M. B. yw Mesur Byr.
 M. H. yw Mesur Hir.
 M. H. D. yw Mesur Cyffredin Dwbl.
 M. N. yw Mesur Neillduol.

MYNEGAI.

NEU

DDANGOSEG O LINELL GYNTAF FOR HYMN.

A.

- A ALL y fraich a wnaeth bob dim . 470
 Adref, adref, saint yr Arglwydd . 224
 Aed sain efengyl hedd 249
 Aed teyrnas nef yn mlaen o hyd . 398
 Ai Efengyl Iesu mawr 306
 Am deyrnas Iesu boed ein llef . . 63
 Am dori gorchymyn y nef 297
 Am ddydd yr iachawdwriaeth ddrud 358
 Am Grist o'r nef a'i farwol glwy' . 464
 Amgylchiadau sydd yn galw . . . 49
 Amryw ddoniau trwy'r nn Ysbryd . 55
 Am Seion, fy nghân yn felys a fydd 459
 Am waredigaeth codir llef 204
 Amynedd mawr sy'n anghenrhaid . 250
 Am y newyddion da 146
 Anrhydedd mawr i ni, rai gwael . 430
 Anwylaf Dad, O llwydda di . . . 381
 Anwyl frodyr a chwiorydd 34
 Anwyl saint, ni glywsom heddyw . 259
 Ar daith yr wyf i'r wlad 360
 Ar dir gorthrymder 'rwyf yn byw . 559
 Ar ddiwedd dydd yr wyl 27
 Ar foreu'r Jubili 322

Ar fyr daw dydd yr Arglwydd . . .	293
Ar fyr daw'n gwaredigaeth lawn . . .	536
Arglwydd, anfon y Dyddanydd . . .	145
Arglwydd, disgyn trwy dy Ysbryd . . .	96
Arglwydd, edrych ar ein cynghor . . .	120
Arglwydd, etto y dymunwn . . .	129
Arglwydd, galw i dy winllan . . .	75
Arglwydd, grasol a thrugarog . . .	273
Arglwydd, grasol, rho dy Ysbryd . . .	172
Arglwydd, grasol, rho'th gynnorthwy . . .	168
Arglwydd, llwydda dy efengyl . . .	387
Arglwydd, 'madael mae dy weision . . .	97
Arglwydd, nertha di dy weision . . .	115
Ar lân y dwfr sefyll wnawn . . .	178
Atom daeth efengyl Crist . . .	197

B.

Bendigedig fyddo'n Ceidwad . . .	12
Bendithia ni, O Arglwydd . . .	154
Beth a glywsom yma heddyw . . .	241
Beth a welwyd yn y nefoedd . . .	2
Beth yw'r alwad sy trwy'r gwledydd . . .	156
Beth yw'r swm a'r synu sydd . . .	332
Blant y cwmp, golledig lu . . .	363
Ble mae'r wlad, a'i mwynhad . . .	163
Blodeuyn iraid, hardd ei wawr . . .	446
Boed ein cyflawnder ni yn fwy . . .	502
Boed llwyddiant pur i eglwys Crist . . .	200
Boed llwydd i deyrnas nefoedd . . .	396
Boed y briodas hon, O Dduw . . .	206
Boed y cynghorion gawsom . . .	231

Boreuol fawr i Dduw . . .	300
Braint, braint . . .	296
Brysio rym i gwplu'n gwaith . . .	472
Bum heb Dduw o fewn y byd . . .	345
Bu'r saint mewn cystudd mawr . . .	309
Bu t'wyllwch yn gorchuddio'r llawr . . .	494
Bu tywell nos am lawer oes . . .	509
Bydd moliant mawr . . .	532
Bydd, O Arglwydd, gyda'th weision . . .	94
Byw, byw . . .	291

C.

Cafwyd etto yr efengyl . . .	480
Canwn, frodyr a chwariydd . . .	43
Canwn yn hyfryd . . .	152
Cariad a odde'n ymarhous . . .	350
Cariad brawdol yma boed . . .	354
Cariad sydd yn hir-ymaros . . .	348
Ca'r saint am bob gorthrymder . . .	89
Cawn, cawn gymdeithas gu . . .	336
Cawn ddechreu oedfa newydd . . .	106
Ceisiwch y deyrnas . . .	343
Cenedloedd lluoedd llawr . . .	360
Cenedloedd y byd sy'n gwawdio, &c. . .	458
Clod am grefydd yn ei sylwedd . . .	188
Clod fo i'r dyn gyfrinachodd, &c. . .	166
Clodforaf byth fy Nuw . . .	234
Clodforaf fy Nhad nefol . . .	101
Clodforwn Dduw bob un . . .	107
Clywch, clywch alwadau, &c. . .	518
Clywch hyfryd sain Efengyl heddi . . .	57

Clyweh, mac'r gwyliwyr yn galw	423
Coronau chwog fydd draw	265
Croes i ddych'nygion enawdol dyn	375
Cydraddwn fawl i'n Harglwydd glân	344
Cyduned engyl nef yn awr	510
Cyduned engyl nef	141
Cyduned pawb o'r teulu	257
Cyduned pob rhyw frawd a chwaer	261
Cydnw'n, deulu Seion	31
Cyfeillion sy'n anwyl, a cheraint, &c.	196
Cyfoded pawb ei ben i'r llan	268
Cymdeithas hofus bysryd	228
Cymmanfa ei to ddaeth i'n rhan	46
Cynllaniwyd ffordd gan Dduw ei hun	463
Cyn tywallt Duw ei hid	476
Cysura di, O Dad, dy blant	155

OIL

Chwi deulu dae'r yn hy	373
Chwi, fodau brau, na rowch eich bryd	455
Chwi ie'netyd mawr eich breintiau	171
Chwychedi yr anafyddion	243

D.

Daeth angel i waered i'r hyd, &c.	164
Daeth efengyl teyrnas nefoedd	91
Daeth galwadau'r fwyn Efengyl	363
Daeth Iesu Grist i dlodi mawr	573
Daeth Iesu Grist o'r nef	110
Daeth 'r efengyl lawr o'r nefoedd	511
Daeth y' awr i feibion Duw	79
Daeth yr awr i'n llon	466

Dan dy fendith wrth ymadael	273
Dan orthrymder mawr y gelyn	205
Daw, daw	142
Daw'r Iesu etto'i lawr	478
Daw yr anser pryd ceir gweled	183
Dechreuwn ein cymmanfa	230
Deffrowch, Genedloedd, &c.	571
Derbyniwch 'nawr yr Ysbryd Glân	165
Deuwch, colwch, blant yr Arglwydd	199
Deuwch, codwn, saint yr Arglwydd	564
Deuwch, holl drigolion dacar	88
Deuwch i'r deyrnas	180
Dewch ataf, O dewch, lle mae, &c.	498
Dewch, dewch	449
Dewch, dewch, O saint, gadawn, &c.	221
Dewch, ffyddlawn saint, yn ufydd	552
Dewch gyda mi; dewch gyda mi	71
Dewch, O dewch i Seion fynydd	469
Dewch, pwy a ddaw i fynydd, &c.	497
Dewch, saint, yn llon, &c.	364
Dim ond taith o bererindod	334
Diolchaf i Dduw, tra byddwyf i byw	557
Diolchaf i't, O Dduw, mewn, &c.	371
Diolch byth i Dduw y duwiau	214
Diolch byth i Dduw y nefoedd	355
Diolch ddylem bob rhyw awr	441
Diolchwn beunydd am y fraint	66
Diolchwn i'n Tad nefol	6
Doed pawb sy'n ofnog, gwan, a thrist	170
Doed y Dyddanydd oddi fry	125

Dos rhagot, Seion, dringa fry . . .	269
Draw, draw . . .	534
Draw, draw mewn bröydd pell . . .	419
Draw, draw yn y dyffrynecdd pell . . .	438
Draw mae bloeddio buddugoliaeth . . .	401
Draw mae'r gamp, a draw mae'r goron . . .	162
Drigolion dae'r a nefocdd fry . . .	409
Dringaf drwy yr erlidigaeth . . .	60
Duw a osododd yn ei dy . . .	119
Duw, cyflawna dy addewid . . .	276
Duw sy'n galw'n uchel heddyw . . .	372
Duw, trwy allu cynnal mae . . .	436
Dwylaw y diwyd wneir yn fräs . . .	128
Dy air, O Dduw, a'th gyngbor cu . . .	545
Dy allu mawr, anfeidrol lór . . .	362
Dy deyrnas di, ein nefol Dad . . .	93
Dydd gorphwys etto ini ddaeth . . .	85
Dyma destun newydd etto . . .	187
Dyma deyrnas a swyddogion . . .	51
Dyma foreu Sabboth hyfryd . . .	50
Dyma flydd y gwir gyfammod . . .	320
Dyma grefydd wedi'i chael . . .	173
Dyma gyfleu newydd ini . . .	54
Dyma y cyfammod newydd . . .	25
Dyro th Ysbryd i dy weision . . .	255
Dywedwyd llawer am yr Oen . . .	426
Dy Ysbryd, Arglwydd mawr . . .	10
Dy Ysbryd di, O Arglwydd mawr . . .	111, 329
E.	
Edrychaf 'mlaen o hyd . . .	136

Edrychais i addewid Duw . . .	161
Edrychwn ar yr Oen . . .	113
Efengyl Crist, a elo dros y llawr . . .	151
Efengyl ein Duw . . .	411
Efengyl, hed yn awr . . .	379
Efengyl Mab Duw, di-newid byth yw . . .	347
Efengyl teyrnas nef . . .	385
Efengyl teyrnas nefocdd . . .	376
Efengyl y deyrnas sydd addas i ni . . .	380
Ebeded o'ch meiddwl ar gerbyd, &c. . .	248
Ebedeg mae'r efengyl fydd . . .	553
Ein breintiau mawr, mawrhawn, &c. . .	144
Ein Duw a'n tirlen awdwr holl . . .	272
Ein gorchwyl yw 'mudo a'n gwlad . . .	516
Ein Iesu a'i ei ddiogel wiw . . .	37
Ein Dad, yr hwn wyt yn y nef . . .	453
Easid gwerthfawr, tyrd yn fuan . . .	189
Er cof gwneuch hyn am ddaaf fi . . .	158
Er cymaint yw'r eura, &c. . .	69
Er cymaint yw'r gwawd, &c. . .	216
Er cystal yw cyfarfod . . .	275
Er fod fy ngwedd yn wael . . .	462
Er fod y saint ar hyn o bryd . . .	330
Er gwawd a dirmyg byd a'i boen . . .	246
Er im' chwilio am flynyddau . . .	202
Er i ni gollir ddelw wiw . . .	38
Eweh i'r holl fyd, medd Iesu Grist . . .	77
F.	
Fe addawodd Brenin nefocdd . . .	22
Fe ddadguddiodd Duw'r efengyl . . .	40

Fe ddaw Michael yr archangel . . .	102
Fe ddaw y dyddiau cyn bo hir . . .	544
Fe ddylid profi pob peth sydd . . .	160
Fe gawn, fe gawn feddiannu gwlad . . .	139
Fel dyddian Noah, felly 'nawr . . .	86
Fel hyn dywedodd Llywydd nen . . .	140
Fel llong fach ar y môr . . .	312
Fel milwyr dewrion awn yn mlaen . . .	44
Fel tân sydd yn llosgi, &c.	117
Fel tân yn cynhesu mae Ysbryd, &c. . .	519
Fe'n gwrandewir gan yr Arglwydd . . .	143
Fe wahoddir yr holl saint	549
Fe wawriodd hyfryd foreu	83
Fe wawriodd y boreu, &c.	76
Fe welir tŷ'r Arglwydd yn uchel . . .	473
Frodyr anwyl a chwiorydd	56
Fy enaid, cân; rho fawl i Dduw . . .	504
Fy mhlant, byddwch fflyddlon, &c. . .	325
Fy nhafod, dadgan	421
Fy nerth sydd yn fy Nuw	390
Fy Nuw a'm cadwo'n wastad	496
Fy ysbryd egwan, llawenha	304

FF.

Ffarwel, gyfeillion, 'mlaen 'r af fi . . .	530
Ffarwel i Babilon	215
Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch . .	527
Ffydd heb weithredoedd marw yw . . .	114

G.

Gair Duw sydd wir safadwy oll	327
Galara llwythau'r ddacar	23

Gan fod yr Efengyl bur	339
Gau-grefydd sydd ar gwympo	238
Geirian Duw sydd yn rhagori	184
Gorch'mynodd Iesu Grist, ein Pen . . .	342
Gwae gyfoethogion byd yn awr	531
Gwaith melyn iawn yw molir lôn . . .	90
Gwelodd Ioan angel dysclacr	337
Gwel, Scion, hardd ddinas cyfarfod, &c. .	492
Gwel, y llin bererin draw	361
Gwir gariad, cyllawnder y gyfraith . .	517
Gwir gariad mewn undeb, &c.	30
Gwisgwch oll eich gwisgoedd gwynion .	308
Gwlad dda sy'n aros pawb o'r saint . .	159
Gwrandaw, Arglwydd, rho fendithion . .	186
Gwrandawed holl drigolion byd	130
Gwrandawed nef a dacar	126
Gwrandaweh yn awr, a dewch yn hy . .	520
Gwrandaweh yn awr, holl ddynol ryw . .	529
Gwyn fyd rhai pur o galon	220
Gwyn fyd y gwr a geidw'r Gair	264
Gwyn fyd y meirw sydd yn Nghrist . .	447
Gwyn fyd y rhai yn Iesu	52

H.

Haul, loer, a sêr ynt yn gytun	448
Henffych i'r amser da sy'n dod	318
Henffych i'r dydd, am dano bydd . . .	217
Henffych i'r dydd, y dydd y daeth . . .	121
Henffych i'r hyfryd ddydd sy'n dod . .	541
Hiraethais am y gwir	505
Hiraethu 'rwyf am feddu'r wlad . . .	546

Hiraethus y'm o awr i awr . . .	400
Hoff galw sylw pawb o'r saint . . .	389
Hoff gan natur yw galaru . . .	68
Hoff saint, sy'n y dyddiau diweddaf . . .	481
Hoff seintiau y dyddiau diweddaf, &c. . .	132
Hoff yw cofio am farwolaeth . . .	113
Hoff yw trigo gyda'r saint . . .	157
Holl bleidwyr Iesu gwiw . . .	195
Hyfryd cwrdd un waith yn rhagor . . .	32
Hyfryd ydyw hun y gweithiwr . . .	148

I.

I Babilon, farwel wnawn roi . . .	263
I ba ddyben ein herlidir . . .	190
I Daniel dadguddiodd, &c. . .	211
I deyrnas nef derbyniwyd ni . . .	417
I ddyffryn y mynyddoedd . . .	253
I fynydd Seion, O fy mhilant . . .	28
I Luniwr pob daioni . . .	443
Ioan glywodd lef o'r nefoedd . . .	295
I'r seintiau y rhoddir tystiolaeth, &c. . .	213
I'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân . . .	574
I'r unig ddyrchafedig Dduw . . .	212
I saint, da yw ymdrech . . .	368
I Seion, hyfryd wlad, ein Tad, O dwg . . .	222
I Seion, saint ffyddlon, dewch, &c. . .	442
I Seion wlad, pa bryd caf fyn'i . . .	425
I ti, O Dad, i ti yn wir . . .	423

LL.

Llawenydd Joseph oedd yn fawr . . .	399
Llawer sydd o flyrdd gan ddynion . . .	408

Llawer sydd o'th weision, Arglwydd . . .	182
Llawer sydd yn gwrthwynebu . . .	95
Llwybr cul yw ffordd y bywyd . . .	267
Llwyddiant i'r efengyl nefol . . .	341
Llwyddo wnelo'r fwyn efengyl . . .	181

M.

Mae amser dedwydd yn nesâu . . .	251
Mae Babel fawr gaethiwus erch . . .	522
Mae Babel i syrthio yn drigfa, &c. . .	567
Mae banerau'r nef yn chwarae . . .	29
Mae cysur i'w gael . . .	420
Mae Duw yn galw'i eiddo'i hun . . .	486
Mae Duw yn galw'i saint i Seion . . .	428
Mae Duw yn galw 'nawr . . .	14
Mae egwyddorion pur y saint . . .	323
Mae gwlad dda yn Seion, saint . . .	503
Mae llais o'r Ne'n cyhoeddi maes . . .	192
Mae, mae . . .	328
Mae'n wir y gwywa llysiau'r haf . . .	41
Mae Offeiriadaeth fawr y nef . . .	572
Mae'r boreu'n agoshau . . .	109
Mae'r dyfroedd yn y bedydd mād . . .	319
Mae'r deyrnas wedi dod . . .	407
Mae'r gareg a dorwyd o'r mynydd . . .	8
Mae'r saint yn myn'd o Babel . . .	244
Mae nfyddhau i ciriau Crist . . .	63
Mae y deyrnas wedi dod . . .	24
Mawr, mawr . . .	457
Mawrygwn ein breintiau, &c. . .	45
Mawr yw cariad Iôr goruchel . . .	528

Mawr yw'm hiraeth i am Seion . . .	555
Meib y cystudd, mewn llawenydd . . .	198
Melys ganu fydd yn Seion . . .	290
Melys ydyw geiriau'r nefoedd . . .	175
Mewn dyrys anial fyd . . .	288
Mi ganaf hoenus gaine . . .	226
Minnau osodais 'nawr, medd Duw . . .	468
Mi wddiaf heb baid . . .	405
Mi wnaf filwrio mwy . . .	439
Mi wn fod efengyl yr Iesu . . .	59
Mi wn fod fy Mhrynwr yn fyw . . .	302
Mi wn y daw ein Crist rhyw bryd . . .	133
Moliannaf byth fy Nuw . . .	15
Moliannus fyddo ein Duw ni . . .	92
Moliannwn oll ein Tad sydd fry . . .	36
Moliant; i Ti, O Geidwad Israel, &c. . .	365
Moliennwch Dduw, fflynnionell llad . . .	218
Moliennwch Dduw, yr Arglwydd, &c. . .	153
Molwch yr Arglwydd . . .	289, 351
Mor egwan yw fy ngwedd . . .	515
Mor felys yw gwas'naethu . . .	237
Mor fuddiol yw y gair a ddaeth . . .	317
Mor gyflym mae'r gwirionedd . . .	431
Mor hardd yn y dyffryn fydd teml, &c. . .	500
Mor hyfryd fydd cyfarfod . . .	298
Mor hyfryd fydd byw . . .	315
Mor hyfryd meddwl am y Gwr . . .	340
Mor hyfryd yw, cymdeithas hoff, &c. . .	150
Mor hyfryd yw cyfarfod . . .	85
Mor hyfryd yw gorch'mynion, &c. . .	484

N.

Na wnewch wahardd i fychlain blant . . .	512
'Nawr wrth derfynu'r ysgol hon . . .	232
Na wylwch am danaf, O Seion . . .	394
Ni awn o dôn i dôn . . .	433
Ni chwympa cariad ymaith byth . . .	103
Nid crefydd wael o drefniad dyn . . .	262
Nid oes yma ond gorthrymder . . .	127
Nid rhyfedd fod cymmaint o erlid . . .	201
Nid yw cysuron Babilon . . .	311
Nid yw holl gynlluniau dynion . . .	236
Ni ganwn fuddugoliaeth draw . . .	424
Ni wnaeth Duw erioed weithredoedd . . .	422
'Nol byw a bod yn Mabel cy'd . . .	412
Nyni, O Dduw, dy scintiau, sydd . . .	4
Nyni yw'r bobl ddewraf sydd . . .	452

O.

O, am undeb a ffyddlondeb . . .	326
O, Arglwydd, dyro ini . . .	131
O Arglwydd, nertha di yn awr . . .	525
O, Arglwydd Dduw, anfeidrol fawr . . .	124
O, Arglwydd grasol, nertha ni . . .	7
O, Arglwydd nef a daear lawr . . .	274
O, Arglwydd, rho dy Ysbryd . . .	242
O, Arglwydd, rho dy Ysbryd Glân . . .	493
O Babel greulawn, pa'm 'rwyf ti . . .	514
O Babilon, dy fawredd oll . . .	456
O Babilon, hiraethus wyf . . .	445
O, bechaduriaid, trowch mewn pryd . . .	17
O bobloedd daear, daeth eich awr . . .	402

O boed y saint i gyd ar dân . . .	406
O byddwn ffyddlawn, seintiau gwiw . . .	432
O, canwn fawl soniarus mwy . . .	42
O cofiwn bawb yn awr . . .	397
O, cyfod 'nawr, yr enaid trist . . .	376
O Dad, cyfrana'th hedd . . .	303
O Dad, cyfrana'th Ysbryd . . .	554
O Dad ein Harglwydd Iesu Grist . . .	490
O Dad, gwrandawa'n gweddi daer . . .	565
O Dad, henuriaid eglwys Crist . . .	123
O Dad o'r nef, gwrandawa . . .	20
O deffro awen fwyn . . .	513
O, deuwc'h allan 'nawr, medd Duw . . .	74
O deuwc'h, bechaduriaid trist . . .	570
O, deuwc'h i'r tir, &c. . . .	5
O dewc'h o Babilon . . .	414
O, dewc'h yn llucedd llon . . .	35
O Dduw, gwrandawa'n hwyrol gân . . .	299
O Dduw, mynega 'nawr i ni . . .	122
O Dduw, rho im' dy Ysbryd . . .	270
O Dduw, rho in' dy Ysbryd Glân . . .	416
O Dduw, rho ysbryd gweddi . . .	489
O, ddynion, pa'm aroswech . . .	11
O eilia gân, fy enaid . . .	194
O, erglyw di, O Arglwydd da . . .	223
O, erglyw fy ngweddi, &c. . . .	336
O, fel cyflyma blwyddi'n hoës . . .	252
O, frodyr a chwiorydd llon . . .	185
O frodyr, ffowch o Babilon . . .	9
O frodyr, llawenbawn . . .	488

O, fy enaid, paid a thewi . . .	227
O fy Nhad, 'rhwn wyt yn trigo . . .	523
O ffowch, chwi saint ein Duw . . .	314
O, gwrando'n gweddi, nefol Naf . . .	556
O, gwyn fyd y dynion, &c. . . .	3
O, hyfryd amser ddaw . . .	292
O! hyfryd fydd gwel'd y rhai ffyddlon . . .	499
O, Iesu mawr, Tywysog hedd . . .	535
O molwn bawb ein dwyfol Iôr . . .	367
O, mor deg yw gweled brodyr . . .	335
O mor ddymunol . . .	434
O, mor hardd fydd yr olygfa . . .	18
O, mor hyfryd fydd yn Seion . . .	47
O, mor hyfryd gan y gweision . . .	283
O, mor hyfryd gweled brodyr . . .	65
O, na lesge'wch, chwi weision Duw . . .	437
O, nefol Dad, rho nerth i ni . . .	382
Oni chlywsoch? oni chlywsoch . . .	281
O, pwy a ddarfu chwilio . . .	539
O, pwy ni'th ofna, Frenin mawr . . .	547
Ordeiniwyd ordinadau . . .	321
O'r olwg hyfryd gawn cyn hir . . .	370
O saint, dyma gysur, &c. . . .	98
O Seion, am danat mae synu . . .	487
O Seion cenadon fy Nuw . . .	310
O Seion, pan feddylwyf . . .	104
O Seion, y mae hiraeth . . .	483
O'u blin gaethiwed, clyw, O Dad . . .	374
P.	
Pa beth yw'r cynhwrf mawr y sydd . . .	454

Pa beth yw'r arwyddion, &c.	147
Pa beth yw'r cynhwrf enbyd sydd	395
Pa beth yw'r sôn y sydd	413
Pa bryd	203
Pa Dduw yn mhlith y duwiau	19
Pa galon na theimla wrth weled y byd	254
Paham terfysga pobloedd byd	467
Paham tristawn am farw'r saint	61
Paham y ca tristwch yn awr	537
Pa'm casêir ni gan rieni	245
Pa'm na chredwch ein tystiolaeth	16
Pa'm wylwn am ein brodyr hoff	62
Pa'm yr wylwn am y meirw	538
Pan adeilader Seion	219
Pan adeiladir Seion wiw	294
Pan ddaw'r Iesu i deyrnasu	540
Pan ddelo'r saint oll adre'n nghyd	81
Pan fo'r haint yn medî'r gwledydd	193
Pan gaffo'r saint feddiannu'r wlad	465
Pan gwrddwn yn Seion fel teulu	543
Pan oeddem yn eglwysi'r byd	404
Pan yn cofio am farwolaeth	87
Paul a Phedr, a'u cyd-frodyr	207
Pe llefarwn â thafodau	346
Pêr sain ganiadau fydd	477
Pethau gwyeh am Seion genir	508
Plant ydym etto dan ein hoed	338
Pob cywir galon, 'nawr neshewch	208
Pob pechod sydd barod i'm dilyn, &c.	393
Pwy â i fynydd Seion Duw	324

Pwy bynag garo dai neu dir	569
Pwy sy'n meddu yr addewid	167
Pwy sy'n preswyllo 'nawr	191
Pwy welaf dan ormes yn wlo	495
Pwy welaf yn dod o gystudd, &c.	485
Pwy yw hon a ddaeth i waered	392
Pwy yw'r rhai'n sy'n efengylu	435
Pwy yw'r un deghon o'r anialwch, &c.	176
R.	
Rhaid ymadael o'n cyfarfod	54
Rhaid ymadael unwaith etto	277
Rho dy Ysbryd, Arglwydd eu	333
Rhodddwn ogoniant	415
Rhown fawl byth byth, &c.	444
Rhown i'r Arglwydd	479
Rhybyddion dwys i ddynion roed	247
Rhyfeddu 'rwyf o hyd	460
Rhyw foroedd didrai o gariad, &c.	82
Rhyw wledd fawr ddanteithiol, &c.	475
'Rwyf yma'n mhlith gelynion	542
'Rwy'n canfod, frodyr, yn eich gwedd	516
'Rwy'n canu mewn gorthrymder	284
'Rwy'n diolch beunydd i fy Nhad	524
'Rwy'n gweddio o hyd	313
'Rwy'n hiraethu am fyn'd adref	461
'Rwy'n penderfynu myn'd yn mlaen	566
S.	
Seiniwn fawl i'r Arglwydd Dduw	418
Seintiau llon, clywch fy llef	410
Seion sy'n ben dinasoedd byd	356

T.

Taer ydyw galwad Duw . . .	67
Tegwch bro, llawenydd daear . . .	26
Tertfynu wnawn yn awr . . .	575
Teyrnas Iesu a sefydlwyd . . .	239
Ti, sant cystuddiol, dos at Grist . . .	506
Tragwyddol ydwyf Ti, O Dduw . . .	521
Trwy gadw y cynghorion cu . . .	331
Trwy rwystrau fyrrdd yn mlaen yr awn . . .	266
Tydi, O ein Duw . . .	568
Tydi'r anfeidrol bythol Bôr . . .	357
Tydi'r Hwn addawaist i dderbyn, &c. . .	474
Tyr'd, Ysbryd Glân, tyr'd lawr, &c. . .	149
Tyr'd, Ysbryd grasol, oddi fry . . .	450
Tyred, Arglwydd, ar y cwmwl . . .	403
Tyred, tyred i'r ddiangfa . . .	225

U.

Un eiddil wyf, O Dad o'r nef . . .	550
Un yw'r ffordd i dir y bywyd . . .	80
Ust! clywch air yr Arglwydd, &c. . .	84

W.

Wele, cawsom drysor hyfryd . . .	533
Wele, mor ddymunol yw . . .	70
Wele, mynydd tŷ yr Arglwydd . . .	210
Wele'r gogoniant mawr a fedd . . .	287
Wele'th weision, Arglwydd grasol . . .	179
Wrandawyr hoff, beth dd'wedwch, &c. . .	256
Wrth reol bur efengyl Duw . . .	501
Wrth ymadael y diolchwn . . .	235

Y.

Y boreu a aeth heibio . . .	549
Y boreu ddaeth, a'r niwl sy'n ffoi . . .	1
Y cariad sydd yn cuddio . . .	353
Y cyflawn a fydd byw trwy flydd . . .	301
Y dedwydd ddydd a ddaeth i ben . . .	279
Y doniau nefol, Arglwydd da . . .	134
Y Duw addola ereill . . .	72
Y dyddiau diweddaf a wawriodd . . .	21
Y Gair Doethineb roddwyd . . .	209
Y Galiffornia Uchaf . . .	526
Y gareg a dorwyd o'r mynydd . . .	384
Y gareg fach a welodd Daniel, sydd . . .	135
Y gostyngedig ddyn . . .	260
Y gynnaliedd hen genedlo . . .	285
Ymadael 'rym, O Arglwydd mawr . . .	271
Y mae coslo angen'r Cyflawn . . .	46
Yma 'rwy'n hiracthus brudd . . .	305
Ymdrechaf ymdrech deg . . .	280
Ymnerthwn ynot ti, ein Duw . . .	108
Yn adrodd geiriau wyf o hyd . . .	138
Yn awr gorthrymder gawn . . .	286
Yn awr mae Duw yn galw . . .	112
Yn enw'r Cyfryngwr sydd fry, &c. . .	229
Yn erbyn brodyr gau . . .	440
Yn frenin daear, mawr ei lwydd . . .	282
Yn flyddlawn fe fu Joseph . . .	177
Yn gyntaf ceisiwch deyrnas Dduw . . .	13
Yn iach! i bawb yn awr . . .	73
Yn iach i gystudd Babel . . .	562
Yn iach, yn iach! gyfeillion cu . . .	137

Yn llawenhau 'rwyf bob rhyw awr . . .	551
Yn llon i'r gorllewin, i'r ddedwydd, &c. . .	563
Yn llwyddo mae'r efengyl . . .	169
Yn llwyr dinystrir Babilon . . .	116
Yn mlaen mae'r saint yn myned . . .	100
Yn mlaen, yn mlaen mi af . . .	99
Yn mlaen yn wir mi af . . .	258
Yn mlaen yr awn yn ddewr o hyd . . .	451
Yn y dyffrynoedd pell . . .	558
Yn ngbaol yr erlid, y dirmyg, &c. . .	553
Yn ngbanol du gymylau . . .	507
Yn Seion bydd y saint . . .	105
Yn Seion fe dlyrchefir . . .	240
Y perffaith gariad sydd yn Nghrist . . .	548
Y saint sy 'nawr yn Mabilon . . .	560
Y saint, y saint! yr addfwyn saint . . .	471
Y seintiau fyddlon sydd . . .	427
Yr angel ddaeth o'r nef i lawr . . .	233
Yr Arglwydd wrendy gwyn y gwan . . .	561
Yr efengyl am y deyrnas . . .	388
Yr efengyl a ddadguddia . . .	78
Yr efengyl hon ehedo . . .	383
Yr holl brophwydi gynt a fu . . .	359
Yr oedd ein cyntefig frodyr . . .	491
Yr oedd Crist a'i apostolion . . .	174
Yr offeiriadaeth fawr o'r nef . . .	307
Ysbryd cariad a brawdgarwch . . .	377
Ysbryd yr Arglwydd fel tân, &c. . .	53
Yr ydwyf wedi blino'n llwyr . . .	482
Yr Ysbryd santaidd oddi fry . . .	391

HYMNAU, &c.

1

M. H.

Y BOREU ddaeth, a'r niwl sy'n ffoi!
Gwel faniar Seion yn ei hyd!
Goleuach dydd sy'n gwawrio 'nawr
Yn ogoneddus ar y byd.
Cymylau cyfeiliornad ffo'nt
O flaen pelydrau dwyfol wir;
Y mawr ogoniant oddi draw
Dŷr ar y gwledydd cyn bo hir.
Daw llawnder y cenedloedd mewn,
A chasgla Israel oll i'w gwlad;
Ca gweddill Judah eu glanhau,
A'u dwyn yn ol i'w Canaan fad.
Llais Duw sy'n dweyd! rhoed daear glust;
Na throed cenedloedd rhagddo bant:
Ei nerthol fraich ddynoetha'n glau,
I achub ei ammodol blant.
Engyl o'r nef, a gwir o'r ddaer,
Fu'n cwrdd, gan ddwyn tystiolaeth gref;
Fel hyn tŷr llewyrch Seion maes,
Er dwyn eu hanwyl blant i dref.

2 M. N. 8, 7.

Beth a welwyd yn y nefoedd?
 Angel yn ehedeg lawr.
 A oedd rhywbeth ganddo'n dyfod?
 Oedd—efengyl Iesu mawr.
 Y mae hono i'w phregethu
 I bob cenedl, llwyth, ac iaith—
 I'r holl bobloedd ar y moroedd,
 Ac ar wyneb daear faith.
 Onid oedd efengyl genym?
 Oedd—braidd rif y tywod mân.
 Wel, beth yw'r efengyl newydd?
 Hen efengyl fu o'r blaen.
 Dyma'r un bregethai Pedr,
 Dyma'r un bregethai Paul?
 Dyma'r un bregethwn ninnau,
 Mewn awdurdod ar eu hol.
 P'le mor hir y bu'r efengyl?
 Yn ei "hymadawiad" bu.
 Beth a ddaeth o'r rhai fu hebddi?
 Duw yn farnwr cyfiawn sy.
 Cnwd ni cheisir lle nis hauwyd,
 Na dydd goleu lle bo nos:
 'Nawr llewyrchu mae goleuni—
 Na foed neb yn gwel'd yn groes. *

3 M. N. 11au.

O, gwyn fydd y dynion sy'n ufyddhau 'nawr
 I gyfraith y nefoedd, eu baint sydd yn
 fawr;

Er iddynt gael erlid a dirmyg y byd,
 Cânt fyned i Seion ar fyrder ynghyd.
 Teyrnasant gyda Christ
 Am fil o flynyddoedd, heb un yno'n drist.
 O dan ei winwydden eistedda pob un,
 A dan ei ffigysbren, heb neb yno'n flin,
 Yn gwledda'n y deyrnas addawodd eu Tad
 I Abra'm, ac Isaac, a Jacob, a'u had.
 Gwledd pasgedigion llawn,
 A gloyw win peraidd yn newydd a gawn.

J. T—S.

4 M. H.

Nyni, O Dduw, dy seintiau, sydd
 Yn addef nerth yn ol y dydd;
 Y sawl a ddel i'n heglwys ni,
 A wel dy fawr weithredoedd di.
 Yr un wyt 'nawr ag oe't erioed,
 Yr un tragwyddol etto i fod;
 A ninnau, 'th saint, sy'n eglurhau
 Dy nerthoedd gwyrthiol i barhau.

Yr un yw goruchwyliaeth gras,
 A'r awr dylifodd gynta'i maes;
 A'r un mor rhad drugaredd Rhi,
 Can's digyfnwid ydwyd ti.

Pwy yn un lle all ddweyd yn llyn,
 Yn erbyn gwyrthiau'r dyddiau hyn,
 Heb fod yn groes i'r 'sgrythyr lân,
 Am nerthoedd glwys yr Ysbryd Glân.

O, deuwech, wywedigion byd,
Am nawdd i'n harch, O ffowch mewn
pryd;
Dewch gloffion, deillion—pob rhyw rai;
Edifarhewch, cewch eich iachâu.

Tafodau newydd hynod iawn,
Trwy Ysbryd Duw yn hyfryd gawn;
A'r doniau oll, nynt a'u medd,
Credinwyr heirdd Efengyl hedd.

O, Arglwydd, saf o blaid dy saint,
O'th nefol fro dylifa'th fraint,
I'th deyrnas wyrthiol fyn'd ar led,
Ac anffyddloniaid roddi cred. c.

5 M. N. 12au.

O, deuwech i'r tir, lle d'wedodd yr Ar-
glwydd;
Holl garwyr y gwir, ffowch, ffowch rhag
yr aflydd;
Mae'r digter gerllaw, a braw'r annuwïolion,
Sef dystryw y cyfryw ni ddeuant i Seion.
Moliannus fo Duw am ddangos dihangfa,
Lle gallwn gael byw pan dywalltir ei
farnau.

Adferwyd trwy'r angel 'r efengyl dra-
gwyddol,
(Yn lle traddodiadau, caed doniau ys-
brydol),
8

Yr hon a bregethir trwy'r byd er tystiol-
aeth,
Ac yna difodir yr anwir ar unwaith.
Moliannus fo Duw, &c.

Er iddynt ddiddymu'r cyfammod tra-
gwyddol,
Trwy ladd gweision Iesu, a gwadu'r iawn
reol;

Ond eilwaith adferwyd hi gan y Goruchaf,
Mae 'nawr gyda seintiau y dyddiau di-
wedda.

Moliannus fo Duw, &c.

Fe dd'wedodd yr Iesu cyn iddo ddychafu,
'R anfonai ei Ysbryd i dywys a dysgu
Yr holl rai a gredant, fo wedi'u bedyddio—
Pawb geidw 'i orchymynion i gyd heb
ddiffygio.

Moliannus fo Duw, &c.

Yr un yw yr Iesu yn awr â'r pryd hyny.
A'i holl addewidion sydd ffyddlon heb
ballu;

Mwynheir yr un Ysbryd, ac hefyd ei
ddoniau,

Yr awrhon yn eglur yn eglwys y seintiau.
Moliannus fo Duw, &c. R. R.

6 M. N. 7, 6.

Diolchwn i'n Tad nefol
Am yr efengyl lon,

Ddadguddiodd ef i'r ddacar
Yn y genedlaeth hon;
Mae hon yn llawn bendithion—
Arwyddion, 'rwyf yn dyst,
Yn canlyn y rhai greda,
Fel d'weda Iesu Grist. J. T.—S.

7

M. S.

O, Arglwydd grasol, nertha ni
I droedio llwybrau union,
Hyd nes y gwnelom oll trwy ffydd
Orchfygu ein gelynyon. T. G.

8

M. N. 9, 8.

Mae'r gareg a dorwyd o'r mynydd
Yn treiglo trwy'r gwledydd yn glau;
Y deyrnas wir addas ddiwreiddia,
'R oes yma, holl gynnydd 'run gau;
Yr Iesu deyrnasa mewn heddwch,
Mae'n agos lonyddwch ei saint,
Yn Seion hyfrydlon fe'n gwelir,
Mewn agwedd lon eglur heb haint. R. R.

9

M. S.

O frodyr, fflowch o Babilon
I Seion am eich bywyd;
Ei chwymp a'i dystryw sydd gerllaw;
Ei chur a'i braw dychrynlyd.
Ar anwireddau dynol ryw,
Fe graffodd Duw y nefoedd;
10

Rhydd iddynt phiol lawn o lid,
Am erlid ei hoff bobloedd.

Mae Crist yn gweled gwawd dibaid
Holl ddeiliaid teyrnas Satan;
Mae'n gweled hefyd boen a chur
Ei frodyr hoff ei hunan.

Y byd nid adwaen Duw na'i blant,
Ni welant chwaith ei deyrnas;
Maent fel y d'wedodd Crist ei hun
Wrth un, sef Nicodemus.

"Oddieithr geni dyn drachefn,
Mewn trefn o ddwr a'r Ysbryd,
Nid aiff yn wir i'm teyrnas, cred,
I weled fy mawr olud."

Myn Duw ei feibion cyn bo hir,
Ynghyd i dir heddychol;
Arllwysir hefyd ar y byd
Ei lid o lawer phiol.

Ond gwelaf ddinas draw trwy ddrych,
A gorwych gadarn gaerau;
O fewn i hon caf ddiogel fyw,
A Duw yn amddiffynfa.

Ond i mi gywir ddilyn Crist,
Trwy flinfyd trist a rhwystrau,
Fy nerbyn gaf i'w gynhes gol,
A'i anwyl siriol wenau. R. R.
11

10

M. N. 6, 4.

Dy Ysbryd, Arglwydd mawr.
 O anfon ef i lawr,
 I'm nefolhau;
 Fei bo gwageddau'r byd,
 Yn marw yn fy mryd,
 A chwantau cpawdol gyd,
 Ac ysbryd gau.
 Cyfeiliornadau'm hoes,
 Dy air i'r rhai'n sy'n groes:
 A moes i mi,
 Ryw adnewyddol nerth,
 I'w gyru draw yn gerth,
 A dangos hefyd werth
 Dy aberth di.

11

M. N. 7, 6.

O, ddynion, pa'm arosch?
 Pa'm gwnewch chwi oedi cy'd,
 Heb gym'ryd eich bedyddio?
 Mae heddyw yn llawn bryd;
 O, codwch groes yr Iesu,
 Ei iau sy'n esmwyth, gwn;
 Cewch nerth ei ddwyfol Ysbryd
 I esmwythau eich pwn.
 A'r nef a'r ddacar heibio,
 Cyn pallo geiriau Duw;
 Ffordd gul yn unig drefnodd,
 Er achub dynol ryw;
 12

Rhaid ufyddhau i fedydd,
 Er dod i deyrnas Crist,
 Ac er maddeuant pechod—
 Mae'r gair yn eirwir dyst. M. J.

12

M. N. 8, 7.

Bendigedig fyddo'n Ceidwad,
 Am adferiad gwerthfawr rhad;
 Aed yn mlaen mewn rhwysg ei deyrnas
 I bob dinas a phob gwlad;
 Frodyr tirion, er dystyrwch,
 Byth na pheidiwch draethu'r gwir,
 Duw a farn ei holl elynion,
 Ein caseion, cyn bo hir.

Pan fo'r byd mewn gwae dychrynlyd,
 O mor hyfryd fydd y saint,
 Gyda'r Iesu yn ei garu,
 Ac yn canu heb un haint;
 Cawn bryd hyny gyd-deyrnasu,
 Gyda'r Oen ar Seion fryn,
 Os parhawn ni hyd y diwedd;
 Duw'r gwirionedd dd'wedodd hyn.
 Gan nad oes dim cyfnewidiad
 Yn ein Ceidwad mawr ei ddawn,
 Ni newidiodd ddim o'i bethau
 Yn ei dŷ, maent oll yn iawn;
 Apostolion a phrophwydi,
 Idd ein dysgu yn ffordd Duw,
 Doniau gwyrthiol a ganlynant
 Rhai a gredant, eglur yw.

Er fod dynion hunan-ddoethion
Wadant roddion pena'r Nef,
'N rhoi haeriadau nad oes eisiau
Rhai o'i ddoniau gwerthfawr ef;
Gau-athrawon ynt annoethion,
Hollol groesion i'n Duw ni:
Rhith dduwioldeb sy'n eu meddiant,
Canys gwadant ei grym hi.

Rhai sy'n ufydd i Dduw'r nefoedd,
Ddant yn lluoedd o bob lle,
I dir hyfryd yr addewid,
Maes o'r gofid, medd Efe;
Cur a galar ffoant ymaith,
Troir ein gobaith yn fwynhad,
Gwel'd ein Brenin yn ei degwch
Gawn, a phur hyfrydwch gwlad.

Bendigedig fyddo'n Ceidwad,
Am ddadguddiad yn eu gwydd,
Ac am arwydd o foddlonrwydd
Ein Pen-llywydd yn ein llwydd;
Er fod byddin yn ein herbryn,
O rai cyndyn yn mhob gwlad;
Mae gwir obaith buddugoliaeth
Yn arfogaeth Duw ein Tad.

Pan fo'r Iesu mawr yn dyfod,
Fe fydd trallod trwy'r holl fyd;
Llwythan'r ddaear gyd-alarant,
Pan ei gwelant, ânt yn fud;

Rhai sy'n awr yn cefigenu,
Wrth braidd Iesu llon a'u llwydd,
Gânt eu sathru gan ein Brenin,
Gyda'i fyddin, yn ein gwydd! R. R.

13

M. C.

Yn gyntaf ceisiwch deyrnas Dduw,
Na cheisiwch olud byd;
Y trysor goreu ceisiwch chwi;
Mae'r lleill i'w cael o hyd.

Mae'n fwy o les i enaid dyn,
Na'r byd a'i olud mawr,
I ryngu bodd ei nefol Dad,
A gwneyd ei gais bob awr.

Bydd hyn yn olud o barhad,
Nas gŵyr y byd ei faint—
Cael etifeddu Seion Duw,
A thrigo gyda'i saint.

Caniadau Moses ac Oen Duw,
Fydd yno'n boddio'r glust;
Ceir drachtio'n llon o'r newydd win,
Yn neithior Iesu Grist.

14

M. N.

Mae Duw yn galw 'nawr,
O gwrandewch;
Mae'n cynnyg rhoddion mawr,
O gwrandewch;

Er bod i Ddau'n anufydd,
Maddeuant gewch trwy fedydd,
A gafael ar wir grefydd,
Os gwrandewch.

Mae Duw yn galw 'nawr,
Pa'm na ddewch?
Mae'n cynnyg rhoddion mawr,
Pa'm na ddewch?
Cewch eglurhad yr Ysbryd,
Ynghyd â'i ddonian hyfryd,
I'ch tywys tua'r bywyd,
Pa'm na ddewch?

15 M. N. 6, 8.

Moliannaf byth fy Nuw
Am drefnu bedydd dwr;
Mae ordinbad o'r nef
Yn golchi beiau'n siwr;
A'r Ysbryd Glân sy'n dod i lawr,
Gan roddi ini sierwydd mawr.

16 M. N. 8, 7.

Pa'm na chredwch ein tystiolaeth?
Pa'm na phrofwch bob peth sydd?
Pa'm na fynwch gael goleuni,
Tra mae 'nawr yn oleu dydd?
Pa'm na charech feddu sierwydd,
Yn lle gobaith gwan a chred?
Pa'm na chydiwch yn y sylwedd,
Yn lle'r cysgod diddym red?

Pa'm na hoffech gael y doniau—
Dawn i bawb fel myno Duw?
Pa'm na chredwch 'nawr mewn gwyrth-
ian,

Tra mae'r Hwn a'u gwnaeth yn fyw?
Pa'm na charech ddawn i wella,
A mynegi peth i ddod,
A llefaru mewn tafodiaith,
Tra mae'r hyn "o ran" mewn bod?

Pa'm y credwch "rith duwioldeb,"
A chan wadu'n llwyr ei "grym?"
Pa'm y dysgwch chwi bob amser,
Tra nas gellwch wybod dim?
Pa'm na roddwch lwyr ufydd-dod
I holl eiriau Brenin nef,
Fel y caffoch wir wybodaeth,
Trwy ddadguddiad, ganddo Ef?

17 M. H.

O bechaduriaid, trowch mewn pryd—
Ar bechu mwy na rowch eich bryd;
Ond ffowch am rad faddeuant Duw,
Ag ysbryd prudd a chalon friw.
Y taliad cyflawn ar y pren.
A roddwyd gan enneiniog Nen,
All glirio'ch beiau mawr a mân,
A'ch arbed rhag haeddiannol dân.
Os ufyddhewch, cewch ffafr Duw,
A thrwy ei Fab ef fythol fyw.

Mae'r fraint yn rhad, a thaer yw Ef
I annog dyn i wrando'i lef.

18 M. N. 8, 7.

O, mor hardd fydd yr olygfa
Ar y dyrfa yn y wlad,
'Rhon addawwyd gynt i Abra'm,
Isaac, Jacob, ac i'w hâd;
Yno ceir o basgedigion,
Ac o newydd loyw win;
O, am fod yn un o'r dyrfa,
Yn nghwmpeini Mab y dyn. T. G.

19 M. N. 7, 6.

Pa Dduw yn mhlith y duwiau
Debyga i Dduw'r saint,
Yn medru iachâu'r cleifion,
A rhoi 'ynt bob rhyw fraint;
Rhydd ddoniau ei Lân Ysbryd,
Rai hyfryd, i bob un,
I'r dyben o'u perffeithio
Yn debyg iddo'i hun. T. G.

20 M. N. 7, 6.

O, Dad o'r nef, gwrandawa
Ar weddïau taer dy blant,
A gyr o fysg dy bobl
Bob rhyw ammheuan bant:
Mewn ffydd aed ein herfynion
I'r lân i lys y nef,

Fel caffont eu costreli.
A'u hateb ganddo Ef.

Gwnawn weddio mewn gwirionedd,
Ac yn yr Ysbryd Glân,
Oblegid Duw sy'n gwybod
Pwy fedd gydwybod lân:
Na feiddiwn at yr orsedd
Heb hyder llawn yn Nuw;
Heb ffydd yn enw'r Iesu,
Ein gweddïau byth ni chlyw.

O Dduw, gwna ein calonau
Yn breswyl teimlad dwys,
A'r hyn a fo'm yn ofyn
Gwna di e'n beth o bwys;
Dod gariad yn ein geiriau,
Taerineb yn ein llef,
A gwylder yn ein hagwedd,
Gan agor in' y nef.

21 M. N. 9, 8.

Y dyddïau diweddaf a wawriodd,
A'r angel a draethodd y drefn;
Yr Iesu ddewisodd ei weision
I drin ei achosion drachefn.
Mae heddyw yn galw rhai gwaclion,
A'r doethion yn cilio naill du,
Ond pan ddel ei hunan i Seion,
Bydd gwae i elynion ei lu.

22

M. N. 8, 7.

Fe addawodd Brenin nesoedd
 Ga'dd bob gwawd a dirmyg byd,
 "Os erlidiwyd fi fel Brenin,
 Gwaeth fydd ar fy neiliaid gyd;
 Gwyn eich byd y rhai sy'n ffyddlawn,
 Ac a baro gyda'm gwaith,
 Chwi deyrnaswch gyda'ch Brenin
 Am ryw fili o ffwyddi maith."

Gwawd y byd 'ry'm yn ei erfyn,
 'Nol addewid Brenin nef;
 Pob drwg air gan anghredinwyr
 Gawn am foli 'i enw Ef:
 Yn ei enw ef y gweddiwn,
 Am ei nerth i fyn'd yn mla'n;
 "Conerwyd, conerwyd ein gelynion,"
 Draw yn Seion fydd ein cân. —

23

M. N. 7, 6.

Galara llwythau'r ddaear,
 Pan ddelo Mab y Dyn;
 Ac am na chredant iddo,
 Hwyl brofant ddial blin.

Ond, clywch! gwyn fydd y cyfryw
 Fo'n credu'n Iesu eu;
 Pan ga y lleill eu poeni,
 Cânt hwy eu cipio fry.

24

M. N. 7, 4.

Mae y deyrnas wedi dod,
 Yn ei hadeg,
 Heb un diwedd arni fod,
 Byth ychwaneg;
 Hon a dorwyd megys maen,
 Draw o'r mynydd,
 Ac a dreigla yn ei blaen,
 Dros y gwledydd.

25

M. N. 8, 7.

Dyma y cyfammod newydd,
 Sicrhawyd gan Iesu Grist;
 Pawb a'i gwrthyd, ac a'i tora.
 'Nydd y farn cânt amser trist:
 Duw oedd yn yr hen gyfammod
 Gyda'i blant yn foreu iawn,
 Gyda'r Iesu caed y newydd,
 A'r bendithion ynddo'n llawn. —

26

M. N. 8, 7.

Tegwch bro, llawenydd daear,
 Ydyw mynydd Seion draw,
 Yno cwrdd y saint a'u gilydd,
 Yno Iesu hefyd ddaw;
 Ac fe'u dysgir hwy yn nghyfraith,
 A gwybodaeth gwir Fab Duw;
 Yno rhodiant yn ei lwybrau,
 Yno hefyd byddant byw.

27 M. N. 6, 8.

Ar ddiwedd dydd yr wyl,
Mewn hwyl y byddo'r Sain,
Yn molir Arglwydd eu
Am gael meddiannu'r fraint,
Sef cael mwynhad tra ar ein taith,
O'i bur Ddyddanydd yn ei waith. J. K.

28 M. H.

I fynydd Seion, O fy mhiant,
Eich dygaf oddi yma i bant,
I gyd-fwynhau'r ddedwyddol wlad,
Ordeiniwyd i chwi gan eich Tad. E. E.

29 M. N. 8, 7.

Mae banerau'r nef yn chwarae,
Hedeg mae'r efengyl hon;
Rhaid i'r Iesu mwy deyrnasu
Dros derfynau'r ddaear gron:
Gwael yw gweled llwythau Israel,
Dim ond hyny wrth ei draed;
Rhaid cael tyrfa fwy lliosog
I glodfori'r dwyfol waed. J. T.

30 M. N. 11au.

Gwir gariad mewn undeb, a chariad mewn
gwres,
Sy'n gariad a bery, gwna byth, er ein lles;
A chariad at frodyr, a gweision ein Duw,
Sy'n gariad a bery i'r Saint tra b'ont byw.
M. J.—S.

31 M. N. 7, 6.

Cydwunwn, deulu Seion,
Bob un i foli Duw;
Ei Ysbryd Glân rydd ini,
'Nol ei addewid wiw;
Bendithiwyd y prophwydi
A'r patriarchiaid eu,
A'r apostolion ffyddlon
Fu'n ddiwyd gyda'r llu.

Bendithiwyd yr hen deidiau
Mewn llawer dull a modd,
Trwy freuddwyd, gweledigaeth,
A'r hoff brophwydawl rodd,
Trwy weinidogaeth engyl,
A thrwy ei lais ei hun,
A thrwy yr iechydwriaeth
Gaed rhag clefydau blin.

Bendithiwyd trwy'r tafodau,
A thrwy'r cyfieithad eu,
A thrwy yr offeiriadaeth
A ddaeth o'r nefodd fry;
O, canwn haleliwia,
O fawl i'n Harglwydd mawr,
Am yr amrywiol ddoniau
A ddaeth o'r nef i lawr. J. E.

32 M. N. 8, 7.

Hyfryd cwrdd un waith yn rhagor,
Er cael cyngor ar y daith,
23

Pa fodd raid i ni weithredu,
 Gweision Iesu, yn y gwaith;
 Gwaith yw hwn sydd raid ei orphen,
 Er cyflawni dyben Duw;
 O, am ymdrech yn y gorchwyl,
 Frodyr anwyl, tra f'om byw.
 Yn freninocdd ac offeiriad
 Fe a'n gwneir ar Seion fryn,
 Os gwnawn yma ond ymdrechu
 Gario'r genadwri hyn;
 Cawn pryd hyny heirdd goronau
 Ar ein penau, am ein gwaith,
 A theyrnasu gyda'n Iesu
 Am ryw fil o flwyddi maith. I. R.

33 M. H.

Mae ufyddhau i eiriau Crist,
 Yn symud fwrdd bob trallod trist,
 A'r Ysbryd Glân rydd ryfedd fraint,
 Sef dwyn tystiolaeth i'r holl Saint. M. J.

34 M. N. 8, 7.

Anwyl frodyr a chwiorydd,
 Cawsom etto newydd fraint
 I ymgasglu at ein gilydd,
 Er cael cynnal ein cwrdd Saint;
 Yma cawn ni ddwys gynghorion,
 Gan y gweision er llesad,
 Yma cawn ni o'r bendithion
 A ddanfonir gan ein Tad.

Yma cawn ni brophwydoliaeth,
 Dawn gwybodaeth oddi fry,
 A llefaru â thafodiaith,
 'Rhon gyfieithir oll i ni;
 Yma cawn ni bér ganiadau,
 Adelladaeth i ni bydd;
 Pob rhyw ddawn a gawn yn ddiau,
 Duw o'i ras o'r nef a'u rhydd. I. R.

35 M. N.

O, dewch yn lluoedd llon,
 Holl gyrau'r ddaear gron,
 I Seion wiw,
 Gwir ddinas Duw yw hon;
 Mae Ef yn galw'i eiddo gwiw
 O fysg pob iaith o ddynol ryw,
 Y gwreng a'r bonedd hefyd,
 I'r hyfryd wlad i fyw. J. R.

36 M. C.

Moliannwn oll ein Tad sydd fry,
 Am wrandaw llef y caeth,
 A dwyn y rhwym o'r carchar du,
 I seinio newydd iaith.
 Y rhai fu yn anusydd gynt,
 A glywsant lais Mab Duw;
 Ca'dd pawb a gredodd ddod yn rhydd,
 A gwnaed y meirw'n fyw.
 Y saint mewn cnawd sent lawr i'r dwr,
 Yn llawen yn eu lle,

Fel galla'r carcharorion trist,
Fyn'd mewn i deyrnas ne!
Mor raslawn ydyw Duw y Saint!
A'i gariad, pa mor fawr!
Mae ei gyflawnder dwyfol Ef,
I'w wel'd trwy'r nef a'r llawr.

37 M. S.

Ein Iesu âd ei drigfa wiw,
At ddynol-ryw y dychwel;
Ac ni gawn wleda gydag ef,
Bob un yn Seion dawel.

Daw'r pererinion sy'n y hedd
I'r lân mewn hedd bryd hyn,
I gael mwynhau'r orphwysfa der,
Mewn pleser, fel un teulu.
Pawb oll mewn unol nefol fawl
Yn canmawl y Gwaredydd,
Am ei drugaredd ryfedd rad
I'r rhai fu'n ngwlad y cystudd. J. R.

38 M. S. D.

Er i ni golli'r ddelw wiw
Fel dynol-ryw yn Adda,
Daeth Iesu Grist i lawr o'r nen
I Fethlehem Euphrata,
Er mwyn ein codi yn ddifael
O gyflwr gwael marwoldeb,
A'n dwyn yn dder i gyd yn ol
I'w fythol bresennoldeb. J. R.

39 M. N. 7au.

Ni gawn fyned maes o law
I'r hyfrydol dir sydd draw;
Canwn i'n Gwaredw'r eu,
A wnaeth drefnu'r ffordd i ni.

Pan ddaw'r Iesu lawr rhyw ddydd,
Gyda'i anwyl Saint y bydd;
Dyna'r pryd y cawn heb drai
Bob danteithion i'w mwynhau. M. J.—S.

40 M. N. 8, 7.

Fe ddadguddiodd Daw'r efengyl
Welodd Ioan yn y nef;
Pawb a gredd ei phregethiad
A gaiff drysor ganddo ef:
Caiff fwynhau y doniau hyfryd
'Nol ewyllys Duw ei hun,
Pawb i fedydd ufyddhau,
Gaiff y rhai'n, medd Mab y dyn.

Yr efengyl sydd yn allu
Duw, er iachawdwriaeth dyn;
Pawb dderbynio'r trysor hwnw
Gaiff wybodaeth iddo'i hun;
'R Ysbryd Glân sy'n tystiolaethu
Fod y Saint yn blant i Dduw,
A'r arwyddion sydd yn canlyn,
'Nol fel d'wedodd Iesu gwiw. T. R.

41

M. S.

Mae'n wir y gwywa llysiâu'r haf,
A'r blodau braf a syrthiant;
Ond geiriau Duw a saif mewn bri,
Hwynt-hwy byth ni ddarfyddant.

Er fod y dail yn syrthio lawr,
A'r mawrion goed yn crino,
A phob rhyw degwech sy'n y byd
O hyd yn myned heibio.

Er hyn i gyd, mae Duw yr un,
Heb derfyn i'w fodoliaeth,
Na chyfuwidiad byth i fod,
Na chysgod trêdigaeth. J. R.

42

M. H.

O, canwn fawl soniarus mwy
Pr Hwn fu farw ar y pren;
Fe ddaeth i ni, do, fywyd trwy
Farwolaeth Iesu Grist, ein Pen.

Er fod yr hoelion llymion trwy
Ei draed a'i ddwyllaw ar y pren,
Ac yn ei ystlys ddirfawr loes,
Un gair yn groes ni ddaeth o'i ben.

Cyflawnwyd gair y prophwyd eu,
Gan Iesu ar y groes bryd hyn;
Dadganwn ninnau ddyddiau'n hoes,
Am ingawl loes Calafaria fryn. J. R.

43

M. N. 8, 7.

Canwn, frodyr a chwiorydd,
Nid yw'n hamser yma'n hir,
Cawn fyn'd ymaith yn dra buan,
I fwyhau'r dedwyddol dir;
Gweled gawn ein Prynwr anwyl,
A fu'n dyoddef drosom ni,
'Rhwn a hoeliwyd draed a dwyllaw
Ar y groes, ar Galfari. M. J.—S.

44

M. S.

Fel milwyr dewrion awn yn mlaen,
Trwy'r cyfan i'r wlad odiaeth;
Gwir edyn cariad, breichiau flydd,
A ddwg in' fuddugoliaeth.

O, awn yn mlaen er gwaetha'r llu,
Sy'n methu ein dyfetha;
Mae Duw yn Dad, a Christ yn Frawd,
I wyr y gatrawd yma. J. R.

45

M. N. 11au.

Mawrygwn ein breintiau, O frodyr cytun,
A chanwn ganiadau yn llawen bob un:
Mae'n hyfryd i deithio mewn undeb a hedd
Ar hyd yr anialwch i Seion a'i gwledd.

Er cymmaint y croesau sydd i ni yn awr,
O na ddigalonwn—mae'r wobr yn fawr;
Cyfodwn ein penau, ymwared sydd draw,
Ein gyrfa ddiweddir mewn hedd maes o
law.

Tywyllir yr haulwen, y lleuad, a'r sêr,—
Ysgydwir holl nerthoedd y nefoedd, gan
Nêr;

Ond hyn fydd yn arwydd i'r flyddlon
trwy'r byd,
Mai buan daw'r Arglwydd i'w casglu
ynghyd.

Mor hoff ydyw meddwl am fyw yn ddiboen,
Mewn gwlad heb ddim blinder, yn ngwydd-
fod yr Oen:

Mae'r meddwl yn hyfryd, ond gwell yw'r
mechnhad,
Mil gwell ydyw'r meddiant, nâ'r sôn am y
wlad.

Os cymmaint yw'r gwynfyd, beth ddylem
ni fod?

Ai diwyd ai diog, i gyrhaedd y nod?
Ymdrechwn yn wrol—mae Duw yn rhoi
nerth—

Os flyddlon ymdrechwn, try'r ymdrech
yn werth.

46 M. N. 8, 7, 3.

Y mae cofio angu'r Cyflawn

Yn fy nerthu ar fy nhaith;

Pâr im' adnewyddol fywyd,

Nerth ac iechyd yn y gwaith;

Holed dyn ef ei hun,

A swpered yn gytun.

47 M. N. 8, 7.

O, mor hyfryd fydd yn Seion,
Wedi dyfod Mab y dyn,
Pawb yn canu pur anthemau
Yno'n wresog a chytun,
Oll yn rhodio mewn heirdd wisgoedd,
Yn mblith engyl gwynfa fry,
A dyscleiria Crist ei hunan
Mewn gogoniant gyda'r llu. M. J.

48 M. H.

Cymmanfa etto ddaeth i'n rhan,
I'r Saint yngasglu i'r un man;
Boed pawb a'u genau'n llawn o glod,
I foli Duw'n well nag erioed.
Mae cwrdd fel hyn 'nol cyngor Duw,
Yn nerth i bawb i dduwiol fyw;
Ac ynom rhoddir dwysol dân,
I'n cymhell gyda'r gwaith yn mlaen. *

49 M. N. 8, 7.

Amgylebiadau sydd yn galw,
I ymadael etto'n wir,
Mewn llawn obaith y cydgwrddwn
Draw yn Seion cyn bo hir;
Yno cawn ni gyd-deyrnasu
Gyda'r Iesu eu, ein Pen;
Brysio, brysio wnele'r amser,
Yw'n dymuniad taer. Amen. T. H.

50 M. N. 8, 7, 4.

Dyma foren Sabboth hyfryd,
 Roddwyd ini is y nen;
 O, am Ysbryd yr addewid,
 Idd ei dreulio oll i ben
 Yn ngwasanaeth, &c.,
 Brenin y breninosdd oll.

J. R.

51 M. N. 8, 7.

Dyma deyrnas a swyddogion,
 O osodiad Iesu gwiw,
 Dyma'r deyrnas a ddechreuodd
 Yn yr oes ag ym yn byw;
 Dyma'r deyrnas welodd Daniel
 Wedi dechreu yn ei phryd,
 Dyma'r deyrnas a faluria
 Holl deyrnasoedd maith y byd A. E.

52 M. N. 7, 6.

Gwyn fyd y rhai yn Iesu
 A hunant yn y bedd,
 Can's etto hwy gyfodir
 Mewn gogoneddus wedd:
 Pan gano yr archangel
 Ei udgorn yn y nen,
 Cydgesglir yr anwyliad
 I gwrddid fry a'u Pen.
 Rhyw liaws mawr o'r blaenffrwyth
 A brynodd Duw o'r byd—

Y cyfryw nas halogwyd—
 Esgynant oll yn nghyd;
 A'r byw fydd ar y ddacur
 Yn adwaen Iesu eu,
 Mewn mōment a nowidir—
 A gipir gyda'r llu.

Ond gwae y rhai adewir
 I aros ar y llawr,
 Rhyw dristwch leinw'n calon—
 Eu galar fydd yn fawr;
 Yr Arglwydd fry a'i fyrddiwn
 A welant yn nesau,
 A fflaman tanllyd ganddo
 I boeni'r anwir rai.

53 M. N. 12, 11.

Ysbryd yr Arglwydd fel tân sydd yn llosgi,
 Y dyddiau diweddaſ a wawriodd i ni;
 Yr Arglwydd anfonodd, o wlad y goleuni,
 'Refengyl dragwyddol, a'i dawn gyda hi.

Cafwyd gwirionedd yn mynydd Cumorah,
 Daw bechgyn y goedwig i dderbyn y
 ddysg;
 Ac wedi eu gwareiddio, ar dir California,
 Hedd a llawenydd fydd mwy yn eu
 mysg. R. E.

54 M. N. 8, 7.

Rhaid ymadael o'n cyfarfod,
 Er mor felys ydyw ef,

Ond diolchwn i'n Tad nefol,
Am roi'r Ysbryd lawr o'r nef;
Pan gawn etto gyd-gyfarfod,
Gweddiwn am yr Ysbryd Glân,
Yn ei ddoniau tra rhagorol,
Er ein tywys yn y bla'n. T. H.

55 M. N. 8, 7.

Amryw ddoniau trwy'r un Ysbryd,
Duw addawodd yn ddiſſael;
I'n Tad nefol bo ni'n diolch,
Bod y doniau wedi'u cael.
Trwy'r un Ysbryd fe wneir gwyrtian,
A phrophwydo gyda hyn,
Y tafodau a'r cyfieithad;
Eglwys Dduw sy'n awr mewn grym.
Cas fydd gan y byd am danoch,—
D'wedodd Iesu hyn ei hun;
Y gwrthodwyr fydd y rhei'ny,
Na chânt brofi byth o'r rhin.
Mae'r Gehena'n ddigon eang,
Cânt eu poeni am eu gwaith;
Hwy gânt fedi ffrwyth eu bywyd
Yn y tragwyddoldeb maith. —

56 M. N. 8, 7.

Frodyr anwyl, a chwiriorydd,
Dyma grefydd Iesu Grist,
Wedi'i danfon i dylodion,
Pwy a ddichon fod yn drist?

Dyma'r Ysbryd a addawwyd,
Dyma wynfyd mawr ei werth,
Mae y doniau dan eu henwau,
Gyda ninnau yn eu nerth. —

57 M. C.

Clywch hyfryd sain Efengyl hedd
Yn treiddio trwy y byd,
A'i hadsain glywir yn y nef,
Trwy ei thrigfanau 'gyd.
Clod fo i Dduw am roddi 'nawr,
Fath berl o uchel bris;
Ei waith ddechreuodd ar y ddae'r,
A'i orphen wna ar frys.
Cenadon cyflym hedeg maent,
Gan draethu geiriau'r nef,
A chasglu Israel Duw ynghyd,
A'u dwyn hwy oll i dref.
Mae enw Joseph trwy'r holl fyd,
Fe'i ceir mewn gwawd a chlod;
Ei eiriau sydd yn dod i ben,
A llawenhau sy'n bod.
Hedd a llawenydd ddaeth i'r Saint,
Ac iachawdwriaeth rad;
Ffoi i ddyffrynoedd Ephraim maent,
I'w meithrin gan eu Tad.
Ar Babilon mae dystryw'n dod,
Mae'i chwpan braidd yn llawn;

O brysiwn, brysiwn oll i dref,
A nawdd yn Seion gawn.

58 M. S.

Dydd gorphwys etto i ni ddaeth
Oddiwrth ein gwaith naturiol;
Clodforwn Dduw mewn hyder fydd,
Tra paro'r dydd bendithiol. J. R.

59 M. N. 9, 8.

Mi wn fod efengyl yr Iesu,
Yn cael ei phregethu i'r byd;
Fe wawriodd y dyddiau diweddar,
Mae Duw'n myn'd i gasglu ynghyd:
Am hyny cofleidiwch athrawiaeth
Sy berflaith, fel rhoddwyd gan Dduw,
Yn ufydd dewch idd ei hammodau,
Mae'n well na thrysorau Peru.
Mae'n drysor i'r ensaid anfarwol,
Rhydd fywyd tragwyddol i'r oll
A wnelo fel dywed y deddfau,
Heb fyned i lwybrau y coll;
Hwy hefyd a gânt gyd-deyrnasu
A'n Iesu, ein Brenin a'n Pen,
A hyny dros fil-flwydd yn gyfan,
Pan rwymir hen satan a'i sen. —

60 M. N. 8, 7.

Dringaf drwy yr erlidigaeth,
Fry mae'r Brenin yn fy ngwa'dd;
36

Er crenloned fy ngelynion.
Nid wyf etto wedi'm lladd.
Nad pa rwystrau sy ar fy llwybr,
Nid yn ol bydd byth fy nhaith;
Nid gwiw gwaed ond er tystiolaeth,
Ennill, ond yr un peth chwaith.

Gwir fod rhagfarn yn llabyddio,
Gwir fod byd yn edrych draw;
Etto pe baent oll yn uno,
Sant nid byth yn ol a ddaw.
Pe bai mil am un o honynt,
Pe bai'r rhwystrau fyrdd am un,
Etto ar alwadau'r Brenin,
Myn'd yn mlaen wna'r Sant ei hun.

Geilw'r byd ar dde ac aswy,
'Mod i'n ynfyd, 'mod i'n ffol;
Geilw pechod arna'i sefyll,
Geilw uffern arnai'n ol:
Geilw'r gelyn am ei athrod—
Galwed ef, ac am ei dân!
Tra bo Brenin nef yn galw,
Rhaid i'r sant yw myn'd yn mla'n. —

61 M. H.

Paham tristawn am farw'r Saint?
Dros ennyd fychan 'madael maent;
Cânt etto ddod o'u beddau'n fyw,
Teyrnasant byth yn nheyrnas Dduw. J. T.
D 37

62

M. C.

Pa'm wylwn am ein brodyr hof,
A'n gadant ni ar ol?
'Dyw'r oll ond llais ein Ceidwad mwyn
Yn galw'i saint i'w gol.

Ai nid y'm ninnau'n myn'd yn glau—
Yn myn'd o awr i awr?
Ond pwy ddymuna oriau hir
Wrth fyn'd at Iesu mawr?

Pa ddychryn sydd yn llanw'n bron
Wrth hebrwng brawd i'r bedd?
Gorweddodd Crist ei hun o'i fewn,
Gan adael arogl hedd.

Bendithiodd ef holl feddau'i saint,
Esmwythodd galed bren;
P'le gorwedd yr aelodau gwyw,
Ond gyda'u marwol Ben?

Odd'yno eododd ef i'r lân,
Gan ddangos ffordd i ni;
Er lân awn niunau oll at Grist,
Pan ddaw ar gwmwl fry.

Yr udgorn olaf swno'n glau,
Nes deffro'n ceraint cu;
Dihunwch! bobloedd dan y llawr;
Chwi Saint, esgynwch fry!

63

M. H.

Am deyrnas Iesu boed ein llef,
Yr hon yn wir a drefnodd Ef,
I gadw'r byd i gyd o'r bron,
Os credant yr efengyl hon.

'R arwyddion hyn, medd Brenin nef,
Ganlynant ei efengyl Ef;
Er hwn a gredo, gallu rydd
I wir gyflawni rhai'n trwy ffydd.

Yn enw'r Iesu yn ddiau,
Mae'n rhaid i bob peth ufyddhau;
Pob rhyw awdurdod ganddo sy
Ar wyneb dae'r a'r nefoedd fry.

Tystiolaeth bur yr Ysbryd Glân
Sydd i gyd-fyn'd â hon yn mlaen;
Rhaid i'r cenedloedd 'nawr i gyd,
Gael cynnyg ar Waredwr byd. E. M.

64

M. N. 8, 7.

Dyma gyfle newydd ini
Ddweyd yn dda am Iesu mawr,
Y daioni dderbynniasom
Ganddo yma ar y llawr,
Trwy gael clywed ei efengyl,
'Rhon a ddeilliodd lawr o'r nef,
'Rhon yn ddiau a bregethair
Gan ei anwyl weision Ef.

Cael ein dwyn o dir estronol,
Yn wir bobl iddo ef,
Trwy ufydd-dod i'r cyfreithiau
A osododd Brenin nef;
Cawsom felly'n mabwysiadu
Idd ei deulu anwyl mād,
Ac i ryddid ein hadferyd,
Ac i dd'wedyd Abba, Dad.
Bellach molaf, pa'm y tawaf?
Oni dd'wedaf, Da yw Duw?
Rhoes ei anwyl Fab i farw,
Fel y cassem ninnau fyw;
Rhoddas hefyd ei lân Ysbryd,
Er ein harwain yn y blaen;
Arglwydd, dyro, 'rwy'n dymuno,
I ni etto'th nefol dân. E. M.

65 M. N. 8, 7.

O, mor hyfryd gweled brodyr
A chwiorydd yn eu lle,
Gwedi casglu er gwas'naethu,
Ac addoli Brenin nef;
I fynegi ei rinweddau,
Deisyf doniau'r Ysbryd Glân,—
Pawb yn moli a chydganu,
'N penderfynu myn'd yn mlaen.
Awn yn mlaen fel llu banerog,
Megys arfog deulu'r ffydd,
Nes yn hollol lwy'r orchfygu
Teulu'r fall, a chario'r dydd,

Nes cyrhaeddwyd mynydd Seion,
Dinas gawsom gan ein Tad,
Mewn addewid, lle o wynfyd,
Hefyd gwaredigaeth rad.
Yno'n llawn y cawn ddyddanwch,
Heddwch hefyd sy'n y lle;
Gyda'r Iesu cawn deyrnasu,
Ac yn mhlith ei weision E',
Gwedi derbyn gwir ymward
O gaethiwed Babel dir;
Gwawria, gwawria hyfryd foreu,
Am dy weled 'rwyf yn wir. E. M.

66 M. H.

Diolchwn beunydd am y fraint,
O gael ymuno gyda'r Saint;
O, Dduw, rho nerth i fyn'd yn mlaen,
Nes cyrhaedd Seion fawr a mân.
'Ry'm yn dystion fod angylion
Wedi'u danfon i blith dynion,
I oleuo'r holl drigolion;
Haleliwia, haleliwia. Amen. D. D.

67 M. N.

Taer ydyw galwad Duw,
Ar bawb o ddynol-ryw,
I ddod i'r wledd mae yn bar'toi;
Danfona weision lu
I wahodd pawb i'w dŷ,
A phobloedd lawer sy'n crynhoi;

Gedy dynion gibau gweigion,
Gwell danteithion sy'n eu bryd;
Gwelant, bellach, mai rhyw sothach
Sydd ar fwrddau gwael y byd:
'Nol eistedd yno cy'd,
Am ymborth gwell maent 'nawr yn ffoi!

W. P.

68 M. N. 8, 7.

Hoff gan natur yw galaru,
Mawr yw teimlad cernaint eu;
Pan hebryngir brawd i'r beddrod,
Wylir—pwy i'w feio sy?
Gellir wylu, ond gwell cofio
Mai gwyn fyd y meirw'n Nghrist—
Mai anaddas yw galaru
Ar ol un na fydd yn drist!
Ceisied dynion rym duwioldeb,
Grym a geidw alar fflwrdd—
Grym a rodda sierwydd hyfryd,
Fod rhyw ddydd i bawb gyd-gwrdd:
Dyna orchwyl gwell nag wylu
Ar ol plant sy'n myn'd i dre',
Gorchwyl ddwg pob un a'i gwnelo
Adref i'r un hyfryd le.

69 M. N. 12au.

Er cymmaint yw'r curo sydd gyda phob
enwad,
Ni raid i ni flino,—fel hyn gwnaed a'n
Ceidwad;

Goddefodd bob dirmyg, ac felly gwnawn
ninnau,
A goddef yn ddiddig, fel darfu 'ddo yntau.
Dywedodd y byddai i ninnau gael felly,
Am hyny ymdrechwn, na roddwn i fyny,
Nes cyrhaedd i Seion, lle ca'r Saint ym-
wared,
Fryd ni ddaw gelynyon byth mwy i wneyd
niwed.

I. R.

70 M. N. 7, 4.

Wele, mor ddymunol yw
Cariad brawdol;
Undeb anwyl meibion Duw,
Sy'n rhagorol:
Arwydd yw ein bod yn Saint
I'r Goruchaf;
Canwn ninnau am y fraind,
Haleliwia.

71 M. N.

Dewch gyda mi; dewch gyda mi;
Chwi, seintiau Duw, dewch gyda mi;
Yr amser ddaeth, a myn'd sy'n well,
Lle dywed Duw, i wlad sy'n mhell;
Na foed in' aros yma'n hwy—
Mae'r dial mawr bob awr yn fwy:
Dirmygir offeiriadaeth Duw!
Ac yma nid yw'n tref i fyw.

Dewch, codwn; ymaith awn heb fraw,
A chwiliwn am ein gartref draw;
Dewch gyda mi.

72 M. N.

Y Duw addola ereill,
Nid yw yn Dduw i mi,
Ni fedda gorff na rhanau,
Ni chlyw, ni wel nyni;
Ond y mae genyf Dduw sydd fry,
Sef Duw galluog, Duw sy'n gu,
A Duw sy'n rhoi dadguddiad,—
O, dyna'r Duw i mi! &c., &c.

Pob eglwys heb apostol,
Nid eglwys yw i mi,
Mae fel rhyw long heb hwyliau
Yn nosfo ar y lli;
Ond eglwys d'wysir is y nen
Gan ddeuddeg seren gylch ei phen,
Ac eglwys dda ei sylfaen,—
O, dyna'm heglwys i! &c., &c.

Pob eglwys heb un prophwyd,
Nid eglwys yw i mi,
'Does ganddi ben i'w harwain,
Mae'n gwyro ar bob tu;
Ond eglwys nid o drefniad dyn,
Yr hon osododd Duw ei hun,
Sef eglwys a'r "arwyddion,"—
O, dyna'm heglwys i! &c., &c.

Y gobaith fedd Cenedloedd,
Nid gobaith yw i mi,
Heb ffydd ac heb wybodaeth,
Nid yw ond t'wyllwch du;
Ond gobaith ddeil tra'r ddaer a'r nen,
Ac un a wel tufewn i'r llen,
'Rhwn obaith sydd fel angor,—
O, dyna'm gobaith i! &c., &c.

Y nefoedd fyn sectariaid,
Nid nefoedd yw i mi,
Mae hono'n rhy anhysbys,
Mewn gwagle rhywle fry;
Ond nefoedd ar y ddaear hon,
Y gartref lle y sugnais fron,
Nef oleu, nef gwybodaeth,—
O, dyna'm nefoedd i! &c., &c.

Pob eglwys heb ymgasgliad,
Nid eglwys yw i mi,
Ni wnelai yr iachawdwr
Fyth arddel un fel hi;
Ond eglwys wedi'i galw maes
O'r byd a'i draddodiadau cas,
Ac eglwys cydgynnulliad,—
O, dyna'm heglwys i! &c., &c.

73 M. N.

Yn iach! i bawb yn awr;
Gwnawn forio'r eigion mawr,
Mewn hiraeth llawn am Seion Duw;

Can's gwell yw myn'd i'r wlad
 Ro'wd ini gan ein Tad;
 Rhy hir, yn gaeth, y buom fyw.
 Daeth in' ryddid, 'nol hir flinfyd,
 Galwyd ni o Babel ma's;
 Wrth yr alwad, myn'd yw'n bwriad—
 Myn'd er gwaetha'r gelyn cas:
 Ein Duw, o'i ddirfawr rās,
 A'n dwg ni'n glyd i'w Seion wiw.

Yn iach! Brydeinig dir,
 Ein gartref amser hir,
 Mae gartref gwell o'n blaen yn awr;
 Caledi, ing, a thrais,
 Sydd yma yn barhaus,
 Ond gwynfyd hwnt i'r cefnfor mawr.
 Pwy sy'n foddlon dod i Seion?
 Lle o lwyr ymwared yw
 Rhag y plâu a'r gofidian
 Ddaw i flino dynol-ryw;
 Mae'n ddiogel fan i fyw
 Pan fyddo'r ddrycin dros y llawr.

Gwnawn hefyd ganu'n iach
 I'r Saint, dros enyd fach,
 Nes cawn eu gweled oll yn uhref:
 Ein flurwel sydd yn hir
 I'r sawl sy'n gwadu'r gwir.
 Can's nid ynt hwy o deulu'r Nef.
 Awn dan ganu dros y weilgi,
 Heb un ofn dan ein bron;

Duw o'i fwynder wylia'n llester
 Pan yn marchog ar y dôn;
 A'r Saint trwy'r ynys hon,
 Ffo hefyd dan ei ofal Ef.

74 M. H.

O deuwch allan 'nawr, medd Duw,
 O Babilon i Seion wiw;
 Gwnewch ddod ar frys o honi hi,
 Mae'i plûau mawr yn hongian fry.

O dewch i Seion, bobl Dduw,
 I'ch cadw rhag y llid yn fyw;
 Eich Duw a'ch geilw 'nawr mewn pryd,
 O, blant, ymgsglweh yno'n nghyd.

75 M. N. 8, 7, 4.

Arglwydd, galw i dy winllan
 Fwy o weision at dy waith.
 Mawr yw'r llafur sydd i'w fedd
 Yn yr addfed feusydd maith;
 Mae yn dymmor
 Casglu'r gwenith oll i dref.

Rho i'th weision nerth dy Ysbryd,
 Rho grymanau gloywon llym,
 Fel y medont ffrwyth i'r Iesu,
 O law'r diafol, er ei rym;
 Gwrandu, Arglwydd,
 Pan y gwaeddwn am dy nerth.

76 M. N. 11au.

Fe wawriodd y boreu—fe dorodd y dydd,
Ca'dd Joseph efengyl ddwg gaethion yn
rhydd;

Gor'chwyliaeth y dyddiau diweddafa gadd;
Gau Iesu mae'n anwyl, can's cym'rodd ei
ladd. I. R.

77 M. C.

Ewch i'r holl fyd, medd Iesu Grist;
I bob creadur byw

Pregethwch yr efengyl hon,
Drwy wir ddylanwad Duw.

A'r sawl a gredo ynof fi,
Gwnewch ei fedyddio ef,
Cadwadig fydd yn nydd y farn,
Drwy gredu geiriau'r nef.

A'r sawl ni chred, condemnir ef
Am beidio ceisio Duw;
R'arwyddion hyn a ganlyn bawb
A gred yn Iesu gwiw.

Cythereuliaid bwriant o bob rhyw,
Seirff godant ymaith mwy,
Llefaru â thafodau wnant,
Fel yr arweinir hwy.

Ac ar y cleffion rho'nt ddwy law,
Yn iach y gwneir, heb boen
O hyn y maes, medd geiriau pur
Y gwir addfwynaf Oen.

Os yfant ddim fo'n farwol, ni

Wna niwed iddynt hwy;

Am hyny pwy na ufyddha,

Heb aros mynyd mwy? I. R.

78 M. N. 8, 7.

Yr efengyl a ddadguddia

Holl gyflawnder Duw trwy fydd,

Pawb a'i credo ddaw trwy fedydd

O'i gaethiwed mawr yn rhydd;

Yna cânt o ddawn yr Ysbryd,

Idd eu dysgu'n ffyrdd y nef,

Nes o'r diwedd gallont sefyll

Yn ei bresennoldeb Ef. T. R.

79 M. N. 7au.

Daeth yr awr i feibion Duw,

Awr eu buddugoliaeth yw;

T'wynodd gwawl yr hyfryd ddydd—

Myrdd o'n rhwymau ddaw yn rhydd. J. T.

80 M. N. 8au.

Un yw'r ffordd i dir y bywyd,

Un yw'r ffordd i feddu gwynfyd;

Dysgodd Iesu Grist ei hunan,

Mai efe yw'r drws i'r gorlan.

Gwylwch, ddynion ar eich camrau,—

Ni roes Duw amrywiol lwybrau,

Ond yn unig lwybr union,

Tua santaidd fynydd Seion.

Rhaid yw dod trwy'r drws i'r deyrnas,
Fel y dysgwyd Nicodemus;
Felly 'nawr 'run fath yn union,
Rhaid i'r sawl gânt feddu Seion.

Llwybr cul iawn ydyw, coeliwch,
Nid yw'n myned fel y mynwch;
Gwarchae mynych gwyh orch'mynion,
Arwain Saint i fynydd Seion.

Pan ro'r gwyr i redeg gyrfa,
Hwy wnant gamu am y cynta'—
Pawb am gyrhaedd ei wych goron;
Felly'r sawl gânt feddu Seion.

Llew ac ych y gwellt a borant,
Blaid ac oen a gyd-orweddant,
Heb amryson mewn un galon,
Yn holl santaidd fynydd Seion.

'Rwyf yn erfyn cael teyrnasu
Gyda Christ am fil o flwyddi,
Yn mhlith teulu'r apostolion,
A'r cyn-saint, ar fynydd Seion.

Yno bydd y saint mor ddedydd,
Rhwyng y fligys-goed a'r gwinwydd,
Yn mwynhau o addewidion
Teyrnas Dduw ar fynydd Seion. J. W.

81

M. C.

Pan ddelo'r Saint oll adre'n nghyd
I Seion, hyfryd wlad,

80

O blith gelynyon sydd bob cam
Yn gwaeddi am eu gwaed;

A dod o blith erlidiau blin,
A threchur gelyn cās,
A'u holl fyddinoedd o bob rhyw,
Trwy rym ein Duw a'i rās;—

Ceir yno glywed sain pob sant
Yn eilio moliant maith,
I'r Iesu ar ei orsedd wen,
'Nol cyrhaedd pen y daith. J. W.

82

M. N.

Rhyw foroedd didrai o gariad sy'n Iesu,
Wna'r byd lawenhan, ond iddynt ei gredu,
Ac edifarhau am bob drwg a wnaethant;
A chael eu bedyddio á bedydd maddeuant:
Trwy osod dwy law, cânt dderbyn yr
Ysbryd;

Wel, dyma y cynllun er achub yr holl-
fyd. I. H.

83

M. N. 7, 6.

Fe wawriodd hyfryd foreu,
Pan ddaeth 'r efengyl hon,
Gan angel o'r wlad nefol,
I barthau'r ddaear gron;
Cyflwynwyd hi i Joseph,
'R hwn oedd yn brophwyd mawr,
I'w thraethu i'r cenedloedd,
Cyn delo'r farn i lawr. M. R.

81

84 M. N. 12, 11.

Ust! clywch air yr Arglwydd o'i santaidd
 breswylfod,
 Gwrandewch ei leferydd yn ufydd yn
 awr;
 Trwy'ch claddu mewn dwfr, maddeuireich
 pechod,
 A disgyn yr Ysbryd, i'ch lloni, i lawr;
 Cewch hefyd ddihangfa rhag plâau echrys-
 lon
 Sy'n dod ar anwariaid a beilchion y byd,
 Am wrthod gwirionedd gan Dduw a'i holl
 weision—
 Daw amser a wiria y geiriau i gyd.

Efengyl tangnefedd sydd yn ymddyscleirio
 Dros faith eang foroedd a lleoedd y llawr;
 Y faniar ardderchog a godwyd, mae'n
 chwifio;
 Arwydd-nod Duw'r nefoedd sy'n gwa-
 hodd yn awr
 I Seion, wlad santaidd, i fod mewn hyfryd-
 wch
 Am fil o flynyddoedd, heb wawd nac un
 sên;
 Yr Iesu fydd Frenin, teyrnasa mewn
 heddwch,
 I Dduw bo'r gogoniant a'r moliant.
 Amen, J. W.

85 M. N. 7, 6.

Mor hyfryd yw cyfarfod
 A brodyr yn gytun,
 Yn derbyn doniau'r Ysbryd,
 Fel d'wedodd Mab y dyn:
 Y gweision sy'n wisgedig
 A dwyfol Ysbryd Crist,
 A'r Saint dderbyniant trwyddynt
 Ddysgeidiaeth nef i'w chust. M. J.

86 M. H.

Fel dyddiau Noah, felly 'nawr;
 Gwrandewch ar lais yr Arglwydd
 Dduw,
 Gwahodd y mae dros ddaear lawr,
 Trwy enau'i weision, ddynol ryw.
 'R efengyl hon, ddywedodd Crist,
 Bregethir am ei deyrnas ef,
 I'r holl genedloedd bydd yn dyat,
 Cyn ail ddyfodiad Brenin nef. J. W.

87 M. N. 8, 7.

Pan yn cosio am farwolaeth
 Ddaeth â bywyd yn ei lle,
 Na foed dagrau ar ein gruddiau,
 Can's llawenydd sy'n y ne';
 Os yw'r bara'n dweyd am ddryllio,
 Os gwna'r cwpan ddangos gwa'd,
 Dengys geiriau Crist y neithior
 Sydd i fod yn nhŷ ei Dad.

Pwy gymmera yn annheilwag
O elfenau'r ordinad?
Pwy all fod heb garu'i frodyr,
Os yw'n caru'r Iesu mād:
Pwy fyn droi y ffil fendith
Yn felldithiol iddo'i hun?
Cofiw'n gyfranogi'n onest,
'Nol gorchymyn Mab y dyn.

88 M. N. 8, 7.

Deuwch holl drigolion daear,
Ac i fedydd ufyddhewch,
Crëwch ffydd ac edifeirwch,
A maddeuant Duw a gewch;
Yna trwy arddodiad dwylaw,
Chwi a gewch yr Ysbryd Glân,
Hwn i fywyd a'ch tywysa,
Ac a'ch harwain yn y blaen. T. E.

89 M. N. 7, 6.

Ca'r Saint am bob gorthrymder,
Addfwynder cyn bo hir;
Mwynhant o addewidion
Eu Duw ar Seion dir;
Yr Arglwydd Dduw a'i blaau,
Ddinystria Babel fawr,
A'r Iesu mwyn deyrnasa
Dros wynneb dacar lawr. J. W.

90

M. H.

Gwaith melys iawn yw mol'r Iôn,
Trwy Ysbryd Duw, mewn hyfryd dôn;
Gwnawn ganu mawl i'n nefol Ben,
Tra cawn breswyllo is y nen. J. W.

91

M. N. 8, 7, 4.

Daeth efengyl teyrnas nefoedd,
F'ch gwahodd o Babilon;
Adsain mae yn mhlith cenedloedd,
Ufyddhewch i alwad hon;
Tua Seion,
Mae yn gwahodd pawb i ddod. J. W.

92

M. S.

Moliannus fyddo ein Duw ni
Am wrando'n cri a'n gweddi,
Ac am adferu etto 'nol
Ysbrydol ddoniau ini.

Er i elynion creulon cas
Lwyr ddifa'r urddas weision,
Tosturiodd Duw wrth ddynol ryw,
A chododd ail genadon.

Er hyn i gyd, parhau mae'r byd
I wrthod golud gwerthfawr,
Gan wadu Duw, a threfn ei dy,
A'u diystyru'n ddifawr.

Os Duw nid adeilada'r tŷ,
Trwy ranu'r doniau gwyrthiol,

Ofer yn wir llafuria neb,
Er holl ddoethineb ddynol. A. C.

93 M. H.

Dy deyrnas di, ein nefol Dad,
A lwyddo'n rhyfedd yn mhob gwlad;
Cynnyddu b'o fel mynydd mawr,
Nes llanwo wyneb daear lawr.

O, boed i genadwri'r nef,
I ddryllio caer pob dinas gref;
Ac adeiladu teyrnas Dduw,
A gwneyd y rhai sy'n farw'n fyw. T. P.

94 M. N. 8, 7.

Bydd, O Arglwydd, gyda'th weision
Sydd yn mhedwar cwr y byd,
Cofia am eu hymdrechiadau,
Tra yn cynnyg trysor drud;
Agor di o'u blaen bob drysau,
Sydd yn nghau rhag dwyfol wir,
A doed miloedd trwy eu hymdrech
I dy eglwys cyn bo hir.

Trwy dy allu a'th ddoethineb,
Arglwydd, arwain hwynt o hyd,
Boed pob iaith yn rhwydd i'w traethu
Pan yn sôn am berl mor ddrud;
Casgler llawer o rai onest
O blith gau grefyddau'r byd,
Fel y delo llu i Seion
I'w bendithio oll yn nghyd.

95 M. N. 8, 7.

Llawer sydd yn gwrthwynebu
'Rhyn ni wyddant pa beth yw,
Ninnau sydd yn gwir amddiffyn
'Rhyn a wyddom sydd o Dduw.
O, na chaffai pawb adnabod
Pa beth ydynt yn y byd,
Fel na fyddont yn y diwedd
Yn cael profi'r dwyfol lid.

Gwir wybodaeth sydd yn werthfawr,
Gwybod pwy sydd ini'n Dad;
Gwybod pa fath ysbryd feddwn—
Ai caethiwed neu ryddhad?
O, ymdrechod pawb am fywyd,
I gael rhan yn Iesu Grist,
Cael llawenydd trwy ei Ysbryd,
Yn lle gofid blinfyd trist. J. T. W.

96 M. N. 8, 7, 4.

Arglwydd, disgyn trwy dy Ysbryd,
Idd ein cyngor yma 'nawr,
Fel y castom wir ddoethineb
I ymdrin â'th bethau mawr;
Oddiwrthyt
Y derbyniwn bob rhyw nerth.

O, cyfrana bob gwybodaeth
I dy weision sydd yn nghyd,
Fel deallent dy gyfreithiau,
A'u gweinyddu'n ddoeth i gyd.

Rho dy Ysbryd,
Yna digon bydd i ni.

97 M. N. 8, 7.

Arglwydd, 'madael mac dy weision,
Yn ddiolchgar am y fraind
O gael dod ynghyd i drefnu
'Rhyn a berthlyn i dy Saint;
Erfyn maent, yn haeddiant Iesu,
Am ddoethineb lawr o'r nef,
Fel bo pob-peth yn cydweithio
I helaethu'i deyrnas Ef.

98 M. N. 11au.

O Saint, dyma gysur—cael dyfod ynghyd,
Mewn oedfa fel yma o blith plant y byd;
O byddwn yn ffyddlawn, gan ganmawl ein
braint,
Am gael yr un grefydd a ga'dd y cyn
saint.

Er maint yw gwrthryfel holl bleidwyr y
byd,
Yn enw ein Harglwydd fe'i conerwn i gyd,
Yn wrol y brwydrwn tra fyddom ni byw,
Ac yna cawn dderbyn ein gwobr gan
Dduw.

T. H.

99 M. N. 6, 8.

Yn mlaen, yn mlaen mi af,
Er gwawd a dirmyg byd;

28

Aeth Iesu o fy mlaen,
Trwy ganol hwn i gyd;
Mae baner nef o'm blaen yn awr,
Yn llaw'm 'Tywysog cadarn mawr.

Nid Ysbryd llwfrhau
Yw Ysbryd pur ein Duw,
Gorchfyga hwnw'r byd,
Tystiolaeth Iesu yw;
Yn nghanol rhwystrau ni lesgá—
Ein tywys oll yn mlaen a wna.

Anrhydedd Babel gerth,
Nid yw o werth yn wir,
Na mwyniant pechod mall—
Daw arnynt ball cyn hir;
Mae adfyd gyda phobl Dduw,
Yn fwy o elw it, 'f'enaidd, clyw. N. DDC.

100 M. N. 7, 6.

Yn mlaen mae'r Saint yn myned,
Yn enw Iesu mawr,
Gan ddryllio teyrnas Satan,
A'i thynu'n llwyr i'r llawr;
Mae'n hysbys fod y gelyn
'Nawr ar y maes a'i lu,
Ond nid oes achos ofni,
Try'r gonewest gyda ni.
Gan hyu, anwyl frodyr,
Milwriwn 'nawr yn hy,
Dangoswn fod ein harfau
Yn dod o'r nefoedd fry;

59

Dywedwn wrth bechadur
Pa beth raid iddo wneyd,
Sef cael ei newydd eni,
Fel yr oedd Crist yn dweyd. T. H.

101 M. N. 7, 6.

Clodforaf fy Nhad nefol,
Am yr efengyl wiw
A rydd i bawb wybodaeth,
Trwy ddoniau Ysbryd Duw;
'Does achos ofni mwyach
Nad ym ni'n eiddo Ef,
Can's meddwn y wir grefydd,
Fel daeth i lawr o'r nef.
Am hyny byddwn ffyddlawn,
Heb ofni unrhyw haint,
Cofleidiwn y ffydd hono
A roddwyd gynt i'r saint,
Fel bo'm yn mhob amgylchiad
Yn gweddio ar ein 'Tad,
Yr hwn o hyd a'n gwrendy
Yn enw'r Iesu mad. T. H.

102 M. N. 8, 7.

Fe ddaw Michael yr archangel,
Cyn bo hir â chadwyn gref,
Rhwyma Satan fil o flwyddi,
Trwy awdurdod fawr o'r nef;
Wedi hyny fe ddaw'r Iesu,
I deyrnasu gyda'i saint;

Daw i'w deml mewn gogoniant
Bydd ei gwmni'n rhyfedd ffrain. M. J.

103

M. C.

Ni chwympa cariad ymaith byth,
Ond saif mewn bod o hyd;
Cyd-oesa a'n tragwyddol Dad,
Can's cariad yw i gyd.
Geill prophwydoliaeth beidio'n llwyr,
Tafodau fyn'd yn fud,
A'r hyn o ran ddiflanu oll,
Ond cariad saif o hyd.
Daw'r hyn sydd berffaith oll i fod,
Pan ddarffo'r hyn o ran;
Ond yn lle cariad bythol nef,
Ni thardd dim arall lân.
Y cariad hwn, mor werthfawr yw—
Mor fythol ei barhad!
Rhown ein calonau oll i Dduw,
Fw llanw o hono'n rhad.

104

M. N. 7, 6.

O, Seion, pan feddylwyf
Am dy gyffiniau di,
Rhyw bleser sydd yn lloni,
A llenwi 'nghalon i;
Ond etto, mewn caethiwed
Wyl yma nos a dydd,
Yn nghanol fy ngelynion,
Heb allu rhodio'n rhydd.

Ond henffych fyth i'r boreu,
 Pan o'm cadwynau dwg
 Yr Arglwydd fi i Seion,
 Rhag pob gelynlion drwg;
 Caf yno, gwn, deyrnasu
 Dros fil o flwyddi llawn,
 A byw yn ngwyddfod Iesu,
 A'm prynodd un prydawn. I. R.

105 M. B. D.

Yn Seion bydd y Saint
 Yn meddu baint a bri,
 Cael cyd-deyrnasu gyda'u Pen,
 Yn llawen cfo'r llu,
 Dros fil o flwyddi maith,
 Yn debyg idd eu Duw,
 Yn cyd-fwynhau y ddedwydd fro,
 O, na baem yno'n byw.

106 M. N. 7, 6.

Cawn ddechreu oedfa newydd,
 Er rhoddi mawl i Dduw,
 Am werthfawr ciriau'r bywyd
 I bawb o ddynol ryw;
 O, gweddiwn oll yn ddiwyd
 A flyddiog bob rhyw awr,
 Am iddo roi ei Ysbryd
 I'n llenwi ar y llawr. J. D. W.

107 M. B.

Clodforwn Dduw bob un,
 Mewn hoff soniarus gân;
 Teilynga'n clodydd 'nawr yn fwy
 Nag unrhyw dro o'r blaen.
 Gofalodd hyd yn hyn
 Am danom fel ei blant;
 Edrychodd fod ei engyl glân
 Yn cadw'r drwg i bant.

Bu temtasiynau'r byd
 Yn cynnyg lawer gwaith;
 Ond rhoddodd Duw ei Ysbryd Glân,
 I'n cadw gyda'i waith.

O, Dduw, derbynia'n mawl
 Yn gymmeradwy fry,
 A'th ofal tadol fo'n parhau
 Yr un tuag atom ni.

108 M. H.

Ymnerthwn ynot ti, ein Duw,
 Trwy bob rhyw rwystrau, tra fo'm byw;
 Dy gynhorth dyro in' o hyd,
 Er mwyn egluro'th air i'r byd.

Dy air adferiaist in, O Dad,
 A hwn bregethir 'nawr yn rhad;
 Geill pawb a fedda galon friw,
 Trwy feddydd, ddod i deyrnas Dduw.

'Nol hyn, er nerth i fyn'd yn mlaen,
Ceir cymhorth trwy yr Ysbryd Glân;
Goleuni hwn a'n tywys draw
I fynydd Seion maes o law. T. LL.

109 M. N. 6, 8.

Mae'r boreu'n agosáu,
Pan ddelo Iesu lawr;
Ffyddloniaid y pryd hwn,
Eu gwobr fydd yn fawr;
Yn Seion bydd cartrefle'r saint,
A'u Brenin geidw fwrdd bob haint.

Er myn'd trwy rwystrau mawr,
Gelynion o bob tu,
Cawn fuddugoliaeth fawr
Ar yr holl arfog lu;
Trwy glod ac anghlod 'mlaen yr awn,
Tu draw yn Seion concwest gawn. T. LL.

110 M. B.

Daeth Iesu Grist o'r nef
I wisgo corff o gnawd;
Bu farw'n ddiddig yn ein lle—
Ein Brenin yw a'n Brawd.

'Nawr canlyn Iesu eu,
A ddylem drwy ein hoes;
Bu farw'n wirion drosom ni—
Aeth dan y lymaf loes.

Dyoddesodd boen a gwawd,
Er achub euog ddyn;
Pob rhinwedd ynddo ef a gawd—
Bu'n ostyngedig un.

Ei waith orphenodd Ef;
Mae'r ffordd yn awr yn rhydd
I ninnau deithio llwybrau'r nef,
At deulu gwlad y dydd. G. W.

111 M. H.

Dy Ysbryd di, O Arglwydd mawr,
Yn dywalltedig f'o i lawr
Ar lawb sydd yn yr oedfa hon;
Dy gariad pur a'n gwna yn llon.

Ynglymwn yn dy gariad di,
Nes cyrhaedd trwy bob rhwystrau sy,
I'r wlad lle nad oes cur na phoen,
I holl ganlynwyr 'r addfwyn Oen. T. LL.

112 M. N. 7, 6.

Yn awr mae Duw yn galw
Ar frys i ufyddhau,
I gredu yn yr Iesu,
A gadael fwrdd bob bai;
Cymmerwch eich bedyddio
Gan weision Iesu Grist,
Nac oedwch mwy i'r alwad—
Pa les yw bod yn drist?

A thrwy arddodiad dwylaw
Cyfrana i bob rhai
Rhyw ddawn o'i nefol Ysbryd,
Gwna hwn eich llwyr ryddhau
Oddiwrth bob rhyw ofidiau
Yn awr sy'n llenwi'ch bron;
O, ddynion, pa'm yr oedweh?
Gwnewch ddod yr oedfa hon. T. LL.

113 M. B.

Edrychwn ar yr Oen
Yn gudd o dan y lli;
Ac wele ef yn dod i'r lân,
Gan ddysgu'r ffordd i ni.
Mor ostyngedig mae
I'r geiriau ddwed ei Dad!
Aeth gydag Ioan lawr i'r dwr,
Fel un oedd am lanhad.
Yr Ysbryd ddisgyn 'nawr
Ar ben ein Crist yn glau,
Sy'n arwydd na ddaw lawr ar neb,
Sydd heb ei lwyr lanhau.

114 M. S.

Ffydd heb weithredoedd marw yw,
Medd geiriau y Duw geirwir;
Heb roi ufydd-dod (nid mewn rhith),
Pechadur byth ni chedwir.
Rhaid dy fedyddio yn y dwr,
A'th eni'n siwr o hono;

A rhaid it' dderbyn 'r Ysbryd Glân,
Yn ddyddan, i'th santeiddio.
A'r Ysbryd hwn a'th dywys di,
A'th arwain i'r gwirionedd,
Fel gelli fod yn gall wrth fyw,
A dod i Dduw'n etifedd.
Ac hefyd dy addasu wna
'Gwrdd Iesu a'i angylion,
A chael yr etifeddiaeth fydd
I'r Saint ar fynydd Seion.
A thi gai wynfyd mawr didrai,
Os gwnai barhau yn ffyddlon;
Cei gwmni Iesu Grist o hyd,
Ac hefyd ei angylion. G. W.

115 M. N. 8, 7.

Arglwydd, nertha di dy weision
Sydd yn sefyll yma 'nawr
I bregethyn 'rhyn a berthyn
I dy deyrnas ar y llawr;
Dyro iddynt nerth dy Ysbryd,
Fel y gallont draethu'n hy,
Gyda dangos i bechadur
Mai un ffordd i'w gadw sy. T. H.

116 M. N. 8, 8, 6.

Yn llwyr dinystrir Babilon,
Er cymmaint rhwysg ac ymfrost hon,
Chwalir ei muriau mawr;

I'r dialedd-for syrthio wna,
Pan fyddo holl phiolau'i phla
Yn cael eu tywallt lawr.

Ond diolch i'n tragwyddol Dad,
Sy'n galw trwy'r efengyl fad,
Fy mhobl, allan dewch
O'i chanol, fel na byddoch chwi
Gyfranog o'i holl blâau hi,—
Gwlad ddiogel hefyd gewch.

Ond yr holl ddynion cyndyn cas,
Sy'n gwrthod dod o honi maes,
Ddyfethir yn ei haint;
Ond caiff yr ufydd fyned trwy,
A'r Iesu'n Frenin arnynt mwy,
Yn Seion gyda'i saint.

Telwynau euraidd gaiff y saint,
O fewn i'r nefol wlad ddi-haint,
Dros fyth i ganu mawl,
Lle na bydd nos o fewn y wlad,
Ond canol dydd o fyth barhad;
O hyfryd, hyfryd wawl.

R. D.

117 M. N. 11au.

Fel tân sydd yn llosgi mae Ysbryd ein
Duw;

Fe'i teimlir ef yma, un nerthol iawn yw;
Llefaru mewn ieithoedd dyeithr y mae,
A rhoi cyfieithadau er lles i bob rhai. —

Dadguddia ddirgelwch pob drwg a phob da,
Ac er ein cysuro, prophwydo a wna;
Mae'n llanw ein temlan, mae'n grylder i
fyw,
A sicrwydd a rodda i anwyl blant Duw. *

118 M. N. 8, 7, 4.

Hoff yw cofio am farwolaeth,
Pan mae bywyd wedi 'i gael;
Trwy oddefaint dirfawr Iesu,
Cawsom lu o roddion hael;
Yn y swper,
Coflwn bawb am Iesu Grist.

Tra y bo'm yn cyfranogi
O'r elfenau santiaid hyn,
Doed i'n cof hoff eiriau'n Ceidwad,
Sef y daw ar gwinwl gwyn;
O, dysgwyliwn
Am yr hyfryd ddydd a ddaw. *

119 M. S.

Daw a osododd yn ei dŷ
Brophwydi, apostolion,
Ac efengylwyr rhoes wrth raid,
Bugeiliaid ac athrawon.

Gwnant hwy berffithio'r saint i waith
Y weinidogaeth wiwlwys;
Ac eu gosodiad hefyd sy
Er adeiladu'r eglwys,—

Hyd oni chw'rddwn oll 'run dydd
Mewn undeb flydd ac ysbryd,
At fesur oed ein Iesu mād,
Yn Seion, gwlad y gwynfyd. 1. R.
120 M. N. 8, 7.

Arglwydd, edrych ar ein cyngor,
Edrych arno yn dy ras,
Fel bo holl gyfreithiau'th deyrnas
Yn cael eu hegluro ma's;
Rho dy Ysbryd yn neillduol,
Mae ei eisieu arnom oll,
Fel y byddom yma'n trefnu
'R moddion goreu rhag pob coll. *

121 M. N.
Henfych i'r dydd, y dydd y daeth
Yr angel a'r efengyl,
Yr angel welodd Ioan fry
Yn hedeg trwy y nef yn hy,
I draethu'r newydd anwyl.
I efengylu i'r holl fyd
Y newydd gwerthfawr hyfryd;
Cenedloedd pell, caiff rhai'n i gyd
Y newydd am iachawdwr byd,
Yn dyfod i deyrnasu.
Caiff India, Affric, Asia fawr,—
Pob talaeth dan y nefoedd;
Cânt glywed sôn am Galfari,
A'r aberth dalwyd arni hi,
I'n hachub ni, y bobloedd.

Clodforwn am yr hyfryd sain,
Sef sain efengyl Iesu;
Banerau hon yn chwifo bo,
A'i hadsain hefyd trwy bob bro,
Nes cael o'r Saint deyrnasu.

Can's daeth yr oes, yr oes y bydd
I'r Seintiau gael teyrnasu;
Ac hefyd, aiff teyrnasocdd byd
Yn eiddo'n Harglwydd ni i gyd,—
Cawn gydag ef deyrnasu.

Ar fyr cawn weled Mab y dyn,
Ar gwmwl gwyn yn dyfod,
Mewn rhwysg a mawredd nefol, gwiw,
A chydag ef holl feibion Duw,—
A'r byw ânt i'w gyfarfod.

Ac yna'r llo, a chenaw'r llew,
Mewn porfa dew gorwed'ant;
Ni ddrygant ac ni ddifant mwy,
Can's Ysbryd Duw fydd arnynt hwy,
A phoen na chlwy' ni phrofant.

Gwyn fydd y Saint, bydd mawr eu baint,
Pan fydd yr haint yn dyfod;
Teyrnasant hwy ar ddacur lawr,
Ac arnynt hwy bydd nefol wawr,—
Cânt wel'd yn awr eu Priod.

Pwy, pwy yn awr na fydd yn Saint?
Mor fawr fydd baint y teulu,

Yn llenwi ein calonau
Am wel'd y boreu wawr,
Pan gawn ni rodio'n rhyddion
Yn Seion gyda'r Saint,
Ac hefyd gyd-deyrnasu
A'n Iesu—mawr ein baint.

Ein Tad, O dwg ni adref,
Ein taer ddymuniad yw,
O gyrhaedd pob gelynion,
I Seion fad i fyw,
Lle cawn ni ogoneddu
Ein Iesu grasol cu,
Rhwn roes ei hun yn brydferth
Yn aberth drosom ni. I. R.

127 M. N. 8, 4.

Nid oes yma ond gorthrymder,
Tra fyddom byw,
Cawn cyn hir drag'wyddol bleser,
Yn Seion wiw;
Cawn gwmpaiui heirdd angylion,
Patriarchiaid, apostolion,
A'r prophwydi, a'r duwiolion,
Yn Seion wiw.

Pwy guiff wisgo eu coronau,
Yn Seion wiw?
Neb yn wir ond ffyddlawn seintiau,
Yn Seion wiw;

Er cael yma ein dirmygu,
Ni gawn yno'n gogoneddu,
A theyrnasu gyda'n Iesu,
Yn Seion wiw. I. R.

128 M. S.

Dwy law y diwyd wneir yn fras,
Derbynia räs y Brenin,
I'w nerthu i fyned yn y blaen,
Er satan a'i holl fyddin.
Caiff fyn'd cyn hir i Seion wiw,
I fyw dros fil o flwyddi,
A chyd-deyrnasu gyda'r saint,
Mawr fydd eu baint bryd hyny. I. R.

129 M. N. 8, 7.

Arglwydd, etto y dymunwn
Gael o'th Ysbryd arnom ni,
Fel y gallom oll weithredu
'Rhyn fo 'nol dy 'wyllys di;
Dyro ef yn Ysbryd deall,
Idd ein tywys yn dy waith,
Fel y gallom yn effeithiol
I ryddhau a rhwymo'n gaeth. T. N.

130 M. C. D.

Gwrandawed holl drigolion byd,
Mae'n bryd i barotöi,
I geisio rhan yn nghrefydd Crist,
A rhag yr aflwydd fföi,

Cyn delo ar gymylau'r nef
 I farnu dynol-ryw,
 A'i holl angylion gydag ef;
 O, byddwch ynddo fyw.

I. R.

131 M. N. 7, 6.

O, Arglwydd, dyro ini
 Dy allu i fyn'd yn mlaen,
 Fel gallom dy was'naethu,
 A'th foli oll ar dân,
 Yr hwn wyt Dad trugarog,
 Un enwog yn mhob man,
 Yn barod a'th gynnorthwy,
 Yn wastad i'r rhai gwan.

Ond ini gael dy Ysbryd,
 Yn hyfryd awn o hyd,
 Er gwaetha' holl lu'r fagddu,
 A diffaith blant y byd;
 Cyrhaeddwn yn y diwedd
 Mewn llawn orfoledd llon,
 I santaudd fynydd Seion,
 I foli ger dy fron.

I. R.

132 M. N. 11au.

Hoff seintiau y dyddiau diweddaſ a fydd,
 Yn Seion yn seinio hosanna rhyw ddydd,
 O foliant i'r Iesu, eu Prynw'r a'u Pen,
 Rhwn ga'dd ei groeshochlo rhwng daear a

nen.

I. R.

26

133 M. H.

Mi wn y daw ein Crist rhyw bryd,
 Un waith yn rhagor lawr i'n byd;
 A'r llygaid hyn mi wn a wél
 Y Barnwr cyflawn, pan y del.
 Yn yr oes hon, ein Iesu sydd
 Yn rhoi dadguddiad nos a dydd,
 Y daw 'net ei addewid gref,
 A'i holl angylion gydag ef.

I. R.

134 M. C.

Y doniau nefol, Arglwydd da,
 Cyfrana yma 'nawr,
 Fel byddom ni, dy anwyl blant,
 Mewn mwyniant fach a mawr.

I. R.

135 M. N. 10au.

Y gareg fach a welodd Daniel, sydd
 Yn myned 'nawr yn fwy o ddydd i ddydd;
 Yn fuan hon a â fel mynydd mawr,
 A dryllia ar ei hynt holl ddelwau'r llawr.
 Yn deyrnas helaeth bydd o fôr i fôr,
 A'i deiliaid lywodraethir gan yr Iôr;
 Yn fythol saif, ac nis gorchfygir hi,
 Can's gwrthryfelwyr roir mewn pydew du.

136 M. N. 6, 4.

Edrychaf 'mlaen o hyd,
 Mewn blin drafferthus fydd,
 I Seion gu,

27

Lle mae im' roesaw gwiw,
I ddyfod gan fy Nuw;
Caf yno hir gyd-fyw,
Yn mysg y llu.

Dros byth caf foli'r Oen,
Fu ar y groes mewn poen,
Ac ingder du;
Bydd ef yn Frenin gwiw,
Yn mhlith y nefol ryw;
Caf gannu, "Teilwng yw
Ein Harglwydd ni."

137 M. N. 8, 8, 6.

Yn iach, yn iach! gyfeillion cu,
A'r holl berth'nasau ini sy,
Gwnawn fyn'd i Seion draw,
I blith y seintiau siriol wedd,
Lle cawn ni drigo'n un mewn hedd,
O gyrhaedd trais a brow.

Yn iach, yn iach! i'r ynys hon,
A'i holl bleserau gwag o'r bron;
Gadawn hwy'n llwyr yn awr:
Hoff' tirio'n mlaen i'r ddedwydd wlad,
Row'd mewn addewid gan ein Tad,
Lle mae bendithion mawr.

Os cawn ystormydd ar ein taith,
Gwna Duw yn rhwydd feistroli'i waith
Ond ceisio'n enw Crist;

Y gwynt ddystawa wrth ei arch,
A'r tonau gluda'n fwyn ein harch,
Fel na fydd neb yn drist.

138 M. S.

Yn adrodd geiriau wyf o hyd,
Ond pa ryw bryd 'rwy'n gweddio?
Neu, a yw llef fy nghalon fan,
Fy ngeiriau'n cyfarwyddo?

Yn ofer bydd fy nghwyn a'm cri,
Os anghen ni wna' deimlaw—
Os nad o deimlad eisieu bydd
Fy ngweddiau 'gyd yn deilliaw.

Yn gystal gallaf blygu'm glin
I eilun i'w addoli,
A chynnyg gweddi i'r Duw byw,
Hob namyn geiriau ynddi.

Duw, dysg beth yw fy rhaid heb feth,
A dysg pa beth im' weddio;
Na ad im' byth ymbillio'th rās,
Hob i mi addas deimlo.

139 M. N. 8, 8, 6.

Fe gawn, fe gawn feddiannu gwlad,
Na ddichon gelyn a'i holl frād,
Ein blino byth yn hwy;
Yn mhlith y saint ac engyl nef,
Yn canu moliant iddo Ef
Am rinwedd Crist a'i glwy'.

Cawn ganu'n iach i Babilon,
A'i holl wageddan ffol o'r bron,
'Nol myn'd i Seion glyd;
A bythol fyw mewn eithaf hedd,
Gan gadw'n unfryd hyfryd wledd,
Ar fwrdd ein Duw o hyd.

140 M. C.

Fel hyn dywedodd Llywydd nen,
"Dihun, fy nghleddyf llym;
Dihun, fy lliid, a tharo'r dyn,
Yr hwn sydd gyfaill im'."

Dialodd a dderbynai'r arch,
Ac arfog hedai lawr;—
Yr Iesu'n ufyddhan i'w Dad,
A marw mewn ingder mawr.

Ond, O! 'r doethineb mawr a'r gras
Sy'n nglŷn â dial 'nawr;
Efe yn marw i'n cadw'n fyw,
A chodi o lwch y llawr.

Mor ddwyfol yw y Brenin hwn!
Ei ladd a gym'rai gael,
Fel gallai roi ei fywyd fwrdd,
A'i gym'ryd 'nol heb ffael.

Bydd fyw, O Dduw! llywydda'n ben;
Pob cenedl caned 'nawr,
A'r engyl seinient glodydd pér
Idd ein Gwaredwr mawr.

141 M. N. 6, 2.

Cydnued engyl nef,
A seintiau ar y llawr,
Mewn cân o uchel lef
O glod i'r Argiwydd mawr,
Nes dadsain trwy ororau'r nen,
Ag uchel floedd, mai Ef sy'n ben.

142 M. N. 2, 8.

Daw, daw,
Y dydd anferthol maes o law,
Pob llwchyn gwael i'r frawdle ddaw;
Bydd rhai mewn braw ac ingder du,
A rhai mewn bri, yn llon eu gwedd,
O flaen y sedd, yn ddirfawr lu.

Gwae, gwae!
Bryd hyn a fydd i'r euog rai;
Dim modd ni fydd i guddio'u bai,
Ond gwnant dristân o flaen eu Duw,
Pan dd'wed i'w clyw, Ewch chwi i'r tân,
Am wrthod Un a'ch cadwai'n fyw.

Llon, llon,
A fydd anwyliad Crist o'r bron,
Llawenydd nefol leinw'r fron;
Mewn hedd hwy elwir at eu Tad,
I feddu gwlad lle nad oes poen,
Byth gyda'r Oen, mewn llawn fwynhad.*

143 M. N. 8, 7.

Fe'n gwrandewir gan yr Arglwydd,
 Pan dderchafwn fry ein llef,
 Os mewn flydd y bydd ein gweddi,
 A chan gredu T'wysog nef;
 Fe addawodd i bwy bynag
 A wna geisio gan y Tad,
 Yn ei enw gogoneddus,
 Y gwna roddi iddo'n rhad.

144 M. H. D.

Ein breintiau mawr, mawrhawn bob un,
 Ac hyfryd ganwn yn gytun;
 Mae'n Tad yn Arglwydd nef a llawr,
 A pherthyn in' Eiriolwr mawr,
 Trwy'r hwn, wrth ofyn, cawn yn rhad,
 Fendithion gan ein Nefol Dad.
 Mawrhawn ein breintiau mawr bob un,
 Gan ganu'n hyfryd a chytun.

145 M. N. 8, 7, 4.

Arglwydd, anfon y Dyddanydd,
 At dy blant sydd yma'n nghyd;
 Dysgwyl maent yn enw'r Iesu,
 Ei gymdeithas hoff i gyd;
 Arglwydd, cofia,
 Mewn trugaredd am dy saint.
 Agor o ffenestri'r nefoedd,
 Edrych waered ar dy blant;

Gweled rhagor o'th ogoniant,
 Yw yr oll o'n bryd a'n chwant;
 Er mwyn Iesu,
 Na wrthoda wrando'n cri.

146 M. N. 6, 4.

Am y newyddion da,
 Fy enaid, llawenba
 Eu dod i'th glyw:
 Dymuna mwy o hyd
 I bawb sydd yn y byd,
 Gael rhan o'r trysor drud,
 Sy'n rhad gan Dduw.

O gweddia aml waith
 Am weithwyr at y gwaith
 O hau yr had;
 Os bydd it' wneyd dy ran,
 Duw wrendy yn y man,
 A chynnyrch gwyd i'r lân,
 O fewn pob gwlad.

147 M. N. 11au.

Pa beth yw'r arwyddion sydd fry uwch
 ein pen?
 Pa'm ddna yr haulwen yn entych y nen?
 Paham y tywylla y lleuad a'r sêr?
 Paham yr ymysgwyd elfenau ein Nêr?
 Pan welom fligysbren yn deilio yn braf,
 Fe wyddom mai agos yw tymmor yr haf;

Efelly, pan welom arwyddion y nef,
Gwybyddwn mai agos i ddyfod yw Ee.
Er cymmaint y nodau a welir bryd hyn,
Y daw yr Inchawdwr ar gwmwl mawr
gwyn,
Fel 'roedd cyn y diluw—difeddwl pob un,
Efelly bydd hefyd cyn daw Mab y dyn.
Yn ofer i lawer y nodau a fydd,
Ni fyddant yn deall mai agos yw'r dydd;
Yn nodau ni fyddant i'r rhai'n, er eu maint,
Ond byddant yn ddigon o arwydd i'r Saint.
Pa beth yw'r sain ndgorn a swnia mor fawr!
Ust! dyfod mae'r Iesu! Och! gwae ni yn
awr!
Pa le yr ymguddiwn?—un cyunyng ni
lwydd!
O, syrthied y brynau i'n cuddio o'i wydd!
Y ddysclaer orymdaith sy'n tramwy trwy'r
nen;
Yr engyl a'r seintiau sy'n canlyn y Pen:
Y cwmwl a wisga ogoniant di-ail,
Can's arno yn marchog mae Adda yr Ail.
Nid yn y diflaethwch na'r 'stafell y mae,
Ond fry, megys mellten, yn ngolwg pob
rhaf;
Nid mwy y dadleuir nad felly y daw,
Can's llenwir pob mynwes â sierwydd a
braw.

Ow! wele ffam danlyd yn ysgwyd i lawr;
Dialir yr anwir sy'n bod ar y llawr!
Peidiasant â derbyn efengyl Mab Duw,
A chyfiawn yn ddiau eu dinystr yw.
Yn awr yn gasgledig mae'r saint bob yr un,
A chyda eu Brenin maent oll yn gytun;
Teyrnasant am fil o flynyddoedd, a byth,
Heb elyn i'w blino, na phoen yn eu plith.

148 M. N. 8, 7.

Hyfryd ydyw hun y gweithiwr,
Hyfryd gorphwys ar ol taith,
Hyfryd cael rhyw beth o'r diwedd,
Wedi methu lawer gwaith;
Ond mwy hyfryd yw'r wlad ddodwydd,
Sydd yn aros pobl Dduw,
Ar ol crwydro mewn anialwch,
Yn mhlith dreigiau aml ryw.

149 M. N.

Tyr'd, Ysbryd Glân, tyr'd lawr i'r oedfa hon,
Tyr'd, Ysbryd Glân, gwna fynwes pawb yn
llon.
Addawwyd gan Eneinniog Duw
I roi'r Dyddanydd eu;
Ein Nefol Dad,
O danfon ef 'nawr i ni,
Mae yn arweinydd i ni oll,
Mae'n gysur in' wrth fyw;
Mae'n dwyn tystiolaeth dan ein bron,
Ein bod yn blant i Dduw.

Ysbryd Duw, brofasom cyn yn awr;
Ysbryd Duw, ddysgwyliwn etto i lawr.
Mae'n dyfod gyda gwresog dân,
Mae'n traethu pethau mawr;
O rasol Dduw, derbynïa'm cân,
A danfon ef yn awr.

150

M. N.

Mor hyfryd yw, cymdeithas hoff y Saint;
Mor hyfryd yw, cael meddu'r cyfryw frain.
Cael meddu cwmni'r Nefol Dad,—
Mae'n bod lle mae ei blant;
A lle bo Duw,
Mae tristwch yn cilio bant;
Mae hyn yn dâl am ddirmyg byd,
Mae'n goron am bob croes;
Mae baich ein Crist yn rhwydd fel hyn,
Mae'n hawdd ei ddwyn trwy'n hoes.
Hyfryd yw, cael profi'r Ysbryd Glân;
Hyfryd yw, gwresawgrwydd nefol dân.
O, Arglwydd, tywallt ef yn awr—
O, yn ei ddoniau doed;
Boed iddo draethu pethau mawr,
Fel mae yn gwneyd erioed.

151

M. N.

Efengyl Crist, a elo dros y llawr;
Efengyl Crist, derbynied bach a mawr.
Cyhoedder yr efengyl hon
I bob rhyw lwyth ac iaith;

A deued pawb,
I arddel Duw a'i waith.
Maddenant i bechadur sydd,
Os gwrendy eiriau Duw;
A bendith ar ol bendith fydd
I'r rhai trwy flydd sy'n byw.

Efengyl Crist, O newydd da i ddyn!
Efengyl Crist, O llawenhaed pob un.
Modd sydd i achub euog fyd,
A'u dwyn yn un yn Nghrist:
Pa'm ofna dynion yn barhaus?
Pa'm byddant mwy yn drist?

152

M. N.

Canwn yn hyfryd,
Mae achos bod yn llon;
Carwn ein gilydd,
Mae llied am le'n y fron.
Gwyliwn yn wastad,
Mae'r gelyn o'n naill du;
Gweddiwn yn ddyfal,
Mae Crist yn eiriol fry.
Byddwn yn flyddlon,
Cawn wobwr gauddo Ef;
Ie, cawn goron
Sy'n nghadw yn y nef.

153

M. H.

Moliennwch Dduw, yr Arglwydd mawr,
O'r nef a'r lleoedd uwch y llawr;

Rhowch iddo glod, ei engyl glân,
A chwi, ei luoedd, fawr a mân.

Chwi haul a lloer, rhowch iddo glod,
A'r sér dirif sydd uwch y rhod;
Di, nef y nef, rho'th fawl yn hy,
A'r dyfroedd yn yr entrych fry;

Rho'nt fawl i Dduw, can's ef yn gu
A archodd "Boed," a hwythau fu;
A hwynt i bara byth a wnaeth,
Gan roi 'ynt ddeddf i'w chadw'n gaeth.

Yr Arglwydd, molwch ef o'r llawr,
Y dreigiau, a'r dyfnderau mawr;
Y tân a'r cenllysg, eira, a tharth,
Y gwynt ystormus—gwnant ei arch;

Y bryniau a'r mynyddoedd gyd,
Coed ffrwythlawn, a'r holl gedrwydd
drud;

Bwystflod, pob anifel sy,
Ymlusgiaid a'r asgellog lu;

Breninoedd daear, pobloedd oll,
Twysogion, barnwyr, pawb heb goll;
Gwyr ieuaine a gwryfion cu,
Henafgwyr, gyda'r llanciau'n llu;

Gwnewch feli enw'r Arglwydd Dduw,
Can's enw dyrchafedig yw;
Ei ardderchogrwydd rhyfedd ef
Sydd uwchlaw'r ddaear, uwchlaw'r nef;

A chorn ei bobl dyrchu mae,
Sef moliant ei holl santaidd rai,
Sef meibion Israel, teulu Duw—
Yr Arglwydd molwch, teilwng yw. *

154 M. N. 7, 6.

Bendithia ni, O Arglwydd,
A rhoddion oddi fry;
Yn enw'r anwyl Iesu,
Dy Ysbryd rho i ni.
I'rh fedydd ein bedyddiwyd,
Er golchi'n beiau'n lân;
Santeiddia ni, gan hyny,
A'r Ysbryd Glân a than.

Addewaist ti gyfranau,
Ond gofyn it' mewn ffydd;
Rho i ni ysbryd gweddi,
A chalon ddrylliog brudd.
Rho nerth i fod yn ffyddlon,
Dod gariad yn ein plith,
Fel caffom dy fendithion
A gwisgo'th enw byth.

155 M. N.

Cysura di, O Dad, dy blant;
Gyr ofn byd o'u bryd i bant;
A phan fo erlid ar dy saint,
Dysg iddynt gyfrif hyny'n fraint;
Can's ar ol storom, daw hin deg,
Ac 'nol dwyn croes, ceir coron chweg.

Os rhoddi di dy Ysbryd Glân,
 I'n tywys yn dy waith yn mlaen,
 Bydd pob rhyw groesau yn y byd,
 Yn troi'n bleserau etto'i gyd;
 Can's gwobr in' yn nghadw sy,
 Os byddwn ffyddlawn fyw i Ti.

156 M. N. 8, 7.

Beth yw'r alwad sydd trwy'r gwledydd?
 Galwad daer ar bob dyn byw.
 Pa beth ydyw'r alwad hōno?
 Gwahodd dyn i heddwch Duw.
 Caner, caner byth am dani;
 Na wrthoded dynion hon.
 Para mae i wahodd heddyw;
 O derbynier hi yn llon.

157 M. N.

Hoff yw trigo gyda'r Saint,
 Pan fo cariad yn eu plith;
 Dyma ydyw'r benaf fraint
 A ddymunwn feddu byth.
 Yno crys Ysbryd Duw—
 Pwy a ŵyr mor wresog yw?
 Neb ddywedaf ond y Saint;
 Gyda hwy y mynaf fyw.

158 M. H.

"Er cof gwnewch hyn am danaf fi,"
 Oedd geiriau mwyn yr Iesu eu;

Y bara ydyw corff Mab Duw,
 A'r ewpan gwaed o'i ystlys yw.
 "Bwytwch, ac yfwch," meddai Crist,
 "Er coffa am fy anghau trist;
 Gwnewch hyn nes delwyf yr ail bryd,
 Pan yfwn newydd win yn nghyd."

O hyd wrth wneyd â'r ordinhad,
 Sy'n cynnwys corff ein Crist a'i waed,
 Gwnawn fod mewn cariad yn gytun,
 Gan gofio cariad Crist ei hun.

159 M. C.

Gwlad dda sy'n aros pawb o'r Saint,
 Gwlad hen addewid Duw;
 Ni fydd o'i mewn un pla na haint,
 Ond pleser o bob rhyw.

'Rym ni yn teithio yno 'nawr,
 Er bod ein ffordd trwy anial mawr;
 Mae'r hen addewid yn ein cof,
 Cawn gyrhaedd yno'n wir.
 Beth, cyrhaedd yno'n wir?
 Iê, cyrhaedd yno'n wir.
 Beth, cyrhaedd yno'n wir?
 Iê, cyrhaedd yno'n wir.
 Mae'r hen addewid yn ein cof,
 Cawn gyrhaedd yno'n wir.

Prophwydwyd llawer am y wlad
 O ddechreu'r byd hyd 'nawr,

Ond buan ca y Saint ei gwel'd,
A gwel'd ei Brenin mawr.
'Rym ni yn teithio, &c.

Hon ydyw gwlad y llaeth a'r môl,
A gwlad gwinllanocedd llawn;
Gwlad lle ceir gwleda'n llon o hyd
Ar bob rhyw sypiau grawn.
'Rym ni yn teithio, &c.

Gwlad yw lle'r adeiladir tai,
Ond nid i ereill fyw;
Lle plenir, ond nid oes fo'n dod
Gaiff fwyta'r ffrwythau gwiw.
'Rym ni yn teithio, &c.

Fel dyddiau pren bydd dyddiau dyn,
Caiff hir fwynhau ei waith;
Ni chlyw wylofain yn y wlad,
Na gwaedd, nac ochain chwaith.
'Rym ni yn teithio, &c.

A dyma'r wlad lle'r etyb Duw,
Cyn gofyn iddo braidd;
A'r wlad lle pora'r llew fel ych,
Lle'r una'r oen a'r blaidd.
'Rym ni yn teithio, &c.

Os dyma wlad addewid Duw,
Mae hono'n wlad i ni;
A chawn trwy flydd ei meddu byth,
Can's Duw yn eirwir sy.
'Rym ni yn teithio, &c.

160

M. C.

Fe ddylid profi pob peth sydd,
A dal yr hyn fo'n dda;
Can's dyna yw dyledswydd dyn,
A doeth yw'r hwn a'i gwna.

161

M. N. 8, 8, 6.

Edrychais i addewid Duw,
Pa ran o'r byd ca'r saint gyd-fyw,
A Seion yw y lle;
Af yno wedi cwpla'm gwaith,
Ac yno'n wir bydd pen fy nhaith,
Ac yno bydd fy nhre'.

O, casgled pobl Dduw ynghyd,
A doent o bedwar cwr y byd,
Can's Seion yw eu lle;
Dewch yno, canys Duw yn wir
A ddaw i drigo yn y tir,
Lle byddo plant y ne'.

162

M. N. Sau.

Draw mae'r gamp, a draw mae'r goron,
Draw mae'r wob'r i'r rhai flyddlon;
Draw mae tori'r syched gerwin—
Draw yn ngwlad y llaeth a'r grawnwin.

Draw mae gorphwys wedi blino,
Draw mae diwedd ar ofidio;
Draw mae'm tynfa yn bresennol,
Draw mae'm gartref yn dragwyddol.

Draw sy'n dal fy mhen i yma,
 Draw, mewn helbul, a'm cysura;
 Draw mae'r lle y daw fy Iesu,
 Draw mae'r wlad wy'n myned iddi.

163 M. N.

Ble mae'r wlad, a'i mwynhad,
 Rydd eu Tad i'w saint?
 Ble mae'r gwin melys rin?
 Ble mae'r llaeth llawn o faeth?
 Draw, draw ar ben y daith?

164 M. N.

Daeth angel i waered i'r byd o'i lân drigfa,
 I ddweyd fod oraclau yn nghudd yn Cu-
 morra,

Yn cynnwys cyflawnder efengyl yr Iesu,
 Ynghyd â chyfammod ca'i fobl eu casglu.

O, Israel! O, Israel!

Trwy'r oll o'ch magwrydd,

I'ch Arglwydd par'towch.

Pan glywch chwi'r hoff newydd.

Mae'n drysor nefolaidd—yn llyfr llawn
 bywyd,

Illefara o'r ddacwr trwy allu yr Ysbryd;

I'dwed eiriau'r lachawdwr, eill seintiau eu
 credu,

Er dysgwyl yr amser y daw i deyrnasu.

O, Israel! O, Israel!

Trwy'r oll o'ch magwrydd,

22

I'ch Arglwydd par'towch,
 Pan glywch chwi'r hoff newydd.

Gwrandewch, chwi ynysoedd boblogir gan
 ddynion,

Mae pethau tra hynod i'ch aros yr awrhon;
 Yn Seion mae teyrnas yr Iesu'n cyflerthu,
 Ymgasglu y cyflawn, a'r anwir raid drengu.

O, Israel! O, Israel!

Trwy'r oll o'ch magwrydd,

I'ch Arglwydd par'towch,

Pan glywch chwi'r hoff newydd.*

165 M. C.

Derbyniwch 'nawr yr Ysbryd Glân—

Derbyniwch rodd y nef;

Trwy flydd yn unig gellir cael

Ei ddoniau grasol Ef.

Gofynwch am addewid Duw,

Y drws yn agor sydd;

Pob hendith y mae Duw yn roi,

I'r taera'i lef y rhydd.

Gosoda'r swyddog ei ddwy law,

Er agor drws i'r nef,

Gan ddweyd, "Derbyniwch!" yna pwy

Fyn fyn'd yn wag i dref?

Mae eglurhad yr Ysbryd Glân

Yn sic i bob un:

Am hyny, gweddied pawb ar Dduw,

Nes profi hyn eu hun.

166

M. N.

Clod fo i'r dyn gyfrinachodd â'r Arglwydd,
Iesu eneiniodd y Prophwyd mawr hwn;
Ei fraint ef oedd agor yr olaf orchwyliaeth;
Perchir ef etto gan filoedd, mi wn.

Hensfych i'r Prophwyd, esgynodd i'r
nefoedd,

Bradwyr a threiswyr nis baeddant e'n
lwy;

'Nghanol y duwiau, gwna waith dros ei
frodwr,—

Angeu ni chonera y gwron byth mwy.

Clod fo i'w enw—bu farw fel merthyr;
Nefol enwogrwydd byth iddo fo'n bod:
Hir 'staenia ei waed, dywalltwyd gan
fwrddwyr,

Holl wlad Illinois, tra'r ddae'r gân ei glod.
Hensfych i'r Prophwyd, &c.

Mawr ei ogoniant, a bythol ei urddiad:
Ceidw'r allweddau am oesoedd diri;
Ffyddlawn a chywir y deua i'w deyrnas—
Coron ga 'n mhilith y prophwydi a fu.

Hensfych i'r Prophwyd, &c.

ABERTH ddwg allan fendithion y nefoedd—
Am waed y dyn hwn, caiff daear roi iawn!
Dihuner y byd i frwydr cyfiawnder;
Gwel'd y "brawd Joseph" oll etto a gawn.

Hensfych i'r Prophwyd, &c. *

167

M. N.

Pwy sy'n meddu yr addewid,
Roes yr Arglwydd o'i Lân Ysbryd,
Yn ei amryw ddoniau hyfryd?

Saint y Goruchaf Dduw.

Pwy gant ysbryd prophwydoliaeth,
Ffydd, doethineb a gwybodaeth?
Pwy lefarant â thafodiaith?

Saint y Goruchaf Dduw.

Pwy trwy'r Ysbryd gân ganiadau?
I bwy rhoir i wneuthur gwyrthiau,
Iachâu cleifion, a phob doniau?

Saint y Goruchaf Dduw.

Pwy sy'n meddu apostolion,
A phrophwydi, ac athrawon,
I berffeithio eu dysegyblion?

Saint y Goruchaf Dduw.

Pwy sy'n dysgwyl cydymgasglu
Yn wr perffaith, fel yr Iesu,
A byth gydag ef deyrnasu?

Saint y Goruchaf Dduw.

Pwy, gan hyny, ddylent beunydd,
Fyw'n gytun, a charu 'u gilydd,
Ac i ddiolch i'w Creawdydd?

Saint y Goruchaf Dduw. *

168

M. N. 8, 7.

Arglwydd grasol, rho'th gynnorthwy
I gyhoeddi etto i maes,

Yr efengyl a ddadguddiwyd
 Gan yr angel i dy was,
 Sef efengyl ag arwyddion,
 Hefyd doniau'th Ysbryd Glân,
 Er ein tywys ni a'n harwain
 Trwy yr anial daith yn mlaen.

Yr efengyl hon brogethir
 Er tystiolaeth i'r holl fyd,
 Fod yr amser braf ar ddyfod,
 Pan grynhua Duw ynghyd
 Yr holl bethau yn y nefoedd,
 Ac ar ddaear hefyd sydd,
 Yn ddiogel yn Nghrist Iesu,
 Rhag y storom fawr a fydd. I. R.

169 M. N. 7, 6.

Yn llwyddo mae'r efengyl
 Yn gysson trwy'r holl fyd,
 Er cymmaint ydyw erlid
 Yr holl satanaidd lid;
 Mae miloedd o drigolion
 Trwy barthau'r byd o'r bron,
 Yn talu eu hufydd-dod
 I'r wir efengyl hon.

Arwyddion sydd yn canlyn
 Yn gysson gyda'r rhai'n,
 Fel y dywedai'r Iesu
 A wisgodd goron ddraen;
 Mae Duw'n prysuro'r amser
 I ddwyn ei waith i ben,

Fel caffo y rhai gonest
 Fwynhau breniniaeth uen. J. B.

170

M. H.

Doed pawb sy'n ofnog, gwan, a thrist,
 I ufyddhau i eiriau Crist,
 Rhwn ddaeth i'r ddaer o'r nefoedd fry,
 Er trefnu ffordd i'n cadw ni.
 Nid parch a ga'dd gan fyd, ond gwawd,
 Er mwyn rhoi bywyd i rai tlawd;
 Ac er ei fwyn gwnaed lluoedd ddod
 I'w deyrnas ef, i seinio'i glod.
 Yr Ysbryd Glân a rydd yn hael
 I'r sawl sy'n dod i'w dŷ i'w gael;
 A'r Ysbryd hwn sy'n nerthu'r Saint
 I gyfrif pob erlidiau'n frain. T. H.

171

M. N. 7, 6.

Chwi, ie'nctyd mawr eich breintiau,
 Sy'n dysgu geiriau Duw,
 Myfyriwch lawer ynddynt,
 Ac arnynt byddwch byw;
 Darllenwch etto ragor,
 A gweddiwch lawer iawn,
 Am gael eich gwir oleuo,
 Foreuddydd a phrydnawn. B. D.

172

M. N. 8, 7.

Arghlwydd grasol, rho dy Ysbryd
 I bob un o honom 'nawr,

Fel y gallom wel'd yn eglur
 Werth y breintiau hidlaist lawr;
 Cael efengyl mewn cyflawnder,
 A'i bendithion yn ein plith;
 Am dy roddion gwerthfawr ini,
 Cei ogoniant genym byth. J. P.

173 M. N. 7, 4.

Dyma grefydd wedi 'i chael
 Cyn y diwedd;
 Hon a ddwg i'r enaid gwael
 Wir ymgeledd;
 Llwyddo wnelo yn mhob man,
 Yw fy ngweddi,
 Nes y delo'r cryf a'r gwan
 Oll i'w chredu. T. H.

174 M. N. 8, 7.

Yr oedd Crist a'i apostolion
 Yn pregethu'n ffyddlon iawn,
 Ac yn dangos i droseddwy'r
 Ffordd yr iachawdwriaeth lawn;
 Pan ddoi atynt ryw bechadur
 I ymofyn am ryddhad,
 Hwy ddangosent iddo'n eglur
 Ffordd a drefnwyd gan y Tad.
 Ni ddywedent, "Dos ffordd yma,"
 Ac wrth ereill, "Dos ffordd draw—
 Nid oes cymmaint o wahaniaeth,
 Er it' fod ar ddechrau law." 100

Na, nid felly byth y dysgent
 Wrth bechadur i gael byw,
 Ond dangosent hwy y gyfraith,
 Fel y daeth trwy Ysbryd Duw.

Rhoddent hefyd addewidion
 I'r credinwyr fawr a mân,
 Sef tystiolaeth o'r efengyl,
 Gyda doniau'r Ysbryd Glân:
 Mae yr un efengyl etto
 Ar y ddacur yn ei grym,
 A phob un a wna ei derbyn,
 Ef yn wir ni siomir ddim. T. H.

175 M. N. 8, 7.

Melys ydyw geiriau'r nefoedd,
 Hyfryd yw eu sain i'r clust;
 Peidied neb rhyfygu gwadu
 Dim o eiriau Iesu Grist:
 Yr arwyddion oll sy'n canlyn
 Pob credadyn ddaw i'n plith;
 Fe a'r nef a'r ddacur heibio,
 Ond saif geiriau Iesu byth. D. D.

176 M. N.

Pwy yw'r un deg hon o'r anialwch sy'n
 teithio,
 Ganchwilioam Grist, ei hanwylyd a'ibryd?
 Hon yw'r wir eglwys, priodferch yr Iesu,
 Sy'n llwyr roddi heibio bob delw trwy'r
 byd. 101

A dynion mewn d'ryswch sy'n wastad yn gwaeddi,
 A chlychau hen Babel yn gysson sy'n canu,
 Fel pe bai eu twyll a'u holl fasnach ar ballu,
 A'r Iesu'n teyrnasu trwy'r ddaear i gyd.
 Y mae rhyw swm peraidd yn 'fengyl y nefoedd,
 A'r bobl sy'n llawen trwy ddeall y gwir;
 A'r seintiau ddywedant yn llwyr benderfynol,
 Trwy Dduw ni gyrhaeddwn y bendithiol dir.
 Hen ffurfiol broffeswyr sy'n gwaeddi
 "twyll gwelwch;"
 Hunanol ragrithiwr a dd'wed, "mae'n ddyryswch;"
 Tra gras i ni'n tywallt fath ffrwd o hyfryd-
 wech,
 Wrth ganfod cwmp twyll offeiriadaeth wrth law.
 O, fendith, O fendith, mae'r Iesu yn dyfod,
 Fel d'wedai'r prophwydi trwy'r amser o hyd;
 Ac Israel, anwylyd ein Duw, sydd yn dechreu
 Par'toi ddod i'r wledd sydd i'r cyflawn yn nghyd.

'N yr anlwl ffynnonau beunyddiol sy'n tarddu,
 Peroriaeth nefolaidd o Seion sy'n canu,
 A'r Saint a'u holl ddegwm, a'u hoffrwm o'n deutu;
 A hyn brofa'r Arglwydd a'i fendith i ni.
 Mae enw'r Jehofa yn deilwng o foliant,
 Ac felly'n Gwaredwr, iawn Brynwr o'r bron;
 Henuriaid o Israel y faner a godant,
 Gan alw'r cenedloedd i ddyfod at hon.
 Yn mlaen a'r henuriaid, a'r 'fengyl brogethant,
 A phawb a'u gwrandawant yn hwylus addysgant;
 Fel hyn gweledigaeth y proffwyd gyflawn-
 ant,
 Y gareg o'r mynydd ar fyr leinw'r ddaear.
 D. AB L.

Yn ffyddlawn fe fu Joseph
 Ac Hyrum Smith ynghyd,
 Yn dysgu egwyddorion
 Iachawdwr mawr y byd;
 Pregethu fydd a wnaethant,
 Ac edifeirwch dwys,
 A bedydd er maddenant,
 Yr hyn sy'n fawr ei bwys.

A gosod dwylaw hefyd,
Er derbyn Ysbryd Duw,
Yr hwn eglura beunydd
Y ffordd i ddyn i fyw;
Am hyn y cynddeirioga
Y gelyn mawr a'i lu,
Am fod y Saint yn derbyn
Addewid Iesu cu.

Yn ffyddlawn byddwn ninnau
Ag sydd yn weision Duw,
I draethu'n cenadwri
I bawb o ddynol-ryw,
Fel gallom roddi cyfrif
Yn llawen, heb ddim braw,
Pan gaffo'r llyfrau 'u hagog
Y rhyfedd ddydd a ddaw. T. G.

178 M. C.

Ar lân y dwfr sefyll wnawn,
I wneyd ewyllys Duw,
Trwy gym'ryd ynddo'n claddu'n llwyr,
Er cael o'r newydd fyw.
O, Dduw, pechasom aml waith,
Ond 'difarhawn yn awr,
Gan olchi ein pechodau fwrdd,
A llawenhau yn fawr.
Gwrandawa di ein gweddi ddwys,
Gan fadden'n bai, O Dduw;
Can's ffrynd pechadur yw dy Fab—
Bu farw i ni gael byw.

'Nol rhoi ein pechadurus gyrff
O dan y don yn nghudd,
I fywyd santaidd codi wnawn,
Fel rhai o'r bedd yn rhydd.
Efelly, pan gân udgorn Duw,
Gwna'r saint lwyr ddryllio'r bedd;
Cyfodant oll i'r lân yn hardd,
I feddu bythol hedd.

179 M. N. 8, 7.

Wele'th weision, Arglwydd grasol,
Wedi dyfod yma 'nghyd,
I gael trefnu'r hyn a berthyn
I dy deyrnas yn y byd;
O, am hyny, dyro'th Ysbryd
Ar ein cynghor—dyna'n llef,
Fel y byddo'r hyn a drefnir
'Nol ewyllys bur y nef. T. H.

180 M. N.

Deuwch i'r deyrnas,
Deuwch i'r deyrnas,
Deuwch i deyrnas ein Duw;
Mae y porth yn lled y pen,
A gwahodd mae Brenin nen;
Pa'm na ddeuwch bawb iddi i fyw?

Mawr yw ei breintiau,
Mawr yw ei breintiau,
Mwy na ddych'mygodd un dyn;

I bwy bynag iddi ddaw,
Rhoir gwybodaeth maes o law,
Fod ei Brenin yn caru pob un.

181 M. N. 8, 7.

Llwyddo wnelo'r fwyn efengyl
A'i thystiolaeth trwy'r holl fyd,
A doed miloedd idd ei derbyn,
Fel bo'nt ddiogel rhag y llid,
A chael derbyn gwir faddeuant
O'u pechodau'n erbyn Duw,
Trwy ufydd-dod i'r cyfreithiau
Roddwyd gynt gan Iesu gwiw.

Yna derbyn doniau'r Ysbryd,
Fel y d'wedodd Mab y dyn,
Sef llefaru a phrophwydo,
A'r rhai ereill bob yr un;
A chan hyny gwir ddiolchwn,
Y rhai gawsom y fath fraint,
O gael derbyn y fath roddion,
Ac addoli gyda'r Saint. T. H.

182 M. N. 8, 7.

Llawer sydd o'th weision, Arglwydd,
Yn ngwahanol fanau'r byd,
Heddyw'n sefyll ac yn dangos
Efordd yr iachawdwriaeth ddrud;
Rho dy Ysbryd yn arweinydd
I'r rhai hyn, ein Nefol Dad,
Fel y caffo llu eu derbyn
Mewn i eglwys Iesu mād. T. H.

183 M. N. 8, 7, 4.

Daw yr amser pryd ceir gweled
Yr holl Saint yn fawr a mân,
Wedi myned o'r caethiwed,
Gyda'r Iesu'n seinio cân;
Haleliwia,
Amser nyfryd pan y daw.
Gorfoledda plant caethiwed
Sydd yn myd y cystudd mawr,
Pan gant dderbyn gwir ymwared
Rhag y plâu ar y llawr;
Haleliwia,
Cânt deyrnasu gyda'r Oen.

Ni fydd yno ddim un gelyn
I wneyd niwed iddynt hwy,
Ond cydunant gyda'r delyn
I roi clodydd bythol mwy;
Haleliwia,
Dyma grefydd dâl eu ffordd. T. H.

184 M. N. 8, 7.

Geiriau Duw sydd yn rhagori
Ar bob peth sydd yn y byd;
Nef a daear, hwy ddarfyddant—
Geiriau Duw a saif o hyd;
Pan dywylla'r haulwen ddyslaer,
Pan dry'r lleuad wên yn waed—
Geiriau'r Iesu, hwy a safant—
En cyfnewid ni fydd raid.

Er y gwywa y glaswelltyn,
 Er y syrthia'r blodau lawr,
 Fe saif geiriau'r addfwyn Iesu,
 Gwnant i dragwyddoldeb mawr;
 Er y todda yr elfenau
 Gan y mawr-wres ddydd a ddaw,
 Etto geiriau'r Oen fa farw,
 Byth ni syllant ar un llaw. T. H.

185 M. H.

O, frodyr a chwirydd Hon,
 Cydunwn oll yr oedfa hon
 I seinio clod o uchel gân,
 I Dduw am roddi i Ysbryd Glân.
 A gweddiwn arno ef trwy ffydd,
 Am roi ei nerth o ddydd i ddydd,
 Hyd nes cyrhaeddwn Seion dir,
 Lle cawn ddedwyddwch, heb ddim cur. T. H.

186 M. N. 8, 7.

Gwrandaw, Arglwydd, rho fendithion
 Yn yr oedfa yma 'nawr,
 Rho dy Ysbryd mewn modd nerthol
 Er dadguddio pethau mawr;
 Dyro ef yn ysbryd deall,
 A gwybodaeth i ni gyd,
 Fel y gwneidom dy addoli
 Mewn llawn cariad, o un fryd. T. H.

187 M. N. 7, 6.

Dyma destun newydd etto
 I glodfori Brenin nef,
 Am roi'r Ysbryd Glân i'n nerthu
 'Wneyd ei 'wyllys nefol ef;
 Para wnelo hwn i'n tywys
 Trwy bob gofid sy'n y byd,
 Nes cyrhaeddom draw yn Seion,
 Lle y cwrdda'r Saint i gyd. T. H.

188 M. N. 8, 7, 4.

Clod am grefydd yn ei sylwedd,
 Ce's rhyw gysgod ddigon hir;
 Mewn tywyllwch bum ers amser,
 Gyda'r Saint ccs oleu clir;
 Clod am dano,
 Byth mi lynaf gyda'r gwaith. T. H.

189 M. N. 8, 7.

Euaidd gwerthfawr, tyr'd yn fuan
 I gael gafael ar y gwir;
 O, nac oeda'r cyfle cyntaf,
 Rhag it' oedi yn rhy hir;
 Ugyddha i'r wir efengyl,
 Heibio gâd bechodau'n llwyr;
 Trwy ffyddlondeb a diwydrwydd,
 Cei gysuron foreu a hwyr.
 Trwy'r gwir ddrws dos mewn i'r gorlan,
 Yma cei fendithion mawr,

Addawedig gan ein Harglwydd,
Pan oedd yma ar y llawr;
Tystion ydym ninnau etto
Fod ei eiriau'n gadarn oll—
Bod arwyddion 'nawr yn canlyn
Y credinwyr yn ddigoll. T. LL.

190 M. N. 8, 7.

I ba ddyben ein herlidir
Oddi yma, oddi draw?
I ba ddyben ein hathrodir
Ar dafodau pawb a ddaw?
I ba ddyben chwalu'n cyrddau,
Ceisio cau ein genau'n llwyr?
Os oes dyben dan y cwbl,
Pa beth ydyw? pwy a'i gŵyr?
Beth! ai attal llanw'r dyfnfor?
Beth! ai troi y dwfr i'r lân?
Beth! ai attal ffrwd *volcano*
Sy'n eich golwg, deulu gwan?
Ceisiwch attal hynt y cwmwl,
Ceisiwch attal tônau'r môr;
Haws rhoi attal ar y rheirna,
Na rhoi taw ar Saint yr Ior.
Os achubodd Crist ein bywyd,
Os rhoes in' ei Ysbryd Glân—
Os yw hwnw'n llon'd ein henaidd,
Ac yn llosgi fel y tân—

Os yw goiud addewidion
Draw yn aros ffyddlon saint—
O! pa fodd y gallwn dewi,
Gyda'n bri, a chyda'n braint? —

191 M. N.

Pwy sy'n preswyllo 'nawr
Yn Nauvoo?
Ai Saint y Brenin mawr?
D'wed, Nauvoo.
Bum gan blant Duw mewn meddiant,
Ond eu gelynion ddaethant,
A'r Saint mewn llied gyasant,
O Nauvoo.
Y Saint aent ar eu taith
O Nauvoo,
Ar hyd anialwch maith,
O Nauvoo.
Collasant, do, eu dinas,—
Ond pan wel Duw yn addas,
Cânt feddu'r nefol deyrnas,
A Nauvoo.

192 M. H.

Mae llais o'r Ne'n cyhoeddi ma's
Ar bawb trwy'r byd i dderbyn grâs,
Ac i'r efengyl ufyddhau,
Can's diwedd byd sy'n agosau.
Ca'r amser hwn heb fod yn faith,
Ei lynu'n nhragwyddoldeb maith;

Gwyn fyd y rhai gofeidio'r frainc
 Sy'n cael ei chynnyg gan y Saint.
 Nac ofnwch âg a gwawd y byd,
 De'wch dan yr iau, mae yn llawn bryd;
 Trowch at y Meddyg oll o'r bron,
 Heb oedi'n hwy nâ'r fynyd hon.
 Fel Crist, eu herlid gaiff y Saint,
 Gan ddynion byd am gadw'u braint,
 Wrth droedio'r llwybr tua thref,
 Trwy'r unig ffordd agorodd Ef. —

193 M. N. 8, 7, 4.

Pan fo'r haint yn medi'r gwledydd—
 Medi dyn fel gwellt y maes;
 Pan fo chwa ei afiach awel
 Yn diffwrtho'r ddaear las,
 California,
 Draw i'r moroedd maith, i mi.
 Pan fo'r cleddyf awchus gloyw
 Yn ymdrochi yn y gwaed;
 Iŷ, gwaed—cynhes-waed dynion,
 Yn y brwydrau gwaethaf gaed;
 California—
 Hwnt i'r creiglyd fryniau'r âf.
 Pan fo'n disgyn had yr hauwr,
 Dan briddellau'r maes yn syth,
 Pan ddysgwylio'r hauwr hwnw
 Fedi—ond heb fedi byth;
 California—
 Eden byd yw'r wlad i mi.

Yno ceir y cnwd toreithiog;
 Yno ceir y ffrwythau pêr;
 Dhwedd gauaf melldith Eden,
 Dechreu haf bendithiol Ner;
 California—
 Dyna ben paradwys byd.

Yno ceir ynghyd y degwm,
 A sylfaenu'r deml fawr;
 Yno ceir ei gwyh gyssegru,
 Gyda'r Ion pan ddel yr awr:
 California—
 Ti fydd Ganaan newydd byd.

Chwithau, frodyr, sydd yn aros,
 Brysiwch ddyfod ar ein hol;
 Codiwch, byddwn yn eich dysgwyl
 Gyda threm hiraethus gôl;
 California—
 Cenwch nes dod iddi i gyd.

Doed y llestr hwyliawg anwyl,
 Doed y brodyr ar ei bwrdd:
 Ffarwel iti, fyd y felldith,
 Tithau'r awel, chwyth i ffwrdd:
 California—
 Dim ond California mwy. —

194 M. N.

O eilia gân, fy'nnaid;
 Gad heibio dy gwynfanau;

Daw iti lwyr ymwared
O wlad y galarnadau;
Gwna gadw'n lew dy ffydd i'r lân,
Cei'r Iesu dan dy groesau.

Rhai o ganiadau Seion,
Cân er dy flin gaethiwed;
Er fod it' gerth clynon
I'th erbyn, mae a'th arbed,
Sef gwir Etifedd Duw digoll;
Rho arno'th holl ymddiried.

Gwel wlad dy etifeddiaeth,
Drwy'r dyrys faith bellderau,
Yr hylon froydd helaeth,
Lle bydd pen draw dy siwrnau,
Lle treiddia pob llawenydd gwiw,
Heb lysiant i'w phalasaau;

Lle y teyrnasa'th Frenin,
Mewn mawredd dihefelydd,
Lle trig pob brawd heb ddychryn,
Dan ei fligysbren ddedydd,
A phawb mewn hwyl heb boen na chur,
Trwy gariad pur tragywydd;

Lle bydd yr holl delynau,
Llon hylwydd, mewn llawn hwyliau,
A llu dirif o Seintiau
Iach wrol, yn eu chwareu;
Holl filwyr Iesu, cryf a gwan,
Geir yno dan goronau. N. DDE.

Holl bleidwyr Iesu gwiw,
Pwy a â?

Mynegi gallu Duw,
Pwy a'i gwna?
Sef, bod ei fraich rinweddol
Yn gweithio heddyw'n nerthol;
Clodfori Duw'n dragwyddol,
Pwy a'i gwna?

Mae heddyw yn gwahodd,
Pwy a â?
Gan gymyg nefol rodd,
Pwy a â?
Ni ddichon neb bregethu,
A hyny wrth fodd yr Iesu,
Heb iddo i'w awdurdodi;
Pwy a'i gwna?

A'r genadwri hon,
Pwy a â?
Dros barthan'r ddaear gron,
Pwy a â?
Pregethu er tystiolaeth,
Gan roddi i bawb wybodaeth,
Fod iddynt waredigaeth,
Pwy a'i gwna?

Mae llu o ddynol ryw,
Pwy a â?
Heb ddod i adwaen Duw,
Pwy a â?

Mae Duw ei hun yn foddion
 I roddi ei arwyddion,
 I bawb o'i ufydd ddynion,
 Pwy a'i gwna? &c.

196

M. N. 12, 11.

Cyfeillion sy'n anwyl, a cheraint sy'n agos,
 A'r wlad lle ein ganwyd sy'n felys i'n
 bryd;
 Er hyny ymfudwn, yn ol y gorchymyn,
 I gael etifeddu rhan arall o'r byd;
 Plant ydym a anwyd i deyrnas y nefoedd,
 Ni pherthyn gwlad Cymru ddim mwy-
 ach i ni;
 Ar dir yr Amerig y mae'n hetifeddiaeth,
 Can's yno mae'r Arglwydd yn galw ei lu.
 Mae'r byd i ddyoddefgan heintiau a philiau,
 Mae'r phiolau i'w tywallt gan engyl o'r
 nef;
 Mae Cymru i yfed o'i chwpan llawn hithau,
 A niunau raid gychwyn ar frys tua
 thref.
 Mae'r dyfnder yn arw, a'i lwybrau yn
 feithion,—
 Ond diolch fod genym ni Dad wrth y
 llyw;
 Gwnawn roddi ein hunain yn ddiogel i'w
 ofal,
 Gan gredu y cawn ni yn Seion gyd-fyw

Starwel i bob Cymro, boed gyfaill neu
 clyn;
 Daw pawb sydd yn onest i ganlyn ein
 hel;
 Wrth rheiny nid ydym yn canu un starwel,
 Can's credwn na fyddant forwynion fydd
 ffol.
 Yn iach i dir Gwallia! starwel ynys Bry-
 dain!
 A groesaw, Amerig, lle eangla plant
 Duw,
 I godi tŷ'r Brenin, a'i ddinas ardderchog,
 I ddysgwyl ei anwyl Fab Iesu i fyw.

Adieu to old Cambria! farewell, isle of
 Britain!
 And hail to the country that's far in the
 west!
 We Saints are commanded to flee from all
 nations,
 And seek for a refuge and latter-day
 rest.
 God's words are fulfilling—his children are
 gather'd—
 His threaten'd great vengeance is ready
 at hand;
 Then speed our voyage, O Lord, on the
 ocean,
 That we all may hasten to Zion's fair
 land.

197

M. N.

Atom daeth efengyl Crist;
Peraidd yw ei sain i'r glust;
Dwyn llawenydd mae i'r trist;
Clywch, clywch, bob rhai.

Newydd hyfryd yw i'n gwlad;
Cafwyd ffordd i gael glanhad,
Trwy rinweddau Crist a'i waed;
Clywch, clywch, bob rhai.

Bedydd er maddeuant sydd;
Mwyach na foed neb yn brudd;
Ffordd a gawd i ddod yn rhydd;
Clywch, clywch, bob rhai.

Dawn yr Ysbryd rodda Duw;
Nerth a rydd i dduwiol fyw,
Ac i gyrhaedd Seion wiw;
Clywch, clywch, bob rhai.

Pa'm yr oedwch, ddynion, ddod?
Y mae galwad daer yn bod;
Cewch y trysor goreu erioed;
Clywch, clywch, bob rhai.

198

M. N.

Meib y cystudd, mewn llawenydd,
Ymestynwn tua'r wlad,
Y wlad sy'n llawn o hedd.

Cydgor.

O, mor hyfryd pen y daith;
O, mor hyfryd pen y daith;
Awn, awn tua Seion;
Awn, awn tua Seion;
O, mor hyfryd pen y daith,
Y daith i Seion wiw.

Pan fo plaau, haint, a nodau,
Yn ysgubo Babel gerth,
Ac anferth ryfel blin;
O, mor hyfryd pen y daith, &c.

Pan fo'r newya yn llwyr ddilyn
Bryn a phant, fel dannedd ôg,
A thros tynyddog dir;
O, mor hyfryd pen y daith, &c.

Pan fo rhian croch daranau—
Fflamboeth fellt yn ardd y dd'aer,
A phawb dan far o bwys;
O, mor hyfryd pen y daith, &c.

Pan dacargryn, erch ei ddychryn,
Yn siglo dae'r fal gogr fo
Yn llaw y nithiwr chwyn;
O, mor hyfryd pen y daith, &c.

Pan elfenau dros derfynau,
Fal y meirch yn cwrdd mewn cad,
Gan wneyd dinystriad blin;
O, mor hyfryd pen y daith, &c.

Pwy na ddeuant, gan roi moliant
I'r Goruchaf Dduw ein Tad,
Am waredigaeth dŵr.
O, mor hyfryd pen y daith, &c.

N. DDU.

199 M. N. Sau.

Deuwch, codwch, blant yr Arglwydd,
A deffrowch o hir gysgadrwydd;
Mae yr amser yn dynesu,
Pan y cewch chwi oll eich profi.
Parotowch, anwyl blant,
I fyn'd tua thŷ eich Tad.

'Rych chwi yma mewn caethiwed,
Ond cyn hir chwi gewch ymwared;
Yn lle gormes cewch ddyddanwch,
A phob trais a dry'n ddedwyddwch.
Parotowch, &c.

Ar ol croesi'r geirwon donau,
Dringo creigydd a mynyddau,
Gorplwys gewch yn Seion dawel,
Maes o swm pob rhyw amrafael.
Parotowch, &c.

Byddwch ufydd, dewr, a ffyddlon,
A gwnewch dderbyn pob cyngorion,
Gair Doethineb, a'r gorch'mynion,
Fel eich dysgir gan y gweision.
Parotowch, &c.

Draw yn Seion mae bendithion,
'Nawr yn aros y cyflawnion;

Caid' pob un ei gymysgaethiad,
Nes bo'n teimlo nefol gariad.
Parotowch, &c.

Yno bydd y ffrydiau nefol,
A'r golechiadau tra rhagorol;
Yno dysgir holl gyfreithiau
Teyrnas Dduw, a'i hordinhadau.
Parotowch, &c.

Yno bydd yr apostolion
Hefyd patriarchiaid ffyddlon,
A phrophwydi a bugeiliaid,
Oll yn nghwmni Crist a'i ddefaid.
Parotowch, &c.

'Nawr ymdrechwn, byddwn ddiwyd,
Fel na ddygo neb ein gwynfyd;
Hoff' cael rhan yn y bendithion,
Yn nhŷ Dduw ar fynydd Seion.
Parotowch, anwyl blant,
I gael rhan yn nhŷ eich Tad. c.m.

200 M. H. D.

Boed llwyddiant pur i eglwys Crist,
Tra yma yn yr anial mawr:
Na fydded iddi fod yn drist,
Hyd nes y tŷr y boreu wawr.
Os yma mae yn dyrchu cri,
Fel gwelir etto yn ei bri,
Ar fryniau Seion yn y man,
A gwir lawenydd fydd ei rhan.

Cawn yno drigo gyda Christ,
Am fil o flwyddi yn gytun,
Heb neb i'w ganfod yno'n drist,
Ond pawb yn moli Mab y Dyn.
Mae'r hyfryd adeg bron a dod,
Am hyny iddo dyrchwn glod;
Ni fyn yr anwir gredu'r ffaith,
Nac ein hathrawiaeth iachus chwaith.

Ein gwawdio beunydd a wnant hwy,
A'n herlid hefyd yn mhob lle,
Gan beri in' loesau fwy na mwy,
Am gredu cenadwri'r Ne'.
Ein gweddi fyddo ar eu rhan,
A thros erlidwyr yn mhob man,
Er iddynt feddu crefydd Crist,
A chadw rhag y blinfyd trist.

201 M. N. 9, 8.

Nid rhyfedd fod cymmaint o erlid
A chablu ar ddewrion y byd,
O herwydd eu testun rhyfeddol,
Yw dweyd am dystiolaeth o hyd:
Erlidiwyd Tywysog ein bywyd,
A'r holl apostolion yn nghyd,
Am hyny ymdrechwn yn wrol,
Gan ymladd â'r gelyn o hyd.
Ar diroedd a moroedd y dwyrain,
Pregethir efengyl Mab Daw;
A rhyfedd y casglu sydd yno,
I'r tiroedd fu'n nghudd gan fy Nuw;

Fel dartur hedegog lwy hedant,
O'r deau a'r gogledd yn lân,
I eang derfynau'r gorllewin,
Lle clywir yn eglur eu cân. T. D.

202 M. N. 8, 7.

Er im' chwilio am flynyddau,
Gyda'r sectau sy'n y byd,
Am dystiolaeth trwy ddadguddiad,
Methais gael boddloni'm bryd:
Ond yn awr mi ges y doniau,
Wedi'm claddu yn y dw'r,
Ac arddodiad dwylaw hefyd,
Gan yr awdurdodol wr.

Dyma'r fan i ganu'n beraidd,
Peraidd sain efengyl nef,—
Yn yr eglwys gwych fendithion,
Sydd gan ei holl weision Ef;
Sef y doniau mewn amrywiaeth,
Pawb yn llawen, neb yn drist,
Cannu, gweddio, a phrophwydo,
Dan arweiniad Ysbryd Crist. T. D.

203 M. N. 2, 8.

Fa bryd,
Daw'r dydd i'r Saint i gwrdd yn nghyd,
O holl derfynau pella'r byd;
Flwy orfoleddant maes o law,
Nol d'od o Babel oll i gyd,
A'u traed ar dir eu Seion draw. T. D.

204 M. C.

Am waredigaeth codir llef,
O foliant uwch pob dawn,
A dery aur delynau'r nef,
I nerth gogoniant llawn.

Nid yw canladau'r ddacar oli,
Ond fel rhih gysgod gwan,
Hwy foddie yn y mawl digoll,
Yn Seion yn y man.

Mae'r faniar fawr yn chwifio'n gu
O flaen holl deulu Duw;
Dan ganu awn yn mlaen yn llu,
Er wlad cawn ddedydd fyw.

Rwy'n canu mewn caethiwed prudd,
Yn llon dan nawdd y nef;
Rwy'n llawenhau wrth gosio'r dydd,
Caf tyned tua thref. DEWL.

205 M. N. 8, 7.

Dan orthrynder mawr y gelyn,
Rheda'r ar flinderus daith;
Cad ar faes sydd yn fy nghanlyn,
Mewn galanas,—hyllaf waith;
Erchyll floedd plant y drygioni
Sydd yn groch am drais a brad;
O fy Nuw, bydd gymhorth imi,
Bydd yn darian im', O Dad.

Trwy dy nerth, ar flaen y bicell
Chwarddaf yn dalfbryder mwy;

Af trwy'r sllamiau â Thi genyf,
Iferiaf saeth, a chledd, a chlwy';
Nerth a gallu anorchfygol
Yw pwerau Ysbryd Duw,
Dan ei nawdd mi safan wrol
Dros y gwir tra byddwyf byw. DEWL.

206 M. C.

Boed y briodas hon, O Dduw,
Yn un wrth fodd y nef;
Bendithia'r ddenddyn hyn ynghyd,
A gwrndaw ar eu llef.

Crytha eu cariad bob rhyw awr,
A'u serch mwyha o hyd,
Fel b'ont yn debyg idd eu Duw,
Ac na ro'nt le i lid.

Iho ddeall iddynt ar eu taith,
Golena'u ffordd yn glir,
Fel cadwont dy orch'mynoin di,
Nes cyrhaedd Seion dir.

Boed iddynt epil aml iawn,
Fo'n caru deddfau Duw,
A hwy a'u rhiaint gaffo'u rhan
Yn nheyrnas nef i fyw.

207 M. N. 8, 7.

Paul a Phedr, a'u cyd-frodyr,
Oddynt oll yn ofni Duw,
Ac yn cadw ei gyfreithiau,
Tra y buont yma'n byw;

Ond nid ydynt etto'n berffaith,
Ac ni ddeuant hefyd dro,
Nes y cesglir holl blant Israel,
O bob pant, a bryn, a bfo.

Mae yr amser da yn dyfod,
Pan adferir yr holl fyd,
A phob peth a welir ynddo,
Ddeuant oll i'w lle yn nghyd;
Pan oedd Adda yn ngardd Eden,
'Roedd yn cael bendithion Duw,
Felly hefyd y cawn ninnau,
Pan yn Seion byddwn byw.

Ymddiriedwn yn yr Arglwydd,
Frodyr a chwiorydd oll,
Tra y byddom ni yn Babel,
Rhag i'n henwau fyn'd ar goll;
Ie, hefyd, rhag i'r clefyd
Sydd yn tramwy trwy y byd,
'Rhwn yn ddiau a'n gorthrecha,
Oni wylwn ni o hyd.

Mae yr amser 'nawr yn gwawrio,
Pan cawn fyned tua thref,
I gael byw yn mhilith y seintiau,
'Nol addewid Brenin nef;
Yno bydd yr apostolion,
A'r prophwydi oll a fu;
O na feddem 'nawr y fendith,
Sef cael trigo gyda'r llu.

208 M. S. D.

Pob cywir galon, 'nawr neshewch,
Gwrandewch y genadwri,
Fel galloch gael eich dwyn ynghyd
O'r byd i'ch diogelu;
Can's fe ddaw plâu Duw yn glau,
A gwae yr anwir ddynion,
Am iddynt wrthod crefydd bur
O enau'r gwir genadon.

O dauwch, bayb sy'n caru'r gwir,
I eglwys bur yr Iesu,
Fel galloch fyw a bod trwy ffydd,
Pan fydd i'r lleill ymboeni;
Ac hefyd ddod i Seion fryn,
Lle cewch yn wŷn eich gwisgo,
Can's yno'n wir bydd trigfa'r saint,
A mawr eu braint lwy yno. D. L.L.

209 M. N. 7, 6.

Y Gair Doethineb roddwyd
I'r saint er eu lleshad,
Gorchymyn ro'r i'w gadw
Gan Dduw, ein Nefol Dad;
Am hyny'r sawl a'i tora,
A dorir, medd ein Iôr,
Gan angel wna ddinystrio
Pawb drwg ar dir a môr.

Ond etto'r sawl a'i ceidw,
A gedwir, medd ein Tad,

Cânt wybodaethau mawrion,
A chyrrhaedd Seion wlad;
A nerth gânt yn eu fferan,
Fel gallont fyn'd yn mlaen;
Gwnewch gadw'r Gair Doethineb,
Chwi saint, yn fawr a mân. i. n.

210 M. N. 9, 8.

Welc, mynydd tŷ yr Arglwydd
A ddyrchefir yn ein dydd,
Pobloedd lawer a ânt yno,
Maes o Babel do'nt yn rhydd;
D'wedant wrth en cymmydogion,
Awn i Seion yn gytun,
Dysgwn gyfraith bur yr Arglwydd;
Dewch, a brysiwn bob yr un. i. n.

211 M. N. 12, 11.

I Daniel dadguddiodd yr Arglwydd y
deyrnas
A godai Duw'r nefoedd cyn diwedd y byd;
Hon fyddai'r freniniaeth a ddrylliai yn
chwilfrw
Deyrnasoedd y ddaear a'u mawredd i gyd;
I Daniel dadguddiwyd y gareg a dorwyd,
O'r mynydd hi dreiglodd, maluria bob
peth,
Holl ddynol draddodiad ddystrywia yn
hollol,
Breniniaeth Duw'r nefoedd saif byth yn
ddi-feth.

Yn mynydd Camorrah y cuddiodd Moroni
Roraciau dderbyniodd gan Mormon ei
dad;
Gorchymyn yr Arglwydd gyflawnodd y
prophwyd,
A buont guddiedig am oesoedd mewn
gwlad
Ddadguddiodd yr Arglwydd;—ei fwriad
cyflawnodd
I Joseph pan geisiodd wybodaeth gan
Dduw;
Gmestrwydd ei galon, wrth brofi dwyfoldeb,
A dynodd mewn gweddi atebiad i'w
glyw.

Angyllion weinyddent ar droion i Joseph,
Ordeiniant e'n brophwyd, apostol mewn
bri,
Derbyniodd gan Iesu awdurdod gweinyddi
Yr holl ordinhadau a seliwyd gan Dri;
Fe gafodd ddadguddiad lle cuddiwyd 'r or-
aclau,
Gwybodaeth a gafodd y prophwyd tra
mawr;
Y llyfr a gladdwyd, fel d'wedodd Moroni,
Yn awr a eglurwyd i luocdd y llawr.

Pa ddyn 'nawr all ammau gwirionedd y
llyfr,
Ithagorol ei sylwedd, a mawr iawn ei
werth;

Hwn ydyw y gareg a dorwyd o'r mynydd,
 A welodd hen Ddaniel, a mawr yw ei
 nerth:
 Y saint 'nawr a welant ei chynnydd rhyf-
 eddol,
 Er pan yr ehedodd yr angel trwy'r nef;
 'R efengyl dragwyddol sy'n cael ei chy-
 hoeddi,
 A dynion yn lluoedd wrandawant eu llef.

J. E.

212

M. N.

Fr unig ddyrchafedig Dduw,
 Am iddo garu dynol ryw,
 Y rhoddwn glodydd tra f'om byw;
 Anfonodd ef ei Fab ei hun,
 Er agor ffordd i gadw dyn,
 A phery hon o hyd yr un.

J. E. H.

213

M. N.

Fr seintiau y rhoddir tystiolaeth yr Ys-
 bryd,
 Fel cleddyf dau-finiog yw hon;
 Rhagrithwyr gwenieithus nis gallant ei
 goddef,
 Y gwir a'u condemnna o'r bron;
 Tystiolaeth yr Iesu ddargenfydd y gau,
 Proffeswyr drygionus wnant wawd er eu
 gwac,
 A Babilon gryna o herwydd ei bai.

130

§ Selon, wlad santaidd, gwna'r saint oll
 ymgasglu,
 Derbyniant o Ysbryd eu Tad;
 Trwy feddydd yr Ysbryd mewn un corff y
 byddant,
 Cymmerant o gnawd Crist a'i waed;
 Trwy yfed 'run Ysbryd, cyd-welant bob
 dydd;
 Maent oll yn Nghrist Iesu, a hyn er eu
 budd,
 Iddewon, Cenedloedd, y caethion, a'r
 rhydd.

I. E.

214

M. N. 8, 4.

Diolch byth i Dduw y duwiau,
 O canwn gân,
 Am ddadguddio ei oraclau,
 O canwn gân;
 Llyfr Mormon ddaeth o'i guddfa,
 Draw o fynydd gwiw Cumorra,
 A'i oleuni d'wynodd yma,
 O canwn gân.

J. E. H.

215

M. N.

Ffarwel i Babilon,
 A phawb wna fyw yn hon,
 Yn gaethion buom yn rhy hir;
 Awn dros y môr i'r wlad
 Onkeiniwyd gap ein Tad;
 Mynyddoedd Ephraim, dyna'r tir.

131

Daliwch sylw, Duw sy'n galw
 'Nawr yn uchel ar ei saint,
 'Ddod yn union oll i Seion,
 Rhag pob echrys bla a haint;
 I dd'od i lawr y maent
 Ar bawb wrthodant gredu'r gwir. I. R.

216 M. N. 11, 12.

Er cymmaint yw'r gwawd a'r cam-gyhudd-
 iadau

Sydd 'nawr drwy ein gwlad mewn brad ar
 y seintiau,

Daw terfyn yn wir cyn hir ar y cyfryw,
 Pan ddelo ein Iesu i farnu dynolryw;
 Holl lwythau y ddacar pryd hyny alarant,
 A'r seintiau a welir yn nghanol gogoniant.
 I. R.

217 M. N.

Henffych i'r dydd, am dano bydd
 Hir ganu a choffâu,
 Am hyn y mae angylion Duw,
 A'r Saint yn llawenhau;
 O herwydd ca'dd y Saint y ffraint
 O godi'r faner fawr,
 Er gwahodd pob rhyw lwyth ac iaith,
 Sy'n troedio daear lawr,
 I ddod i Seion, gwlad y Saint,
 O bedwar cwr y byd;
 Addawodd Duw y cai ei blant
 I hon eu casglu'n nghyd.

Chwennychodd y prophwydi eu,
 Modd Iesu wrth ei Saint,
 Gael gwel'd y pethau welsoda chwî,
 A paroß'r hyfryd ffraint:
 Chwennychodd apostolion Crist
 Gael gwel'd y faner gu,
 Yr hon sy'n chwifio yn y gwynt,
 Ac yn ein dyddiau ni.
 Ein brodyr Joseph, Brigham Young,
 Ac apostolion Duw,
 A ga'dd y ffraint o godi hon,
 Er gwahodd dynol ryw.
 Yn awr mae Duw yn casglu'i blant
 O bedwar cwr y byd,
 I ddod i Seion, gwlad y Saint,
 I llawenhau ynghyd:
 Chwibannu y mae ef yn awr
 Ar bawb o ddynol ryw,
 Ac os gwrndawant lwy ei lais,
 Diau y byddant byw;
 Ac yna'n ddiau hwy a ddo'nt
 Ar frys i'r neddia glyd;
 O bell y deuant ar y dw'r,
 Mewn llongau rhag y llid.
 A bendigedig fyddo Tad
 Ein Harglwydd Iesu Grist,
 Am drefnu ffordd i gael ei blant
 I ffordd o Babel drist;
 Cyn hir y canwn ninnau'n iach
 I Babilon dylawd;
 K

Awn tua Seion mewn mawr sêl;
 Gan adael teulu'r gwawd;
 Cawn gwmni apostolion Duw,
 A phob rhyw swyddol Saint;
 O fewn i California dëg,
 Cawn feddu'r cyfryw ffrainc. T. C.

218 M. H.

Moliennwch Dduw, ffynnonell llad,
 Molwch Lân Ysbryd, Mab, a Thad;
 Moliennwch Dduw, holl luoedd nef;
 Pob perchen einioes, molwch ef.
 Coronawg lu, seraphaidd gôr,
 A blygant wrth dy draed, ein Pôr;
 Gosgorddion llachar gwlad y gwawl,
 I ti, O Dduw, a gathlant fawl.

A ninnau'th saint, ar gerddi llon,
 Ddadganwn folawd ger dy fron;
 Ein Lleufer wyt, ein Pen a'n pwyll,
 A'n cymhorth tēr yn myd y twyll.
 N. DDU.

219 M. N. (*Rhan 1af*)

Pan adeilader Seion,
 Gan Dduw trwy ffyddlon dystion,
 Pryd hyny gwel'd eu Brenin gânt,
 Yn ei ogoniant tirion.

Mae'r daith yn faith i Seion,
 A gorthymderau chwerwon;

Ond gwyn eu byd ddyoddefo wg
 Ac anwir gan ddrwg ddynion.
 Addawodd Duw, mae'n ddiau,
 I'w weision er's maith oesau,
 Ddarparu man i'w blant gael hedd
 Yn y diweddaf ddyddiau.

Dros foroedd a mynyddoedd
 Ymfudo wnant yn filoedd
 O'r De a'r Dwyrain, Gogledd draw,
 Gorllewin ddaw yn lloedd.

Mae'r Saint yn hoff gan Iesu,
 Am hyny myn eu cyrchu;
 I Seion gu dan ganu'r ânt,
 Lle cânt eu gogoneddu.

Agorir yno ffynnon
 I olchi yn glaer-wynion,
 Hen bechaduriaid o bob rhyw,
 Fu gynt yn byw'n afradlon.

Yr Arglwydd a addawodd,
 Yn Seion, i'r holl bobloedd,
 Wneyd gwledd o basgedigion bras,
 A'r gwin blasusaf redodd.

220 M. N. (*Ail Ran*)

Gwyn fyd rhai pur o galon
 O fewn i furiau Seion,
 A'r trugarogion yr un wedd,
 A'r taognefeddwyr tirion.

Ni thrig o fewn ei muriau,
Yr un a dd'wed gelwyddau;
Diwreiddir hwy o'r santaidd dir,—
Mae hyn yn wir ddamau.

Bydd yno apostolion,
Bugeiliaid ac athrawon,
Henuriaid a phrophwydi 'nghyd,
Ac hefyd gweledyddion.

Eu dyben yw perffleithio
Y Saint, a'u cadw'n effro
I wyllo a gweddio'n glau,
Rhag Satan eu niweidio.

Un corff sydd gan yr Iesu,
Un ysbryd i'w lywyddu;
Un Arglwydd hefyd, ac un ffydd,
Un bedydd gyda hyny.

Ar ffwynau'r meirch santeiddrwydd
A fydd i enw'r Arglwydd,
Pan fo gwybodaeth Duw a'i ddawn,
Yn gyflawn drwy'r holl wledydd.

Bydd fwy-fwy eu gorfoledd,
Pan ddol adferiad rhyfedd,—
Pan fyddo'r oen a'r blaidd ynghyd,
A'r llewpard yn cyd-orwedd.

Bydd yno bér foliannu,
Gan seintiau auwyl Iesu;
Cyd-byncio wnant a'r llu uwch ben,
Amen, amen, am hyny. G. C.

221

M. N.

Dewch, dewch, O Saint, gadawn ein gwlad
ar ol,

A thrwy ffydd hwyliwn draw;
Bod yma'n hwy mewn trais sydd weithred
fful,

Tra mae gwlad well gerllaw:
'Rym ni yn myn'd trwy rwystrau lu,
Can's Duw yn galw arnom sy;
A'n gwaith yn awr yw rhoi ffarwel,
O ffarwel! O ffarwel!

Mae Seion draw yn hyfryd wlad i fyw
Tr holl Saint calon bur;
Mae'n bryd i ffoi o wlad dialedd Duw,
Lle daw'r farn cyn bo hir;
Am hyny fflawn ar frig y dôn,
Trwy nerth ein Duw, a'n gwedd ynllon;
Ac awn dan gann'r gair ffarwel,
O ffarwel! O ffarwel!

222

M. N. 10au.

I Seion, hyfryd wlad, ein Tad, O dwg
Nyn, dy seintiau mād, o wlad y gwg;
Fel gallon yno gael, dros fil o flwyddi gwiw,
Deyrnasu gyda'r Oen, heb boen na briw.

I. R.

223

M. C.

O, erglyw di, O Arglwydd da,
Ar weddïau taer dy blant,

Gan roi dy wên, a throï dy wg,
A phob rhyw ddrwg i bant.

Dyhidla i lawr dy nefol dân,
I'n dwyn yn mlaen yn hy,
Fel b'om mewn hedd yn cael mwynhau
O'r manna oddi fry.

Siriola wedd pob gwyneb sant,
Anwylaf blant y nef,
Haelionnus Dad, a moes dy law
I'n gwared draw i dref. P. II.

224 M. N.

Adref, adref, Saint yr Arglwydd,
Galwad sydd i ddod yn ebrwydd,
Rhag i'r dystryw mawr a'r afiwydd
Ein gorddiwes ni.

Adref, seintiau flyddlon,
Ffown o blith gelynyon;
Babel sydd, o ddydd i ddydd,
O'i chwmp yn rhoi arwyddion.
Draw mae Seion yn cyfuerthu;
Seintiau filoedd gyrcant iddi,
Fel c'lorenod i'w ffenestri,
Rhag y dryc-hin du.

Seion, Seion yw ein noddfa,
Beth in' well o aros yma?
Awn i'r man lle mae gorphwysdra—
Ie, hedd yn 'stor.

Seion yw preswylfa
Seintiau y Jehofa;
Yno mae'r flyddlon rai,
O hyd yn hyfryd wleda.
O, dihunwn o'n cysgadrwydd,
A rhown glust i eiriau'r Arglwydd;
Babel sydd i syrthio'n ebrwydd,
Megys maen i'r môr!

225 M. N. 8, 7.

Tyred, tyred i'r ddiangfa,
Ffo i'r noddfa, brysia'n glau
O hyl orthrwm Babilonia,
Dydd ei difrod sy'n nesau.
Gwell! cei wared o'th elynion,
Saf yn wrol i dy ran;
Draw ar hyfryd fynydd Seion
Cei orfoledd yn y man.

O braidd bychan, paid ag ofni,
Derfydd rhwystrau, seinia gan,
Cei dy Dduw yn noddwr iti
Yn y dw'r ac yn y tân.
Er dyoddef maith helbulon,
Rhwyng gelynyon ar y llawr,
Draw ar hyfryd fynydd Seion
Cei dy etifeddiaeth fawr.

Paid, bererin, gâd dy ofnau,
Paid â'th alar, paid â'th boen,
Cwyd dy olwg, sych dy ddagrau,
Gwel dy artref gyda'r Oen;

Gwranddais Tywysog bywyd,
Gwel dy goron yn dy law,
Cei d' addurno â phob gwynfyd,
Gwisgi unfarwoldeb draw.

Cân, mae'th ymdrech bron a gorphen,
Buddugoliaeth gei i'th ran,
Ar dy gwynfan y daw diben,
Meddi ryddid yn y man;
Os caethiwed Babel greulon,
Fu'n dy lethu lawer gwaith,
Draw ar hyfryd fynydd Seion
Cei lawenydd pen dy daith! DEWL

226 M. N. 6, 4.

Mi ganaf hoenus gaine
I'r Hwn sydd ar y faine
Yn Frenin fry;
Fe welir cyn bo hir
Ei deyrnas drwy'r holl dir,
Ac henffych iddi'n wir
Ddywedaf fi.

Cyduna yr holl Saint,
Gan werthfawrogi'r fraint,
Mewn unol fydd;
A gwaeddant ag un llef,
Mae croesaw iddo Ef
I ddod i lawr o'r nef;
Mae'n awr yn bryd.

I fynydd Seion awn,
Can's yno gweled gawn
Ei ddysclaer wedd;
Cawn yno hefyd gwrdd,
I elstedd wrth ei fwrdd,
Tu hwnt i ofer dwrdd,
Mewn hyfryd wledd.

Angylaidd fawl a fydd,
A chan seraphaidd rydd
Yn ddi-wahan;
Clustfeinia'r nefol lu
I wrando'r folawd gu,
A th'rawant hwythau fry
Yr unrhyw gân.

Fe leinw'r Ysbryd Glân
Fynwesau mawr a mân,
Trwy'r dyfais hardd;
Bydd pawb mewn hyfryd hoen,
Heb unrhyw nych na phoen,
Yn canu mawl i'r Oen,
Yn ddi-wahardd.

Mor ogoneddus fydd
Y salut yn awr y sydd
Yn destun gwawd;
Coronir lwy ryw awr
'N freninoedd teg eu gwawr,
Teyrnasant ar y llawr
Mewn dirfawr ffawd.

A'r holl annuwiol rai
Geryddir am eu bai,
Gostyngir lwy;
A'r diafol fydd pryd hyn,
Wrth gadwyn yn y llyn;
Ei rwymyn fydd yn dŷn,
Ni ddryga mwy.

Mor ddedwydd fydd y fan,
O sicrhewch eich rhan,
Chwi ddynion da;
A fflowch rhag min y cledd,
Ni welir mwyach hedd,
Aiff llu i lawr i'r bedd,
Trwy ddirfawr bla.

O deued pawb yn llu,
I wrandaw gyda ni,
Y rhybydd dwys;
O, dewch, medd Duw yn awr,
O gyrau Babel fawr;
Fe gwypir hon i'r llawr—
Mae'n beth o bwys.

D. R.

227 M. N. 8, 7.

O, fy enaid, paid a thewi,
Am y fendith ge'st yn rhad,
Rhon addawodd y Messiah
Pan ai adref at ei Dad;
Caed y blaenffwrth yn Nghaersalem,
Pan yr oeddynt yn gytun;

Mae'r addewid o'r cyflawnder
Yn nyfodiad Mab y Dyn.

R. E.

228 M. N. 7, 6.

Cymdeithas hoffus hyfryd
Yw bod yn mhlith y Saint,
Ni ddichon byd mo'i hadwaen,
Na meddu'r cyfryw frain;
Am hyny byddwn lawen,
Heb ofni gwg na gwawd,
Can's galwyd ni i ryddid,
O ofid Babel dlawd.

Cyfodwch chwi eich penau,
Yw cynghor Iesu cu;
Ni fyddwch drist ond siriol,
Yn ngwyneb uffern ddu;
Gorchfygodd ef y gelyn,
Ynghyd â'i arfog lu,
Gorchfygwn ninnau hefyd
Trwy arfau'r nefoedd fry.

Am hyny gwisgwn arfau
Y pen Rhyfelwr mawr,
Sef gwir santeiddrwydd bywyd,
Tra byddom ar y llawr;
A chariwn gledddyf miniog,
Sef gair y bywyd pur,
Yr hwn a lwyr orchfyga
Bob gelyn cyn bo hir.

J. F.

229 M. N. 12au.

Yn enw'r Cyfryngwr sydd fry yn eirioli,
O Dad, rho wrandawriad yn awr i fy
ngweddi;
O anfon dy Ysbryd ar frys i'm cyfrwyddo,
Cyn delo'r dydd prysur, mae'r amser yn
pasio.

O frodyr, O frodyr, gwpawn ddylfal ym-
drechu,
Trwy weddill ein dyddiau, i ganlyn yr
Iesu.

O Dduw, gwna ein hwylio i ddweyd
Haleliwia,
I'r Gwr fu'n hoeliedig ar fynydd Calvaria,
Er mwyn achub dynion rhag myn'd i'r
trueni;
I Dduw bo'r pŵer gogoniant, gwnawn oll ei
foliannu.

O frodyr, O frodyr, &c.

O Arglwydd, byffordda ni geisio'th gyf-
iawnder,
Fel gallom oll ofyn mewn ffydd ac add-
fwynder,
Am ran yn dy deyrnas, i ni i'w phres-
wylio;
Nol hyn pob peth arall a gawn, ond ei
geisio.

O frodyr, O frodyr, &c.

E. W.

230 M. N. 7, 6.

Dechreuwn ein cymmanfa
Trwy ganu mawl i Dduw,
Am iddo ein hamddiffyn,
A'n cadw ni yn fyw,
Fel gallom unwaith otto
Yngasglu yma 'nghyd,
I wrandaw egwyddorion
Pen-Llywydd yr holl fyd.

Pwy bynag wnelo gredu
Eieiriau ef, a'u gwneyd,
Gaiff dderbyn dawn yr Ysbryd,
'Nol fel mae Duw yn dweyd:
O Arglwydd, rho dy Ysbryd
O hyd i ni dy saint,
A diolch byth wnawn iti,
A'i gyfri'n benaf fraint.

T. G.

231 M. N. 7, 6.

Boed y cynghorion gawsom
Yn y gymmanfa hon,
Gael eu priodol argraff
Ar foddwl pawb o'r bron,
Fel byddom o hyn allan
Yn ffyddlon gyda'r gwaith,
Gan ddwyn yr onest galon
I mewn heb fod yn faith.
Ni gawsom addysgiadau
Am bethau dwyfol Duw,

Dyro'th Ysbryd i'th swyddogion,
Fel y gallont dystio'n hy;
Fel pregethont i'r gwrandawwyr,
Fel gwrandawont hwythau'n iawn;
Yna credu, a'u bedyddio,
A chael rhyw ysbrydol ddawn. J. R.

388 M. N. 8, 7.

Yr efengyl am y deyrnas
A bregethir trwy'r holl fyd,
Er tystiolaeth i'r cenedloedd
Sydd ar wasgar ar ei hyd;
Wedi hyny fe ddaw'r diwedd,
Babilon a syrth i lawr;
Iesu Grist a fydd yn Frenin,
Yn mhob man a lle yn awr. J. R.

389 M. C. D.

Hoff galw sylw pawb o'r saint,
I wel'd eu braint a'u bri,
Fod gobaith cael cynnysgaeth Iôn,
Yn Seion, ddinas gu;
Yn Nyffryn y mynyddoedd 'nawr,
Gwneir Teml fawr i Dduw;
A galwad sydd ar bawb o'r saint,
I roi rhyw faint, bob rhyw.

Daw rhai â'r melyn aur yn mlaen,
A rhai â'r arian gwyn,
Daw rhai â'r ddegfed ran o'u yd,
A'u daeoddd gyda hyn;

A'r tlawd a ddaw yn rhwydd o'i fodd
A'i rodd fach at y gwaith:
Fel hyn trwy undeb pawb, hi ddaw
I ben heb fod yn faith. J. R.

390 M. N.

Fy nerth sydd yn fy Nuw,
A byw nis gallaf hebddo;
Ef yw'm harweinydd da o hyd,
A'i Ysbryd wna'm goleuo.

'Rwy'n cael o'i hedd bob pryd,
Yn nghanol byd erlidgar,
Ac fe ddaw tymmor ar ol hyn,
Caf wel'd ei wyneb hawddgar. *

391 M. H.

Yr Ysbryd santaiddd oddi fry
Breswyllo yn ein pebyll ni;
Ei fwyn wresogrwydd fo fel tân,
A'i fflam ennyno ddwyfol gân.

Boed i'w oleuni ar bob pryd,
Ddadguddio holl beryglon byd;
Ac na foed dichell is y rhod,
Na wnelo'n amlwg cyn ei bod.

Pob tentasiynau sydd neu ddaw
Wneir trwy ei nerth i gillo draw;
A phob cenfigen gas a lliid
A yr yr Ysbryd fflwrdd o'n bryd.

Ni lwydda gweniaith, hyllaf nwyd,
 Ei gorchudd deg yr Ysbryd gwyd;
 A phob bradwriaeth dan y fron
 Ddynoethir gan ei lewyrch llon.
 Pob balchder ffol, ac hunan-les,
 Ddiflanant yn ei ddirfawr wres;
 A phoen a gofid gyda hwy,
 A giliant rhag ei nerthoedd mwy.
 Gwyn fyd y sawl a geir yn llawn
 O'r Ysbryd Glân, a'i ddwyfol ddawn;
 Hwyl yw'r dedwyddaf yn y byd,
 A'r rhai sy'n cael y wledd i gyd.

392 M. N. 8, 7.

Pwy yw hon a ddaeth i waered,
 Ac sy'n seinio nefol iaith?
 Fi yw'r wraig fu mewn diffaethwch
 Yn ymguddio oesau maith;
 Yno cefais faeth i'm porthi,
 Lle nis gallai'r ddraig fy lladd;
 'Nawr 'rwyf etto'n enw'm Priod,
 I'w gyfarfod yn eich gwa'dd.
 Os yr Iesu yw dy Briod,
 Beth yw'r nodau wyt yn ddwyn?
 Oni welwch yr arwyddion
 Yn fy nghanlyn er ei fwyn?
 Nid oes genyf wisg ysgarlod,
 Fel gan fam puteiniaid byd;
 Nid yw'm cwpan chwaith yn meddwl,
 Ond yn arllwys heddi o hyd.

Wel, ple mae dy Briod, bellach?
 Onid yw yn oedi'n hir?
 Dat! na feiddiwch ddweyd yn uchel,
 Mae yn agos iawn yn wir:
 Fel y saetha golau'r fellten,
 Daw yn sydyn lawr o'r nef;
 Yeu'r anwir wna fel sofl,
 A dod at ei saint i dref.

393 M. N. 12, 8.

Pob pechod sydd barod i'm dilyn trwy'r
 byd,
 Orchfygaf trwy allu fy Nuw;
 'Rwy'n gweled na ddeuaf yn berffaith un
 pryd,
 Trwy lynu mewn pechod i fyw.
 Na lwydded y gelyn i'm denu un awr,
 I ayro ar lwybr y ffydd;
 Fy mwriad yw ymdrech am wobr sydd
 sawr,
 A theimlo'n heddychol a rhydd'.

394 M. N.

Na wylwch am danaf, O Seion,
 Ond cenwch yn uchel eich llef,
 A gweddiwch nes dyfod llew Juda
 Yn fuan ar gwmwl o'r nef;
 Dood, dood, yn fuan ar gwmwl o'r nef.
 Tarawed â gwialen ei allu,
 Gelynyon ei Seion i'r llawr;

A thra y glŷn gwg i'w wynebpryd,
Hwy soddant i uffern i lawr;
Gwnant, gwnant, hwy soddant i uffern i
lawr.

Hir, hir, anwyl saint, y crwydrasom,
Ond, ond byth achwyn nis gwnawn;
Ac er pob meddiannau gollasom,
Mae'r golled yn elw mawr iawn;
Clywch, clywch, mae'r golled yn elw mawr
iawn.

O peidiwch â'ch wylo a'ch ochain,
Na foed i'ch alaru yn hwy;
'Rwyf 'nawr dan lwy'r nodded y nef-
oedd—

Caf fod gyda'r Iesu byth mwy;
Caf, caf—caf fod gyda'r Iesu byth mwy.

Derfysgwyr, fy oll yspeiliasoch,
Fy nghartref a'm ceraint i gyd;
Yn awr 'rwyf allan o'ch gafael,
A byth mwy ni chwrddwn yn nghyd.
Clywch, clywch, a byth mwy ni chwrddwn
yn nghyd.

Ewch 'nawr, chwi drueiniaid fy lladdodd,
Eich gallu sydd drosodd yn awr;
Os rhowd fi mewn beddrod i orwedd,
'Rwy'n iach yn y byd uwch y llawr;
Clywch, clywch, 'rwy'n iach yn y byd
uwch y llawr.

Na wylwch, wryfion teg Seion;
Ddawr feibion, na wylwch i mi;
Can's 'nawr 'rwyf yn gwisgo hardd goron,
Yn nghanol gogoniant a bri;
Clywch, clywch, yn nghanol gogoniant
a bri.

Trist, trist iawn oedd awr ein 'madawiad,
Aml ddeigr yn gollasoch bryd hyn;
Ond buan eich loesau ânt heibio,
Cewch gwrdd â'r rhai gânwyd yn wŷn;
Dewch, dewch, i gwrdd â'r rhai gânwyd
yn wŷn.

Trwm, trwm yw pob mynwes gan drist-
wch,
Mae hiraeth fel pwn sydd ar gefn;
Ond buan y gwawria'r hoff foren,
Pan welwch eich Joseph drachefn;
Hoff, hoff, fydd gweled eich Joseph dra-
chefn.

Bryd hyn mor ddedydd y cwrddwn,
Llawenydd a leinw bob bron;
Gwna Joseph ac Hyrum ein cyfarch,
Yn Seion yn siriol a llon;
Gwnant, gwnant, yn Seion yn siriol a llon.*

395

M. N.

Pa beth yw'r cynhwrf enbyd sydd,
O ddydd i ddydd yn ffynnu?
A'rw cenedloedd dae'r i gyd,
Yn uno 'nghyd i'n llethu?

Os mai dyrnaid yw'r anwyliaid,
Meddant Un a all eu gwared;
Codwn fyny, peidiwn ofni,
Ein gelymion oll gânt gwynu,
Pan y gwelant ni cyn hir
Ar Seion dir i'w synu.

396 M. N.

Boed llwydd i deyrnas nefoedd,
I fyn'd trwy'r holl ardaloedd,
Trwy bedwar pegwn byd;
Doed lluoedd yn llon,
Yn ddeiliaid i hon.

Yr awrhon er cael bywyd.

397 M. N.

O cofiwn bawb yn awr
Mai mawr yw'n braint;
Ni chawsom Dduw erioed
Cyn dod yn saint;
Cawn Ef yn awr yn Dad,
I'n dwyn i wlad sydd well,
I dderbyn ger ei fron
Fendithion gwell.

398 M. N.

Aed teyrnas nef yn mlaen o hyd,
Nes ennill deiliaid trwy'r holl fyd;
Teyrnasoedd daear maes o law
Edrychant arni gyda braw,
Am fod ei Brenin mawr gerllaw
I'w dryllio oll.

Mae par gyfreithiau teyrnas nef,
Yn ddychryn 'nawr i wlad a thref;
Ond ei gogoniant ddaw cyn hir,
I ddifin llwyr y rhai amhur,
Ac yna trefn ddaw trwy'r tir,
A heddych Duw.

399 M. H. D.

Elawenydd Joseph oedd yn fawr,
Pan y disgynai'r angel lawr,
A phan y clywodd eiriau Duw,
Er dangos etto'r ffordd i fyw:
Hoff oedd cael llinell oddi fry,
Fod dydd gerllaw,—hir nos a fu;
Y dydd a ddaeth; 'rym ninnau 'nawr.
Yn rhodio mewn goleuni mawr.

400 M. N.

Hiraethus y'm o awr i awr
Am wel'd Caersalem Newydd Duw,
Mewn rhwyg o'r nef yn dod i lawr,
Yn ddinas anwyl in' i fyw:
El strydoedd euraidd gerddem ni,
I wel'd ei harddwch nefol hi.

O fel mae'r meddwl hwnw 'nawr
Yn creu'r fath wynfyd dan ein bron,
Nid oes un gwagle uwch y llawr,
Wna gystal nef a'r ddinas hon;
Cael myn'd i'r Seion hon i fyw,
Yw'r oll wy'n geisio gan fy Nuw.

401 M. N.

Draw mae bloeddio buddugoliaeth,
Nid yw'r amser hwnw 'nawr,
Ond fe ddaw trwy'r oruchafiaeth
Gawn wrth rwy'mo'n gelyn mawr :
Yna uchel fydd ein llef,
Fel buddugol blant y nef.

402 M. N. S, S, S, 6.

O bobloedd daear, daeth eich awr,
Rhyw ddysgwyl sy'n eich aros 'nawr;
Mae Duw'n cydweithio ar y llawr,
Ar fyr daw'r gwaith i ben :
Ei saint gychwynant tua'u gwlad,
A'r byd sychedant am eu gwaed,
A bwgwrth dial mae eu Tad,
O phiolau llid y nen.

Arwyddion welir maes o law,
Yn llaw bronau pawb â braw,
Can's dydd ofnadwy fydd gerllaw—
Dyfodiad Mab y Dyn:
Och, och! fel cryna'r anwir rai,
Pan welant Iesu yn nesâu,
A'r ffamiau tanlyd gwyllt yn gwau
I fod yn angeu blin.

403 M. N.

Tyred, Arglwydd, ar y cwmwl,
Gyda'th lu, dirfawr fry,
I deyrnasu'n gwbl.

Ni ddaw heddwch byth i ffynu,
Nes daw'r byd mawr i gyd,
Dan awdurdod Iesu.
Yna cawn ni drigo'n ddedydd
A chytun bob yr un,
Gan glodfori beunydd.

404 M. N.

Pan oeddem yn eglwys'r byd,
Gwnaem ofni, ofni, ofni;
A thyna'n crefydd braidd i gyd,
Oedd ofni, ofni, ofni:
Rym 'nawr yn eglwys Iesu Grist,
Yn lloni, lloni, lloni;
Ni fyddwn mwyach byth yn drist,
Ond lloni, lloni, lloni.

405 M. N.

Mi weddiaf heb baid,
Can's Duw sydd o'm plaid;
A phob peth a geisir,
A roddir wrth raid.
Mae ffydd yn un gref
Wrth orsedd y nef;
Am hyny mi weddiaf
Nes clywir fy llef.
Mae'n Ceidwad mawr fry
Yn eiriol o'n tu;
Ac ni wna'n Tad nefol
Byth omedd i ni.

406

M. N.

O boed y saint i gyd ar dân,
Yn seinio cân am Seion,
O herwydd mae holl deulu'r nef
Yn llon eu llef am Seion :
Daeth gwahoddiadau taer i'n clyw,
Am ddod i fyw i Seion;
Am hyny brysio mae y saint,
I gael pob braint yn Seion.
Seion, hoff Seion,
Gwyn fyd na bawn yn Seion,
'Rwy'n dysgwyl am yr awr o hyd,
Cawn fod i gyd yn Seion.

407 M. N. 6, 8.

Mae'r deyrnas wedi dod,
Er cysur i'r holl saint;
Daw hon cyn hir i fod
Yn deyrnas fawr ei maint;
A bydd yn ben teyrnasoedd byd,
A'i Brenin iddi ddaw mewn pryd,
Ac eiddo'r Arglwydd fydd o hyd.

Yr holl genedloedd draw
A ddo'nt i'w foli Ef,
A'u golud rho'nt yn rhwydd
I Arglwydd mawr y nef;
Breninoedd ddeuant rhag yr haint,
A mawrion daear eilw'n fraint
Gael crymu lawr wrth draed y saint.

Ni cha'r anafydd fyw,
Medd Duw, 'n y deyrnas hon,
Mwy na'r rhai fydd ar ol
Yn nghanol Babilon;
Wel, awn, ufyddion, oll i fyw
i Seion, hoff orphwysfa yw
I lawb a ddel yn bobl Dduw. R. C.

408 M. N. 8, 7.

Llawer sydd o ffyrdd gan ddynion,
'Nawr yn mhedwar cwr y byd;
Ond er cymmaint yw eu nifer,
'Rus yw ffordd ein Duw o hyd;
Pawb a ddelo y ffordd hono,
A ddoeth drefnodd Brenin nef,
Mewn flydd uniawn, caiff adnabod
Mai un ffordd a drefnodd Ef. A. D.

409 M. H.

Drigolion dae'r a nefoedd fry,
Addolwch bawb yr Arglwydd cu;
Gwardodd Lot a Noah gynt,
Gwna'n gwared ninnau ar ein hynt.
Rhwy nefol ddawn a rodda Ef
I'r ufydd rai yn nheyrnas nef;
Ac nis gadawa'i seintiau cu,
I drigo mewn tywyllwch du.
Gwybodaeth a doethineb wiw
A foddur gan hoff seintiau Duw;
Am hyn rhown glod, a'n llais yn glir,
A gweddiwn am ein dwyn i'w dir. J. B.

410 M. N. 6, 7.

Seintiau llon, clyweh fy llef,
Dewch i dref am y cyntaf;
Duw sy'n gwa'dd ato ef,
Tua thref, cyn y gauaf:
Ganddo cawn werthfawr rodd,
Rhyngwn fodd y Jehofa,
A gwnawn fyn'd, bawb o'n bodd,
I diroedd California.

Yno cawn wel'd ein Duw,
Fu mewn poen yn ein prynu,
Ar ei sedd euraidd syw,
A mil fyrdd yn ei foli:
Engyl Iôr, seintiau lu,
Eiliant fawl cywir galon,
Idd eu Brawd, Friod eu,
Ar eu taith lawr i Seion. J. R.

411 M. N. 5, 5, 8.

Efengyl ein Duw
Oedd hyfryd i'n clyw,
Pan glywsom ni gyntaf ei sain;
Ar ol bod cyhyd,
Hi ddaeth yn ei phryd,
Mewn gwisgoedd ardderchog a chain.

Trysorau tra drud
Gyfrana o hyd,
Mae'n llawn o fendithion o'r nef:

A gwahodd mae'n awr
Holl luoedd y llawr
Fw derbyn, a brysio i dref.

412 M. C. D.

Nel byw a bod yn Mabel cy'd,
Bydd hyfryd meddu'r wlad,
Eis nad oes poen nac ingder byd,
Na gofid o barhad:
Fawb wrth eu bodd yn gallu byw
Wrth reol Duw, eu Tad,
Hob un troseddwr euog mwy
Yn tramwy trwy y wlad.

Bydd prysg y môr, ymlusgiaid dae'r,
Ar adar oll yn un,
Y llew-fel oen yn llwddn gwâr,
Llu'r dddear yn gytun:
O ddedwydd ddydd, dy wawr a ddel
Yn dawel i fy rhan,
Caf fwyniant llaeth a dilliau mêl,
Yn ddiogel yn y man.

I'n Tad, i'n Tad! boed diolch dwys,
Rym ar ei bwys yn byw:
A'u mawl, ei saint a'i engyl glwys
Yn gymhwys parchant Dduw;
Pob llaw, pob troed, pob tafod dyn,
Pob einioes is y ser,
Rhewch glod i Dduw oll yn gytun,
Ein Brenin tirlion tēr. J. R.

413 M. N. (*Rhan 1af.*)

Pa beth yw'r sôn y sydd,
 D'wedwch im'? &c.,
 Trwy'r ddaear yn ein dydd,
 D'wedwch im'?
 Paham y gedy'r seintiau
 Eu tai a'u holl berth'nasau,
 Eu gwlad, a phob pleserau,
 D'wedwch im'? &c.
 Dywedaf iti'n llon,
 Am y saint, &c.,
 Heb oedi'r adeg hon,
 Am y saint;
 Hwyl ant i wlad hyfrydlon
 I adelladu Seion;
 Hi leinw fryd a chalon
 Pawb o'r saint, &c.
 Ein gwared gawn yn llon,
 Ddydd a ddaw, &c.,
 Rhag plâu Babilon,
 Ddydd a ddaw;
 Pan bydd yr haint a'r plâu,
 A'r newyn du a'r nodau,
 Ein gwared a gawn ninnau,
 Ddydd a ddaw, &c.
 Fe welwyd gynt trwy ffydd,
 Rhyfedd iawn, &c.,
 Orphwysfa yn ein dydd,
 Rhyfedd iawn;

Dywedodd y prophwydi
 Fod gwaredigaeth i ni,
 A ninnau sy'n eu credu,
 Rhyfedd iawn, &c.

414 M. N. (*Ail Ran.*)

O dewch o Babilon,
 Medd ein Duw, &c.,
 I Seion oll yn llon,
 Medd ein Duw;
 Cewch waredigaeth hyfryd,
 A pherffaith gyfraith rhyddid,
 A mwy na hyny hefyd,
 Medd ein Duw, &c.
 Bydd hon fel nef i ni,
 Dedwydd ddydd, &c.,
 Cawn bob rhyw fwyniant cu,
 Dedwydd ddydd:
 Dim gofid byth i'n blino,
 Dim ing na thralod yno,
 A'r gelyn wedi'i rwymo,
 Dedwydd ddydd, &c.
 A mwy na hyn gawn ni,
 Dedwydd ddydd, &c.,
 Sef cwmni'r Iesu cu,
 Dedwydd ddydd,
 I'n tywys a'n llywyddu
 Yn drefnus iawn, a'n dysgu
 Yn berffaith i'w addoli,
 Dedwydd ddydd, &c.

Ni welodd llygad noeth,
Hyd yn hyn, &c.,
Ni chlywedd clust y doeth,
Hyd yn hyn;
'Does galon all ddych'mygu
Yr hyn ddarparodd Iesu
Pr rhai sydd yn ei garu,
Hyd yn hyn, &c.

J. E.

415 M. N. 5, 7, 9.

Rhoddwn ogoniant,
Rhoddwn ogoniant,
Rhoddwn ogoniant i Dduw;
Fe anfonodd lawr o'r nef,
Wir Efengyl ei Fab ef,
Rhon a ddichon ein cadw ni'n fyw.

Gwnawn ei chyhoeddi,
Gwnawn ei chyhoeddi,
Gwnawn ei chyhoeddi trwy'r byd;
A gwnawn dystio wrth bob dyn,
Fod ein Duw yn para'r un,
Ac mor isel â'm harddel o hyd.

Cawsom wybodaeth,
Cawsom wybodaeth,
Cawsom wybodaeth yn rhad;
Ca'wd gwirionedd ganddo Ef,
Trwy ei anwyl Fab o'r nef,
A thrwy wneuthur ewyllys ei Dad.

246

416 M. N.

O Dduw, rho in' dy Ysbryd Glân,
A'i ddylanwadau megys tân,
A boel i'w wres yn ddiwahan
I'n llenwi ar y llawr;
Dyddana ni â'i ddoniau,
O'n mewn ennynna odlau,
Ac arwain ein tafodau
I'th foli oll yn awr.

Rho iu'r ddawn gyfieithawl gu,
Sef allwedd ieithoedd oddi fry,
I ddadgan pethau'r nef yn hy,
I'n llenwi ar y llawr;
Rho fydd a dawn brophwydo,
Is awyr i'n cysuro;
A moliant fo'n dyliso
O'n genau ninnau 'nawr.

T. C.

417 M. N. 8, 6, 8.

I deyrnas nef derbyniwyd ni,
Trwy drefn berffaith Duw;
Bryn bellach yn ei hadwaen hi,
Ac ynddi'n hosi byw;
Tra pery t'wyllwch mawr y byd,
Goleuni hon fwyha o hyd.

418 M. N.

Seiniwn sawl i'r Arglwydd Dduw,
Penaf wrthddrych moliant yw;
Efe sy'n hawlio'n cân:

247

Dyrchafwn glodydd
Yn uchel beunydd,
A pharchwn byth ei enw glân. *

419 M. C.

Draw, draw mewn bröydd pell,
Mae cartref yr holl saint;
Mae'r ffordd yn mhell, ond myn'd a
wnawn
O gyrhaedd pob rhyw haint.
Mae uchel floedd cenadon hedd
Yn d'wedyd wrthym, "Dewch,
Rhag digter Duw a'i ddirfawr lid,
Diddosfan yno gewch."

Gwyn fyd y rhai a wrendy'n fwyn
Ar lais udganwyr Duw,
Trwy barotol a myn'd ar frys
I Seion wlad i fyw. T. H.

420 M. N.

Mae cysur i'w gael
I'r saint yn ddiffael,
Os byddant mewn hedd;
A chant gyda'r Iesu
Yn Seion fawr wledd.
Dewch, seintiau, bob un,
Yn llon a chytun,
Ein galw wna'n Tad
I weithio am ennyd,
Cyn meddu'n hoff wlad. T. H.

421 M. N.

Fy nhasod, dadgan
Fawr ddaioni Naf;
A thystia'n gadarn
Am ei roddion braf:
O' bloeddia'n hy,
Fod Duw yn galw 'nghyd
Ei auwyl blant,
O' bedwar cwr y byd;
Y dial ddaw,
A gwac'r anufyddion
Sy'n gwrthod dod
Yn nghwmni'r saint i Seion. T. H.

422 M. N. Sau.

Ni wnaeth Duw erioed weithredoedd
Ar y ddauar trwy'r holl oesoedd,
Heb yn gyntaf i hysbysu
Hi gyfrinach i'w brophwydi.
Yr hen fyd, ni wnaeth ei foddi,
Cyn rhoi Noah i bregethu;
Ac am wrthod geiriau'r prophwyd,
Yr hen fyd mewn dw'r a foddwyd.
Cyn i Sodom a Gomorra,
Trwy y tân gael eu dyfetha,
Duw hysbysodd ei amcanion
I'w was Lot, trwy ei angyllion.
Angel ddaeth at Zecharias,
Cyn i Grist sefydlu'r deyrnas;

Hwnw'n ddwys a wnaeth hysbysu
Y cai Ioan iddo 'i eni
Yntau'n llawn o'r Ysbryd gwelwyd,
Bu'n bregethwr ac yn brophwyd;
A cha'dd fod yn ragredegwr
O flaen gwyneb y Gwaredwr.

Angel hefyd wnaeth hysbysu
Mair a Joseph am yr Iesu;
Ato Ef fe ddaeth o'r dwyrain
Ddoethion Duw wrth arwydd sercen.

Felly gwelwn fod Duw'r nefoedd
Yn dadguddio trwy yr oesoedd,
Gan hysbysu ei fwriadau
I'w holl weision trwy gyfryngau.

Duw sydd etto'n ddigyfnwid,
Cododd Joseph Smith yn brophwyd;
Daeth angylion ato yntau,
I fynegi am y llafnau. T. H.

423 M. N.

I ti, O Dad, i ti yn wir
Y dyrchwn fawl o galon bur;
Clod mwy gawn roi, clod mwy gawn roi,
'Nol i ni ffoi i Seion dir.

Nyni dy saint, nyni a awn,
Dy nodded pur yn Seion gawn;
Ac am dy hedd, ac am dy hedd,
A'th siriol wedd, dy foli wnawn. T. H.

424 M. N.

Ni gauwn fuddugoliaeth draw,
Er gwaethaf enawd a byd:
Pan fydd y rhai drwg
O dan ddwyfol wg,
Ceir ni yn llon, heb ofni'r lliid.
Llawenydd diderfyn a gawn,
Os ffyddlon a wnawn fod;
A gwobrwy hardd fydd
I feib y wir ffydd,
Ar ol iddynt gyrhaedd y nod. T. H.

425 M. C.

I Seion wlad, pa bryd eaf fyn'd
O ganol cystudd blin?
Yn wrthdrysych gwawd yr wyf yn awr
Gan dylwyth ty fy hun.

Fy ngheraint oll, gelynnion ynt,
Er pan yr wyf yn sant;
A'r trosedd wnes oedd credu Duw,
Ac uno gyda'i blant.

Gobethio wyf na fydda'i'n faith
Cyn cauu'o iach i'm cur,
Gan fyned draw i artref gwell,
A'r addawedig dir. T. H.

426 M. S.

Dywedwyd llawer am yr Oen,
Ond lla'i na digon etto;

Gwaith yw moliannu'r Oen dilyth,
Na dderfydd byth mo hono.

Pan treulir mil o flwyddi maith,
Wrth hyn o waith yn Seion—
Sef rhoddi perffaith fawl i'r Oen,
Byth ni bydd sôn am ddigon.

427 M. B.

Y seintiau ffyddlon sydd
Yn dysgwyl am yr awr,
Y cânt fyn'd adreu oll yn llon,
I ddinas Seion fawr.

Mae awydd lon'd fy mryd
Am fyn'd i'r hyfryd wlad,
Lle cwrddir pawb sy'n caru Duw,
Yn byw mewn llwyr ryddhad.

428 M. N.

Mae Duw yn galw'i saint i Seion,
Clywch ei lef, &c.,
Y rhai sy'n meddu cywir galon,
Clywch ei lef;

Mae rhai yno 'nawr yn harddu'r lle,
A gwneuthur eu nefolaidd dre',
I dderbyn gwyb Dywysog Ne',
Clywch ei lef, &c.

Pan gasglaf fi fy saint i Seion,
Clywch fy llef, &c.,
Bydd gwae i'r cyfryw sy'n elynio,
Clywch fy llef;

Md dalaf iddynt yn fy lliid,
Am ddystyru'm cyngor cy'd,
A gwnaf i'm saint nefolaidd fydd,
Clywch fy llef, &c.

Ceddwena di, nae ofna, ddaear,
Clyw fy llef, &c.,
Yn fuan iawn myfi a'th adfer,
Clyw fy llef;
O llewch chwi, gre'duriaid ma's,
Yr anial rydd ei borfa fras,
A chewch ei fwyta yn ei fias,
Clywch fy llef, &c.

Idolau fawl i Dduw am ei addewid,
Dewch yn awr, &c.,
Pwy ydyw'r dyn nad hoffai ryddid,
Dewch yn awr:
Arigla'r blodau yn mhob pau,
A natur oll sy'n llawenhau,
Mae ffwrth cyflawnder i'w fwynhau,
Dewch yn awr, &c.

J. W.

429 M. N.

Clywch, mae'r gwylwyr yn galw,
O deuwch mewn pryd;
Nac oedwch ychwaneg o'ch bodd;
Dewch, mae'r amser yn nesu
I'r saint fyn'd yn nghyd;
Mae'r alwad yn eglur ar g'oedd:

Pwy, pwy na wrandawa?
 Mae'n alwad o'r nef,
 Yn galw'r ffyddloniaid,
 O deuweh i dref:
 Ceir cwrdd â phrophwydi,
 Gwyr dewrion dros Dduw,
 A'r hen apostolion,
 A'r rhai sydd yn fyw;
 A Joseph ac Hyrum,
 Fu'n dyoddef pob sên.
 Pryd hyn bydd gorfoledd;
 Saint, d'wedwn Amen.

Ust, mae gweision yr Arglwydd
 Yn galw yn awr
 Ar bobloedd y ddaear i ddod;
 Clywch mae ganddynt drysorau
 Goruchel a mawr,
 Sy'n haeddu eu derbyn mewn clad:
 Dewch, dewch, chwi drigolion
 Y ddaear o'r bron,
 Mae'r gwylwyr yn galw,
 O deuweh yn llon:
 Cewch wledloedd danteithiol
 O gariad ein Duw,
 Y rhai a'ch dedwydda
 Tra fyddoch chwi byw;
 Er gorfod dyoddef
 Pob erlid a gwawd,
 Cewch Dduw yn Dad i chwi,
 A Christ i chwi'n Frawd. T. H.

430

M. C.

Achydodd mawr i ni, rai gwael,
 Gellid cael 'r efengyl hon;
 Aethodd hi i'r tristwch prudd,
 Fy'n'd fwrdd o dan ein bron.

En gwirioneddau wna'n rhyddhau
 O bob rhyw dristwch blin;
 Eiddo iechyd i'r aflachus rai,
 Rhewn glod i Dduw bob un. T. H.

431

M. N. 7, 6.

Mae gyflym mae'r gwirionedd
 Yn hedeg dros y byd,
 Mae'n myn'd yn anorchfygol
 Trwy rwystrau mawr a llid;
 Ddaes allu ail wrthsefyll
 Y gwir a darddodd draw;
 Gwna gonc'ro nerthoedd Babel,
 A tharo'r byd â braw.

Mae'n myned trwy'r teyrnasoedd,
 I blith pob iaith a lliw;
 Fe ddwg yr anwar ddynion
 Yn ffyddlon blant i Dduw:
 Cenedloedd wnant arwydo,
 A'r doethion sydd yn syn,
 A'r saint wna dystio iddynt
 Mai dwyfol waith yw hyn. T. H.

432

M. N.

O byddawn ffyddlaw, seintiau gwiw,
Cawn fyn'd i'r tir ddadguddiodd Duw;
Dyrchafwn weddi o un fryd,
Mewn purdeb calon oll yn nghyd;

Ac yna cawn ein gwlad,
Addawodd Duw, ein Tad;
Cawn gwmni Duw ar gefn y dôn;
Awn yno'n llu, a phawb yn llon.

Ac wedi lario ar ein tir,
Cawn wel'd ein Hiesu cyn bo hir,
A chaiff ogoniant gan ei saint,
Am eu gwaredu rhag pob haint;
Cawn gwmni engyl glân,
Yn peraidd seinio cân;
Trawant eu hoff delynau pêr,
A rhoddant glod i'w Harglwydd Nêr, &c.

433

M. N.

Ni awn o dôn i dôn
I Seion hyfryd,
Gan adael Babilon

I wae dychrynlyd;
Awn draw i'r noddfa wiw,
Rhag plâau o bob rhyw;
Mynegwn waith ein Duw,
Yn Seion hyfryd.

Blinasom oll yn byw
Yn ngwlad y gofid,

Ac awn trwy gynghor Duw,
I Seion hyfryd;
Yn awr y flawn trwy ffydd,
Mordeithiwn nos a dydd;
Gwir noddfa ini sydd
Yn Seion hyfryd.

Prysurwn oll yn nghyd,
I fwrdd o'r adfyd,
Gan ffoi o Babilon
I Seion hyfryd;
Mae Duw yn galw'i saint,
O Babilon rhag haint,
I gael mwynhau eu braint
Yn Seion hyfryd.

Awn yno o un fryd,
Ac o'r un Ysbryd;
Cawn wel'd ein brodyr cu,
A Seion hyfryd;
Moliannwn oll yn llon,
Ein Duw ar frig y dôn,
Gan fyn'd o Babilon
I Seion hyfryd.

T. C.

434

M. N.

O mor ddymunol
Yw undeb plant y nef,
Yma'n cyd-wleda,
Gan ganu'n llon eu llef;
Hoff derbyn addysg
Gan wir genadon Duw,

Hoff cael o'r Ysbryd,
Can's Ysbryd cariad yw:
Mawr yw ein breintiau,
Cael gwledd yn eglwys Dduw;
Gwledd a gawn hefyd
Ar fynydd Seion wiw. T. C.

435 M. N.

Pwy yw'r rhai'n sy'n efengylu
Gwir dangnefedd yn Nghrist Iesu?
Cryfder Babilon sy'n crynu
Gan eu lleisiau llon;
Hwy yw'r seintiau hynod,
Feddant wir awdurdod
Odd'wrth Dduw, at ddynol ryw,
I sôn am hedd a chymmod;
Gwyn eu byd sy'n rhoi gwrandawlad,
Cant o wenau Crist a'i gariad,
A mwynhau ei hir deyrnasiad
Ar y ddaear hon. T. C.

436 M. N. 7au.

Duw, trwy allu cynnal mae
Pawb sydd foddolawn ufyddhau;
Galw mae ar bawb heb goll,
'Gredudi ddadguddiadau oll;
Yn ein dydd o'r nef fe'u rhoes,
Er milwrio dan bob croes,
I gyrhaeddyd noddfa glyd,
Seion Duw, cyn dystryw'r byd. T. H.

437 M. C.

O, sa hergeuach, chwel weision Duw;
Yn mlaen, O ewch o hyd;
Cyhoeddweh 'nawr y newydd da,
Fol Crist ar ddod i'r byd.
Dadgenweh fod merch Seion draw
Yn parotol ei gwisg;
A'r Ffryd-fab a ddaw ar frys;
Blydd iddi nofel ddysg. T. H.

438 M. C.

Deaw, draw yn y dyffrynoedd pell,
Mae dirfawr allu Duw;
Mae'r anial dir yn cael ei droi,
Fol gardd o lysiau gwiw. T. H.

439 M. N.

Mi wnaif filwrio mwy
A gwael feddyliau,
Rhoddasant lawer clwy',
Ac amryw frwydrau;
Gwnaaf ddiolch i't, O Dad,
Am dy gynnorthwy rhad;
Tf'm colwaist ar fy nhraed,
Er maint fy meiau.

Dy ordinhadau glân
A ail-ennynodd
O'm mewn rhyw wresog dân,
Rhwn a'm hadfywiodd;
239

Ces olwg 'mlaen trwy fyd
Ar waredigol ddydd,
Pan caf fy nhraed yn rhydd,
Trwy allu'r nefoedd. T. LL.

440 M. N.

Yn erbyn brodyr gau
Y gwnaf filwrio;
Hen ddichell rhai'n yw hau
Er mwyn gwenwyno:
Pan dardd eginyn gwan,
Er dwyn ei ffrwyth i'r lân,
Eu goreu yn y man
Wnant er ei wywo.

Arfogwn, deulu'r ffydd,
Mae in' elynion;
Gwnawn frwydro nos a dydd,
Er cyrhaedd Seion:

Mae offeiriadaeth nef
Yn seinio'n llon ei llef,
Dewch, blant, dewch tua thref,
Oll o un galon. T. LL.

441 M. N. 7au.

Diolch ddylem bob rhyw awr
Am y dwyfol gynllun mawr,
A ddadguddiodd Duw o'r nef,
Er cwblhau 'i amcanion ef.

Tystiodd Ef a'i Fab ei hun,
Trwy eu llais i'w dewis ddyn,

"Dyma'r oes—pob peth trwy'r byd,
Gasglwn ynddi oll yn nghyd."

Elhowd cymdeithas engyl glân
Er ein noethu oll yn mlaen,
I eangu Seion wiw,
I le diogel saint ein Duw.

Draw i Seion gwneir gwahodd;
Cryf a llesg, dewch, dewch o'ch bodd,
I fwynhau yr hyfryd ffraint
Sydd yn aros ffyddlawn saint.

Yno mae'n cartrefe clyd,
Yno trig holl ddewrion byd;
Yno offeiriadaeth Duw
A'u bendithia tra f'om byw. T. LL.

442 M. N. 11au.

I Seion, saint ffyddlon, dewch, dewch yn
gyfun,

Mwynhau o'i gwir ffrwythau sydd i ni
bob un;

Sydd amryw ddysgleidiau yn llawn ar
ein bwrdd;

Gwnawn gauu tŷn beraidd, pan gaffom
gyd-gwrdd.

Yn lle rhyw gynheau a surni, bydd sôn
Am wreider y tomlau gyfodir i'r Iôn,
Ac estynfeydd Seion estynir trwy'r tir,
A'r saint a breswylant yn ddiogel cyn hir.

443 M. N.

I Luniwr pob daioni,
Seiniwn gân, &c.,
Mae genym achos moli,
Seiniwn gân.
'Nol bod yn nhir y fagddu
Dangosodd in' oleuni,
A'r unig ffordd i'w feddu,
Seiniwn gân, &c.:
'Rym 'nawr yn rhodio ynddi,
Seiniwn gân.

444 M. H.

Rhown fawl byth byth i'r anwyl Ddaw.
Tangnefedd ddaeth i ddynol ryw;
Yn oleu dydd daeth llewyrch gwawr.
Yn ngenedigaeth Iesu mawr.
Y dwyfol Air a wisgodd gnawd.
Cyffelyb i bechadur tlawd;
Gadawodd fwyniant nefol fri,
A daeth yn anwyl frawd i ni.
Bwriadau Iôr i'r golwg ddaeth.
A rhyddid i waredu'r caeth
O ddyfnder tledi, gwae, a phoen,
Trwy rinwedd haeddiant gwaed yr Oen
Dirgelwch ei ewyllys fawr,
A wnaed yn amlwg ini 'nawr;
Diddymwyd nerth marwolaeth drist,
Daeth bywyd llawn yn Iesu Grist.

Ia' ewyllys Ef, mor hynod yw!
Godd gwared dyn, a'i gadw'n fyw,
O ddamnedigaeth gaeth ei gwedd,
I etfeddu bythol heddi. DEWI.

445 M. N.

O Babilon, hiraethus wyf
Am gael rhyddhad o'th ormes di;
Am ryddid, rhyddid, mae fy nghri,
I wlad sydd well mae'n tynfa i,
Lle nad oes gelyn, brad, na chlwyf:
Caf yno fyw i wir fwynhau.
Heddi a llawenydd gyda'r saint,
Uwch pob caethiwded blin a haint,
Yn Seion.—O hyfrydol fraind,
Treis wrth fy modd—'rwy'n llawenhau.
DEWI.

446 M. H.

Rhoduyn iraidd, hardd ei wawr,
Ei degwech gollwyd ar y llawr;
Er cymmaint grym y storom gref,
Yn Seion etto gwelir ef.
Treis iawn yr Oen, Encinniog nef,
Eneis cynnydd ar ei dyfiant ef;
Y nefol awel araf chwyth,
Ei hanadl esmwyth arno byth.
Yn eiddo etto'n rosyn hardd,
Anogiau dwyfol arno dardd;
Ei degwech draw ar Seion fryn,
A ddana wên yr angel gwyn.

Mewn nefol dwf addurnol fydd,
Yn llewyrch tŷr tragwyddol ddydd;
Anadlau lŷr yn awyr nef
Rydd gynydd byth i'w flagur ef. DEWL

447 M. H.

Gwyn fyd y meirw sydd yn Nghrist,
Ni welir un o'r rhai'n yn drist;
Daeth diwedd ar eu trallod hwy,—
Yn mhlith y cyfiawn byddant mwy.

Cânt orphwys mewn tawelwch mawr,
Uwch cyrhaedd llid gelynyon llawr,
Hyd doriad dydd; daw'r corff i'r llaŷ,
I fywyd newydd yn y man. DEWL

448 M. H.

Haul, lloer, a sêr ynt yn gytun,
Yn traethu gallu'r dwyfol Gun;
Holl wellt y maes, a'r blagur byw,
Sy'n dangos i ni allu Duw.

Holl dwf yr egin yn mhob man,
A ffurfiad ffurwyth y gorsen wan,
A'r addfed ffurwyth tŷreithiog sydd
Yn canmawl Duw o ddydd i ddydd.

Gorfoledd y medelwyr draw
Sy'n canmawl gwaith ei ddwyfol law;
A chludiad yr ysgubau llawn
A ddengys ei ryfeddol ddawn.

Am ddydd yr iachawdwriaeth fawr,
Bod clodydd holl drigolion llawr;
Dydd ddaeth i ni, ben ffurwythau'r nef—
Cynauaf enaid ydyw ef.

O dewch, dewch oll mewn pryd,
I fies cynauaf Duw yn nghyd,
Nes clom oll i'r wledd ddilyth,
I fwyta bara'r bywyd byth. DEWL

449 M. N.

Dewch, dewch,
Drigolion daear, a gwrandewch;
I lais efengyl ufyddhewch,
A bywyd gewch i gyd;
O afael pob caethiwed prudd,
A rhwymau pechod, dewch yn rhydd;
Tangoefedd siriol i chwi sydd,
Y nos a gillodd, daeth y dydd;
Gorfoledd mawr yn fuan fydd
Ar fynydd Seion;—hedd o hyd
Fydd rhan y cyfiawn tra bo byd.

Gwir, gwir,
R efengyl welir cyn bo hir,
A'i gwawl yn tori dros ein tir,—
Amlygir dawn y nef;
Bydd t'wyllwch erchyll wedi ffoi,
Ca rhwymau trawsder eu dadtroi,
Yn eitha'r coil ca'r oll eu rhoi,
A hedd wasgara heb osgoi
Dros wynneb daear, gan amdoi

Yn ddylif, dan lywodraeth gref
Yr Iesu,—moliant iddo Ef. DEWI.

450 M. C.

Tyr'd, Ysbryd grasol, oddi fry,
A'th gwmni rho yn awr,
Fel gallo'r saint fawr lawenhau
Wrth drin dy bethau mawr.
Gorchfygu wyt bob ysbryd gau,
Yn nghanol brwydrau poeth;
Goleuo'r meddwl t'wyllaf wyt,
A gwneyd y ffol yn ddoeth. P. H.

451 M. S.

Yn mlaen yr awn yn ddewr o hyd,
Er gwaetha'r byd a'r diafol;
Canlynwn ol ein Blaenor gwiw,
Fel byddom byw'n dragwyddol. P. H.

452 M. N.

Nyni yw'r bobl ddewraf sydd
Ar wnech y ddacur gron;
O ddydd i nos, o nos i ddydd,
Rhown fawl i Dduw yn llon.

Cydgor.

Y ffyddlawn saint yn awr y sydd
Dan wenau holl lu y nef;
Yr amser ddaw, mae'r dydd gerllaw
I'n gwared draw i dref:

Er llied y diafol,
Hlen deyrn gormesol,
A'i nerthoedd swynol,
Ein gwared o Babel gawn;
A'i rwymo ef â chadwyn gref,
Dros dymmor yn ddiogel wnawn.

Twy allu Duw, ein nefol Dad,
Gwnawn faddu y wlad yn wir,
A gwasanaethu'r Arglwydd Iôr,
Creawdydd môr a thir.
Y ffyddlawn saint, &c.

Mewn undeb beunydd byddwn byw,
Gan folt ein Duw bob dydd;
Ac yna gwleddoedd hyfryd gawn
O'r blasusrawn a rydd.
Y ffyddlawn saint, &c.

Fryd hyn cefnigen edy'n llwyr
Fynwesau holl ddynol ryw;
A phawb a fydd heb friw nac aeth,
Trwy greadigaeth Duw.
Y ffyddlawn saint, &c. S. R.—S.

453 M. C. D.

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nef,
Yn caw'r Iesu eu,
Ar ran y cleision gwrando'n llef
Yn awr, ac ateb ni:
O rho dy Ysbryd iddynt hwy,
O rho ei rinwedd pur,

I wneyd yn iach bob briw a chlwy',
Fel byddont hyw yn hir. J. R—S.

454 M. N.

Pa beth yw'r cynhwrf mawr y sydd,
Trwy'r byd yn awr o ddydd i ddydd;
Y Babiloniaid ynt â'u llef
Am ddifa holl anwyliad nef.
Awn o blith ein holl elynion,
Sydd am dywallt gwaed ein calon,
I gartrefu mynydd Seion,
Dan amgeledd, &c., &c., ein Duw.

J. R—S.

455 M. H. D.

Chwi, fodau brau, na rowch eich bryd
Ar olud gwlad, na balchder byd,
Ond ceisiwch oll tra caffoch fyw
I etifeddu teyrnas Dduw:
Nol dod i'r hyfryd deyrnas hon,
Try Ysbryd Crist y trist yn ilon;
Bendithion nefol a fwynhewch,
Tra i'w chyfreithiau'r ufyddhewch.

J. R—S.

456 M. C.

O Babilon, dy fawredd oll
A syrth yn ddim i'r llawr,
A'th holl wychderau ânt ar goll
Yn nydd dy gystudd mawr.

268

Er dy fod 'nawr yn hardd dy lun,
Mewn llawnder a phob baint,
Er hyny mae rhyw amser blin
I'th gwrdd mewn pla a haint.

Y saint bryd hyn wnant lechu'n gu,
Dan nodded Iesu mawr,
Yn mhilith eu hoff gyn-deidiau fu
Yn dyoddef ar y llawr. A. L. J.

457 M. N.

Mawr, mawr,
Yw'r hiraeth arnaf sydd yn awr
Am Seion,—O na thorai'r wawr
Yn gyflym o fy mlaen,
I'm cludo yno yn ddigél;
Hyfrydach hyn nâ'r diliau mêl,
Can's dyffryn y mynyddoedd, gwêl,
Yw'm cartref i; O'n fuan dêl
Yr adeg byddaf o dan sêl,
Yn dyrchu clod, mewn hyfryd gân,
I'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.

A. L. J.

458 M. N.

Cenedloedd y byd sy'n gwawdio'n drahaus,
Mae rhai'n â'u holl fryd, yn gyndyn par-
haus;
Gwrthodant y gwir, gan erlid y saint,
Hwy welir cyn hir dan ddyrnod a haint;

369

Plant Seion, rai hawddgar, a fathrwyd
dan draed;
Goreuon y ddacur, tywalltwyd eu gwaed;
Yr amser a gaed, 'hol cynghor y Rys,
Dielir eu gwaed ar Babel ar frys. DEWL.

459 M. N.

Am Seion, fy nghân yn felys a fydd,
Mi deithiaf yn mlaen tua Seion bob dydd;
Gadawaf hon blant y dirnyg i gyd,
Diffana eu chwant, daw gwae ar eu byd:
Aeturiaf dros dônau cynddeiriog y môr,
Pe byddwn heb oleu na seren na lloer;
Awelon y nef fô'n llanw pob hwyl,
'Rwyf am fyn'd i dref, i lon gadw gwyl.
Yr Arglwydd ei hun, i Seion y daw,
Rho'wn foliant yn un, mac'r amser gerllaw;
Cymdeithas yr Oen yn fuan a gawn,
A byw yn ddi-boen, a'n lluniaeth yn llawn;
Blodeuo fel lili bydd Israel yn awr,
A'r nef yn sirioli ar degwech eu gwawr:
A Joseph mewn hwyl, dan addurn y nef;
A chawn gadw gwyl yn llon gydag ef.
F'w Ddeul ar frys, daw Brenin y nef,
Ac allan o'i lys y gyfraith rydd Ef;
Prif ddoniau ein Duw a roddir yn awr,
I godi yn fyw farwion y llawr;
F'r lan daw'r ben deidiau fu'n hir dan
y llên,
Ca dorau carcharau en rhoi led y pen;
276

A Seion yw'r lle, eu gwelir mewn hwyl,
'Rwyf am fyn'd i dref, i lon gadw gwyl.
DEWL.

460 M. N. 6, 8.

Rhyfeddu 'rwyf o hyd
Anfeidrol gariad Duw,
Ei ddyfader maith, a'i hyd,
Ei led, a'i uchder gwiw;
'Dall engyl glân y nef, na'r saint,
Byth ddirnad ei anfeidrol faint.

Mae'n ddyfnach, gwn, yn wir,
Na'm holl drueni trist,
A gwelwn hyn yn glir
Yn myw a marw Crist:
Daeth ef yn dlawd, bu farw'n flin
I adfer bywyd euog ddyn. DEWL.

461 M. N. 8, 7.

'Rwy'n hiraethu am fyn'd adref,
Draw i Seion, hyfryd wlad;
Dyma ydyw melys ddolef,
Llais mwyn tyner iôr, fy Nhaf;
Boddlon ydwyf i erlidiau,
Gwg, a lliid trigolion llawr;
A Duw genyf, trechaf rwystrau,
Af i'm hetifeddiaeth fawr. DEWL.

462 M. N. 6, 8.

Er fod fy ngwedd yn wael,
Mewn cyflwr isel tlawd,

Daeth Iesu'r Prynwr hael,
Oedd freinniol, i mi'n frawd ;
O ryfedd faint dy gariad di,
At un annheilwng fel myfi.

Pan oedd tywyllwch du
Yn dallu'm llygaid gwan,
Y fwyn efengyl gu,
Lewyrchodd ar fy rhan ;
O draddodiadau crefydd gau,
'Rwyf 'nawr yn rhydd yn llawenhau.

Yn lle ammheuaeth gaeth,
Mae genyf sicrwydd 'nawr ;
Fy ofnau ymaith aeth,
Mae im' lawenydd mawr ;
Am hyn gelynyon blin a gaf,—
Yn nerth fy Nuw eu conc'ro wnafl. DEWI.

463

M. H.

Cynlluniwyd ffordd gan Dduw ei hun,
Er dwyn yn ol syrthiedig ddyn,
A gwneyd ei enaid trist yn llon,
A byw mewn gwynfyd ger ei fron.

J, R—S.

464

M. H.

Am Grist o'r nef a'i farwol glwy',
Na fyddwch mewn ammheuaeth mwy ;
Yr Ysbryd Glân rydd eglurhâd
I bawb a gredo, er llesâd. J, R—S.

272

465

M. H. D.

Pan gaffo'r saint feddiannu'r wlad,
Sef Seion hoff, gan Iôr eu Tad,
O'r galon oll dadseiniant fawl,
Fel yr aderyn am y gwawl.
Cyfododd Haul cyflawnder Duw,
Llewyrchu mae i ddynol ryw ;
Hoff saint, yn awr, cyd-lawenhewch.
A buddugoliaeth chwi a gewch. J. W.

466

M. N.

Daeth yr awr ini'n llon,
Adael hen Babilon,
A morio tua Seion,
O gaethiwed gwlad gelynyon ;
Dynion drwg, llawn o drais,
Sydd a'u llais yn un llef,
Am dywallt gwaed cyflawnion,
Dynion doeth is y nef :
Angel Duw rydd ei lef,
Geilw ni tua thref ;
Mae Babel fawr i syrthio,
A'i gogoniant oll i gilio ;
Plâau hon sydd gerllaw :
Dydd ei chwymp buan daw ;
Er saint mae gwaredigaeth,
Ar fwyn dir Seion draw.
Mae'r faniar fawr o'n blaen,
Yn chwifio draw ar daen :

273

Dros frigwyn donau'r eigion,
 Tua'r wlad sy'n llawn bendithion,
 Awn ar frys, mawr yw'r fraint
 I'r holl saint yno sydd,
 Uwch cyrhaedd brad cynllwynion,
 Heb un fron yno'n brudd.
 "Yn iaeh i bawb yn awr,"
 O'n ceraint, fach a mawr;
 I Seion awn dan ganu
 Clod i Dduw, a gorfoleddu,
 'N gu ein bron, gawn yn hon;
 Awn i lon wlad y wledd,
 I feddu bythol wynfyd,
 Iechyd pur, hir, a hedd.
 Pwy yw'r rhai'n hedant 'nawr,
 Yn llu mawr, oll yn mhell,
 Fel cyflym golomenod
 Fw 'stafelloedd, rhag y difrod?
 Dyma'r saint, heddyw sydd,
 Meibion Duw, plant y dydd,
 Yn llamu o'u caethiwed,
 Draw y rhed 'rhai'n yn rhydd.
 Llwyddiant mawr fydd i fod,
 Dyna nod dawn y nef,
 I ran y gwaredigion,
 Yn nyffrnoedd hyfryd Seion:
 Meusydd llawn, o bob grawn,
 Yno gawn yn ddi-gel;
 Pêr winwydd ar ei dolydd,
 Glenydd llaeth, maeth, a mêl:

Yno tyf aeron teg,
 Cynnyrch hael ffrwythau chweg;
 Gwinllanoedd, gerddi llawnion,
 A phêr lysiau, a danteithion;
 Celloedd llawn, lluniaeth llon,
 Geir yn hon, goreu'n wir,
 A heddwch Duw, fel afon,
 Yn liso dros ein tir.
 Canu wnawn ar ein taith,
 Dros donau'r eigion maith;
 Dinasoedd mynydd Seion,
 Aeth â bryd a serch ein calon;
 Temlau hon bura'r fron
 Wiwdda lon yn ddilyth;
 Ei deddfau pur a'n cyfyd
 Oll i glyd fywyd byth.
 Henffych well, ddedwydd ddydd,
 Pan na bydd poen yn bod,
 Yn Seion, lle chwennycha
 Brenin nefoedd wneyd ei drigfa:
 O'r fath fraint, fawr ei maint,
 Ni ddaw haint byth i hon;
 A lluniaeth nef i'n lloni
 Gawn, o fri ger ei fron;
 Yn lle gwarth hyllig wedd,
 Awn i gu wlad y wledd;
 Is gwinwydd yr eisteddwn,
 Dan y ffigysbreniau canwn;
 Peraidd win gawn yn hon,
 Ni fydd bron un mewn braw:

A gelyn i'n dychrynu,
Yn ei ddig, mwy ni ddaw;
Y dëg forwynig fydd,
Ar draed yn ysgafn rydd;
Gwyr ieuainc, a gwryfon,
A henafgwr welir weithion;
O un fryd, gwyn ein byd,
Dawnsio'n nghyd yno wnawn;
Ein galar dry'n llawenydd,
A hedd ar gynnydd gawn.
Llywydd doeth nef a llawr,
Gyda'i lu ddaw i lawr,
I Seion i deyrnasu
Gyda'r saint, am fil o flwyddi:
'R'wyllys fawr, dros y llawr,
Wneir yn awr, fel 'n y ne';
Daw'r byd fel gardd yr Arglwydd,
Gyda llwydd yn mhob lle. DEWI.

467 M. H. (*Rhan 1af*)

Paham terfysga pobloedd byd,
Gan furmur mewn annuwiol fryd?
Ac y myfyrant nos a dydd
Ryw bethau ofer a difudd?
Breninoedd a phenaethiaid byd,
'Mosodant mewn cynghorfa 'n nghyd,
Yn erbyn Ion, ein tirion Dad,
A'i Grist, 'rhwn yw'n lachawdwr mad.

Dryllio eu rhwymau, meddant, wnawn,
Ac iddynt byth nid ufyddhawn;
'Rhwn sy'n preswyllo'r nef yn hardd,
Efe a'u gwatwar, ac a chwadd.
Llefara Llywydd nef a d'a'r,
A dywed wrthynt hwy mewn bâr;
Ac o'i ddigllonrwydd Ef y daw
'N drwm arnynt ddychryn, aeth, a braw.

468 M. H. (*Ail Ran*)

Minnan osodais 'nawr, medd Duw,
Un uchel radd o nefol ryw;
Fy Mrenin i deyrnasu'n wych
Ar Seion fynydd, hardd ei ddrych.
Gofyn, a chenedlaethau'r llawr,
A roddaf yn dy feddiant 'nawr;
Terfynau'r byd a roddaf fi,
Yn etifeddiaeth fawr i ti.
A gwialen haiarn drylli'n sarn,
Yr annuwiolion yn dy farn;
Eu rhwysg a'u mawredd mwy ni bydd,
Maluri hwynt fel llestr pridd.
Gan hyny, 'nawr freninoedd byd,
Byddwch synwrol ar bob pryd;
A barnwyr daear yn eich mysg,
Cymmerwch, O cymmerwch ddysg.
Gwas'naethwch chwi wir Arglwydd nef,
Mewn ofn, o gariad ato Ef;

Ymlawenbawch yn Nuw o hyd,
Mewn dychryn tra boch yn y hyd.

Y Mab cusenwch oll o serch,
Rhag iddo ddigio a throï'n erch,
A'ch difa o'r ffordd i ddirmyg llawn,
Pan gyneuo'i lid ond 'chydig iawn.

Gwyn fyd pob dynion dan y nef
A ymddiriedant ynddo Ef,
I wlad y tangnef bythol ânt,
A gwledda ar ei gariad cânt. DEWI.

469 M. N. 8, 7.

Dewch, O dewch i Seion fynydd,
Chwi hoff deulu Duw y nef,
Lle y daw yr holl brophwydî,
A'r hoff saint i gyd i dref:
Yno'n nghyd y daw y llwythau,
Effro byddant heb ddim cur;
O'r fath wynfyd deimla f'enaïd,
Pan gaf feddu'r hyfryd dir.

Fe fydd yno bawb o'r seintiau
O dan nodded Duw y nef;
O na wawriai'r hyfryd foreu
In' gael myned tua thref,
O gaethiwed mawr hen Babel;
Dydd ei dystryw sydd gerllaw;
Ffown, O ffown i ddyffryn Ephraim,—
Diogel fyddwn pan y daw. W. R.

470 M. H.

A all y fraich a wnaeth bob dim
Ddiffygio byth, neu fyn'd heb rym?
A balla nerth y cadarn Iôr
A wnaeth y nef, y tir, a'r môr?

Nerth dyn yn fuan a waha,
A chryfder ie'nctyd blino wna;
Ond nerthoedd anchwiliadwy sy
Yn mythol freichiau'n Harglwydd ni.

Y saint, ymadnewyddu wnant,
Can's derbyn nerth o hyd a gânt,
Nes cyrhaedd y dedwyddol dir,
Lle mae digrifwch bythol pur.

471 M. N., neu M. H.

Y saint, y saint! yr addfwyn saint,
Hwy gânt fendithion mawr eu maint;
Er troi o'r byd i'w herbyn hwy,
Byth ni chant eu gorchfygu mwy.
Er ciaidd fwrddro'n Prophwyd mawr,
A cholli'i wirion waed i'r llawr,
Ni ddarfu'r saint; ond hyny fu,
Fel deuai llwyddiant mawr i ni.
Ethol-was Duw, a chyfaill dyn,
Fu Joseph trwy ei fywyd blin;
Mae heddyw gyda'r Duwiau fry,
Yn gweithio er ein hachub ni.

Y saint, y saint! mae Duw o'u tu,
A'r nef sy'n gwenu arnynt fry;

Wrth wel'd eu cynnydd trwy'r holl fyd,
 Pob gelyn sydd yn llawn o lid.
 Ond rhwng y mawr fynyddoedd draw,
 Cawn lechu rhagddynt yn ddifraw,
 Pan fydd y rhyfel, pla, a'r haint,
 Yn difa'r byd fu'n blino'r saint,
 Mae'r waredigaeth hoff gerllaw,
 Ar frys y Brenin mawr a ddaw;
 Mae'i dy yn cael ei barotoi,
 A'i deulu yno oll sy'n ffoi.

472

M. N.

Brysio 'rym i gwpla'n gwaith
 Ar hyd gwyneb daear faith;
 Ac 'nol dwyn tystiolaeth gref,
 Fod ein mawr waith yn eiddo'r nef,
 Yna ni awn, ni awn i Seion dir.
 Llwydded gweision Iesu mawr,
 I rybyddio lluoedd llawr,
 Fod yr Hwn fu ar y groes
 'Nawr yn llefaru yn ein hoes;
 Yna ni awn, ni awn i Seion dir.
 O cyfraned Duw ei nerth,
 Fel y gwnelom waith o werth,
 Sef dwyn llu i deyrnas nef,
 Fel caiffant ei adnabod Ef;
 Yna ni awn, ni awn i Seion dir.

473

M. N. 9, 8.

Fe welir tŷ'r Arglwydd yn uchel
 Goruwch yr holl fryniau i gyd;

Dylifiad cenedloedd fydd ato,
 A'r bobloedd yn lluoedd yn nghyd:
 Bydd Seion yn le gwaredigol,
 Rhag plâu dinystriol a ddaw
 Ar wartha'r annuwiol yn sydyn;
 Mae'r dystryw arswydus gerllaw.

Breninoedd y ddaear a ddenant
 O barthau pellenig y byd,
 I edrych ar harddwch y ddinas,
 A'u mawr ragoriaethau i gyd:
 Wrth ganfod y cwmwl gogoniant,
 A llewyrch tân ffamillyd y nos,
 Hwylloant mewn dychryn ac ofn,
 Tra byddant ar drengu gan loes.

Cabdeniaid, penaethiaid, a mawrion,
 A grwydrant i chwilio am le,
 Heb ganfod un loches yn un-man
 I lechu rhag soriant y Ne':
 Hwylloant yn groch ar y creigiau,
 O syrthiwech in' gwared o'n poen;
 Mae'n well in' fynyddoedd i'n cuddio,
 Na sefyll yn ngwyddfod yr Oen. M. J.

474

M. N. 11au.

Tydi'r Hwn addawaist i dderbyn yn wiw,
 Holl blant y rhai hyny sy'n credu yn Nuw;
 Dy Ysbryd cyfrana, a'th fendith rho lawr,
 I'r rhai i'th wasanaeth gyflwynwn yn awr.

O Dad, gwna eu derbyn fel ŵyn fu yn
ngholl;
Gwnaeth gwaed dy Fab anwyl eu prynu'n
llwyr oll:
Trwy rym 'roffeiriadaeth a roddaist i'r byd,
Bendithiwn hwy'n eiddo dy deyrnas o hyd.
Dy hedd a'u hamgylcho, a'th allu, O Dduw,
I gadw gorch'mynion dy Fab tra font byw:
Dy Ysbryd bob amser breswyllo'n eu bron,
A selia hwy'n eiddo i ti yr awr hon.
Ac er dy ogoniant, yn berlan tra drud
A f'ont, pan ddaw'r Iesu yn Frenin trwy'r
byd;
A chyda'r cadwedig, O bydded eu rhan,
Pan gaiff Duw ei foli ar dân yn mhob man.*

475

M. N.

Rhyw wledd fawr ddanteithiol arlwyir i'r
cyflawn,
Fel gallo'r holl seintiau gael gwledda'n
helaethlawn;
Ymaesydd sy'n addfed, a'r medwyr yn lân
A gasglant y gwenith, er i'r efrau gael tân.
Deuwch i swper, deuwch i swper,
Deuwch i swper y Priod-fad mawr.
Ewch 'nawr, chwi'r holl weision, ar led
trwy y gwledydd,
Dyrchafwch eich lleisiau, a rhoddwch ddwys
rybydd

I adael drygioni, ffeidd-dra, a llid;
Mae'r Arglwydd ar ddod i deyrnasu trwy'r
byd.

Deuwch i swper, &c.

Cyhoeddwch y barnau sy'n dod, a'r trueni;
Can's, och! ar ol heddyw, yn dyfod mae
fory,
Pan gaiff y drygionus, a'r anwir i gyd,
Eu llosgi fel soff: rhybyddiwech mewn pryd.
Deuwch i swper, &c.

O ewch trwy holl Ewrop, a thywell wlad
Asia,
A thrwy holl dir Affric, a goror bell China,
A thraethwch i'r bobloedd wrth fyn'd ar
bob llaw,
Eod y dail yn blaguro, a'r haf mawr
gerllaw.
Deuwch i swper, &c.

Hysbyswch y mawrion mewn nerth ac
anrhydedd,
Y dewr yn ei gastell, a'r teyrn ar ei orsedd,
Y syrtlha pob teyrnas, ond un heb ei hail,
Sy'n glir fel y lleuad, a theg fel yr haul.
Deuwch i swper, &c.

Rhowch waedd trwy bob pegwn, a thrwy
yr ynysoedd,
Fel clywo paganiaid, Iuddewon, Cenedl-
oedd;

Ac na foed creadur, nas treiddio i'w glyw
Y waedd—"Edifeirwch—fe ddaeth Teyr-
nas Dduw."

Deuwch i swper, &c.

Ewch, traethwch y newydd, fel na bo lle
amman
Nas deua yr oenig a'r llew i gyd-chwarae;
Fe beidia dygasedd pan rwy'mir y fall;
Daw heddwch fel afon, trwy'r byd yn
ddiball.

Deuwch i swper, &c.

Cyhoeddwch 'r efengyl, gwirionedd y
Ceidwad,
Fel gallo y tlodion gael profi o'i gariad,
A llawenhau beunydd am drysor mor
ddrud;
Ac wele, bydd gyda'ch hyd ddiwedd y byd.
Deuwch i swper, &c.

Hwynt hwy oll gwahoddwch, a'r ofnog a'r
gwrol,
Cyfoethog, dysgedig, y doeth, a'r rhagorol,
Fel bo'r gwa'ddedigion yn barod pan ddaw
Y Priod-fab Iesu mewn rhwysg maes o law.
Deuwch i swper, &c.

Y rhai ewyllysgar ynghyd gwnewch eie
gwithio,
Fel gallont yn Seion yn fythol gyd-drigo.

Lle'r una y ddaear a'r nef yn gytun,
I urddasu priodas a gwledd Mab y Dyn.
Deuwch i swper, &c.

Grosawwch ei bobl—na foed dim a'ch
rhwystra;

Dewch, Joseph, a Simeon, a Reuben, a
Juda;

Dewch, Naphthali, Issachar, Lefi, a Dan,
Gad, Zabulon, Aser, a dewch Benjamin.

Deuwch i swper, &c.

O byddwch yn ffyddlawn, nes clo'r dydd
drosodd,

Pan dd'wedir am Babel, "Hi syrthiodd!
hi syrthiodd!"

Ac yna cewch dderbyn fawr dal am eich
poen,

Ac eistedd i wledda yn neithior yr Oen.

Deuwch i'r swper, deuwch i'r swper,

Deuwch oll gyda y Priod-fab mawr. *

476

M. N.

Cyn tywallt Duw ei lid,

I maes o Babel awn;

Ein gwahodd mae o hyd,

A'i lef sy'n hyfryd iawn;

Mor fuan treiddia'i lais

I blith pob iaith a lliw;

Gwyn fyd a wnel ei gais,

Gan ffoi wrth alwad Duw. T. H.

477 M. N.

Pêr sain caniadau fydd
 Bob dydd ar Seion dir,
 Gan blant y cystudd mawr,
 Sydd 'nawr yn myd y cur:
 Fe'u gwisgir oll yn wŷn,
 Pryd hyn bydd nefol wawr;
 A heddd a fydd trwy yr holl fro,
 Pan ddelo'r Iesu lawr. T. H.

478 M. N.

Daw'r Iesu etto'i lawr,
 Daw, daw, yn wir;
 Mor hoff fydd gwel'd yr awr,
 Hi ddaw cyn hir:
 Pryd hyn ni chailff y saint
 Ofid, blinfyd, pla, na haint,
 Ond mwynhau'r nefol fraind,
 Mewn gwlad ddi-gur. T. H.

479 M. N.

Rhown i'r Arglwydd
 Glod yn ebrwydd;
 Ef yw'n tyner Dad yn wir:
 Dyrchwn glodydd iddo 'nawr,
 Am bob bendith roddodd lawr;
 Pwy ni chana
 Haleliwia,
 Am efengyl bur. T. H.

480 M. N. 8, 7.

Cafwyd etto yr efengyl
 Trwy law angel oddi fry,
 Ac i Joseph fe'i heglurodd,
 Er ei dysgu'n llwyr i ni:
 Daeth yr Ysbryd Glan o'r newydd
 I lonhau'r rhai calon bur;
 Mae goleuni yn llewyrchu,
 Lle y bu tywyllwch hir.

Hoff yw bod o fewn yr eglwys
 A adwaena'r nefol Ben,
 Rhwn a ddanfôn lawr i'w briod
 Holl fendithion nefoedd wen;
 Geill eglwysi dynol haeru
 Fod eu crefydd hwy o Dduw,
 Ond ni feddant sel y Brenin,
 Ac heb hyny dirym yw.

Hyfryd iawn yw derbyn sierwydd,
 Yn lle mawr ammheuaeth byd;
 Mwyach gallwn rodio'n llwybr,
 Heb ddim ofn unrhyw bryd:
 Nid yw teithio mwy mor ddryrys,
 Pan gawn uniawn ffordd i fyn'd;
 Ac ni'n drygir gan un gelyn,
 Tra mae'r Iesu ini'n ffrynd.

481 M. N. 11au.

Hoff saint, sy'n y dyddiau diweddaf yn byw,
 Gerthrymder yn Mabel a gawn o bob rhyw;

Ond draw yn hoff ddyffryn gorllewin fydd
pell,

Cawn yno wir ryddid, a gwynfyd sydd well
Saint, saint, anwyl saint;

O deuwh i Seion, yr holl ffyddlon saint.

Cenfigen, a malais, a thrais ar y gwan,
A thlodi ac helbul, sydd yma'n mhob man;
Ond undeb, a chariad, a hedd ar bob llaw,
Gwir gyfoeth, dedwyddwch, anrhydedd,
sydd draw.

Saint, saint, anwyl saint;

O deuwh i Seion, yr holl ffyddlon saint.

Daw heintiau a phlâu yn Mabilon fawr,
A brenin pob dychryn i rŵo yn fawr;
Ond draw ni bydd heintiau, na phlâu, na
phoen,

Bydd pawb yn gysurus yn canu i'r Oen.

Saint, saint, anwyl saint;

O deuwh i Seion, yr holl ffyddlon saint.

Awelon dysgeidiaeth gau-dduwiaeth y
sydd,

I'w gweled yn Mabel, a'i chylehoedd bob
dydd;

Ond draw bydd gwybodaeth dysgeidiaeth
y nef

Yn llenwi pob congl, pob ardal, a thref.

Saint, saint, anwyl saint;

O deuwh i Seion, yr holl ffyddlon saint.

482 M. C.

Yr ydwyf wedi blino 'n llwyr
Ar Babel fawr ddi-râs;
Fy ngweddi sydd, fy Nuw a ŵyr,
Am fyn'd o honi maes:
Braidd na wnaif geisio gan fy Nhad,
Moes im' ddwy aden fawr,
Fel yr ehedwyf tua'm gwlad,
I Seion fâd, yn awr.

Mae clywed am y mêl a'r llaeth
Sy'n lloŵo yno 'nawr,

A meddwl am bob blasus faeth,

Yn peri hiraeth mawr.

Braidd na wnaif geisio, &c.

Mae ei chynnyrchion ceinwch hi,

Yn denu'm bryd yn fawr;

Ac hiraeth sydd trwy'm calon i,

Am wel'd yr hyfryd awr.

Braidd na wnaif geisio, &c.

Rho nerth fy Nuw i gadw'th air,

Nes gwnaf deilyngu'r fraint

O feddu'th hedd ar wyneb dae'r,

A'm casglu gyda'th saint.

Braidd na wnaif geisio, &c. J. R.

483 M. N. 7, 6.

O Seion, y mae hiraeth

O dan fy mron yn awr,

Am gael dy etifeddu,

Cyn delo'r lliid i lawr

Mae Babilon gaethiwus,
Drygionus ydyw hi,
Yn gwaeddi am ddialedd
Y Duw tragwyddol fry.

Mae gweision y Goruchaf
Yn dyoddef erlid trist,
Gan ei phreswylwyr creulon
Am arddel Iesu Grist;
Ca barnau Duw yn fuan
Eu tywallt ar y byd,
Am wrthod y gwirionedd,
Ar ol eu cymhell cy'd.

O frodyr a chwiorydd,
Ymdrechwn fyn'd i dref,
Fel gallom gael meddiannu
Bendithion mawr y nef,
Y rhai nas gallwn dderbyn
Yn Mabilon yn awr;
Am hyny hedwn allan
O honi, fach a mawr.

Mae'n Tad yn galw arnom,
Trwy'r Offeiriadaeth, "Dewch,
A chenyf eich bendithio
Yn Seion oll a gewch;"
O fflowch, O fflowch o Babel,
A dedwydd fydd eich rhan,
Mae amser ei dialedd
I ddyfod yn y man. J. P. F.

484
Mor hyfryd yw gorch'mynion pur y Nef;
Mor hyfryd yw gwneyd ei ewyllys Ef:
Trwy'n bod ni yn ymprydio oll,
A gweddio ar ein Tad,
Hwn wrendy'n ewyn,
Yn enw'r Iesu mad;
Gan roi i ni ei Ysbryd Glân,
F'n nerthu gyda'r gwaith,
Ac yn y diwedd dwg ni oll
I Seion, pen ein taith. J. E.

485 M. N.

Pwy welaf yn dod o gystudd hen Babel,
Fel cyflym g'lomenod yn hedeg i dref,
A'u golwg yn mlaen i'r dyffryn dedwyddol,
Rhwn oedd mewn addewid i deulu y nef:
Cant yno eu dysgu gan weision yr Iesu,
Y rhai a osodwyd gan Dduw is y nen,
I arwain a phorthi y rhai sydd yn credu,
Tra byddont yn ffyddlon mewn undeb â'u
Pen. J. E.

486 M. H.

Mae Duw yn galw'i eiddo'i hun
I ddod i Seion yn gytun,
O bob cenedlaeth ar y llawr,
I wlad eu hetifeddiaeth fawr.
Y rhai sy'n cadw cyfraith Duw,
Cant fyn'd i Seion oll i fyw, 291

A chael mwynhau o'r ffrwythau per,
'Nol myn'd i'r lle ordeiniodd Nêr.

Mae teulu cas y gelyn du
Mewn lliid a malais atom ni;
Gwnawn ffoi o'u plith, eu dial ddaw,
Am hyny ffown i Seion draw.

O cadwn gyfraith bur ein Duw,
Hoff saint, tra fyddom yma'n byw;
A'r Arglwydd Dduw a'n ceidw ni,—
Efe ei hun a saif o'n tu. T. G. D.

487 M. N. 9, 8.

O Seion, am danat mae synu,
Mae'r bobl yn rhyfeddu yn fawr
At fawredd dy nerth a'th ogoniant,
Fe'i gwelant uwch llwyddiant y llawr;
Diffanant wrth weled dy degwch,
A maint dy ddedyddwch i ddyn;
'Does neb a all ddirnad dy allu,
Ond meibion dy deulu dy hun.

Yr Arglwydd a rua o Seion,
Bydd gwae i clynion y llawr;
Y nefoedd a'r ddaear a grynant,
Y mawrion lewygant yn awr;
Diffana pob gallu a mawredd,
O flaen ei ddialedd a'i wg;
Cenedloedd gan ddychryn a doddant,
Yn fuan darfyddant fel mwg.

Y saint oll gan ganu a ganant,
A gwrol y byddant bob un;
A'u cyflwr uwch cyrhaedd pob allwydd,
Dan nodded eu Harglwydd eu hun:
Amddiffyn fydd ar eu gogoniant,
Llewyrchant fel goleu y dydd;
O'u safle ni ellir eu syflyd,
Tragwyddol eu gwynfyd a fydd. DEWI.

488 M. N.

O frodyr, llawenhawn
Yn Nuw yn hyfryd iawn;
O dewch, O dewch,
I Seion oll yr awn;
Mae'r alwad wedi dod yn awr
A'n galw ni o Babel fawr;
Ei phlâau mawr dinystriol,
Yn fuan ddont i lawr. T. G. D.

489 M. N. 7, 6.

O Dduw, rho ysbryd gweddi,
I ni sydd ger dy fron,
Fel gallom trwy ei gymhorth
I erfyn oll yn llon;
Rho ini y Dyddanydd,
Fel gallom bawb yn awr
I weled gwerth y breintiau
A hulaist ar y llawr.

O Dad, tywallta etto
Dy Ysbryd arnom ni,

Fel byddom oll yn gwneuthur
Dy lân ewyllys di:
A dyro ef i'n tywys
Bob cam trwy'r anial dir,
A gad i ni gael derbyn
O'i aml ffrwythau pur. T. G. D.

490 M. C. D.

O Dad ein Harglwydd Iesu Grist,
Rho glust i gŵyn dy blant,
A rho dy Ysbryd i ni oll,
Nes ffôl o'r drwg i bant:
Gwna'n gwylio rhag y gelyn mawr,
A'i holl ddichellion drwg,
A'n cadw gyda'th ddwyfol waith,
Rhag myned dan dy wg. T. G. D.

491 M. N. 8, 7.

Yr oedd ein cyntefig frodyr
Oll o hyd yn ofni Duw,
Ac yn cadw ei gyfreithiau,
Tra y buont yma'n byw;
Ond er hynny ni pherffoithir
Hwynt, nes delo'r oll yn nghyd,
Fel y gallont oll gyd-wledda,
Wedi eu gwaredu 'gyd,
Mae yr amser bron a dyfod
Pan adferir yr holl fyd,
'Nol i'w le fel yn y dechreu,
Etto'n hardd fel Eden glyd:

Lle bu dyrys faith anialwch,
Tyf y myrtwydd yno'n llawn;
A lle bu hyll drigfa dreigiau,
Yno pomgranadau gawn.
Ewch yn awr a llon gyhoeddwch
Yr efengyl i bob rhai,
Fel y delo y rhai onest,
'Nawr ar frys i gael mwynhau
O'r bendithion a addawwyd
Gan yr Iesu idd ei saint;
A thrwy bara hyd y diwedd,
Mawr yn wir a fydd eu braint. T. G. D.

492 M. N. 11au.

Gwel, Seion, hardd ddinas cyfarfod y saint;
Gwel, draw ei phalasau ardderchog eu
maint:
Ei chedyrn ragfuriau ystyria a gwel,
Ei harddwch mynega i'r oesoedd a ddel.
Preswylfa llonyddwch a heddwch yw hon,
Ei dedwydd breswylwyr a ganant yn llon;
Ni ddaw anghyflawnder, na blinder i'w
plith,
Dan noddod eu Brenin y byddant hwy byth,
Yr Arglwydd ardderchog fydd yno i ni,
Yn fangre afonydd a ffrydiau yn li;
Ardegwch eu glenydd y gwinwydd a gawn,
A'u ffrwythau toreithiog i'w gweled yn
llawn.

Ein Brawd fydd ein Barnwr, ein Deddfwr,
a'n Duw;
Ein Brenin a'n ceidw—un cadarn iawn yw;
Ni fydd neb o'i deiliaid i'w gweled dan
glwy',
Nac un yno'n d'wedyd, "Claf ydwyf,"
byth mwy.
Gwyn fydd holl breswylwyr y ddinas deg
hon,
Diogel a fyddant, a heddw dan eu bron;
Yr Arglwydd galluog fydd iddynt yn
Dduw,
Ac yn ei gymdeithas wynfydig cawn fyw.

DEWI.

493 M. C. D.

O Arglwydd, rho dy Ysbryd Glan,
Yn ein cyfarfod 'nawr,
Fel gallom dystiolaethu oll
Am dy weithredoedd mawr;
Ac yna diolch wnawn i Ti,
Tra byddom yn y byd,
Am yr efengyl ddaeth o'r nef;
Ei doniau gawn i gyd.

EDWIN.

494 M. S.

Bu t'wyllwch yn gorchuddio'r llawr,
A'r fagddu fawr, y bobloedd;
A satan yn teyrnasu ar
Y ddaear a'i holl luoedd.

296

Ond, wele, dydd goleuni ddaeth,
A chilio wnaeth y t'wyllwch;
Y caeth yn awr a ddaeth yn rhydd,
I weled dydd dedwyddwch.
Y nos a gerddodd 'nawr yn mhell,
Mae amser gwell yn nesu;
Y gwir bregethir yma 'thraw,
A miloedd ddaw i'w gredu.
Y rhai fu dan gaethiwed tyn,
A thristwch, yn galaru,
Y rhai'n yn awr, a'u traed yn rhydd,
Mewn heddwch sydd yn llamu.
Goleuni Haul Cyflawnder mawr
Lewyrcha 'nawr yn danbaid;
Am hyn mae lluoedd yn ddiboen,
Yn molir Oen bendigaid.
Efengyl, O! efengyl fwyn,
Aeth dan fy nghwyn, a'm cyni;
Diwreiddiai'm traddodiadau 'nawr,
A sicrwydd mawr roes imi.
Am hyn addolaf di, fy Nuw,
Mor anwyl yw dy ciriau;
Melysach ynt na dafnau mad
Diferiad y mel ddiliau.

DEWI.

495 M. N. 9, 8.

Pwy welaf dan ormes yn wlo,
Heb neb i'w chysuro o serch,

297

Fel alltud yn teithio tir estron,
Yn nghanol gelynyon mor erch?
Merch Seion, ai ti welir yma,
Yn dyoddef y traha a'r trais?
Gad heibio dy alar a'th ofid,
Daeth amser cei newid dy lais.
Cei ddyfod o blith dy elynion,
Cenawon, rhai creulon eu eri;
Bydd lawen, daeth dydd o ymwared—
O tyred, mae nodded i ti:
Dyffrynoedd heirdd Ephraim ddadsein-
iant,
Mae swm cân a moliant trwy'r lle;
Clyw, clyw, mai yr alwad yn uchel,
Yn d'alw o Babel i dre'.
Os buost dan erlid ac anghen,
Yn mhlith plant y gynhen a'r gwawd,
Dos adref i wlad fyrdd amgenach;
Ni fyddi byth mwyach yn dlawd;
Y tlodion ddiwellir â bara,
Yr henwr grechwena mewn hedd,
Ca'r llesg yma adael ei wendid,
A synir wrth lendid ei wedd.
Dy ychain fydd gryf i lafurio,
Y tir a wna gnydio yn llawn;
Ar lenyreh y brôydd yn hardd-deg,
Y defaid a'r gwartheg a gawn;
Dy feibion, fel planwydd y tyfant,
Dy ferched a ddawnsiant yn llon;

Gan faint dy anrhydedd a'th olud,
Bydd mawrion yn fud ger dy fron.

DEWL

496 M. N. 7, 6.

Fy Naw a'm cadwo'n wastad
Rhag pob drygioni sy,
Nes gyda'i waith caf aros,
Heb ofni'r gelyn du;
A thyna yw'm dymuniad
Bob mynyd a phob awr,
Sef bod yn un o'i ddefaid,
Tra byddwyf ar y llawr.

Hoff iawn yw genyf foddwl
Am 'r amser da sy'n dod,
Pan gawn fyn'd oll i Seion,
I fythol byw a bod;
Ac yno y gwnawn roddi
'R gogoniant iddo Ef,
Am iddo ein gwaredu
O Babel gaeth i dref.

EDWIN.

497 M. N. 10au.

Dewch, pwy a ddaw i fynydd Seion Duw,
Lle ca'r dyddloniaid gwrdd ynghyd mewn
hedd?
Dewch o blith y gelynyon aml ryw;
Mae'r Arglwydd Iesu'n galw pawb i'w
wledd.

J. W.

498

M. N.

Dewch ataf, O deuweh, lle mae'r meirw yn
 Nuw,
 I'r ardal ddedyddol, lle mae'r cyflawn yn
 byw;
 Lle cana'r ysbrydion a'r engyl diri',
 Wrth fwynhau hoff baradwys: O dewch
 ataf fi.
 Dewch ataf, O deuweh, lle mae hoddwch
 dilyth,
 Lle'n berffaith mae'r undeb, a'r blynydd-
 oedd dros byth;
 Lle nis gall neb dd'wedyd 'rhyn a wnaeth
 Duw i ni,
 Sef y cyflawn sydd yma: O dewch ataf fi.
 Dewch ataf, O deuweh lle ni welir un gad,
 Na threiswyr, na lladron, na chynllwynwyr
 un brad;
 Lle mae'r drefn yn berffaith, a'r dedwydd-
 wch bob tu,
 Lle'n dragwyddol mae'r bywyd: O dewch
 ataf fi.
 Dewch ataf, O deuweh i drigfananu y nef,
 Lle mae môr o wybodaeth, lle mae 'i gar-
 iad mawr Ef;
 Lle mae y gogoniant yn danbeidiol iawn
 fry;
 Lle ni welir marwolaeth: O dewch ataf fi.

Dewch ataf, lle gwelir Adda ac Efa yn ben
 Ar dyrfa a gyfodwyd o'u beddau is neir:
 Ceir yma'r wybodaeth am a fu, ddaw, a sy,
 Yn nghyngdrair y bydoedd: O dewch ataf fi.
 Dewch ataf, ac wele y dirgelwch fu cy'd;
 Wele'n Tad ni o'r nefoedd! wele'n Mam ni
 i gyd!
 Wele'r bydoedd a fuont, a'r rhai ddeuant
 heb ri';
 Wele dragwyddoldeb! O dewch ataf fi.
 Dewch ataf, saint ffyddlawn, bendithiedig
 Nauvoo;
 Y deuddeg, 'r archoffeiriaid, a'r lleill gyda
 nhw:
 Dewch chwithau, henuriaid, a'r holl deula
 yn llu,
 Pan ddarfyddoch eich gorchwyl: O dewch
 ataf fi.
 Dewch ataf, ac wele 'rhyn fu, ddaw, a sydd;
 Wele Alpha, Omega, a'r pethau fu'n
 nghudd;
 Wele'r "pren," wele'r "ffynnon," a'r
 "afon," a'u bri;
 Wele'ch Prophwyd hoff, Joseph: O dewch
 ataf fi.

499 M. N. 9, 8.

O! hyfryd fydd gwel'd y rhai ffyddlon,
 Mor ddedydd yn Seion yn byw,

'Nol bod yn llafurio mewn lludded,
Yn nhir y caethiwed, dros Dduw;
Hwy wisgant eu coron a'u palmwydd,
A hyny fydd arwydd pob sant,
Eu bod hwy yn filwyr buddugol
Ar allu y diafol a'i blant.
Hwy rodiant, a'u traed fydd yn rhyddion,
Ni theimlant wasgfeon y byd;
Eu henaid fydd lawn o ddedwyddwch
A phleser, heb dristwch na liid:
Hwy ganant ganiadau i'r Arglwydd,
Gan foli mewn sobrwydd eu Tad,
Am iddo roi nerth i orchfygu
Y diafol, a meddu y wlad.
Y meibion a'r merched a welir,
Ac hefyd henafgwyr 'run modd,
Yn moli am iddynt roi ffarwel
I diroedd hen Babel o'u bodd:
Y tlawd a'r anghenus, mor addas,
A wisgir yn ninas yr heddi;
Er iddynt hwy fod yn newynog,
Cant fod yn gyfranog o'r wled. T. H.

500

M. N.

Mor hardd yn y Dyffryn fydd Teml ein
Duw,
Sef y tŷ a berthyna i'r meirw a'r byw,
Lle rhoddir bendithion i'r saint o bob rhyw,
Er eu dwyn i ogoniant sydd fwy;

Nis gall ein calonau ddych'mygu pa faint
O roddion fydd yno yn aros y saint,
A'r pleser a brofant wrth dderbyn pob
braint,
Heb eu blino gan ofid yn hwy.
Hoff, hoff fydd cael gweini i'r meirw llawn
fydd,
Gant ddod o'u carcharau, trwy'n cymhorth,
yn rhydd;
A derbyn galluoedd a gedwir yn nghudd,
Er mawr gysur i'r rhai sy'n y bedd:
Mor hyfryd fydd uno y lluoedd a fu,
A'u gwneyd yn un teulu fo'n credu fel ni,
Ac yna'n perffeithio i'n Harglwydd mawr
fry,
A chael trigo'n dragwyddol mewn heddi.*

501

M. H.

Wrth reol bur efengyl Duw,
Y rhodfa mwy tra fyddwyf byw:
Ac ar fy nhaith mi seiniaf gân,
O glod i Dduw, trwy'r Ysbryd Glân.
Mae'r flordd yn gul, ond 'mlaen mi af;
'Nol cyrhaedd draw, esmwythdra gaf
Odd'wrth ben ormes Babel fawr,
Sy'n peri loes i'm calon 'nawr.
Mae satan, cnawd, a byd o'u bodd,
Am ddenu'm bryd i gyd ar g'oeidd,

I adael eglwys Duw a'i waith,
 Gan ddod yn ol i'w rhwymau caeth.
 Ond at fy Nuw mi af mewn ffydd,
 Trwy weddi daer caf deimlo'n rhydd;
 Mae gallu Duw yn fawr ei nerth,
 Nid oes mewn byd all ddweyd ei werth.
 Os ymddiriedaf yn fy Nhad,
 Caf nerth o'r nef i fyn'd i'r wlad,
 'N yr hon, medd Duw, ca'r saint gyd-
     gwrdd,
 A'm dagrau oll a sychir ffwrdd. T. H.

502 M. C.

Boed ein cyflawnder ni yn fwy
 Nag eiddo sectau'r byd,
 Oblegid nid oes ganddynt hwy
 Ond crefydd goel i gyd.
 Mae rhyw weithredoedd da, mac'n wir,
 Gan bob rhyw enwad sy;
 Ond nid yw crefydd Crist yn bur
 Gan neb ond genym ni.
 Mae hon, yn wir, mewn gallu 'nawr,
 Fel oedd yn amser Paul;
 Ac felly rhydd o'i sicrwydd mawr,
 I ninnau ar ei ol.
 Ac O, na chredai yr holl fyd,
 Mai dwyfol ydyw hon,
 Fel gallent gael bendithion drud,
 A'u gwneulent oll yn llon. T. H.

503 M. N.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Mae Duw yn awr yn casglu 'nghyd,
 Ei anwyl blant o gyrau'r byd,
 I'r wlad dda'n Seion:
 Cant yno'n llon feddiannu hedd,
 Heb elyn mwy i'w blino,
 Yn nyffryn y mynyddoedd draw;
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Cydunwn oll, ar alwad Duw,
 I fyned draw i ddedwydd fyw,
 I'r wlad dda'n Seion:
 Caiff Babilon, a'i harddwch oll,
 Yn fuan eu dinystrio;
 Yn Seion ceir diddosfa glyd,
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Y gweddwon a'r amddifaid prudd,
 A welir draw yn llon eu grudd,
 Mewn gwlad dda'n Seion;
 A'r tlodion fydd yn llon eu gwedd,
 A phobpeth i'w cysuro;
 Am hyn clodforir enw Duw;
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Ni awn ar fyr o Babel maes,
 Sy'n llawn o drais a gormes gas,
 I'r wlad dda'n Seion;
 Mae'n wlad sy'n llawn o ffrwythau da,
 A rhyfedd fel mae'n llwyddo;
 Yn fuan bydd yn ben y byd,—
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion:
 Cyflawnder gaiff y saint bob un,
 'Nol myned draw, o'r gormes blin,
 I'w gwlad dda'n Seion:
 Mae Duw yn awr yn d'weddyd, "Dewch;"
 O ddynion, gwrandewch arno;
 Rhag plâau blin, diddosfa gawn,—
 Brysiwn fyned yno. T. H.

504 M. H.

Fy enaid, cân; rho fawl i Dduw
 Am ei ddaioni, teilwng yw;
 'R efengyl bur, a'r rhoddion gawn,
 Ddangosant i ni ddwyfol ddawn.

Pan ydoedd dyn a'i wedd yn dlawd,
 Fe ddaeth Mab Duw i wisgo cnawd;
 A threfnu ffordd ryfeddol wnaeth,
 I ddwyn rhyddhad i'r euog caeth.

Fe aeth dan lid a gwawd yr oes,
 O'i fodd ei ladd ga'dd ar y groes;
 Ac O, ei gariad rhyfedd gawn,
 Yn rhoi ei gorff ei hun yn iawn.
 Boed iddo glodydd, parch, a bri,
 Gan saint ac engyl gwynfa fry;
 Rho'wn iddo fawl ag uchel lef,
 Oblegid teilwng ydyw Ef. T. H.

505 M. N.

Hiraethais am y gwir
 Flynyddau meithion,
 A chwillais amser hir
 Am dano'n gysson;
 Gweddiais nos a dydd,
 Am gael fy rhoi yn rhydd
 O'r trwm gaethiwed prudd
 A lethai 'nghalon.

Un feddyginiaeth fad,
 Nid oedd i'm briwiau,
 Wnai roi i mi wellhad
 O'm holl ddoluriau;
 Gwel, holl grefyddau'r byd,
 Rhai marw ynt i gyd;
 'Doed modd i wella 'mryd,
 Na lladd fy ofnau.

Ymholais aml waith
 A dynol ddoethion,
 A grudd a llygad llaith,
 A chystudd calon;

Ni chefais ganddynt lwy,
Ond dyfnhau fy nghlwy;
A buan gwelais trwy
Eu holl ddichellion.

Ymguddiodd draw o'm gŵydd,
Eu holl ddoethineb;
Eu deall redaf'n rhwydd
I fawr ffolineb;
Tywyllwch o bob ta
Ymdaenai'n gaddug du;
O ryfedd, faint y bu
Eu mawr drychineb!

Ond diolch mwy a wnaf,
O wraidd fy nghalon,
Yn llon, i Dduw, fy Naf,
Am ei fendithion;
Efengyl fyw o'r nef,
I ni anfonodd Ef;
Ces waredigaeth gref,
O'm bathrist gwynion.

Lle'r oeddwn gynt yn ddall,
Rwyf 'nawr yn gweled;
Am hyn y llidia'r fall,
A'i feibion digred:
Gelynion nos a dydd,
Yn ceisio'm sarnu sydd;
Ar fyr y rheda'i'n rhydd
O wlad caethiwed.

506

M. H.

Ti, sant cystuddiol, dos at Grist,
At ei addewid tro dy glust;
Ei ffyddlawn eiriau'n traethu sydd,
Y bydd dy nerth yn ol y dydd.
Na foed i'th galon wan byth ddweyd,
"O, treulio'r dydd nis gallaf wneyd;"
Ei dd'weddiad ef yn gadarn sydd,
Y rhoddir nerth yn ol y dydd.
Os gwneir dy erlid unrhyw awr,
Ymddiried yn dy Geidwad mawr;
Yn mhob treialon chwerwon sydd,
Dy nerth gyfranir 'nol y dydd.
Os gwan yw'th ffydd i ddal dy dir,
Pan fydd i'r frwydr fod yn hir,
Gorchfyga Duw bob gelyn sydd,
Can's nerth a rodde 'nol y dydd.
Os gelwir di i ddyodde'r oll
A geir mewn cystudd, poen, neu goll,
Mewn tlodi, neu ofidiau prudd,
Rhoir iti nerth yn ol y dydd.
Pan angu hyl a ddaw i'th gwrdd,
Gwên Crist a yr dy ddychryn ffwrdd;
Dod wna i'th ysbryd fynu'd yn rhydd,
A'th nerth a roir yn ol y dydd.

507

M. N.

Yn nghanol du gymylau,
Tywyll gau grefyddau,
X

Pob un a ymbalfalai
 Fel gwyr Sodom fawr;
 Ond fel at Lot gyfiawn,
 At Joseph yr uniawn,
 Yr angel ddaeth â chyfiawn
 Oleuni i lawr.
 'Nawr 'n y dyddiau diweddaf,
 Cenad i'r Goruchaf
 Ddaeth at y dyn perffeithiaf,
 Gaed ar ddaear gron;
 Dwg 'nol 'r offeiriadaeth
 A'r doniau da odiaeth,
 Ceir felly wir dystiolaeth
 O'r 'fengyl bur hon.
 Hyd atom daeth newyddion
 Am ryfedd fendithion,
 Ewyllys da i ddynion,
 Tangnefedd trwy'r ddaer;
 'R efengyl dragwyddol,
 A'i doniau ysbrydol,
 Wna'r ofer yn ystyriol,
 A'r gwyllt-ddyn yn wâr.
 Yr angel gynt a welodd
 Ioan yn y nefoedd,
 Trwy ei chanol ehedodd
 Lawr at Joseph Smith;
 Ac wrtho dywedodd,
 Ti'n Brophwyd i'r bobloedd,
 Yr Arglwydd a'th benododd,
 Ni chyfnewid byth.

Arwyddion yr amseroedd
 Ddangosant ar gyhoedd,
 Fod terfyn holl deyrnasoedd
 Yr anghrist gerllaw;
 Syrth eu holl goronau,
 A'u breninoedd hwythau
 A dreiglant o'u gorseddau,
 Mewn dychryn a braw. B. D.

508 M. N. 8, 7.

Pethau gwych am Seion genir,
 Dinas Enoc, welwyd gynt,
 Lle y rhodiai y cyfiawnion
 Gyda Duw ar ddedwydd hynt;
 Cariad, rhinwedd, ffydd, doethineb,
 Gras a doniau'n cwrdd yn un;
 Carent ereill fel eu hunain,
 A phob enaid yn gytun.
 Yno conc'rent allu satan,
 Cyfraith nefol, perchid hi,
 Can's yn Adam-ondi-Ahman
 Seion ddaeth lle Eden fu:
 Tra uwchlaw i allu'r t'wyllwch,
 Heb chwennyachu golud byd,
 Gwledd barhaus o fawr fendithion,
 Gaent i'w lloni ar bob pryd.
 Tyrau Seion wnaent ddyscleirio
 Fel yr haulwen, oddi draw;
 Safai'r anwir hwnt dan grynau,
 'N llawn o syndod mawr a braw:

Yr oedd ffydd y saint yn berffaith,
Dilyn wnaent eu Pen o'u bodd;
Felly'r ddinas—aeth i'r nefoedd,
A'r byd dd'wedent, "Seion ffodd!"

Pan ddaw'r Arglwydd 'nol â'i Seion,
Ac y llef ei gwylwyr hi,
Yna llygad 'n llygad gwelwn,
Ac mewn undeb byddwn ni:
Yna cawn ni gwmi engyl,
Duw fendithia'i eiddo'i hun;
Yna'r ddacar fydd fel Eden,
Ninnau'n adwaen pob rhyw ddyn. *

509 M. N.

Bu tywell nos am lawer oes,
Yn teyrnasu dros ein tir;
Ond daeth y wir efengyl,
Lawr o'r nef gan engyl,
Iâ, i'r bugail calon bur:
Daew'r llanc fel cawr, â'i drysor nefol draw,
Yn ei lestr pridd heb loes na braw,
Er fod gelynon llymion ar bob llaw
Yn ymguraw ar y gwir.

Daeth, daeth i'n gwlad efengyl rad,
Anfoniad nefoedd wen,
Yr hon sydd i'w phregethu
I gadw pawb neu'u colli,
Sy'n trigfanu is y nen:
Ust, clywch ei llafar dros y ddacar lawr;
Galwa'r Brenin ar ei bobl 'nawr;

Ni phrysia am alluoedd bach na mawr;
A cha llu fyn'd tu-draw'r llên. B. D.

510 M. N.

Cyduned engyl nef yn awr
A ni sydd yma ar y llawr,
I foli ein Crëawdydd mawr,
Mewn gorfoleddus gân.
Molwn yr Arglwydd
"Sy'n llywydd nef a llawr,"
Fel ein bendithier
Oll yma 'nawr.

Bendithia'th weision, nefol Dad,
A'th Ysbryd Glân mewn eglurhad,
Fel caffom trwyddynt wir fwynhad
O'th gariad yma 'gyd.
Molwn yr Arglwydd, &c.

Mor hyfryd yw cael cwrdd yn nghyd,
'Nol bod ar wasgar yn y byd,
I 'madnewyddu etto'i gyd,
Mewn nerth er myn'd yn mlaen.
Molwn yr Arglwydd, &c. J. W.

511 M. N. 8. 7.

Daeth 'r efengyl lawr o'r nefoedd
Gan yr angel oddi fry,
Fe'i cyflwynodd hi i Joseph,
'Rhwn yn llon derbyniodd hi:
Wedi gwrandaw ar y genad,
'Rhwn a draethai bethau mawr,

Fe sefydlwyd teyrnas Iesu
Yma'n gadarn ar y llawr. E—TH.

512 M. H.

Na wnewch wahardd i fychain blant,
I gael gosodiad dwylaw'r sant;
Ein Harglwydd Iesu, siampl roes
I'r holl flyddloniaid yn ei oes.

Gwnewch llyn o hyd, yn ddinacád,
Oblegid mae'n wir ordinhad;
I fychain blant, da gwnewch o hyd,
Fel bo i'ch hedd yn niwedd byd. T. L.L.

513 M. N.

O deffro, awen twyn,
Rho heibio dy holl gwyn,
A dadgan hoff weithredoedd Duw:
Duw wnaeth y bydoedd oll,
A phob peth yn ddi-goll,
Er lles i bob creadur byw;
Pysg y moroedd, wrth y miloedd,
Bob yn ddenodd yn gytun,
Pob ymlusgiad ac ehediad,
Sydd o'i drefniad doeth ei hun,
Er lles i deulu dyn;
O, ryfedd rodd i ddynol ryw.
Efe ddywedodd, "Boed
I'r llysiau ac i'r coed,
I hadu had oll yn eu rhyw:"

Yn ol ei air y bu,
Sydd eglur iawn i ni,
Ac wele, da fu'n ngolwg Duw!
Dau oleuad, haul a llenad,
Cyfnewidiad dyddiau'r loer;
Pob peth welir, 'nol eu natur,
Ar y tir ac yn y môr,
A thywydd twymn ac oer,
A roes ein lŵr i ddynol ryw.

Rhoes fwyd i bob peth byw,
A phob dau yn eu rhyw,
I hilio'u bath er llenwi'r byd;
Ac wedi gwneyd ei nyth,
Gwnaeth ddyn i drigo byth,
Yn frenin ar yr oll i gyd.

O'i drugaredd, rhoes amgeledd
Gymhwys, lanwedd, iddo 'fe,
I'w was'naethu a'i wir barchu;
Yn ben arni mae heb ble,
'Nol arfaeth Brenin ne',
I warchod tref, a phorthi'r bryd.

Rhoes Duw y person hardd,
A'i gymhar, yn yr ardd,
I'w chadw a'i bugeilio hi;
Rhoes yno goedydd llawn,
A ffrwythau hyfryd iawn,
Yn ymborth gwiw i'r tylwyth eu;
Duw roes hefyd bren y bywyd,
Hyfryd iawn ei flâs bob awr;

Pren gwybodaeth yn dystiolaeth,
Er prawf penach mawr y llawr;
Ond, Adda, och! i lawr
I bydew cās y syrthiaist ti!

Ond clod i'r Iesu cu,
Efe a'th gododd di
O bydew du ac erchyll iawn!
Yn awr trwy ufyddhau,
Cawn ninnan bur fwynhau
Gwir heddwch a dedwyddwch llawn:
Canwn iddo, heb ddiffigio,
Am ein cofio ddydd a nos;
Gadael gwynfyd nefoedd hyfryd,
Daeth i dristyd codi'r groes;
Ca'dd ddirmyg ddyddiau'i oes,
Ac etto rhoes ei hun yn iawn!

Pa ddyn all dewi sôn,
Wrth feddwl am ei boen
Yn marw drosom ar y pren?
Cawn bellach oleu dydd,—
Yn awr mae'r ffordd yn rhydd
Oddi yma tua'r nefoedd wen:
Credwn ninnau yn ei eiriau,
Am ein beiau byddwn brudd;
Edifaru cyn y fory,
Rhag y trengir cyn y dydd;
A bedydd gwedi'n fydd,
A'r Iesu rydd ei rās. Amen.

Duw rydd ei Ysbryd Glân,
I'n tywys yn y blaen
I'n cartref llon yn mhlith y llu;
Duw a'i haddawodd ef
I ddeiliaid teyrnas nef,
Yn insel o'r cyfammod cu,
I ddyddanu'r rhai sy'n poeni
Ac ymdrechu ar y daith:
Hwn fu'n nerthu'r hen brophwydi,
A'u gwir faethu amser maith;
Ac etto dyma'i waith,
Fel tystia ein mynwesau ni. J. R.

514 M. N.

O Babel greulawn, pa'm 'rwyd ti
Yn rhuthro yn fy erbyn i?
Pa'm lleddaist fy mhrophwydi cu,
Pan yn cyhoeddi'r gwir?
Gwae iti, Babel,
Medd geiriau pur yr Iôr;
Buan y syrthi,
Fel maen i'r môr.

Ti ro'ist fygythion creulon, cās;
Ti leddaist, do, fy mhenaf gwas;
Tydi wyt loches rhai di-rās,
A thrigfa yr un drwg.

Gwae iti, Babel, &c.
Llabyddio wnest rai gwagedd llon,
Gwir ferched imi oe'nt o'r bron;

Eu gwaed a sugnaist dan y fron,
A meddwi arno wnest.

Gwae iti, Babel, &c.

Ti a ymdrechaist bob rhyw awr,
I rwystro amean Iesu mawr,
Gan sathru'r ddeddf yn llwyr i'r llawr,
A'i ordinhadau Ef.

Gwae iti, Babel, &c.

Dyrchafu a wnest ti i'r lân,
Trwy sathru'r tlawd, a llethu'r gwan;
Hawdd iawn yw dweyd mai ti mam
Puteiniaid yr holl fyd.

Gwae iti, Babel, &c.

Dy gelwydd a'th odineb drwg,
A'th drethi gwarthus, dynant wg;
Yn fuan iawn cawn weled mwg
Dy boenau'n esgyn fry.

Gwae iti, Babel, &c. M. E.

515 M. B.

Mor egwan yw fy ngwedd,
Un lef nis gallaf roi;
Wrth ganfod maint fy meiau i,
Nis gallaf braidd ysgoi.

Ce's ddwys gynghorion, do,
Er fy adfywio i;
Fel llestr, siglo wyf bob tôn,
Yn gysson ar y lli.

'Does gobaith cyrhaedd glân,
Er dod i'r lân i dir;
Boed im' gael cymhorth gan fy Naf,
Neu soddi wna' yn wir. T. LL.

516 M. C.

'Rwy'n canfod, frodyr, yn eich gwedd,
Fod ynoch ddifawr chwant
I gychwyn 'nawr i Seion Duw,
I drigo gyda'i blant.

O bydded ich' amynedd hir,
Ar gynnydd, ac mewn gwaith,
Trwy groesau aml môr a thir,
Fel gwelir pen y daith.

Ewch ar eich taith, O anwyl saint,
Gwnawn ninnau droi at Dduw
Mewn flyddiog weddi—Arglwydd da,
Gwna di eu cadw'n fyw. T. LL.

517 M. N. 9, 8.

Gwir gariad, cyflawnder y gyfraith,
Wna'n siriol wynebpryd pob un;
A'i meddo, fe ddwg iddo fywyd,
Gwna'n anwyl bawb fydd yn gytun.
Ni feddwl yn wael am gymmydog,
Gwna ffafr i'r euog yn rhad;
A maddeu y mae i'r afradlon,
A'i dderbyn i denlu ei dad.

Y ddawn werthfawrocaf yw cariad,
Odd'wrthi gwnawn sugno ein maeth,

Fel tyfom yn harddwych blanigfa,
 Ac arnom brif ffrwythau y gwaith;
 A boed i'r cangenau toreithiog
 I dyfu'n odidog i'r lân,
 Nes llethu pob surni anserchog,
 A'i gladdu o'n gwydd yn y man. T. LL.

518 M. N.

Clywch, clywch alwadau gweision Iesu,
 Tua thref, tua thref;
 Yn galw maent er ein gwaredu
 Tua thref, tua thref:
 'Rwy'n teimlo awydd dan fy mron
 I ufyddhau i'r alwad hon,
 Fel gallwyf gyrhaedd trwy bob tôn,
 Tua thref, tua thref.
 Mae'n cartref draw mewn hardd-deg
 ddyffryn,
 Dewch i dref, dewch i dref,
 Lle tra diogel rhag pob gelyn,
 Dewch i dref, dewch i dref.
 Mae Seion Duw yn artref clyd;
 Hon fydd yn ben dinasoedd byd,
 Lle trig y saint yn llon yn nghyd;
 Dewch i dref, dewch i dref. T. LL.

519 M. N.

Fel tân yn cynhesu mae Ysbryd yr Ar-
 glwydd!
 Gogoniant y dyddiau diweddaſ sy'n dod;

Bendithion a doniau cyntefig ddychwelant,
 Ac engyl ymwelant a dyn is y rhod:
 Cydganer a bloeddier, trwy'r ddaear a'r
 nefoedd,
 Hosanna, hosanna i Dduw ac i'r Oen;
 Gogoniant fo iddynt yn awr a byth
 bythoedd,
 A heddwch i ddynion, nes peidio eu poen.

Yr Arglwydd eanga amgyffred ei bobl,
 Adferu eu barnwyr a'r oll megys gynt;
 Gwybodaeth a gallu ein Duw a ymdaenant,
 A gorehudd dew'r ddaear a godir i'r
 gwynt.
 Cydganer a bloeddier, &c.

Ynghyd yn yr ysbryd y gwnawn ni ym-
 gynnwll,
 Er lledu y deyrnas yn mhlith dynol ryw,
 Fel byddo i ninnau gael dechreu meddiannu
 Y rhoddion arbenig a roddir gan Dduw.
 Cydganer a bloeddier, &c.

Gwnawn olchi ein gilydd, gan iro ag olew,
 Ac nis gwnawn anghosio y golchiad i'r
 traed;
 Can's dylai 'rhwn dderbyn ei geiniog o
 gyflog,
 Fod 'n llwyr lân yn ngwenith gynauaf
 ein Tad.
 Cydganer a bloeddier, &c.

'Rhen Israel, 'rhwn giliodd o'r byd am ei ryddid,
 A ddaw gyda'r cwmwl heb fod yn dra maith;
 Caiff Foses ac Aaron, a Joshua i'w arwain,
 A'i borthi â manna o'r nef yr ail waith.
 Cydganer a blooddier, &c.
 Mor hoff fydd y tymmor pan welir yn gorwedd
 Y llew gyda'r oenig, yn dëg iawn eu grân;
 Pan Ephraim goronir a'i fendith yn Seion,
 A phan ddaw yr Iesu'n ei gerbyd o dân,
 Cydganer a blooddier, &c. *

520

M. N.

Gwrandewch yn awr, a dewch yn hy,
 O Babilon, fy mhobl i.
 Seion draw yw ein tref,
 Medd galwad y nef;
 Deuwch adref o'ch adfyd yn awr.

Y cyn-brophwydi braidd i gyd,
 Draethasant am y noddfa glyd.
 Seion draw, &c.

Fa ddaeth y pryd ca'r addfwyn rai
 Eu hetifeddiaeth i'w mwynhau.

Seion draw, &c. J. W.

521

M. H.

Tragwyddol ydwyti Ti, O Dduw,
 Ac ynot ti 'rym oll yn byw;

Dy gariad mawr sy'n llanw'r byd,
 A'th Ysbryd Glân sy 'run o hyd.

Y mae dy nerth a'th allu Di
 Yn rhoi i'th saint gysuron lu,
 Nes peri iddynt lawenhan,
 Yn nghanol gormes Babel gau.

Dyweded pobloedd byd o'r bron,
 Yn erbyn yr efengyl hon;
 Mae gyda ni y nerth a'r dawn,
 A'n Tad a rydd wybodaeth lawn.

Gwybodaeth sydd yn peri nerth,
 Mae gras ein Duw o ddirfawr werth;
 Rho'wn iddo foliant tra f'om byw,
 Can's derbyniasom Ysbryd Duw. J. P. R.

522

M. C.

Mae Babel fawr gaethiwus erch,
 Yn peri i mi boen;
 O na chawn fyn'd i Seion draw,
 I ganu mawl i'r Oen.

Y mae ffleidd-dra Babel fawr
 Yn myn'd yn fwy o hyd,
 Nes mae fy ysbryd gwan o'r braidd
 Ar lesmair lawer pryd.

Fy Nhad, fy Nhad, pa hyd ca'th blant,
 Fod yn y cystudd mawr?
 Hwylusa'n ffordd i fyn'd ar frys
 I Seion deg ei gwawr;

I blith dy weision dewrion Di,
 Sy'n meddu'r Ysbryd Glân,
 I lawenychnu gyda'r llu,
 A moli'n bêr fy nghân.
 O brysia, brysia, foreu teg,
 Pan gaffwyf fyn'd yn rhydd,
 A chanu'n iach i ormes mwy,
 Yn ngwawl yr hyfryd ddydd. J. P. P.

523 M. N. 8, 7.

O fy Nhad, 'rhwn wyt yn trigo
 Yn yr uchel breswyl fry!
 Pryd caf etto ddod i'th wyddfod,
 Ac ail wel'd dy wyneb di?
 Yn dy drigfa santaidd nefol,
 A fu'n byw fy ysbryd i?
 Yn fy ie'nctyd gwreiddiol cyntaf,
 Ai ni'm magwyd genyt ti?
 I ryw ddyben doeth tragwyddol
 Ym llêolaist yn y byd,
 Ac y collais fy adgofion
 Am fy ngeni cynta'i gyd:
 Etto, rhywbeth glywaf weithiau
 'N sibrwd, "Ti wyt estron pell;"
 Minnau deimlaf 'mod i'n grwydryn
 O ardaloedd byd sy'n well.
 "Tad" a ddysgais i dy alw,
 Trwy dy Ysbryd oddi fry;
 Ond cyn adfer gwir wybodaeth,
 'R rheswm pa'm, nis gwyddwn i.

Yn y nef, ai un yw'm rhiaint?
 Na, mae'r dyb yn hynod gam;
 Gwir sydd reswm: gwir tragwyddol
 Ddywed fod im' yno fam.

Pan wnaif gychwyn oddi yma,
 Pan wnaif roi fy nghorff i lawr,
 Dad a mam, a gai'ch cyfarfod
 Yn eich llys sydd uwch y llawr?
 Cofiwch, 'nol im' wneyd y cyfan,
 I'w gyflawni gefais i,
 Ar im' gael, trwy'eh cyd-foddlonrwydd,
 Ddod a thrigo gyda chwi.

524 M. S.

'Rwy'n diolch beunydd i fy Nhad
 Am roi dadguddiad ini,
 Drwy anfon angel atom lawr,
 I roi in' fawr oleuni.
 Fe urddwyd Joseph Smith, ein brawd,
 A cha'wd yr offeiriadaeth,
 I blith dynolryw etto 'nol,
 Un anwyl er unoliaeth.

Mae Duw yn galw trwyddi, Dewch,
 A chwi gewch waredigaeth,
 I fynydd Seion yn ddilyth,
 A'r hyfryd etifeddiaeth. J. P. P.

525 M. H.

O Arglwydd, nertha di yn awr,
 Dy weision yma ar y llawr,

Fel gallont sefyll oll yn fy
I draethu am dy deyrnas di.

Dy Ysbryd fyddo yma'n hael,
Fel gallo'th weision di ei gael;
A than ddylanwad hwn o hyd,
Y byddont yn ein dysgu 'gyd.

Dy saint a gaffo'u maethu oll,
A'u dysgu'n llwyr heb unrhyw goll,
Fel gallont ddweyd wrth fyned ffwrdd,
Mai da i ni oedd cael cyd-gwrdd.

Pan gefais yr oruchel fraint
O wneyd fy lle yn mhlieth y saint,
Mi gefais wybod am y gwir,
'Nol bod mewn t'wylwch amser hir.

Fe droes fy holl gyfeillion 'nawr,
A'm herlid wnant o fach i fawr;
A gorfu arnaf rhag cael cam,
I adael mwynder tad a mam.

Ond d'wedodd Iesu Grist, ein Pen,
Y caem ein herlid is y nen;
Am hyny byddwn oll yn llon,
Rhydd hyn dystiolaeth dan ein bron.

Gwybodaeth genym sydd yn awr
Ein bod yn blant i'r Arglwydd mawr;
Mae hyn yn nerth i ni o hyd,
Yn erbyn gwg a gwawd y byd. J. P. F.

526 M. N.

Y Galiffornia Uchaf,
O dyna'r wlad i mi;
Tu draw'r Mynyddoedd Creiglyd,
Y mae'i gorweddle hi;
Y saint gant yno borthiant oll,
A moddu'r rhyddid sydd ar goll,
Yn Nghaliffornia Uchaf:
O, dyna'r wlad i mi!
O, dyna'r wlad i mi!
O, dyna'r wlad i mi!

Ni awn dan godi'n banar,
Cawn yno freintiau lu;

Ni awn i Galiffornia,
I gael ein Jubili:

Mae'n wlad o wanwyn byth barhad,
A gwlad o fywyd a rhyddhad,
A deadelloedd ddigon:
O dyna'r wlad i mi! &c.

Fe ddrylliwn ein holl rwymau,
A'r Fabilonidd iau,

Can's hir y buom dani,
Ond 'nawr cawn ymryddhau:

Ni phlyga Jacob war yn hwy,
Ond bellach rhyddid gaiff byth mwy,
Yn Nghaliffornia Uchaf:
O dyna'r wlad i mi! &c.

Teyrnasu gawn a threchu,
A'n brenin fydd ein Duw;

Ca'r bryniau a'r dyffrnoedd
 Ddadseinio, "Teilwng yw."
 Ein temlau heirdd a thyrau'n llu,
 Gerllaw y môr, a godwn ni,
 Yn Nghaliffornia Uchaf;
 O dyna'r wlad i mi! &c.

Fe ddaw ein cefnder Lemuel,
 I roddi help ei law;
 Gwnawn estyn holl gortynau
 Ein Seion yma a thraw:
 Hyd nes gwnawn hyn, ein peyll gânt
 Fod ini'n dai, nes treulio wnant,
 Yn Nghaliffornia Uchaf:
 O dyna'r wlad i mi! &c.

Ymunwch â mi, frodyr,
 A brysiwn yno'n llu;
 Cyfodwn dy i weddio,
 Gan chwilio'n banïar fry;
 Gwnawn alw ar bob cenel sydd,
 I ddod i'n gwlad, er teinilo'n rhydd,
 Yn Nghaliffornia Uchaf:
 O dyna'r wlad i mi!

527 M. N.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 O'ch cysgadrwydd ceisiwch godi;
 Daeth Efengyl bur yr Iesu
 F'ch gwahodd chwi'n nghyd, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Na foed i chwi ddiystyru
 Y nefolaidd genadwri,
 'Rhon sydd yn eich plith, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Awn i Seion i breswyllo,
 Mae hen Fabilon ar syrthio,
 Fel mawr faen i'r môr, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Deuwch, deuwch, awn o honi;
 Na foed i ni gyfranogi
 O'i melltithion hi, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Awn i'r hyfryd wlad i drigo;
 A gogoniant Ior gwnawn seinio
 Efo'r nefol gôr, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

J. R.—S.

528 M. N.

Mawr yw cariad Iôr goruchel,
 Dan ei nawdd mae lle diogel;
 Gwrendy'n dawel ar ein llef,
 Hoff yw ganddo wrando'n gweddi;
 Pan y byddom mewn caledi,
 Cawn ein lloni ganddo Ef:

Rhodawn foliant o un galon,
A'r gogoniaut iddo'n gysson:
Am ei ddoniau rhad i ddynion,
Rhodawn iddo ddiolch calon,—
Mawl yn goron ar ei ben.

Yn ein hisel-radd fe'n cofiodd,
O'n caethiwed fe'n gwaredodd,
Ac a'n rhoddodd ni yn rhydd;
Pan yn athrist ein griddfanau,
Mewn tywyllwch dan gadwynau,
Torodd arnom oleu'r dydd;
O fawr gariad, daeth yr Iesu,
O wir fwrriad i'n gwaredu
O gaethiwed pechod crenlon,
Gan ein rhoddi oll yn rhyddion:
Mawl yn goron ar ei ben. DEWL.

529 M. N.

Gwrandewch yn awr, holl ddynol ryw,
Mae noddfa deg yn neddfau Duw,
I'n codi ni, o'u cadw 'nawr
Yn gywir; mwy mae gwobr fawr.

Cydgor.

Ein rhan fydd Seion dir;
Cawn fyn'i Seion draw,
Lle mae hyfrydwech pur,
A gelyn mwy ni ddaw:
Gwyn fydd pe byddwn yno'n byw. DEWL.

530 M. N.

Ffarwel, gyfeillion, mlaen 'r af si,
Nid yw fy nghartref gyda chwi;
Dros for anturiaf, 'mlaen yr af,
Nes golwg ar well wlad a gaf.

Cydgor.

Ar Seion mae fy mryd,
Mi af i Seion draw;
Caf fyw, a gwyn fy myd,
Yn rhydd, heb boen na braw.
Ffarwel, &c., &c., fy mrodyr cu, ffarwel.

Ffarwel, fy mrodyr, 'mlaen 'r af si,
Rwy'n llawn o gariad atoch chwi;
A hyn yw llais ein Tad o'r nef,
Y cawn ar fyr gyd-gwrdd yn nhref.
Ar Seion mae fy mryd, &c.

Ffarwel, gyd-filwyr dan y groes,
Cyd-ddyddedf som lawer loes;
Heb gyfrif mwyniant byd yn fael,
Yn mlaen 'r af si, mae gwobr i'w chael.
Ar Seion mae fy mryd, &c.

Ffarwel, flodeuog feibion Ner,
Ymdrechion blinion sydd is ser;
Yn wrol cedweh ffurdd y gwir,
Nes cael cyd-gwrdd yn Seion dir.
Ar Seion mae fy mryd, &c. DEWL.

531 M. H.

Gwae gyfoethogion byd yn awr,
 Sy'n gwrthod cwyn y weddw dlawd;
 Daw terfyn ar eu gormes mawr,
 A dial am eu hyllig wawd.

I gri'r amddifad dan ei bwn,
 Gwrthodant glust i wrando'i lais;
 Mae Brenin Nef yn frawd i hwn,
 A dryllio wna holl feibion trais.

Iôr mawr y nef, ar fyr o dro,
 Dry gwyn y weddw'n foliant rhydd;
 'R amddifad tlawd, mewn dedwydd fro,
 A'i gri yn fôr o ganu fydd.

Y cyfoeth oll, a'r golud mawr,
 Sydd dan lywodraeth beilehion byd,
 I'r saint y rhoddir hwynt yn awr,
 A'r beilehion drengant dan y llid.

Dewch, dewch, genedloedd, rhowch eich
 bryd,
 Eich golud a'ch meddiannau oll,
 I wasanaethu Duw mewn pryd,
 A fflowch ar frys o lwybrau'r coll. DEWI.

532 M. N.

Bydd moliant mawr,
 Trwy'r nef a'r llawr;
 Nifer dirfawr meibion Duw

Ganant ber anthemau,
 Pan agorir dorau
 Hen garcharau, hynod yw;
 A daw i ryddid dedwydd cyn bo hir,
 Y meirw gynt na chlywsant am y gwir,
 Ac etifeddant hwy yr hyfryd dir;
 Yno'n wir cânt fythol fyw. DEWI.

533 M. N. 8, 7.

Wele, cawsom drysor hyfryd,
 Fydd yn olud o barhad,
 I bawb fo'n ufydd i'r hoff alwad,
 Yn ol trefniad Ior, ein Tad:
 Cefais wobr nad ellir traethu
 Gwerth ei rhinwedd i fy rhan;
 Ufyddhewch i'r alwedigaeth,
 Cewch wybodaeth yn y man. D. S. J.

534 M. N. 2, 8.

Draw, draw,
 'N mhell o diriogaeth poen a braw,
 Diogel fyddwn maes o law,
 Pan atom daw ein Brenin mawr;
 Mewn nerth yn fuan gwelir Ef,
 A'i deyrnas gref fydd dros y llawr. DEWI.

535 M. H.

O, Iesu mawr, Tywysog hedd,
 Mae bywyd yn dy siriol wedd;
 Dy felys lon gymdeithas di,
 Drwy'r Ysbryd Glân, a'm llona i.

'Does fwy dedwyddwch yn y byd,
Nâ byw dan nawdd fy Nuw o hyd;
O hyfryd le i ddyn i fyw,
Y nef ar wyneb daear yw.

Dan nawdd dy gariad, O fy Nêr,
A'th dangnef siriol is y sêr,
Dymuna f'enaïd beunydd fod,
A rhoddi iti fythawl glod. DEWL.

536

M. H.

Ar fyr daw'n gwaredigaeth lawn,
A dianc rhag y gelyn gawn;
Machluda haul ei lwyddiant ef,
Ni chlywir mwy ei echrys lef.

Dysclaerdeh dydd dyfodiad Crist,
A lawenha galonau trist;
Y saint fu dan orthrymder mawr,
A orfoleddant oll yn awr.

Ffy galar fwrdd, a mwy ni fydd,
Drwy ystod gwawl yr hyfryd ddydd;
A lwyddiant mawr o faith barhad,
A'u canlyn yn yr hyfryd wlad.

Yn mhlith holl ddewron weision Duw,
Ac engyl nef, y byddwn byw,
Gan gadw gwyl mewn hyfryd hoen,
Mewn gwlad ddedyddol gyda'r Oen. DEWL.

537 M. N. 8au.

Faham y ca tristwch yn awr,
I ffino a llethu fy mron?
O'm blaen, do, fe dorodd y wawr,
A lledai ei llewyrch yn llon:
Pa arwaf y driniaeth a gaf,
Pa chwerwaf y trallod a'r poen,
Bydd mil mwy'm gogoniant pan af
I breswyl ddedyddol yr Oen.

'Mhen ennyd caf 'madael yn llwyr
A gwlad y caethiwed, gwir yw;
Nerth Babel a dodda fel cwyr,
A'r saint fydd a'u noddod yn Nuw;
Cawn gefnu ar dlodi a gwarth,
A llawnder fydd rhinwedd ein rhan;
Cenedloedd ddiflauant fel tarth;
Plant Seion fydd tegwch pob man.

Ar fryniau tir Ephraim y tardd
Gwin newydd, ac olew yn llawn;
Yr holl figysbrenau a chwardd,
Y gwinwydd a roddant eu grawn;
Y bryniau lileiriant o laeth;
Bydd llawnder yn toi yr holl dir;
Crechwenir a cheuir, "Fe ddaeth
Messiah i deyrnasu yn wir." DEWL.

538 M. N. 8, 7.

Fa'm yr wylwn am y meirw?
Nid oes dristwch iddynt hwy;

Melys coffa am eu henw ;
 Etlid blin ni welant mwy ;
 Er i'r corff i ymgymmysgu,
 'N fân demigau yn y llawr,
 Gofal Duw sy'n ei goleddu;
 Cyfyd etto'n hardd ei wawr.

DEWI.

539 M. N.

O, pwy a ddarfu chwilio
 Yn y cof-lyfrau sy,
 Ac a ddarllenodd hanes
 Y drygfyd mawr a fu?
 Y gweddill gyda Mormon
 Adaw'd â'u bron yn brudd,
 A welsant eu holl genel
 Yn cyd-falurio'n bridd.
 Ar ol dyfetha'r Nephiaid,
 'R Lamaniaid fu yn hir,
 Mewn trallod sy'n anhysbys,
 Yn trigo yn y tir:
 Aeth cenedlaethau heibio,
 A daeth Cenedloedd blin
 I'w plith i ranu 'u tiroedd
 I gyd yn eiddo'u hun.
 O, pwy a ddarfu weled,
 Ar y cyfandir mawr,
 Y bobl yma'n crwydro,
 Heb noddod unrhyw awr,
 Tra gwnai'r Cenedloedd beilchion,
 Trwy drais a gormes flin,

Ddosparthu'r tir gyfrifent
 Oedd gynt yn eiddo'u hun.

A phwy ag sydd yn credu,
 Na ddysgwyl am y pryd,
 Ca pechod a phob gormes
 Eu gyru'n llwyr o'r byd;
 A phan fydd i wirionedd,
 Fel enlys yn y gwlaw,
 Hardd ddangos yr addewid
 O'r heddweh mawr a ddaw.

O, ti, hiliogaeth athrist
 A gorthrymedig iawn,
 Daw diwedd ar y dristweh,
 A chai ymwared llawn:
 Yr Arglwydd a'th gyhoeddodd
 Yn weddill iddo Ef;
 O Abra'm y disgynaist,
 A chefaist sylw'r nef.

Dy feini 'n ogoneddus
 Gan liwian teg a fydd,
 A'r saphir wna ddysclaerio
 O amgylch it' rhyw ddydd:
 Ffenestri gai o agat,
 O fewn y wlad dda hon;
 A'th byrth fydd lawn carbunciau,
 I'th roesaw di yn llon.

Dychwela 'nol i Seion,
 A'th orfoleddus gân;

Dy dristwch a dy ochain,
 A ffoant o dy flaen;
 Galluoedd mawr y nefoedd,
 Ddont lawr i'th roi yn rhydd;
 Yr Iesu fydd dy Brynwr,
 Ac yn dy ganol bydd.
 Pryd hyny'r gwylledyddion,
 Hwyl a gyd-welant oll,
 Pan Duw ddwg Seion etto,
 'Rhon fu o'r byd ar goll:
 Y blaidd a'r myn orweddant
 Mewn heddwch llawn ynghyd,
 A'r oen wna'r llew yn gryfaill,
 Heb ofni'i wg un pryd.
 Ca'r ddaear oll ei llenwi
 Gan wir wybodaeth Duw,
 Ac ni chaiff dim niweidio,
 Na blino neb fydd byw:
 A'r rhai'n yw y newyddion
 A draethwn i bob un;
 Cynnwysant fawr lawenydd,
 A digon byth i ddyn.

540 M. N. 8, 7.

Pan ddaw'r Iesu i deyrnasu,
 Gyda'i seintiau ar y llawr,
 'Rhai fu'n cael eu mawr ddirmygu,
 Eu gogoniant fydd yn fawr;
 Bydd pob pechod wedi peidio
 A diflannu'n llwyr o'r byd,

Iesu mwyn fydd yn llywyddu,
 Dros y ddaear faith i gyd. J. E.

541 M. N. 10au.

Henffych i'r hyfryd ddydd sy'n dod,
 Pan na fydd gormes byth yn bod;
 Teyrnaswn byth yn Seion wiw,
 Yn nghwmni heirdd angylion Duw. J. E. W.

542 M. N. 8, 7.

'Rwyf yma'n mhilith gelynyon,
 Fy erlid maent o hyd,
 O na chawn fyned drosodd
 I fil amgenach byd:
 Caf yno ganu'n gynhes,
 A'm calon fydd yn llon;
 'Rwy'n llawenhau wrth gosio
 Caf adael Babilon. W. O. E.

543 M. N. 9, 8.

Pan gwrddwn yn Seion fel teulu,
 Heb neb i'n dychrynu trwy'r lle,
 Bydd pob un yn cael ei amddiffyn,
 Gan weision dewisol y Ne':
 Cawn yno fwynhau o'r bendithion
 Gyfrenir i bawb yn en pryd;
 Bydd yno bob lluniaeth i'n lloni,
 Pan drenga trigollon y byd. J. E.

544 M. H.

Fe ddaw y dyddiau cyn bo hir,
 Cawn fyned oll i Seion dir;

A meddu pob goruchel ddawn,
Yn nghwmni gweision Duw a gawn.

Rhwysgfawredd Babel ga yn awr
Ei lwyr ddymchwelyd oll i'r llawr;
A'r saint gant lechu'n ddiogel draw,
Yn Seion dir, heb boen na braw.

Gwae i erlidwyr plant y nef,
Hwy ro'nt bryd hyn aruthrawl lef;
Yn gyfiawn cânt eu talu 'nawr,—
Eu gwobr ga plant Babel fawr. J. P. P.

545 M. S. D.

Dy air, O Dduw, a'th gynghor eu,
Rho nerth i ni eu gwneuthur;
A'n bywyd a'n tystiolaeth ni,
Fo'n denu pob pechadur,
I nfyddhau i Dduw y nef,
I'w gaffael ef yn Geidwad;
Ac yna cured drygau'r byd,
Caf Ysbryd Duw yn wastad.

Bydd hwn i'm nerthu ar fy nhaith,
I wneyd y gwaith gofynol,
I adeiladu teyrnas Dduw,
Ac hefyd byw yn dduwiol,
A chael fy nghasglu gyda'r saint,
Bydd hyny'n traint ragorol;
A chael o gwmmi engyl Duw,
Ac hefyd byw'n dragwyddol. J. R.

546 M. C. D.

Hiraethu'r wyf am feddu'r wlad,
Hoff Seion fad, i fyw,
Ile caf bob dysg yn nhŷ fy Nhad,
A chariad meibion Duw:
Holl luoedd nef a dae'r yn un,
Wrth gynllun mawr y Nef,
A adeiladant yn gytun,
I'r Brenin deyrnas gref.

Mor deg, mor hardd, a hyfryd bydd
Parwydydd Seion wiw;
O'i mewn gwyeh aur a pherlau fydd,
Er lloni pobl Dduw:
Ond beth yw hyn oll i'w fwynhau,
At fôr di-draï o ddysg,
A chwmni engyl i barhau,
A duwiau yn eu mysg. J. R.

547 M. H.

O, pwy ni'th ofna, Frenin mawr,
Yn mhilith holl luoedd nef a llawr?
Can's nid yw'r cread mawr a'i rym,
I ti, O Dduw, ond megys dim.
Trwy gymlawdd môr a'r corwynt certh,
Ynghyd â'r tân a'i egniad terth,
Trwy'r ddaear-gryn a'r daran gre,
Dy nerth adwaenir yn mhob lle.
Pan gynt ar Sinai rhoist dy draed,
Y mynydd oll yn crynu gaed,

A'r ddewraf o genedloedd byd,
 Gan fraw yn curo gliniau'n nghyd.
 Ofnadwy ryfedd yw dy waith,
 Trwy gyrau'r nef a'r ddaear faith;
 Gogoniant, gallu mawr di-goll,
 Sy'n ganiyddadwy trwyddynt oll.

N. DDU.

548 M. H.

Y perffaith gariad sydd yn Nghrist,
 Ei deimlo gaffom oll yn gry',
 Er ennyn trwy bob enaid trist,
 Y pur lawenydd oddi fry.
 O, dyma'r cariad mwy ei werth
 Nâ holl drysorau dae'r yn nghyd,
 A thyma'r cariad sydd â nerth
 I'n harwain trwy orthrymder byd.
 Pan fel mynyddau ban y byd
 Y rhwystrau ar fy llwyr cain,
 Yn nghariad Duw caf nerth o hyd
 I'w trechu'n llwyr, a myn'd yn mlaen.
 Maddengar yw, tosturiol iawn,
 A dyoddefgar, mwyn ei fryd;
 Yr edifeiriol deimla lawn
 Ddiogelwch dan ei adn glyd.
 Ei eiriau grasol, hynaws, sydd
 Fel balm ar glwy'r brathedig fron;
 O fro caethiwed dwg yn rhydd
 Yr enaid llesg i ryddid llon.

Ein Tad, 'rhwn wyt yn gariad oll,
 O dyro'r cariad hwn i ni,
 Fel gallom gadw yn ddi-goll,
 Dy bur orch'mynion dwysion di.

N. DDU.

549 M. N. 7, 4.

Fe wahoddir yr holl saint
 I ymfudo,
 Draw i Seion, er eu braint,
 I breswyllo;
 Gwlad yw a addawai'n Tad,
 Er yn foron,
 Lle o waredigaeth rad,
 I'w holl seintiau.
 Yno teyrnas Iesu sydd;
 A'i bendithion
 Whant ddylifo nos a dydd,]
 I'w thrigolion:
 Pan gawn ganfod!gwychder hon,
 A'i gogoniant,
 Ni cheir dim i loni'n bron,
 Ond ei mwyniant.
 Pan gawn gyrhaedd Seion draw,
 Gyda'r teulu,
 Fu yn teithio yma 'thraw
 Mewn caledi,
 O'r fath deimlad leinw'r fron
 A llawenydd,
 Wrth wel'd dewrion byd o'r bron
 Gyda'u gilydd.

T. LL.

550 M. H.

Un eiddil wyf, O Dad o'r nef;
Pan geisïaf nerth, clyw di fy llef;
'Rwyf 'nawr yn mhell o'm cartref clyd,
Yn teithio trwy anialwch byd.

Bydd Di yn dŵr i'r gwan ei nerth,
Lle gwnaf fy noddfa fawr ei gwerth;
Mewn croesau blin, bydd di o'm plaid,
A llusern oleu i fy nhraed.

Dy gynghor fyddo'm nerth bob pryd,
Y penaf drysor fedd y byd;
A hwylin fy ngherddediad i,
Er rhodio yn dy lwybrau di.

Diferodd, do, dy eiriau di,
Yn felys i fy nghalon i;
Hwynt-hwy yw'm maeth a'm hymborth

pur,
A'm cysur dan bob loes a chur. T. LL.

551 M. C.

Yn llawenhau 'rwyf bob rhyw awr,
Mewn gobaith o fwynhad
Y rhagorfreintiau mawr a geir
O fewn i Seion wlad.

'Does yma ond pob nychdod blin,
Gorthrymder a sarhad;
Am ddianc wyf i'r wlad sy'n mhell,
A roddwyd gan fy Nhad.

Fy ngolwg a gyfeirïaf 'mlaen
At orfoleddus ddydd;
Bydd yn gyfnawid am fy mhoen,
A mawr orfoledd rydd. T. LL.

552 M. N.

Dewch, flyddlawn saint, yn ufydd,
I ganu gwiw glodydd,
Pêr foliant i'r Gwaredydd
Sydd fry yn y nef;
Pob llais fo'n molianu
Ei fawredd a'i allu;
Ac uner i gyd-ganu
Pur fawl iddo Ef. T. LL.

553 M. N.

Yn nghanol yr erlid, y dirmyg, a'r gwawd,
Mae'r Iesu bendigaid yn f'arddel yn frawd;
Am bob rhyw w'radwydd a sarhad
O eiddo'r gelyn mawr a'i frad,
Dielir etto gan ein Tad,
Pan ddelo y dydd
Y llwyr waredir Seion,
O blith ei holl elynion,
Rai ereulon eu cri;
Pan fyddont hwy yn trengu,
Llon ganu wnawn ni. DEWL.

554 M. N. 7, 6.

O Dad, cyfrana'th Ysbryd,
Yn siriol i'r holl saint;

Mwynhau'i ddylanwad hyfryd,
 Sydd yn ryfeddol fraint;
 Y galon oer gynhesir;
 Y 'storm, gostegir hi;
 Tawelwch mawr a gwynfyd,
 A ganlyn d' Ysbryd di.
 Adnabod grym dy gariad,
 Yn ei dywalltiad cry'
 Ar led yn ein calonau,
 A ladd ein hofnau ni:
 Llawenydd mawr, dan obaith
 Gogoniant Duw, a gawn;
 Yn nghanol gorthrymderau,
 Dyrchafu'th glod a wnawn. DEWI.

555 M. N. Sau.

Mawr yw'm hiraeth i am Seion,
 Dyma'r lle mae'm bryd yn gysson;
 Adeiladu hon yn wastad,
 Yw fy nyben a'm holl fwriad.
 O, na chawn i fyned yno,
 Lle mae heddwch yn blodeuo,
 A chyfiawnder yn cartrefu
 Rhwng holl ddeiliaid teyrnas Iesu. DAN.

556 M. H.

O, gwranddo'n gweddi, nefol Naf,
 Ar ran dy blant ag y'nt yn glaf;
 Mae dy addewid di o'u plaid,
 O rho dy fendith 'nawr wrth raid.

O boed i'th Ysbryd, Arglwydd Nêr,
 I fyn'd trwy'r gwaed, y cnawd, a'r mêr,
 Nes delont hwy o'u poen yn rhydd,
 Trwy nerth a rhinwedd gweddi'r ffydd.
 Tydi yw'r Meddyg goreu gawn,
 Os atat daw dy blant yn iawn;
 Gan hyny, nertha ni, O Dad,
 Fel casto'th gleision wir iachad. T. H.

557 M. N.

Diolchaf i Dduw, tra byddaf fi byw,
 Am adfer 'r efengyl yn rhad,
 Ufydd-dod i hon, a'm cyfyd yn llon
 I hardd bresennoldeb y Tad;

Ac yno heb boen, yn ugwyddfod yr Oen,
 Yn llawen yn nghanol y llin,
 Dymunaf gael bod, i ganu ei glod,
 Am gadw un gwael fel myfi. J. E.

558 M. N.

Yn y dyffrynoedd pell,
 Mae Duw yn adeiladu tŷ,
 Iw enw'i hun yn gu;
 Dewch yno, dewch,
 Pa'm byddwch cy'd mewn athrist fyd?
 O ufyddhewch, a dewch. R. J. D.

559 M. C.

Ar dir gorthrymder 'rwyf yn byw,
 Fe'm llethir lawer awr,

O dan drallodion o bob rhyw,
Yn ngwlad y cystudd mawr.
Mi drof fy ngolwg 'nawr yn syn,
Tua bryniau Seion wlad,
Lle caf orfoledd ar ei hyn,
Diderfyn ei barhad.
Ni welir neb dan ormes mwy,
O deulu byd yr hedd;
Daw diwedd ar eu hanghen hwy,
'Nol cyrhaedd gwlad y wledd.
Y nos a giliodd draw yn mhell,
Llewyrchu mae'r holl nen;
Am hyny ceisiwn wlad sydd well,
Dan addurn Crist, ein Pen. DEWL

560 M. N.

Y saint sy 'nawr yn Mabilon,
Mewn tristwch trwm,
Yn wael eu llun dan ormes hon,
Yn eithaf llwm;
Yn cael eu llethu gan y byd,
Dan rwymanu caeth o bryd i bryd,
A phawb a'u lliid at rhai'n ynghyd,
Dros amser hir;
Ond llawenhewch, chwi deulu'r ffydd,
Fe wawriodd, do, yr hyfryd ddydd,
A gwobr etto i chwi fydd
Ar Seion dir. E. L. J.

561 M. S.

Yr Arglwydd wrendy gwyn y gwan,
Pan fyddo dan drallodion;
Rhyw filoedd maith a dystiant hyn,
Yn ngolwg eu gelynon.
Yr Arglwydd Nêr, efe sydd Dduw,
A hynod yw ei allu;
Holl frad gelynon, ef a'i gŵyr;
Ca'r oll eu llwyr orchfygu.
Fe wrendy'n cri, rhydd nerth wrth raid,
A chlyw'r ochenaïd wanaf;
Mae'n gymhorth hawdd, a chawn ar frys
O'i law y trysor penaf. DEWL

562 M. N. 7, 6.

Yn iach i gystudd Babel,
El dial a'i holl gur,
Gwnawn ganu Haleliwia
Ar fyr yn Seion dir;
Y wlad sy'n llawn bendithion,
Ei golud gawn yn gu,
Cartrefe y ffyddloniaid,
A Seion ydyw hi. E. J. D.

563 M. N. 11au.

Yn llon i'r gorllewin, i'r ddedwydd hoff
wlad,
'Rwy'n meddwl cael myned, wrth alwad
ein Tad,

I fyw yn gysurus dan nodedd ein Duw,
A chael o'i gymdeithas tra byddom ni byw.
Gwlad, gwlad, hoff, hoff wlad,
'Does le ar y ddaciar fel Seion, hoff wlad.

J. E.

564 M. N. 8, 7.

Deuwch, codwn, saint-yr Arglwydd,
Ac ymdeithiwn tua'r wlad,
'Rhon sy'n gorwedd rhwng mynyddoedd,
Ac a roddwyd gan ein Tad:
Gwlad yw hon lle daw yr Arglwydd
I drigfann gyda'i saint,
Pan wna daro mewn lldiawgrwydd,
Yr annuwiol â phob haint. E—TH.

565 M. H.

O, Dad, gwrandawa'n gweddi daer,
Ar ran dy Eglwys ar y ddac'r;
Dyhiidla'th Ysbryd ar bob pryd,
I lanw'th weision trwy y byd.

Bendithia'r Brif-lywyddiaeth draw,
A'r Deuddeg deithiant yma 'thraw;
A'r Patriarchiaid tra f'ont byw,
Fo'n llawnion o fendithion Duw.

Bendithia'r Arehoffeiriaid 'gyd,
A'r Deg-a-thrugain trwy y byd;
A'r holl Lywyddion yn mhob man,
A'r lleill sydd er eu dal i'r Ban.

Bendithia'r holl Henuriaid sy,
A'r holl Esgobion sy'n dy dŷ,
'R Offeiriaid a'r Athrawon 'gyd,
A'r diaconiaid oll ynghyd.

Bendithia'r oll o'r gadwyn fawr,
Trwy'r euraidd linciau mân i lawr,
Fel o'n hiselder gallom ni,
Ar hyd-ddi ddringo'n uchel fry.

566 M. S. D.

'Rwy'n penderfynu myn'd yn mlaen,
Trwy nerth fy Nuw, yn ffyddlon,
Gan barchu deddfau'r Iesu glân,
Nes cyrhaedd mynydd Seion;
Ac wedi dod i'r wlad fwyn rydd,
Gwnaf eilwaith gyfammodi,
Yr af yn mlaen o ffydd i ffydd,
Nes daw y Brenin Iesu. M—T.

567 M. N. 12, 11.

Mae Babel i syrthio yn drigfa cythreuliaid,
Er maint ei galluoedd a'i nerthoedd
yn awr,

Ei barn a dywelltir, daw gwae ar ei deiliaid,
Ei chwynp fydd yn enbyd, a'i dystryw
yn fawr:

Gwae, gwae, sydd yn sefyll uwch ben ei
dinasoedd,

Hwy ysir yn ulw gan losgfa o dân;
Mae plauu echryslawn yn canlyn ei lluoedd,
Bydd newyn a galar'n eu toi, fawr a mân.

Breninoedd y ddaear, gan sefyll o hir-bell,
 A syllant mewn dychryn ar ddifrod eu gwlad;
 Hwy wylant pan byddo dan ddyrnod a fflangell,
 Wrth wel'd mwg eu llosgiad, a'i dirfawr sarhad:
 Pob masgnach a phleser yn awr a ddarfyddant;
 Heb werthu na phrynu, ei thyngned fydd wael;
 Celfyddwyr a chrefftwyr, yn fuan diflanant,
 Ni fydd ei gogoniant byth mwyach i'w gael. A. L. J.

568 M. N.

Tydi, O ein Duw,
 Iawn ydyw dy ganmol, wrth reol iawn ryw;
 Rhoi iti addoliad ein dyled oll yw;
 Anfonaist i lawr,
 Er rhyddid i ddynion, rai noethion yn awr,
 'R efengyl dragwyddol, ragorol ei gwawr;
 Fe gân pelledigion, a rhai fu'n afradlon
 Yn rhodio tir estron, yn eon yn wir,
 Mewn hyfryd anthemau; yn rhydd o'u cadwynau,
 O wlad galarnadau, eu dygir cyn hir,
 I'r wlad lle mae llawnder yn toi ei holl dir.
 Fe gilia pob galar;—o gwynion yn gynnar
 Fe'u dygir, rai hawddgar a hygar, i heddi;
 352

Yn Seion y cauant, ar gynnydd, ogoniant,
 A mawr orfoleddant am lwyddiant ywledd;
 Pob mwyniant amgenach, hwy mwyach a'i medd. DEWL.

569 M. C.

Pwy bynag garo dai neu dir,
 Yn fwy na charu Crist,
 Mewn tlodi gwelir ef yn wir,
 Yn llwm mewn annedd drist.
 Y neb a garo'i einioes frau,
 Heb ufyddhau i Dduw;
 Daw hwn ei hun i brofiad clau,
 Mai dyn truenus yw.
 O ganlyn Crist, rhaid codi'r groes,
 Heb wro ar un llaw;
 Ond buan derfydd cur a loes;
 Cawn fyn'd i Seion draw. DEWL.

570 M. N.

O deuwech, bechaduriaid trist,
 A chredwch fwyn efengyl Crist;
 Os na wnewch garu Duw a'r Oen,
 I chwi mae'n aros fythol boen.
 Daw'r gafod drom i lawr,
 O! ffowch, O ffowch yn glau,
 Mae dydd y dial mawr
 Yn cyflym agosáu;
 O ffowch i'r noddfa, ffowch ar frys. DEWL.
 353

571

M. N.

Deffrowch, Genedloedd; clywch ein llef;
Gwnewch frys i ddod i deyrnas nef;
Nid hir gwahodda'i weision Ef;
Can's myn'd mae'r Saint i Seion.

Edifarhewch, a dewch yn glau,
I fedydd dw'r gwnewch ufyddhau;
Ar fyr fe gaiff y drws ei gau;
Can's myn'd mae'r Saint i Seion.

O dewch i dderbyn Ysbryd Duw,
A'i hyfryd ddoniau o bob rhyw;
Dewch, tra mae'r alwad yn eich clyw;
Can's myn'd mae'r Saint i Seion.

Os na ddewch 'nawr, daw gwaie i'ch rhan,
A gwaeddi fyddwch yn y mau,
"Does gwas i Dduw mewn unrhyw fan;
Fe aeth y Saint i Seion."

572

M. C.

Mae offeiriadaeth fawr y nef,
A'i swyddi aml hi,
Yn dod i feddiant llu o'r saint,
Yn roddion oddi fry.

Na foed i neb dderbynio rodd,
Er dim ei cholli byth,
Fel gallo trwyddi gael o hyd
Fendithion rif y gwlith.

O werthfawr rodd! cael meddu hawl
I weini cyfraith Duw,—
I farnu rhwng y saint bob pryd,
A'u dysgu'n ddoeth i fyw.

Pa ddyn a feiddia fod yn draws
Wrth weini 'i ddeddfau Ef,
Tra gŵyr nad ydyw ef ei hun,
Ond gwas yn nheyrnas nef?

O Dduw, gwna di ein dysgu oll,
Mai'th weision y'm bob awr,
Ac y cawn roddi cyfrif llwyr,
Ger bron ein Barnwr mawr.

573

M. C.

Daeth Iesu Grist i dlodi mawr,
Wrth wared euog ddyn;
Cyssegrwn ninnau bob peth 'nawr,
I'w enw Ef ei hun.

'Doedd ganddo le roi 'i ben i lawr,
Wrth weithio gwaith ei Dad;
Trwy dlodi, gellir cael yn awr
Ogoniant Iesu mad.

O dlodion, weithian llawenhewch,
Mae cyfoeth i chwi draw;
I'ch rhan goludoeidd mawr a gewch,
Mae'r amser da gerllaw.

Os gad'wn bob peth er ei fwyn,
Cawn drysor yn y nef;

I lawnder bythol cawn ein dwyn,—
Fe'i gwiriwyd ganddo Ef. DEWI.

574

M. H.

Fr Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân,
Y perthyn pob rhyw fawl a chân;
A'r ddae'r a'r nef folianno'n nghyd,
Eu henwau santaidd hwy o hyd.

575

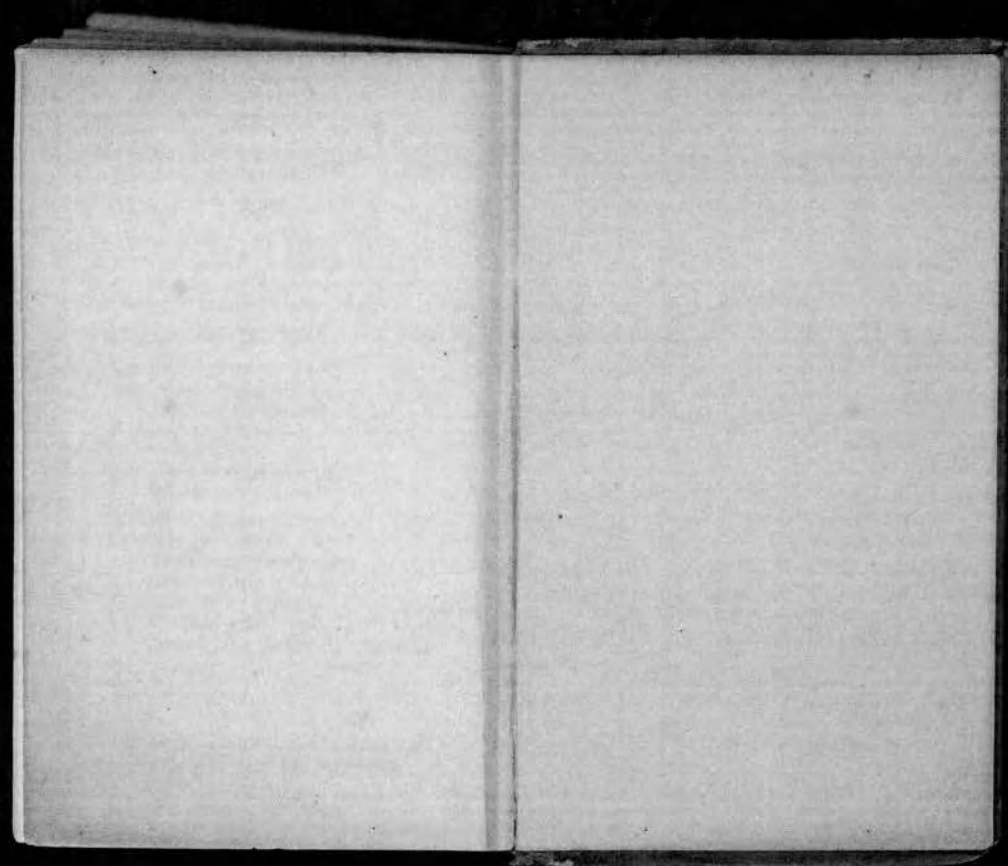
M. N. 6, 4.

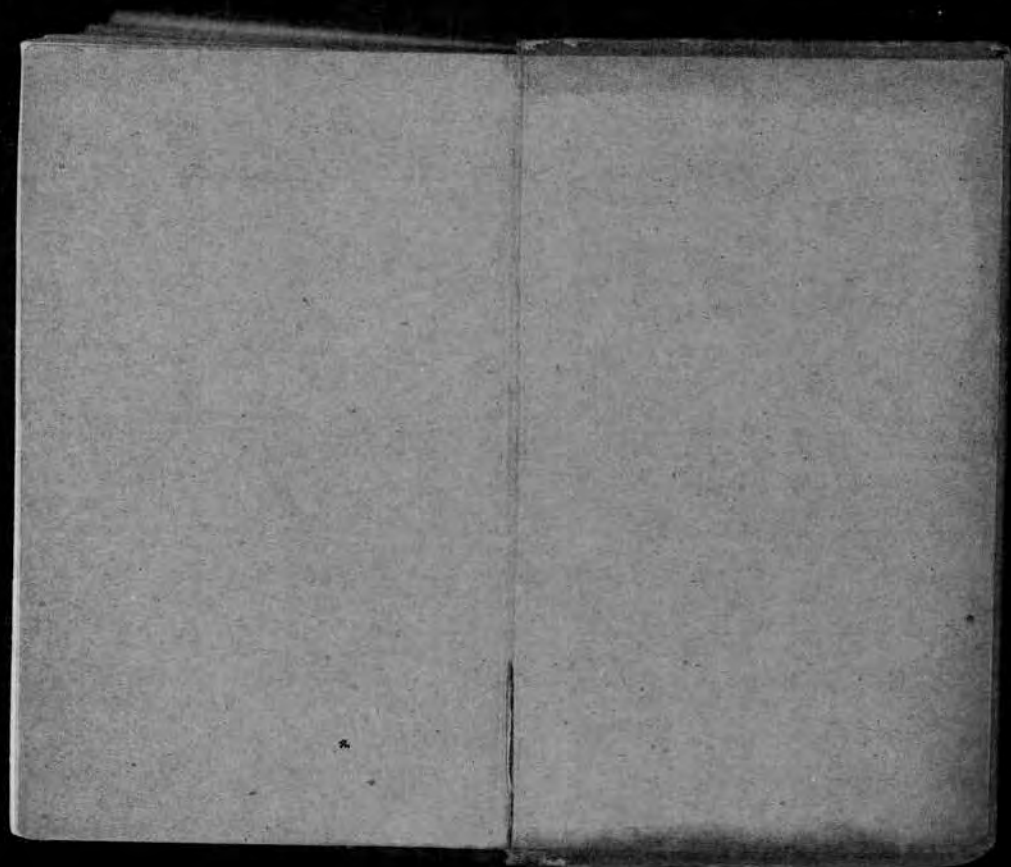
Terfynu wnawn yn awr;
Am hyny, Arglwydd mawr,
Bendithia'n gwaith;
A boed i'th Ysbryd di
O hyd ein harwain ni,
Nes cawn gyd-ganu'n llu,
Mewn newydd iaith.

Fr Tad boed mawl a chân,
Fr Mab, a'r Ysbryd Glân,
Trwy'r ddae'r a'r nen:

Eu teyrnas lanwo'r byd,
A ninnau fo yn nghyd,
Yn ddeiliaid ynddi 'gyd,
Dros byth: Amen.

W. S. P.

'Rhai fyddant i ni'n fendith,
Os gwnawn ni ffyddlon fyw,
Gan gadw y cyfammod
A wnaethom ni â'n Tad,
Sef bod yn ddewrion drosto,
Serch colli dafnau gwaed.

Cawn wed'yn well cymmanfa
Yn mhlith prophwydi Duw,
Pan gwrddwn oll yn Seion,
A chyda'r Iesu fyw;
Bydd yno fwy doethineb,
Yn ffrydiau heb ddim rhi',
Yn d'od o enau'r Iesu,
Er ein cysuro ni.

T. H.

232 M. C. D.

'Nawr wrth derfynu'r ysgol hon,
Cyd-weddiwn ar ein Duw,
Ar fod y geiriau dwyfol pur
Yn rheol i ni fyw;
Cymhellwn ereill at y gwaith,
A boed ynt ddod o hyd
I ddysgu geiriau santaidd Duw,
Ac ufyddhau mewn pryd.

T. H.

233 M. H. D.

Yr angel ddaeth o'r nef i lawr,
A chando yr efengyl fawr;
I Joseph ymddiriedwyd hon,
I'w thraethu trwy'r holl fyd o'r bron;

Er casglu pobl Dduw ynghyd,
A'u dwyn o bedwar cwr y byd
I Seion, mynydd Ephraim draw,
Lle na ddaw neb i beri braw.

T. G.

234 M. N. 6, 8.

Clodforaf byth fy Nuw
Am yr hyfrydol fraint,
O gael y grefydd bur
A draethir gan y saint;
Bendithion mawr a gefais i,
Trwy ufyddhau i'w galwad hi.

I bawb gwybodaeth rydd
Trwy Ysbryd santaidd Duw,
Os cadw wnant ei air,
Ac hefyd ffyddlawn fyw;
Bydd hyn yn fwy ei werth na'r byd
A'i holl oludoedd gwerthfawr drud.

T. H.

235 M. N. 8, 7.

Wrth ymadael y diolchwn
I ti 'nawr, ein nefol Dad,
Am roi nerth i'th anwyl weision
Ddangos ffordd i gael rhyddhad;
Boed i'r hâd a hauwyd yma
I ddwyn ffrwyth mewn dyddiau ddaw,
Fel y delo'r onest galon
Mewn i'th deyrnas maes o law.

Yma cânt hwy fawr gysurron,
Trwy dy ddoniau dwyfol di;
Yma cânt hwy wleda'n helaeth
O'r bendithion sy'n dy dŷ;
Yma cânt hwy wir wybodaeth,
Yn lle ofnau dan eu bron;
'Rhyu a gawsom 'ry'm yn dystio
'Nawr ar ddiwedd 'r oedfa hon. T. H.

236 M. N. 8, 7.

Nid yw holl gynlluniau dynion
Ond rhyw rith, gan wadu'r grym;
Hwy foddlonant ar annheuaeth,
Gwir wybodaeth 'fynant ddim;
Mewn tywyllwch mynant cistedd
Yn eu canwedd trwy eu hoës,
Maent yn credu mai gwell derbyn
Dirfawr ddychryn, erchyll loës.
Ofnant fyw ac ofnant farw,
Ergyd chwerw ofnant gael,
Rhag nad ydynt etholedig,
Wyr cadwedig Duw'n ddifiael;
Pan feddyliont am yr angen,
A'i bicellau llymion syth,
Wylant, heb ddim sierwydd ganddynt
Am gael cyrhaedd gwynfyd byth.
Clod, nid felly oedd y seintiau,
Ac nid felly maent yn awr;
Hwy dderbyniant dystiolaethau
Mewn rhyw nerth a sierwydd mawr;

Hwy gânt dderbyn, ddim ond gofyn
Gan eu Tad sydd yn y nef;
O mor hyfryd yw gwas'naethu
Un a wrendy ar ein llef. T. H.

237 M. N. 7, 6.

Mor felys yw gwas'naethu
Ein Duw yn mhllith y Saint,
A meddu nefol ddoniau,—
O dyma hyfryd fraint;
Ac hefyd gyd-ymprydio
O galon onest bur;
Mae pleser wrth wneyd pob-peth
Yn eglwys Dduw yn wir. T. H.

238 M. N. 7, 6.

Gau grefydd sydd ar gwympo,
Yn fuan daw i lawr,
Mae'r muriau oll yn siglo
O amgylch Babel fawr;
Y caethion ddont yn rhyddion,
O holl garcharau'r byd;
Y rhai o galon onest,
Eu gwared gânt i gyd.
Ceir fod doethineb ddynol
Yn helaeth ganddynt hwy,
Ond mae'r ddoethineb ddwyfol
Yn eglwys Iesu'n fwy;
Hyhi a wir ddiddyma
Ddoethineb yr holl fyd,
L.

A'r doethion gywilyddiant,
Yn isel dont i gyd.

T. H.

239 M. N. 8, 7, 4.

Teyrnas Iesu a sefydlwyd
Ar y ddaear yn ei grym,
Ni all Satan a'i holl weision
Etto byth ei siglo ddim;
Teyrnas Iesu,
Leinw'r ddaear maes o law.

Apostolion a phrophwydi,
A bugeiliaid hefyd sydd
Yn yr eglwys er perffeithio
Seintiau Duw o ddydd i ddydd,
Nes y delont,

Yn wr perffaith fel en Pen. T. H.

240 M. N. 7, 6.

Yn Seion fe ddyrchefir
Mawr glodydd maes o law,
Gan seintiau gwlad y cystudd,
Sy'n crwydro yma a thraw;
Er dyoddef eu gorthrymu
A'u herlid gan y byd,
Mae Duw yn penderfynu
Eu casglu oll yn nghyd.
Er fod plant diffaeth Babel,
A'r Phariseaidd lu,
Yn bwgwth yn dra gerwin
Ein llwyr ddyfetha ni;

Er hyny'r fuddugoliaeth
A dry o blaid y saint;
O'u tu mae dwyfol allu,
O dyma werthfawr ffraint. T. H.

241 M. N. 8, 7.

Beth a glywsom yma heddyw?
Cenadwri santaidd Duw.
A oes pwys i bawb ei chredu?
Oes, yn wir, i bob dyn byw.
Pawb sy'n 'mofyn gwir gysuron,
Dewch, derbyniwch hon yn awr,
Chwi gewch hyfryd waredigaeth,
Pan ga'r lliid ei dywallt lawr.

Pwy yw'r rhai all dystio hyny?
Yr holl saint sydd yma 'nghyd.
A oes chwaneg yn ei wybod?
Oes—mae miloedd trwy'r holl fyd.
Y rhai hyny orfoleddant
Am y ffraint a gawsant hwyl,
O ymuno gyda'r Seintiau;
Byth ni wnant eu gadael mwy.

"Minnau garwn gael gwybodaeth:"
Dere'n sant, a thi a'i cai.
"Dynion ddysg nad oes ei heisieu:"
Paid a chredu'r cyfryw rai.
Fe addawodd Brenin nesoedd
Roi gwybodaeth i'w holl blant;
Yna ofnau angen creulawn
Gant yn glir eu hymlid bant. T. H.

242 M. N. 7, 6.

O Arglwydd, rho dy Ysbryd,
 Pan fyddom ger dy fron,
 I weddio am fendithion
 A'n gwna ni oll yn llon:
 Gwna aros yn y canol,
 A'th roddion gyda thi,
 I dywallt i'n calonau,
 'Nol ein hanghenion ni. E—TH.

243 M. N.

Chwylchwi yr annfyddion,
 Rhewch glust yn awr o galon;
 Mae Duw yn dweyd trwy 'i weision
 Am ddod i'w deyrnas ef;
 O dewch trwy gred at fedydd,
 Ac yna cewch Ddyddanydd,
 Yr hwn a'ch tywys beunydd
 Trwy wrandaw ar ei lef.

Cydgor.

Mae'n werth i bob gradd
 I wrandaw yr alwad,
 Gan ddod i Seion,
 Yr addawedig wlad.

Yn Saint, O dewch heb oedi,
 'Does amser mwy i'w golli;
 Mae'n bryd i ni ymgasglu
 I Seion, dinas Duw,

Lle caiff y Saint ymwared
 O blith y Babiloniaid,
 Pan fydd y plâau'n cerdded
 Yn mhlith holl ddynol ryw.
 Mae'n werth i bob gradd, &c.

Y llu sydd 'nawr yn gwawdio
 Galaru fyddant etto,
 O herwydd gwrthod gwrandaw
 Y genadwri hon;
 Y Saint pryd hyn gânt feddu
 Anrhydded a mawrhydi;
 A chlod i Dduw wnant ganu,
 Heb ofid dan eu bron.
 Mae'n werth i bob gradd, &c.

T. II.

244 M. N.

Mae'r Saint yn myn'd o Babel,
 Hwy roddant iddi ffarwel,
 Ac ânt i Seion,
 Lle canant bér ganiadau,
 'Nol myn'd trwy orthrymderau,
 Cânt wisgo'r goron;
 Llawnwydd dry'r blinderau sy;
 'Nol myned yno,
 Ni ellir wylo,
 Ca'r seintiau seinio
 Yn llawen gyda'r llu,
 Ac hefyd hir deyrnasu
 Yn nghwmni'r Iesu cu.

Mor hardd, O Dad, bydd gwel'd dy Saint
 Ar ol ymadael
 O diroedd Babel,
 I Seion dawel,
 Lle na fydd pla na haint,
 Ond cael pob rhyw amgeledd,
 'Rhyn fydd yn rhyfedd fraint.
 Ni fydd yr hyll ellyllon
 I'w cael ar fynydd Seion,
 Ond cânt eu rhwymo
 Yn ddiogel mewn cadwynau,
 A'u cloi mewn caeth garcharau,
 Lle cânt eu blino;
 Er iddynt wrthwynebu'r Saint
 A themtasynau,
 Mewn gorthrymderau,
 Pan ar eu siwrnau
 Tr hyfryd wlad ddi-haint,
 Eu cospi gânt yn enbyd,
 Fel y prophwydwyd caent:
 Fe genir clod i Iesu Grist,
 Gan yr holl seintiau,
 Pan fo y plïau
 A'r croch daranau,
 Yn rhwygo Babel drist;
 Bydd hyn i bawb yn eglur,
 Mae gair ein Duw yn dyst. T. H.

245 M. N. 8, 7.

Pa'm casêir ni gan rieni?
 Pa'm yn elyn troa brawd?

Pa'm i'r ffryndiau goreu ini
 'Nawr yn nodau gw g a gwawd?
 Ni a fynem i'n holl geraint
 Wybod 'wyllys Duw yn hy,
 Ond ni chredant ein tystiolaeth,
 Yna, pwy i'w beio sy?
 Hoffder hyd yw diystyru
 Pobl Dduw, am ddweyd y gwir;
 Hwyl laddasant ein prophwyd,
 Draw ar yr Amerig dir;
 Ond ni laddwyd y goleuni,
 Mae ef etto yn ein gwlad,
 A'r rhai gonest ymhyfrydant,
 Pan y caffont ei fwynhad.
 Dynion drwg gasânt oleuni,
 Mewn tywyllwch maent am fyw;
 Gwawl y Nef sydd yn dynoethi
 Eu gweithredodd o bob rhyw;
 Ac am hyny y cynhyrfant,
 Cywilyddiant wel'd eu gwaith,
 Ond cyfiawnder lywodraetha
 Arnynt oll heb fod yn faith.
 Seintiau hoff, deffrowch yn union,
 Doed i'n cof lle'r y'm yn byw,
 Mai mewn gwlad sy'n llawn gelynyon
 I wir offeiriadaeth Duw:
 Awn yn hy dros donog foroedd,
 Oll yn enw'r Iesu mäd,
 A chyd-ddringwn greig-fynyddoedd,
 Er meddiannu tir ein gwlad. J. W.

246 M. N. (*Rhan Iaf*)

Er gwawd a dirmyg byd a'i boen,
Cyhoedded gweision Duw,
Fod rhyddid 'nawr trwy waed yr Oen,
I bawb o ddynol ryw;
Yr edifeiriol ga yn glau
O flin gaethiwed ei ryddhau;
Ffy tristwch draw—gwna lawenhau,
Dan wên goleuni gwiw.
Oes oesau'r byd 'ry'm ynddi'n byw,
Oes yr y caddug draw,
Oes nefol ei goleuni yw,
Yn llewyrch ar bob llaw;
Llais peraidd yr efengyl sydd
Gan weision Duw o ddydd i ddydd,
Yn galw'r enog ddod yn rhydd
O drallod, poen, a braw.
Cyhoeddir yr efengyl hon,
Drwy bedwar bân y byd;
Y rhai fu'n drist sy'n awr yn llon,
Am Seion a'u holl fryd:
Ni phery'r ymdrech yma'n hir,
Y twyll ddynoethir gan y gwir;
Mae'r tlawd yn gwel'd â golwg glir,
Hoff wlad ei gartref clyd.
'Rhwn saif yn wrol yn ei ran
Dros Iesu'n llwyr ddifraw,
Y ffyddlon was goronir gan
Yr Iesu, 'r dydd a ddaw:

Try holl ofidiau'r cystudd mawr
Yn swm gorfoledd dros y llawr;
Mae'r dydd gwynfydig yn ei wawr—
Dydd moliant sydd gerllaw.

'R efengyl ddaeth o lys y nef
I brophwyd mawr ein hoes,
A Joseph trwy awdurdod gref,
Ei gallu i ni roes;
Heb g'wilydd o'r efengyl lon,
A phrawf o'i doniau dan ein bron,
Mewn nerth a gallu traethir hon,
Er dyoddef llawer loes.

247 M. N. (*Ail Ran*)

Rhybyddion dwys i ddynion roed,
Trwy gylch ein llafur maith,
Heb dderbyn gwyneb gradd nac oed,
Yn ddiwyd yn y gwaith;
Ein hegri dibaid, O parhaed
Yn lles pob dyn lle sango'n traed,
Er bod yn rhydd odd'wrth eu gwaed,
Cyn cyrhaedd pen ein taith.
Ein llafur a'n hymdrechion oll
Yn yr efengyl hon,
Nid ânt un fynyd fach ar goll,
Ein canlyn wnant yn llon;
Ein holl ddiwydrwydd yma a thraw,
Nid â yn anghof ddydd a ddaw;
O hyfryd ddydd—mae hwn gerllaw;
Gorfoledd leinw 'mron.

Mae dydd o alar yn neshau,
 Dydd griddfan, gwae, a phoen,
 I bawb sy'n gwrthod a chasau
 Cyfreithiau pur yr Oen;
 Ar fyr y gwel cenedloedd byd
 'Rhyn dystiodd Duw o bryd i bryd;
 Daw'r amser wiria hyn i gyd,
 Yn dristyd arnynt oll.

Gwyn fyd y tlodion welir 'nawr
 Yn dyoddef gwawd y byd,
 Mae gwledd ac etifeddiaeth fawr
 Yn aros rhai'n i gyd:
 I Seion galwad sydd yn awr,
 O brysiwn adref, fach a mawr;
 Yn fuan bydd cenedloedd llawr
 Yn griddfan dan y llid. DEWL

248 M. N. 12au.

Eheded eich meddwl ar gerbyd melltenawl,
 Fel chwinwth oleuni i'r pellder pegynawl;
 Esgynwch y car a'r march tanllyd carlamog
 A blaenwch y gwynt, y mae'n ddiflin ar-
 dderchog.

O'ch ol draw yn germain bo'r dirwyllt
 aderyn,
 A'r corwynt fo'n methu ehedeg i'ch canlyn;
 Holl leoedd tywyllion y ddaear, O chwil-
 iwlch;
 A chrochlef y daran y newydd da traeth-
 weh.

Cyhoeddwch dysclaeriach dydd etto i lew-
 yrchu,
 Bydd Brenin breninoedd trwy'r byd yn
 teyrnasu,
 Ac erchwch i boen, loes, a blinder i gilio,
 A gosid a thrallod yn fuan i beidio.
 Agorwch y ffordd i Dywysog tangnefedd,
 Gorchfyga farwolaeth mewn gallu a mawr-
 edd;
 Gorch'mynwch i dristwch i ffoi o'r trig-
 fannau,
 Rhewch Jubili ddedydd i'r holl genedl-
 aethau. DEWL

249 M. N. 6, 8.

Aed sain efengyl hedd
 Yn fuan dros y llawr,
 Gan wahodd llu i'r wledd,
 O drefniad Iesu mawr.
 Yn nyffryn y mynyddoedd draw,
 Lle tardd llawenydd ar bob llaw.

Dy allu di, ein Duw,
 Yw yr efengyl lân,
 Sy'n dwyn y marw'n fyw,
 A'r mudan seinio cân;
 Am ddydd yr iechydwriaeth ddrud,
 Boed haeliwiw drwy'r holl fyd.

'R ynysoedd pell a glyw
 Y felys hyfryd sain;

Fel rhosyn hardd ei liw,
 'N blodeuo gwelir rhai'n;
 Daw holl deyrnasodd byd o'r bron
 I wisgo tegwch Eden lon.

Teyrnasa Crist yn awr
 Yn ben gogoniant byd;
 O! 'r fath ddyrchafiad mawr
 Fydd hyn i'r saint i gyd,
 Cael byw i'r Hwn sy'n llywio'r nef,
 A chyd-deyrnasu gydag Ef. DEWL.

250 M. N.

Amynedd mawr sy'n anghenrhaid
 I borthi defaid Duw,
 A ffrwyth ymdrechion pur dibaid
 O gariad gwresog yw:
 Bugeiliaeth Crist, O ddirfawr fraint!
 Cael bod yn fugail da i'r saint;
 Ni ddichon dyn ddyweyd pa faint
 Fydd ei ogoniant gwiw.

Y bugail da sydd â'i holl fryd
 I wasanaethu Duw,
 A nodd i'r saint o bryd i bryd,
 Ei ofal penaf yw;
 A phorthi'r gwan â didwyll laeth,
 Rhoi llin ar lin yn fywiol faeth,
 O'r addysg ddwyfol i ni ddaeth,
 O rinwedd nefol ryw.

'Nol ymdrech tra parhao'r dydd,
 Yn ngwinllan Iesu mād,
 Rhyw wobr fawr yn fuan rydd,
 Heb derfyn i'w pharhad:
 Ar fyr o dro'r gwinllanydd ddaw,
 A thâl godidog yn ei law;
 Mae'r gogoneddus ddydd gerllaw,
 Cawn etifeddu'r wlad.

O llawenyched yr holl saint,
 Mae'n rhyddid yn nesáu,
 Cawn waredigaeth fawr ei maint,
 Er digter Babel gau;
 Dan ofal tyner Iôr, ein Tad,
 Diangol fyddwn yn ein gwlad,
 Ei mwynder a'i thrysoran mād
 A roddir iai'n glau. DEWL.

251 M. H.

Mae amser dedwydd yn nesáu,
 Yr Iesu a deyrnasa'n glau
 O fôr hyd fôr, mewn heddd didraul,
 O godiad hyd fachludiad haul.
 Y gareg dorwyd nid â llaw,
 Yn deyrnas gref yn fuan daw;
 Y ddelfw a'i gogoniant mawr,
 Malurir hi fel llwch i'r llawr.
 Holl draddodiadau'r byd yn awr,
 A noddfa twyll y gelyn mawr,
 Daeth dydd o ymlid ar eu rhan,
 Ni feiddiant lechu yn un man.

'R ynysoedd pell a ddont cyn hir
I feddu a chofeidio'r gwir;
Ar dywyll leoedd daear lawr,
Ymdaenodd dydd o nefol wawr.

Fel goleu'r dydd o'r dwyrain draw,
'N fwy fwy ei nerth a'i lewyrch daw;
'Run modd—amen, medd f' enaid cun,
Y bydd dyfodiad Mab y Dyn.

O tyred, wynfydedig ddydd,
I roi anwyliaid Duw yn rhydd;
Dysclærdeb dy ddyfodiad clau
A wna i'm calon lawenhau.

I lawr, i lawr daw Babilon,
Gorseddau'r byd a syth o'r bron;
Y trais a'r gormes mwy ni bydd,
A phlant caethiwed ddont yn rhydd.

Holl freniniaethau'r ddaear hon,
Coronau beilchion byd o'r bron,
'R amherodraethau, er eu maint,
A ddeuant oll yn eiddo'r saint.

Daw'r saint yn rhydd o'r cystudd mawr,
Ni welir un yn wlo 'nawr;
Eu hocheneidiau'n ganu sydd,
A'u galar dwys yn foliant fydd.

Griddfanau'r saint, a'u galar oll,
Ni chlywir mwy—ânt byth ar goll;
Y nef a'r ddaear lawenhant,
A'r bydoedd gorfoleddu wnant. DEWL.

252

M. C.

O, fel cyflyma blwyddi'n hoer,
Ac yr heneiddia'r byd!
Dianga'r hen flynyddau flwrdd,
A'r newydd ddaw o hyd.

Arwyddant fod y pryd gerllaw,
I'n Ceidwad ddod o'r nef,
A phob rhyw flwyddyn brysio wna
Ei ymddangosiad Ef.

Defnyddiwn etto'r flwyddyn hon,
Yn llwyr yn ngwaith ein Duw,
Fel caffom oll ar fyr mewn hedd,
Dros fil o flwyddi fyw.

Ac wedi hyny pob peth fydd
Yn newydd i ni byth,
A threulio gawn, heb fyn'd yn hen,
Flynyddau rif y gwllith.

253

M. N.

I ddyffryn y mynyddoedd
Yr hed fy mryd bob awr,
I wledda ar y rhoddion
Dderbynia'r saint i lawr:
Mae llawer dyffryn yn y byd,
Yn swynol iawn i dynu'n bryd,
Ond dyffryn y mynyddoedd,
O dyna'm dyffryn i!
O dyna'm dyffryn i!
O dyna'm dyffryn i!

Draw rhwng y mawr fynyddoedd
 Mae llechu rhag y llid
 A ddaw ar y cenedloedd
 Fu'n blino'r saint cyhyd.
 Bryd hyny pa mor hyfryd fydd
 Cael trigo gyda'r saint yn nghudd,
 Yn nyffryn y mynyddoedd,
 O dyna'm dyffryn i! &c.
 O, Seion, gorfoledda
 Am noddfa ddiogel draw;
 Pan gwympir muriau Babel,
 Ni theimli di un braw;
 Can's llechu byddi enyd awr,
 (Tra elo heibio'r difrod mawr),
 Yn nyffryn y mynyddoedd,
 O dyna'm dyffryn i! &c.
 O brysiwn i'r gorllewin,
 I'r hyfryd ddyffryn hwn,
 Lle triga'r saint mewn heddwch,
 Heb ofid byth yn bwn.
 Mae'n brodyr yn ein dysgwyl draw,
 A chroesaw ini ar bob llaw,
 Yn nyffryn y mynyddoedd,
 O dyna'm dyffryn i! &c. *

254 M. N. llau.

Pa galon na theimla wrth weled y byd
 Yn byw mewn tywyllwch traddodiad i gyd,
 Heb dderbyn goleuni efengyl Mab Duw,
 Dywynodd i'r ddaear yn 'r oes ym yn byw.

Mewn t'wyllwch y treuliant holl ddyddiau
 eu hoes,
 'Does oleu byth ganddynt—bob amser
 mae'n nos;
 Gwrthodant wybodaeth addawodd Mab
 Duw,
 Ac haerant mai credu sydd oreu wrth fyw.
 Gwnant wadu'r arwyddion a'r doniau i gyd,
 Osodwyd gan Iesu hyd ddiwedd y byd;
 Os cynnyg wneir iddynt efengyl mewn
 grym,
 Erldiant yn greulawn, wrandawant hwy
 ddim.
 A chadwant eu hunain mewn rhwymau
 mor gaeth,
 Fel nas gallant weled mai drwg yw eu
 gwaith;
 Dywedant mai digon yw credu yn Nghrist,
 Heb gadw dim arall ond gwneyd gwyneb
 trist.
 Wrth feddwl am anghau a'r fanwl farn ddaw,
 Fe lenwir eu calon ag arswyd a braw;
 Mwy'r dychryn a'r arswyd po nesaf fo'r
 dydd,
 Rhag ofa nad ydynt yn deulu'r wir ffydd.
 Nid felly, os chwiliwn, oedd gweision ein
 Duw,
 Hwy wyddent pwy oeddynt pan yma yn
 byw;
 M

Derbynient dystiolaeth yn eglur bob un,
Gan angel o'r nefoedd, neu'r Ysbryd ei hun.
Pob dychryn ac ofn a gadwent yn mhell,
Hwy wyddent fod sicrwydd o'r nefoedd yn well;

A thystient yn gadarn ac uchel eu llef,
Fod Duw yn Dad iddynt, 'rhwn sydd yn y nef.

Y "glyn cysgod angen" nid ofnent hwy
byth,

Derbynient gysuron rifedi y gwllith,
Fel gallent ddywedyd, a hyny yn rhydd,
Pr trwm gysgod angen i droi'n oleu ddydd:
Gwybodaeth a sicrwydd dderbynir yn awr.
Yn eglwys yr Iesu, gan fychain a mawr;
Yr Ysbryd dywelltir yn eglur ei ddawn,
I'r cyfryw ofynant am dano yn iawn.

Ac felly gwahoddir pob rhai trwy'r holl
fyd,

I ddyfod i'r eglwys cyn delo y llid,
Er derbyn gwybodaeth a sicrwydd wrth
fyw,

Eu bod hwy yn feibion a merched i Dduw,
T. H.

255 M. N. 8, 7.

Dyro'th Ysbryd i dy weision,
O ein Tad, ar hyn o bryd,
Fel y caffont eu cyfnerthu
I drosglwyddo'th air i'r byd;
166

Fel y caffo rhai o newydd
Gysleu tég o gael y fraind
I ymadael â'r tywyllwch,
A dod i oleuni'th saint.

T. H.

256 M. C.

Wrandawyr hoff, beth dd'wedwch 'nawr,
Ai oedi wnewch o hyd?
O deuwch 'nawr cyn tywallt Duw
Ei farnau ar y byd.

'Rym ni ar fyn'd, ar ol cewch fod,
Os gwrthod Duw a wnewch;
Ond os derbyniwch ef yn hy,
Cysuron lu a gewch.

Mae mwy o bleser gyda gwaith
Ein Duw na dim mewn byd;
O deuwch oll, heb oedi awr;
Mae groesaw i chwi gyd.

T. H.

257 M. N. 7, 6.

Cyduned pawb o'r teulu
Ag sydd yn blant i Dduw,
I weddio a chlodfodi
Am gael y fraind o fyw
Mewn oes mae Duw'n amlygu
I'w saint ei ddirfawr nerth;
O dyma grefydd ddwyfol,
Pwy fedr ddweyd ei gwerth?

167

Wrth gofio am yr amser
Yr oeddem gynt yn gaeth,
Mewn gofid yn crefydd,
Heb lewyrch ar ein gwaith,
Yn awr ni allwn ganu
Fel teulu felys gân,
Gan wybod i ni dderbyn
Goleuni'r Ysbryd Glân.

Mae llawer teulu etto
Yn ochain ar eu hynt,
Heb ganddynt ond coel-grefydd,
Fel buom ninnau gynt;
Ymdrechwn tra y byddom
Yn Babel fawr yn hyw,
I ddwyn y cyfryw ddynion
I mewn i eglwys Dduw. T. H.

258 M. B.

Yn mlaen yn wir mi âf,
Yn ffyddlon efo'r saint,
Serch cael fy erlid gan y byd,
Bydd hynny 'gyd yn fraint.
Mae llawer un yn dweyd,
"O peidiwch bod yn ffôl;"
Ond gyda'r eglwys hon mi âf,
Byth, byth ni thro'f yn ol.
Y rhai oedd gynt yn brudd,
Ac ofnau dan eu bron,
Yn awr y maent yn llawenhau
Am yr efengyl hon.

Er fod gelynyon cās
Yn aml o bob tu,
Ond rhydd ein Duw ei Ysbryd Glân
Yn gymhorth da i ni. T. H.

259 M. N. 8, 7.

Anwyl saint, ni glywsom heddyw
Bethau rhyfedd iawn i'r clust,
Ond er hynny dwyfol ydynt,
Mae yr Ysbryd ini'n dyst;
Y mae bywyd gyda'r geiriau
A lefara gweision Duw,
Os gwnawn ninnau oll eu cadw,
Cawn i Seion fyn'd i fyw. T. H.

260 M. B.

Y gostyngedig ddyn
A fedr fyn'd yn mlaen,
'Does achos iddo ofni neb,
Caiff nerth yr Ysbryd Glân.

Ymddiried raid yn Nuw
Wrth fyn'd i Seion draw,
Gan gadw'r Gair Doethineb dwys,
Heb wro ar un llaw.

Nid cadw un peth raid,
Ond cadw'r oll yn wir,
Os ydym am gael heddwch Duw,
A'i Ysbryd santaid pur. T. H.

261 M. C.

Cyduned pob rhyw frawd a chwaer,
Yn daer i geisio Duw,
Fel byddom yma o'r un cri,
Yn gwaeddi, "Arglwydd, clyw."

Nid pob rhyw ddyn a lwydd
Wrth waeddi "Arglwydd Nef,"
Ond rhaid yw dod â chalon lân
O'i flaen, cyn gwrendy'n llef.

Cyduwnn oll o galon bur
Yn wir i geisio nerth,
Ac yna ni a gawn mewn pryd
O'r Ysbryd mawr ei werth. T. H.

262 M. S.

Nid crefydd wael o drefniad dyn
Yw'r cynllun wyf yn garu,
Ond crefydd bur, 'rhon drefnodd Crist,
Wna'm henaidd trist i loni.

Mae Duw trwy hon yn gwrandaw cri
A gweddi ei anwyliaid,
Gan roddi sierwydd i'r holl saint,—
Mawr ydyw braint ei deiliaid. T. H.

263 M. C.

I Babilon, farwel wnawn roi,
Ac awn i gartref gwell;
Mae etifeddiaeth teulu Duw
Yn y gorllewin pell.

Dros foroedd maith a bryniau serth
I'r ffrwythlawn wlad yr awn,
Ac yno ceir danteithion gwych
O bob rhyw felys rawn.

Y gorthrwm gawn ar hyd y ffordd
Gyfrifwn megys dim,
Os meddu gawn o heddwch Iôr
A'i gariad yn ei rym.

Mae golud byd a'i harddwch oll
Fel rhyw deganau gwael,
Yn ymyl 'r etifeddiaeth wych
Ag sydd i'r saint i'w chael.

Draw rhag y stor'm c'lomenod hed
Idd eu ffenestri'n llu;
Ac felly'r saint i Seion ânt,
Cyn del y drycin du. T. H.

264 M. H.

Gwyn fyd y gwr a geidw'r Gair
Doethineb pur, grym iddo bair;
Caiff nerth o'i fewn, yn ddiflin rhed;
Mae Duw yn dweyd, rhewch iddo gred.

Dynystrydd ddaw, ac heibio â
I'r gwr a gadwo'r Gair yn dda;
Os 'madael raid â'r byd a fydd,
Geill fyn'd mewn hedd a chalon rydd.

'Does dim yn well ar dir neu fôr,
Na chadw'r Gair lefarodd Iôr;

Gan hyny, saint, boed i ni oll
I rodio'n bur wrth air digoll. T. II.

265 M. B.

Coronau chwêg fydd draw
I freiniol filwyr nef,
A gwobrwy gânt am fod yn ddewr,
'Nol myned tua thref.
Er amled ydyw'r llu
Sy'n erbyn byddin Crist,
Mae gallu dwyfol Duw o'n plaid;
Na fyddwn, saint, yn drist. T. II.

266 M. N.

Trwy rwystrau fyrdd yn mlaen yr awn,
'Nol ymdrech dëg y goron gawn;
Mae 'stôr o olew yn ein lamp,
Er gwaetha'r byd, ni bia'r gamp.
A'n holl erlidwyr fydd
Ar ol, 'nol colli'r dydd;
Clod, clod, fe fydd y saint,
Heb ofid mwy mewn gwlad ddi-haint. T. II.

267 M. N. 8, 7.

Llwybr cul yw ffordd y bywyd,
Llwybr croes i lwybrau'r byd;
Cyfyng yw y porth sydd iddo—
Dyfrllyd fedd yw'r maint i gyd.
Trwy y dwfr golchir pechod,
Trwy yr Ysbryd gwneir ni'n blant,

A thrwy deithio ffordd y bywyd
Y gorchfygwn bob rhyw chwant.
Trwy yr Ysbryd mae adnabod
Duw a'r Arglwydd Iesu Grist,
'Rhyn yw'r bywyd tragywyddol
Sydd yn lloni'r mwyaf trist.
Pwy sy'n dewis derbyn bywyd?
Doed at Grist i'w gael trwy ffydd;
Pwy fyn aros mewn caethiwed,
Tra y gellir dod yn rhydd?

268 M. N.

Cyfoded pawb ei ben i'r lân,
Mae'r wawr yn taflu'i goleu gwan;
Daw'r haul i'r golwg yn y man,
A'i lewyrch leinw'r byd.
Crefydd a gawsom,
Sef crefydd dwyfol rym;
Caiff dyfais dynion
Ei gwneyd yn ddim.

Pob cwmwl sy'n tywyllu'r byd
A wneir i ffoi 'nol aros cy'd;
Mae'n rhaid i oleu'r nef o hyd
I lwyr orchfygu'r nos.
Crefydd a gawsom, &c.

Doethineb dynion fu yn hir,
Fel niwl yn orchudd dros ein tir;
Ond diolch am oleuni clir
Yn awr i'w ymlid ffordd.
Crefydd a gawsom, &c.

Pelydred pur oleuni'r nef,
Nes llwyr oleuo gwlad a thref,
Fel gallo'r doeth ei adwaen Ef,
Sy'n llywio nef a llawr.
Crefydd a gawsom, &c.

269

M. N.

Dos rhagot, Seion, dringa fry
I ben y mynydd uchel sy,
Ac adeilada yno dŷ

A dinas i dy Dduw.

Diolch i'r Arglwydd,

Am alw ar ei saint

Allan o Babel,

I gael y fraind.

Mae'r diwedd dyddiau wedi dod,

A'r tŷ i'r bobloedd fydd yn nod

I gyrchu ato'n llawn o glod,

I'w ffrwytho'n ffyrdd dy Dduw.

Diolch i'r Arglwydd, &c.

Cyfoda'th faner yn mhob gwlad,

I wahodd pawb, a rhoi rhyddhad,

A dwyn yr etholedig had,

I dyfu'n mynydd Duw.

Diolch i'r Arglwydd, &c.

Yr Arglwydd a'th gysura di,

Fel Eden dy anialwch dry,

Ac ynot ceir hyfrydweh cu,

A llawen gân i'th Dduw.

Diolch i'r Arglwydd, &c.

270

M. N. 7, 6.

O Dduw, rho im' dy Ysbryd—

Dy Ysbryd ddaw â gwres;

Dy Ysbryd ddaw â'm henaid

I'r nefoedd wen yn nes:

Dy Ysbryd sy'n goleuo,

Dy Ysbryd sy'n bywhau;

Dy Ysbryd sydd yn puro,

Santeiddio, a glanhau.

Dy Ysbryd sy'n dadguddio

Dy heirdd drysorau drud,

Y rhai ni cheufydd llygaid

Anianol blant y byd:

Dy Ysbryd sydd yn ennyn

O'n mewn y nefol dân;

A'th Ysbryd pur yn unig

Sydd yn melysu'r gân.

J. R.

271

M. H.

Ymadael 'r ym, O Arglwydd mawr;

O rho dy law bob mynydd awr,

I deithio camrau byr ein hoes,

Dan garu'r Gwr fu ar y groes.

J. R.

272

M. S.

Ein Duw a'n tirion awdwr hedd,

Mae blas dy wledd yn hyfryd;

Rho brawf digonol i bob un,

O werthfawr rin dy Ysbryd.

Dy Ysbryd sy'n goleuo'r dall,
A'i wneyd yn gall a phwyllog;
Efe santeiddia deulu dyn;
O! hyfryd Un godidog. J. R.

273 M. N. 8, 7, 4.

Dan dy fendith wrth ymadael,
Y dymunem, Arglwydd, fod;
Llanw'n calon â dy gariad,
A'n geneuau â dy glod:
Dy dangnefedd, &c.,
Dyro i ni yn barhaus. —

274 M. H.

O, Arglwydd nef a daear lawr,
Dy Ysbryd Glân rho ini 'nawr,
Fel byddo ein haddoliad ni,
Yn gymmeradwy genyt ti.
Heb hyn nis gallwn, nefol Dad,
Yn ein cynnulliad gael llesâd;
Os hyn a wnai yr oedfa hon,
Bydd yma lawer mynwes lon. J. R.

275 M. N. 7, 6.

Er crystal yw cyfarfod
A'n gilydd ar y llawr,
Mae'n rhaid ymadael etto,
Mewn gobaith gwel'd yr awr,
Y cwrddwn oll yn Seion,
Oddeutu'r bwrdd heb boen,

I ganu anthem Moses,
A pheraidd gân yr Oen. J. R.

276 M. N. 8, 7, 4.

Duw, cyflawna dy addewid,
Yma'n enw Iesu cu;
Ti addewaist roi dy Ysbryd,
Do, lle byddai dau neu dri:
Yn dy enw, &c.,
Ninnau'n gynnulledig sydd.
Tywallt ef mewn modd neillduol
Ar dy saint sydd ger dy fron;
Tywallt ef er mwyn dy enw,
Yn yr oedfa newydd hon:
O, arosed, &c.,
Y Dyddanydd gyda ni. J. R.

277 M. N. 8, 7.

Rhaid ymadael unwaith etto
A'n cyfeillion cyflawn cu;
Arglwydd, na 'madawed d' Ysbryd
Byth ag un o honom ni:
Dyro hwn i'n tywys beunydd,
Trwy ein dyrys anial daith,
Nes cyrhaeddom wlad y gwynfyd,
Yn y tragwydddolfyd maith. J. R.

278 M. N. 8, 7.

Arglwydd grasol a thrugarog,
O'th ddaioni mawr i ni,

Welc'th blant yn gynnulledig,
Ac yn dysgwyl wrthyt ti;
Rho fendithion ini etto,
Yn yr oedfa newydd hon;
Rho dy Ysbryd Glân i'n tywys
Trwy yr anial dir yn llon.

Ysbryd cariad a thangnefedd,
Ysbryd Duw, 'r Dyddanydd eu;
Undeb pur a chyd-weithrediad
Fyddo'n wastad gyda ni:
Boed gogoniant byth a moliant,
Llais a chalon iddo Ef,
Gan bob cerub, dyn, ac angel,
Drwy'r holl ddaear, drwy'r holl nef.

J. R.

279 M. H.

Y dedwydd ddydd a ddaeth i ben,
I'r angel ddod o entrych nen,
Ac yn ei law'r efengyl fawr,
Yn anrheg nef i'r ddaear lawr.

Sain udgorn heddi yn awr a ddaeth,
I lwy'r ryddhau'r truenus caeth;
O brysia, brysia, ddedwydd ddydd,
Pan Iesu'n frenin daear fydd.

O'r diwedd daeth i saint ein Duw,
Hoff lais eu Hiesu ar eu clyw;
Ac engyl nef, oruchel fraint,
I gymdeithasu gyda'r saint.

280 M. B.

Ymdrechaf ymdrech deg,
Nes cyrhaedd pen y daith;
Addawodd Iesu anwyl im',
Na fyddai ddim yn faith.
Fe ddaw yn fuan iawn,
A'i luoedd gydag ef;
Henffych i'r anwyl ddydd a'r awr,
Y daw i lawr o'r nef.

J. R.

281 M. N. 8, 7.

Oni chlywsoch? oni chlywsoch?
Onid ydych oll yn llon?
Oni chlywsoch ddadguddiadau
Mawr yr oruchwyliaeth hon;
Anerch yw i'r holl genedloedd,
Rhybydd dwys i bob dyn byw;
Byddwch barod, byddwch barod,
I gyfarfod gyda'ch Duw.

282 M. S.

Yn Frenin daear, mawr ei lwydd,
E ddaw yr Arglwydd Iesu:
Dywedodd y prophwyd hyn,
'Rwyf finnau yn eu credu.

Hosanna, haleliwia fydd,
Heb neb yn brudd bryd hyny;
Henffych i'r amser ddod i ben,
Teyrnasa'r Brenin Iesu.

Ni ddaeth erioed i galon un,
A chlustiau dyn ni chlywsant,
Y pethau a ddarparodd Duw
I'r cyfryw rai a'i carant. J. R.

283 M. N. 8, 7.

O, mor hyfryd gan y gweision,
Wel'd y brodyr yn gytun,
Mewn cynnadledd, er cenedlu,
Mwy o gariad rhwng pob un;
Henffych undeb, &c.,
Ti yw'n coron, ti yw'n grym. —

284 M. N. 7, 6.

'Rwy'n canu mewn gorthrymder,
Wrth feddwl am y dydd,
Pan caf fi o'r caethiwed,
Ymdeimlo'n hollol rydd;
Pryd hyn y caf fi ganu,
Heb fethiant byth na thaw,
I'r Hwn fu ar y ddaear,
Sef hwnw'r eilwaith ddaw. J. R.

285 M. N. 8, 7.

Y gynnadledd hon genedlo,
Fwy o gariad at y gwaith,
A ffyddlondeb a phwysigrwydd,
A diddigrwydd ar y daith:
Croes awelon ac ystormydd,
Sydd yn aml ar y llawr;

Ond boddlonwn i'r triniaethau—
Buan y cawn freintiau mawr.

Gweled yne gawn ein tadau,
Fu'n dyoddef mwy na hyn,
O erlidiau a merthyrdod,
Oll yn iach ar Seion fryn:
Ni gawn ganu "Buddugoliaeth"
Ar bob gelyn, cyn bo hir;
Henffych, henffych, ddedwydd amser,
Am dy weled wyf yn wir. J. R.

286 M. N. 6, 8.

Yn awr gorthrymder gawn,
Ond llawenhawn yn wir;
Dywedodd Duw, "Parhewch,
Gorphwysfa gewch cyn hir."
I'r amser braf, O croesaw ddod,
Cawn fyn'd a bod yn Seion Duw. J. R.

287 M. S.

Wle'r gogoniant mawr a fedd
Yr Oen ar orsedd nefbedd;
Par'towch i'w enw newydd gan,
Na cha'dd o'r blaen ei hadrodd.

Boed i henuriaid blygu o'i flaen,
A'r eglwys lân addoli;
A'u phiolau'n llawn aroglau per,
A'u tannau'n mwynber foli.

Mewn cof y mae holl weddiau'r saint,
A'r hymnau maent yn ganu;
Hoff yw eu mawl gan Iesu mwyn,
A gwrando'u cwyn mae'n garu. —

288 M. B.

Mewn dyrys anial fyd,
Yr y'm hyd hyn yn byw;
Henffych i'r waredigaeth lawn,
A gawn yn Seion yiw.

Cawn gwmni'r addfwyn Oen,
A'r teulu llon ynghyd;
O! hyfryd canwn y pryd hyn,
A'n tannau'n dyn i gyd. J. R.

289 M. N. 5, 7, 9.

Molwch yr Arglwydd,
Molwch yr Arglwydd,
Molwch yr Arglwydd mewn pryd;
Mae ei holl ddaioni mawr,
Atom ni bob mynydd awr,
Yn ein cymhell i'w foli o hyd.

Mae ei angylion,
Fodau gorwychion,
Oll yn ymgrymu i lawr,
Gan ei bur addoli Ef,
Heb ddim blinder, yn y nef—
Eu tangnefedd a'u cariad sy'n fawr. J. R.

290 M. N. 8, 7.

Melys ganu fydd yn Seion,
Pan y delo'r saint ynghyd;
Melys gwrdd y pererinion,
Fu ar wasgar yn y byd;
Patriarchiaid a phrophwydi,
Apostolion yr un modd;
Dyna'r dydd ceir gwel'd y teulu,
Oll yn canu wrth eu bodd. J. R.

291 M. N. 2, 8.

Byw, byw,
I mi yn wir yw Crist a'm Duw;
Ac yna marw elw yw,
I bawb sy'n byw i Dduw trwy ffydd;
Er bod ar lawr, hwy ânt i'r lân,
Ac yn y fan cânt fyn'd yn rhydd. J. R.

292 M. B.

O, hyfryd amser ddaw
I'r saint ar Seion fryn;
Pan drig y blaidd a'r oen ynghyd,
A'r llewpard gyda'r myn.
Y llo a chenaw'r llew,
A'r bras anifel fydd,
Yn cyd-ddigrifo ar y maes,
Mewn heddwech nos a dydd.

Y llew yn ddof a ddaw,
Y gwellt fel ych a bawr,

A llydnod buwch ac arth a gyd-
Orweddant ar y llawr.

Ni ddrygant hwy pryd hyn,
Ar Seion fryn ynghyd!
A hulia, fel y dwfr y môr,
Gwybodaeth lor y byd.

J. R.

293 M. N. 7, 6.

Ar fyr daw dydd yr Arglwydd,
I godi'r saint o'r bedd;
Fe fydd yr holl ffyddloniaid—
Pob enaid ar ei wedd:
Cânt wisgo gynau gwynion,
Fel heirdd angylion Duw,
Pob un ar wedd ei Briod,
Yn seinio clod i Dduw.

Fe â rhyw dorf ancirif,
I'r awyr fry i'w gwrdd;
Cyn hir hwy oll ddychwelant,
I wleda ar ei fwrdd.

Fe ddisgyn ar y mynydd,
Nes holti hwnw'n ddau;
A gwawr y mil blynyddau,
Fydd yna'n hoff nesau.

J. R.

294 M. S. D.

Pan adeiladir Seion wiw,
Y disgyn Mab Duw yno.
I lenwi'r saint â'r fywiol ddysg,
Ac yn eu mysg breswyllo;

Fel y b'ont addas i fyw byth,
O fewn i'w ddilyth nefoedd,
Gan dalu'r clod i Fab y Dyn,
Ar delyn yn oes oesoedd.

J. R.

295 M. N. 8, 7.

Ioan glywodd lef o'r nefoedd,
Yn dywedyd yn ei glust,
Ysgrifena, Gwynfydedig
Fydd y meirw mwy yn Nghrist,
Medd yr Ysbryd, &c.,
I gael gorphwys ar y daith.

J. R.

296 M. N. 2, 8.

Braint, braint,
Fydd cael teyrnasu gyda'r saint,
Pan na fydd pechod cas na haint,
O unrhyw faint, i'n blino ni;
Ein hyfryd waith fydd moli'r Oen,
Heb unrhyw boen, yn mhliith y llu.

J. R.

297 M. N. 8au.

Am dōri gorchymyn y nef,
Marwolacth osodwyd i ddyn;
Ac yna fod barn arno ef,
Yn ol ei weithredoedd ei hun;
Mae marw yn chwerv i rai;
Ond marw sydd elw a braint
I'r cyfryw a rodia'n ddifai,
Wrth reol gynhenid y saint.

J. R.

298 M. N. 7, 6.

Mor hyfryd fydd cyfarfod,
Yn hynod deml Dduw,
I gyd-glodfori'n beraidd
Ei santaidd enw gwiw:
Cymdeithas seintiau ffyddlon,
Cyfeillion cyfiawn eu;
Llonyddwch a llawenydd,
A leinw'r dedwydd dy.

J. R.

299 M. C.

O Dduw, gwrandawa'n hwyrol gân,
A gwena ar dy blant,
Nes bo meddyliau drwg y dydd
Yn myn'd o'n bryd i bant.
Dy Ysbryd sy'n tawelu'r fron
Gythryblir gan y byd,
A gronyn o dy gariad di
A'n gwna yn llon bob pryd.
Rhown ddiolch it' am fod mor dda
A'n gwylio hyd yn awr;
Ac am bob cysur ddaeth i'n rhan,
Yn nghanol tristwch mawr.
O Dduw, awr gorphwys etto ddaeth,
Gwna'n cwsg yn hyfryd hân,
A boed dy engyl glân gerllaw,
I'n gwylio ni bob un.

300 M. B.

Boreuol fawl i Dduw
Ddysgwylir yn y nef,
Can's gwyliodd ni trwy gydol nos,
Fel caem ei foli Ef.

Gan hyny seiniwn gân,
A dyrchwn glod i Dduw,
Ein deffro wna o'n nosawl hân,
Fel meirw'n dod yn fyw.

Ei allu sydd yn fawr,
Ymddiried ynddo wnawn,
Gwnaed ein hamdifyn trwy y dydd
Mewn pob tentasiwn gawn.

Tydi, O Dduw, yw'n Tad,
A ninnau yw dy blant,
Boed i ti gosio hyn o hyd,
A chadw'r gelyn bant.

301 M. S.

Y cyfiawn a fydd byw trwy ffydd,
A dedwydd y bydd farw;
Fe'i cleddir yn ei wely pridd,
A chloddawr fydd ei enw.

Fe'i gwelir etto ar y lân,
Yn hollol anlygredig;
Ac fe deyrnasa is y nen,
Medd Iesu bendigedig.

J. R.

302 M. N. 8au.

Mi wn fod fy Mhrynwr yn fyw,
Yn eistedd ar orsedd y nef,
I eiriol dros wael ddynol-ryw,
Sef deiliaid ei deyrnas fawr ef:
Mi wn y daw atyat cyn hir,
Am fil o flynyddoedd i fyw;
A'r gelyn a rwymlir yn wir,
Gan Michael, archangel ein Duw.

Hosanna, hosanna trwy'r byd,
A'r nefoedd i gyd, yr un fraint,
Mab Dafydd fydd Frenin o hyd,
A'i Ysbryd yn llenwi ei saint:
Gogoniant yr Arglwydd a fydd
Ar ffrwynau y meirch yn mhob lle,
A'i demlau gorwychion a rydd
Adlewyrch gogoniant y ne'. J. R.

303 M. N.

O, Dad, cyfrana'th heddi,
Fel byddom ar dy wedd,
A boed i'n cri ddyrchafu fry,
I ddysgwyl wrth dy sedd;
Dyhidla lawr fendithion mawr,
Yn awr ar benau'th saint,
A gwrandaw'n llef ar orsedd nef,
A dwg i dref, â braich sy'n gref,
Dy blant i wlad ddihaunt.

304 M. C.

Fy ysbryd egwan, llawenha,
Mae it' rhyw drysor mawr,
A ddeilliodd trwy deilyngdod Crist,
I'w seintiau ar y llawr.

Pan adfyfyriaf ar ei daith,
A'r orchest wnaeth o'i fodd,
Nid gormod feinïoes frau i mi
I'w rhoddi iddo'n rhodd.

Yn awr agorwyd ffordd i'r gwan,
I ddod i'r lân rhyw ddydd;
I'r tywyll garchar goleu ddaeth,
A gwaredigaeth sydd. T. L.L.

305 M. N.

Yma'rwy'n hiraethus brudd,
Mewn caethiwed nos a dydd;
Nid felly'n Seion draw:
O deuwh i Seion,
Seion, Seion, Seion,
O deuwh i Seion,
Hoff fydd cwrdd â'n brodyr draw.

Cwpan Babel leinw'n glau,
Dydd ei chwymp sy'n agoshau;
Nid felly Seion draw:
O deuwh i Seion,
Seion, Seion, Seion,
O deuwh i Seion,
Hoff fydd cwrdd â'n brodyr draw. "

306 M. N. 7au.

Ai Efengyl Iesu mawr,
A ddirmys dynion 'nawr?
Amser sydd yn dod ar frys,
Pan eu 'sgubir oll fel ŷs.

Ofer yw eu hymngais hwy,
Llwyddo wna'r Efengyl mwy;
Plâu cyflawn Duw o'r nef
Ddifant ei elynion Ef.

Tro y byd yw chwerthin 'nawr
Am ben saint y Brenin mawr;
Ond daw tymmor Duw rhyw bryd,
Chwerthin wna uwch dystywr'r byd.

Och, na chredai pawb eu Duw,
Yn lle mewn gwrthryfel fyw;
Dod mae'r awr y gwel pob dyn,
Fod ein Duw a'i saint yn un. *

307 M. N.

Yr offeiriadaeth fawr o'r nef,
A'r gwir awdurdod roddodd Ef,
A feddir 'nawr gan weision Duw,
Er gwneyd i ddyn o'r newydd fyw;
Ni lwydda dichell mwy
I rwystro'u gorchwyl hwy,
Daw, daw yr oll i ben,
A deued byd i ddweyd, Amen. *

308 M. N. 8, 7, 3.

Gwisgwch oll eich gwisgoedd gwynion,
Dewch i neithior fawr yr Oen;
Dewch i brofi gwir lawenydd,
Na ddwg i chwi gur na phoen:
Gwahodd sydd, bob rhyw ddydd,
Dewch i'r swper fawr a fydd.

Dewch, nac oedwch yn nhir Babel,
Trwsiwch bawb eich lampau'n lân;
Dysgwyl draw mae'r Briodasferch,
Dewch yn ngoleu'r Ysbryd Glân:
Ysbryd Duw, olew yw
Geidw'ch lamp a'i fflam yn fyw. *

309 M. N.

Bu'r saint mewn cystudd mawr
Yn Mabel hyd yn awr,
Ond torodd gwawr eu dydd rhyddhad:
Ymfudant yn barhaus
O fangre brad a thrais,
Gan wrandaw llais eu tirion Dad.

Hoff fydd cyfarfod draw
A brodyr ar bob llaw,
Heb unrhyw fraw yn llanw'r fron;
Ond pawb ar siriol wedd,
Yn un mewn rhwymyn hedd,
A'u cariad wledd i'n wneyd yn llon. *

310

M. N. Sau.

O Seion cenadon fy Nuw
 Sy'n cychwyn ar wasgar trwy'r byd,
 I godi'r rhai onest yn fyw,
 Fu'n farw mewn pechod cyhyd;
 Cânt dderbyn yr Ysbryd o'r nef,
 I'w lloni yn ngwyneb pob llid,
 A buan ei weision da Ef
 A'u casglant i Seion yn nghyd.
 O, Arglwydd, bendithia yn llwyr
 Holl ymdrech dy weision yn awr,
 Ac arwain hwy foreu a hwyr,
 Er gorphen dy waith ar y llawr;
 Eu 'sgubau fo'n llawnion o'yd,
 Gwir deilwng o 'sgubor ein Duw,
 A doed yr holl gnydau yn nghyd,
 A byth yn ein Seion cawn fyw. *

311

M. N. 8, 8, 8.

Nid yw cysuron Babilon
 Yn gweini fawr i loni'm bron,
 Rhy erch yw ei haflendid hi;
 Ond draw o'r wlad lle machlud haul,
 'Rwy'n cael dyddanwech heb ei ail,
 Yr hwn iachâ fy nghalon i.

O Seion hoff, boed hedd i'th ran,
 Caf ddod i'th fynwes yn y man,
 Fy rhwymau eisoes sy'n rhyddhau:

O fel y teimlaf gyda saint
 Sy'n cael bendithion mawr eu maint,
 Pwy ddyn a beidiai lawenhau. *

312

M. N.

Fel llong fach ar y môr,
 Yn mysg y tonau,
 Mae eglwys saint yr Iôr,
 Yn morio adrau;
 Ond llongau mawr y byd
 Ddirmygant hon i gyd,
 Ac am eu gwawd a'u llid,
 Hwylant yn ddrylliau.
 Ein llong a lywia'n Tad
 I dir y bywyd,
 Ac ni all llun un wlad
 Ein dadymchwelyd:
 Gwnawn herio annwn ddu,
 A'i holl elyllaidd lu,
 I geisio'n hattal ni
 I feddu'n gwynfyd. *

313

M. N.

'Rwy'n gweddio o hyd
 Am Ysbryd fy Nuw,
 Saif hwnw o'm tu
 I'm nerthu i fyw:
 Caf trwyddo ddyddanwech
 A heddwech i'm bron,
 'Does dim ar y ddaear
 A'm gwna yn fwy llon. *

314

M. N.

O ffowch, chwi saint ein Duw,
 Eich noddfa Seion yw,
 A'ch dinas wych,
 Lle'r ych yn hofli byw.
 Mae dystryw Babel fawr gerllaw,
 A phlâau Duw sy'n dod o draw;
 Am hyny ffowch i Seion,
 Can's drygfyd mawr a ddaw.

315

M. N.

Mor hyfryd fydd byw
 Yn Seion fy Nuw;
 'Does un lle fel Seion,
 Fy nghartref hoff yw.
 Yn Mabel wyf 'nawr,
 A'i gormes sydd fawr;
 Fy hiraeth am Seion
 Gynnydda bob awr.
 Mae Seion o hyd
 Yn llanw fy mryd;
 Ymgasglu i Seion,
 Yw'm meddwl i gyd.
 Cyflumed y dydd
 I'm rhoddi yn rhydd;
 Cael cyrhaedd fy Seion,
 Yn felys im' fydd.

316

M. N. Sau.

Ein gorchwyl yw 'mado a'n gwlad,
 A Seion yn unig yw'n lle;
 Nid oes yma artref parhaus,
 I un o addolwyr y Ne'.
 Gwahoddir i Seion y saint
 I gwrddid a'u Ceidwad a'u Brawd,
 Pan ddaw gyda dysclaer lu'r nef,
 I godi'r anghenus a'r tlawd.
 O! 'r boreu, pan syna pob sant,
 Wrth wel'd ei ogoniant mor fawr,
 Cael golwg ar D'wysog y Nef
 Yn nghwmni trigolion y llawr:
 Gwahoddir yr addfwyn i'r wledd,
 A'r euog edrycha yn sŷn;
 Dirmygwyr a guddir mewn bedd
 O anghof tragwyddol bryd hyn. T. LL.

317

M. C.

Mor fuddiol yw y gair a ddaeth
 Trwy ysbrydoliaeth Duw!
 Athrawiaeth hwn sydd ddidwyll oll,
 A llusern ddigoll yw.

318

M. N.

Henffych i'r amser da sy'n dod,
 Cawn wel'd ein Priod Iesu,
 Ar gwmwl gwyn yn fawr ei glod,
 Mewn rhwysg rhyfedda' fu erioed,
 Yn dyfod i deyrnasu.

E ddaw 'nol ei addewid gref,
 A'i holl angylion ganddo;
 A'r saint a floeddiant uchel lef,
 O fawl i Dduw hyd entych nef,
 Am iddo ef eu gwrando;
 A'u dwyn o'r trwm gaethiwed blin,
 Sef Babilon buteinllyd,
 I'r wlad lle llifa llaeth a gwin,
 Lle gwelir gorsedd Mab y Dyn,
 A'r saint, bob un mewn gwynfyd. J. R.

319 M. N. 8, 8, 6.

Mae'r dyfroedd yn y bedydd mād,
 A'r gwaed sydd yn yr ordinhad,
 Ordeiniodd Crist ei hun;
 A'r Ysbryd Glân sydd yn ei saint,
 Yn dwyn tystiolaeth er ein baint,
 Fod Duw a'i waith yr un. J. R.

320 M. N. 8, 7, 4.

Dyma ffydd y gwir gyfammod,
 Ffydd y saint hedgesant fry;
 Ffydd y ffyddlon apostolion,
 A'i harwyddion gyda hi;
 Rhad gynnysgaeth, &c.,
 Crist ei hun yw ffydd y saint.
 Fydd heb weithred yn ei dilyn,
 Ffydd heb arwydd wrth ei chefn;
 Ffydd heb fywyd ydyw hono,
 Ffydd heb sail o fewn y drefn:

Rhad gynnysgaeth, &c.,
 Crist ei hun yw ffydd y saint. —

321 M. N. 7, 6.

Ordeiniwyd ordinhadau,
 O fewn yr eglwys wir,
 Y swper fendigedig,
 Ac arddod dwylaw pur;
 A bedydd er maddeuant,
 I'r edifeiriol ddyn;
 Ac yna dawn yr Ysbryd,
 Yr ernes fawr ei hun. J. R.

322 M. N. 6, 8.

Ar foreu'r Jubili,
 Pan ddelo Iesu lawr,
 Y saint yn fyrddiwn fydd,
 A goleu'r dydd yn fawr;
 A'r Brenin ar ei orsedd wên,
 I'r ddaear, fel i'r nef, yn ben.

Yn tramwy Seion fyrrdd,
 Bydd engyl fyrrd diri';
 A chaiff y gwaelf saint
 Fwynhau eu baint a'u bri,
 A'r Brenin ar ei orsedd wên,
 I'r ddaear, fel i'r nef, yn ben.

Holl erlid croes-fyd cras,
 Pob surni cas a sên,
 Pob clefyd a phob clwy',
 Gânt ffarwel mwy—Amen;
 O

A'r Brenin ar ei orsedd wên,
I'r ddaear, fel i'r nef, yn ben.

Cymmanfa Seion lân,
Mae hân'n mlaen i ni—
Nid llai na mil flwydd hyd
Ei hoedfa hyfryd hi;
A'r Brenin ar ei orsedd wên,
I'r ddaear, fel i'r nef, yn ben.
Yn mlaen, yn mlaen mi af,
I'r gwynfyd braf a'r gwaith,
At wyr yr ardal wên,
Sy'n iach ar ben y daith;
A'r Brenin ar ei orsedd wên,
I'r ddaear, fel i'r nef, yn ben.

323 M. C.

Mae egwyddorion pur y saint,
A'u cydsain yn gytun,
Yn rheol bywyd i bob rhai;—
'Does achos gwadu'r un.

Mae pob gorehymyn roddodd Crist
Yn haeddu'r unrhyw barch,
O oes i oes, gan hir barhau;
Rhaid ufyddhau i'w arch.

O! na wrthoder un o'r rhai'n;
Efe ei hun a dd'wed,
Nas gellir derbyn unrhyw ddawn,
Heb roddi ynddo gred? D. F.

324 M. S.

Pwy â i fynydd Seion Duw,
Y ddinas wiw, i drigo?
Y sawl a rodia'n ngolen'r dydd,
Sef teulu'r ffydd, ânt yno.
Am fil o flwyddi yno cânt
Roi glân ogoniant iddo:
Gwyn fyd pe gwawriai'r dedwydd
ddydd,
I mi trwy ffydd fyn'd yno. J. R.

325 M. N. 11au.

Fy mhlant, byddwch ffyddlon tra b'och ar
y llawr,
Gweddiwch yn ddiwyd, bob mynyd, bob
awr;
A sefwich yn dystion i mi tra fo'ch byw,
Ac yna cewch orphwys yn mynwes eich
Duw. M. W.

326 M. N. 8, 7, 4.

O, am undeb a ffyddlondeb,
Cariad, purdeb, ar y llawr,
Wrth ymdeithio o'r caethiwed,
O hen wlad y cystudd mawr,
Tua Seion, &c.,
I gael gwaredigaeth lawn.
Rhag y plâau a'r phiolau,
Sydd i ddod ar fyr i lawr

I ddystrywio teulu'r butain,
Gyda galanastra mawr,
Arglwydd tirion, &c.,
Gwared y flyddloniaid oll. J. R.

327 M. S.

Gair Duw sydd wir safadwy oll
Heb unrhyw golled ynddo;
A gredo hwn caiff drysor drud,
Nas gŵyr y byd am dano. J. R.

328 M. N. 2, 8.

Mae, mae,
Y mil blynnyddoedd yn nesâu;
Caiff plant y deyrnas lawenhau,
A gwir fwynhau danteithion gwiw,
Ar fwrdd eu Duw, a'u nefol Dad,
Yn Seion fâd, ethol-wlad Duw.

Bydd, bydd,
Y ddraig pryd hyn dan sêl yn nghudd,
Ond rhodia saint ein Duw yn rhydd,
Heb neb yn boenus brudd eu bron;
Ond pawb yn llon, ac oll â'u llef,
Fydd iddo ef, drwy'r deyrnas hon. J. R.

329 M. S.

Dy Ysbryd di, O Arglwydd mawr,
O, anfon lawr i'n cyngor;
Fel caffom ei gyfeillach eu;
Nis gallwn ni ei hebgor.

Heb ini gael yr Ysbryd hwn,
Nis gallwn ymgynghori;
Na 'chwaith draddodi'r gair yn bur,
Pan byddir yn pregethu. J. R.

330 M. H.

Er fod y saint ar hyn o bryd
Yn cael o wg a gwawd y byd,
Hwy gânt fwynhau yn hir 'rol hyn,
Ddedwyddwch pur ar Seion fryn.
Mae satan, enawd, a hyd yn awr,
Am rwystro amcan Iesu mawr;
Er hyn ei amcan ddaw i ben—
Ni gawn fwynhau'r freniniaeth wên.
A thyma'm hiraeth penaf i,
Yw am roi'r clod, a'r parch, a'r bri,
A'r deyrnas a'r coronau gyd,
I'm brawd sy'n Frenin penaf byd. J. R.

331 M. H.

Trwy gadw y cynghorion eu,
Bendithion ddaw o'r nef i ni;
Cawn ddoniau ddigon ar y daith,
A myn'd i dref heb fod yn faith. J. R.

332 M. N. 7, 4.

Beth yw'r swm a'r synn sydd,
A'r ymroad?
Duw sy'n cloddio'r meini cudd
I'r adeilad:

Casglu mae ei blant o bell,
I swpera,
Ac i fyw mewn gwlad sydd well,
Haleliwia.

Moli yno gânt yr Oen,
A'i ddychafu,
Oll ynghyd mewn hyfryd hoen,
Heb wasgaru;
Yno llifa'u gwledd yn llawn
O lawenydd;
Hwyr a boreu, a phrydnawn,
Gyda'u gilydd.

J. R.

333 M. N. 7, 4.

Rho dy Ysbryd, Arglwydd eu,
Idd ein blaenor,
Ac i bob rhyw swyddog sy
Yn y cyngor;
Fel y byddo'n cyngor oll,
Yn fendithiol,
Er cynllunio cael o'r coll,
Rai i'th ganmol.

J. R.

334 M. N. 8, 7.

Dim ond taith o bererindod,
Sydd i ffyddlon weision Duw,
Drwy orthrymder ac hebulon,
Ar y ffordd i Seion wiw:

Gwell yw myn'd trwy orthrymderau,
Tua'r hyfryd wlad sydd draw,
Na bod gyda'r Babiloniaid,
Yn yr amser trwm a ddaw.

J. R.

335 M. N. 8, 7.

O, mor deg yw gweled brodyr,
Mewn tangnefedd yn gytun,
Oll yn ddeiliaid cred a bedydd,
Fel y d'wedodd Crist ei hun;
Wedi cael eu hawdurdodi
I'r holl swyddi ganddo ef,
A'r arwyddion oll yn canlyn,
Yn ol cyallun Brenin nef.

Bwriant allan bob cythreuliaid,
Codant ymaith seirff yn fyw,
A llefarant â thafodau,
'Nol arweiniad Ysbryd Duw:
Ar y cleifion rhoddant ddwyllaw,
Ac yn iach y byddant mwy;
Ac os yfant ddim fo'n farwol,
Ni wna niwed iddynt hwy.

J. R.

336 M. N. 6, 7.

Cawn, cawn gymdeithas gu
Prophwydi, apostolion,
A'r hen ffyddloniaid fu
A'u traed ar fynydd Seion:
Cawn gwmi'r Iesu mwyn,
Dres fil ddigwyn o flwyddi;

A thelyn pawb mewn hwyl,
Drwy'r hiraith wyl heb dewi. J. R.

337 M. N. 8, 7.

Gwelodd Ioan angel dysclaer
Yn ehedeg yn y nef,
A'r efengyl fawr dragwyddol,
Yn ei wên ddeheulaw ef;
I'r holl lwythau ei pregethwyd,
Ieithoedd, pobloedd, bach a mawr,
Holl breswylwyr tônawg foroedd,
Holl breswylwyr daear lawr.
Gwaeddodd â llef uchel, uchel,
"Ofnwch Dduw, O ofnwch 'nawr :
Rhoddwch iddo ef ogoniant,
Canys daeth ei farn i lawr :
Deuwch oll a gwir addolwch,
Deued daear, deued nef,
Nid oes llechu, nid oes aros,
Rhag ei ymddangosiad Ef!" J. R.

338 M. C.

Plant ydym etto dan ein hoed,
Yn dysgwyl am ein stad ;
Mae'r etifeddiaeth ini'n dod,
Wrth destament ein Tad.
O, hyn fydd yn hyfryd,
Hyfryd, hyfryd, &c.,
Cael cwrdd yn Seion wiw, &c.&c.
Cawn yno gwrdd oddentu'r bwrdd,
Sef cwrdd wrth fwrdd ein Duw.

Gwna ni yn flyddlon yma o hyd,
A'n golwg at dy glod ;
Ac na foed ini bleser mwy,
Ond cyrchu at y nod.
O, hyn fydd yn hyfryd, &c.
Dod yn ein genau fawl ar g'oedd,
Ac yn ein hysbryd dân ;
Ac yn mheryglon anial dir,
Erfyniau pur a chân.
O, hyn fydd yn hyfryd, &c. —

339 M. N. 7, 4.

Gan fod yr efengyl bur,
A'i thystiolaeth,
Gyda sierwydd mawr yn wir,
Mewn bodoliaeth :
Brysio wnelo'n ben y byd,
Yw fy ngweddi,
Nes bo lluoedd dae'r i gyd,
Yn ei chredu. J. R.

340 M. C.

Mor hyfryd meddwl am y Gwr
Fu'n dyoddef ar y groes ;
Mae'n dysgwyl i ni wneuthur hyn,
Er cofio am ei loes.
O, hyn sydd yn hyfryd,
Hyfryd, hyfryd, &c.,
Gan bawb sy'n caru Duw, &c., &c.
Mae mwy o hedd yn rhin y wlad,
Nâ dim ar dir y byw. J. R.

341 M. N. 8, 7, 4.

Llwyddiant i'r efengyl nefol,
Cenadwri rasol Duw,
Gair yr iechydwriaeth dirion,
Llawn bendithion odiaeth yw:
Llwyddiant beunydd, &c.,
Ar y bur efengyl hon.

Pawb a gredant a gânt brofi
Mai sylweddol ydyw'r ddawn,
Trwy dderbyniad yr addewid,
Sydd yn ei phregethiad llawn:
O, na ddeuai, &c.,
Teulu dyn i gyd yn mlaen. J. R.

342 M. H.

Gorch'mynodd Iesu Grist ein Pen,
I gosio'i angeu trist ar bren—
"Cynnifer gwaith bwytaoch chwi,
Gwnewch hyn er cof am danaf fi."

Arwydda yr elfenau hyn,
Y cnawd a'r gwaed fu ar y bryn;
Diolchwn a chlodforwn Dduw—
Mae'r Oen a laddwyd etto'n fyw. J. R.

343 M. N. 5, 7, 9.

Ceisiwch y deyrnas,
Ceisiwch y deyrnas,
Ceisiwch yn awr deyrnas Dduw;
206

Ac ymdrechwch nes ei chael,
A'i hadnabod yn ddifiael;—
Ei Rheolwr yr Ail Adda yw.

Ceisiwch yn ddyfal,
Ceisiwch yn ddyfal,
Ceisiwch â chalon ddifai;
Ei hammodau ydyw flydd,
Edifeirwch, calon brudd;
Yna bedydd, er maddeu pob bai.

Diolch i'r Arglwydd,
Diolch i'r Arglwydd,
Diolch i'r Arglwydd, ein Duw;
Cewch o ddawn yr Ysbryd Glân,
Idd eich tywys yn y blaen,
Ac yn ernes o nefoedd i fyw. J. R.

344 M. C. D.

Cyd-roddwn fawl i'n Harglwydd glân,
Dadseiniwn gân o glod,
Am garu rhai mor wael â hyn,
A'n cosio cyn ein bod;
A chario'n ufydd ei groes bren,
I ben Calfaria fryn;
A marw'n llon, a myn'd i'r bedd:
O, ryfedd räs yw hyn! J. R.

345 M. N. 7, 4.

Bum heb Dduw o fewn y byd,
Na thrugaredd;
Duw o'i ras a ddaeth mewn pryd
Ag ymgeledd;
207

Yn y bur efengyl hon
Ymddiriedaf,
Ac o gylch ei bwrdd, yn llon,
Bythol ganaf.

J. R.

346 M. N. 8, 7.

Pe llefarwn â thafodau
Dynion ac angylion eu,
Ac heb feddu cywir gariad,
Nid yw ddim llesâd i mi;
A phe meddwn brophwydoliaeth—
Gwybod pob dirgelion sy,
Ac heb feddu cywir gariad,
Nid yw ddim llesâd i mi.

Pe gwybyddwn bob gwybodaeth,
Pe'r holl ffydd yn eiddo im',
Pe symudwn faith fynyddau,
Heb wir gariad nid wyf ddim;
A phe gallwn borthi'r tlodion,
Rhoi fy nghorff i'w losgi'n ddu,
Ac heb feddu cywir gariad,
Nid yw ddim llesâd i mi.

J. R.

347 M. N. 10, 8.

Efengyl Mab Duw, di-newid byth yw,
Mae hon fel ei Hawdwr ei hun;
Mae'n sylwedd i gyd, i lomi fy mryd,
A gwneyd Duw a minnau yn un.
Gogoniant fo byth i'm Harglwydd dilyth,
Am roddi'r fath fendith a braint;

Caf ddyfod a byw, yn nheyrnas Mab Duw,
A'm cyfrif yn llechres ei saint. J. R.

348 M. N. 8, 7, 4.

Cariad sydd yn hir ymaros,
Ac yn gymmwynasgar iawn;
Cariad nid yw'n cenfigenu,
Nac ymfrostio mewn un ddawn:
Nid ymchwyyda, &c.,
Ac ni chais yr eiddo'i hun. J. R.

349 M. N. 7, 6.

Y boreu a aeth heibio,
A'r drydedd awr o'r dydd;
Y chwechedd awr, a'r nawfed,
Ynt heibio 'nawr yn nghudd:
Ond diolch yr wyf etto,
Am im' gael cyfle teg
I fyn'd i winllan Iesu
Yr unfed awr ar ddeg.

Mae'n amser i gyflogi
I winllan Duw yn awr;
Pwy bynag a ddaw iddi,
Gaiff etifeddiaeth fawr;
Caiff Feistr digyfelyb,
A gwobr fawr o hyd;
Caiff gadw'i unig enaid,
Sydd fwy ei werth na'r byd. J. R.

350

M. S.

Cariad a odde'n ymarhous,
Nid yw gyffrous i ddigio;
Maddeu'r presennol gamwedd mae,
Anghofio'r bai aeth heibio.

A hunan-les yn llon ymâd,
Er mwyn llesâd cymmydog;
Gan gofio Crist a ddaeth i'r groes,
I farw dros yr euog.

Hwn ydyw'r gras yn fyw a fydd
Yn ngwledydd y gogoniant;
Lle na bydd ffydd na gobaith mwy,
Y saint byth hwy a garant. J. R.

351 M. N. 5, 7, 9.

Molwch yr Arglwydd,
Molwch yr Arglwydd,
Molwch yr Arglwydd yn fawr;
Daeth ei bur efengyl rad,
Unwaith etto idd ein gwlad,
Ac fe gaiff oruchafiaeth yn awr.

Iesu a'i rhoddes,
Iesu a'i rhoddes,
Trwy ddadguddiad rhoes i ddyn;
Fe'i haddawodd yn ddifreg,
Ar yr unfed awr ar ddeg,
Ac fe'i rhoddodd er lles i bob un. J. R.

352

M. N. 7, 6.

Y cariad sydd yn cuddio
Pechodau rif y gwllith,
A fyddo yma'n wastad,
Yn helaeth yn ein plith;
Mae'n fwy na ffydd na gobaith,
Na doniau llawn y tŷ;
Gwir gariad a brawdgarwch,
Fo'n wastad gyda ni. J. R.

353

M. C.

Ehedeg mae'r efengyl fwyn,
I bob rhyw Barth o'r byd;
Yn fuan iawn bydd hon yn ben,
Trwy'r ddae'r a'r nen ynghyd.
O, henffych i'r amser, &c.,
Pan fydd gwybodaeth lor,
Yn toi ein tir, er lles yn wir,
I bawb ar dir a môr. J. R.

354

M. N. 7, 4.

Cariad brawdol yma boed,
Yn cynnyddu,
Gan bob graddau a phob oed,
Fel un teulu;
Cwlwm y tangnefedd pur
Yma fyddo,
Tra bo'r saint yn myd y cur,
Yn ymlwybro.

Arglwydd tirion, dyro 'nawr,
Ini'th Ysbryd,
Fel y gallom, fach a mawr,
Ganu'n hyfryd;
A gweddio yn gytun,
Gyda thaerni,
Am fendithion i bob un,
Er mwyn Iesu.

J. R.

355 M. N. 8, 7, 4.

Diolch byth i Dduw y nefoedd,
Am ei fawr drugaredd rad,
Pan anfonodd ei efengyl
Santaid, nefol, idd ein gwlad:

O, anfoned, &c.,
Hon i gonglau pella'r byd.

Ynddi mae bendithion gwerthfawr,
Gydag Ysbryd Duw ei hun;
Ernes yw o'r etifeddiaeth,
A bod digon i bob un:

O, anfoned, &c.,
Hon i gonglau pella'r byd.

J. R.

356 M. C. D.

Seion sy'n ben dinasoedd byd,
Cenir ei chlod yn mhell;
Lle cyfarfydda'r saint yn nghyd,
Yn ngwynfyd "Gwlad sydd well;"
Gogoniant holl ddinasoedd llawr,
Yn ddim darfyddant hwy;

Yn ninas hardd y Brenin mawr,
Y llawenhawn byth mwy. DEWI.

357 M. C.

Tydi'r anfeidrol bythol Bôr,
Wyt fawredd pur digoll,
Uwch amgyffredion nefol Gôr,
Wyt fawredd oll yn oll.

Dy fawredd anchwiliadwy yw,
O honot tardd heb baid,
Pob da, pob dawn i ddynol fyw,
Gan roi in' nertth wrth raid.

Doethineb, gallu, cariad llawn,
Trugaredd, ydwyt Ti;
I draethu'th fawredd, palla dawn
Y nef a'n daear ni.

Ancirif fawredd wyt heb ball,
Mewn amllder i barhau;
Tragwyddol gynnydd heb un gwall,
Byth, byth yn amlhau!

Dy holl weithredoedd yn un sain,
Fel trwst taranau fyrdd,
Hyd eitha'r nef dadseinia rhai'n,
Dy fawredd yn dy ffyrdd.

Holl amrywiaethan'th fawredd, Dad,
Yn hardd dyscleriaiant hwy,
Yn nbrefniad gwaredigaeth rad,
In' fyw heb farw mwy.

Am hyn ennyoed ynom dân,
Yn iſlam o foliant mawr,
I'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân,
Tra fyddo daear lawr. DEWL.

358 M. H.

Am ddydd yr iachawdwriaeth ddrud,
A wawriodd etto ar y byd,
O nefol Dad, ein dyled yw,
Dy garu di tra byddom byw.
Dydd goleu yr efengyl ddaeth,
I'n gwared ni oedd gynt yn gaeth;
Am hyn ein diolchgarwch clau,
Yw'n dyled delir i barhau.
Pe meddem ar dafodau byd,
A doniau engyl nef yn nghyd;
'Nol hyn nis medrwn yn ein byw,
Ddweyd maint ein dyled idd ein Duw.
Er treulio dyddiau'n hoes bob rhan,
I Dduw bob mynyd, yn mhob man,
'Nol hyn nis medrwn yn ein byw,
Ddweyd maint ein dyled idd ein Duw. DEWL.

359 M. N. 8, 8, 8.

Yr holl brophwydi gynt a fu,
Dan drais a gwawd gelynyon lu,
'N cyhoeddi cenadwri Duw,
Ni throent, er gwradwydd, poen, a chur,
Rhag traethu y gwirionedd pur,
I'r edifeiriol droi, a byw.

Yn nghanol eu trallodion trist,
Mwy urddas barnent ddirmyg Crist,
Na holl ogoniant Babel fawr;
Cau's gwelent draw â golwg bell,
Fod iddynt adgyfodiad gwell,
Uwch cyrhaedd lliid gelynyon llawr.

Pa'm y tristaf, mawr yw fy mraint,
O gael dyoddef gyda'r saint;
Plant Duw, erlidiau gawsant hwy:
Mae dydd fy rhyddid yn ei wawr,
O gyfyngderau'r cystudd mawr
Y dof i'r lân,—ni ganaf mwy. DEWL.

360 M. N. 6, 6, 8.

Cenedloedd lluoedd llawr,
Sy'n llawn o ddadwrdd 'nawr,
Am waed y saint mae'u llef o hyd;
Yn fuan derfydd mwy
Eu rhwysg, a'u tymmor hwy,
Teyrnasa'r saint,—a gwyn eu byd.

Mae'r amser yn nesau,
Y caf fy llwyr ryddhau,
O ſin gaethiwed Babilon:
Prysured boreu'r wawr,
Caf fyn'd o'r cystudd mawr,
I Seion draw, a'm gwedd yn llon.

Y gelyn sydd a'i fryd,
A'i lef i'm cael o hyd
O dan ei draed, yn mbell o dref:

Er gwaethaf pob sarhad,
Cyrhaeddaf dir fy ngwlad,
Can's brawd i mi yw Brenin nef. DEWL.

361 M. N. 7au.

Gwel, y blin bererin draw,
Sydd a'i fron yn llawn o fraw;
Galar leinw'i fynwes ef,
Griddfan mae yn oer ei lef;
Ffrydia dagrau dros ei rudd,
Clwyfus yw ei enaid prudd.
Gwel ei wedd, mor athrist yw,
Mae ei galon oll yn friw;
Gwel ei wisg yn garpiog oll;
Adyn llwm—bu'n hir ar goll!
Teithia'n llesg o estron wlad,
Llefain mae am dŷ ei Dad,
"Do," medd ef, "yn d'erbyn Di,
Dad o'r nef, y pechais i;
Dod dy nawdd, 'dwy'n haeddu dim,
O, fy Nhad, a madden im'."
Gwel, ei Dad yn brysio'n chwai,
Rhed i'w gwrdd er maint ei fai!
Gwaeddodd, "Groesaw tua thref,"
Do, ac a'i cusanodd ef!
"Dos i dŷ'r llawenydd mawr,
Gwledd sy'n barod i ti 'nawr;
Cei dy wisgo heddyw'n rhad
A gogoniant tŷ dy Dad." DEWL.

362 M. N.

Dy allu mawr, anfeidrol Iôr,
A fawl y nef, y ddae'r, a'r môr;
Dy fawl yn Seion sydd yn dân
Soniarus gorau'r ddwyfôl gân.
Holl swm caniadau'r saint yn un,
A dardd o haeddiant Iesu cun.
O doed, O doed y dedwydd ddydd,
Y rho'r tafodau fyrdd yn rhydd,
I arllwys clodydd byth heb boen
Yn Haleliwia i Dduw a'r Oen:
Holl swm caniadau'r saint yn un,
A dardd o haeddiant Iesu cun.
Try adsain moliant meibion Nêr,
Fry, fry uwch seddau haul a sêr;
Yn oslef bywyd treiddia draw,
Hyd eitha'r gwynfyd yn ddi-daw;
Holl swm caniadau'r saint yn un,
A dardd o haeddiant Iesu cun. DEWL.

363 M. N. 7au.

Blant y cwmp, golledig lu,
Oll dan rwyman anghau du,
Torodd llewyrch nefol wawr
Dros derfynau'r caddug mawr!
Traddodiadau Babel gau,
Ymlid wna'r goleuni'n glau;
Cân, bechadur, daeth y dydd
I dy roi o'th rwyman'n rhydd.

Gorwedd oeddym yn ein gwaed,
Bywyd heddyw ini gaed;
Am efengyl fawr ei dawn,
Ddaeth i Joseph, canu wnawn.
Dydd cyhoeddiad hon a ddaeth,
Cysgod angu cilio wnaeth;
Dydd gwaredu'r byd o'i boen,
Trwy rinweddau'r dwyfol Oen.

O, fy enaid, cofia Hwn,
Aeth o dan dy boenus bwn;
Conc'rodd angu, hynod yw!
O, fy enaid, ti gai fyw!

Daeth Gwaredwr i'm rhyddhan,
Dae'r a nef sy'n llawenhau;
Dyrchaf fawl ag uchel lef,
Haleliwia, molwch Ef.

DEWL.

364 M. H. D.

Dewch, saint, yn llon, dan ganu'nghyd,
Dewch, dewch o bedwar ban y byd;
O, brysiwch tua'r hyfryd wlad,
Yw taer wahoddiad Iôr, ein Tad;
O ffowch, O ffowch o Babel gerth,
Ei holl ogoniant sydd ddiwerth;
Mae dydd ei dial yn nesau;
I fynydd Seion, ffowch yn glau.

O brysiwch oll i lechu draw,
Mae dydd o wae a llid gerllaw,

I'r holl clynyon ini gaed
Yn mawr sychedu am ein gwaed;
Diangol fydd y ffyddlon saint,
Rhag newyn llwm, y plâ, a'r haint;
Yn Seion canwn cyn bo hir,
A llawnder mawr yn toi ein tir. DEWL.

365 ANTHEM—"Blessed."

Moliant; i Ti, O Geidwad Israel, boed
moliant tragywydd; Ti, O Dduw, bia'r
mawredd, bia'r nerth, a'r gogoniant, a'r
llywodraeth fawr, trwy y nef a'r llawr—
trwy'r nef a'r llawr. Tydi' sy'n dal y
bydoedd trwy dy nerth dy hun. Ti bia'r
deyrnas, O Dduw; Ti wyt ddyrchafedig
uwchlaw'r bydoedd oll. Pob cyfoeth ac
urddas ddaw i ni o'th ddaioni di, O Dad;
ac yn dy law mae nerth—a chan, ac yn
dy nawdd y gallaf fyw—byth, a mwynhau
diderfyn hedd. Rhown foliant i Dduw,
dyrchafwn ei glod, rhown fawl i'r Iôn,
rhown fawl yn bêr i'r Iôn. DEWL.

366 M. N.

Ar daith yr wyf i'r wlad,
Ordeiniwyd gan fy Nhaf
Yn ddiogelfa rhag y lliid;
Gadawaf geraint eu,
Gwnaf gynghor Iesu'n hy,
Heb ofni gwg na gwawd y byd;

Ffarwel, Babel fawr ben-uchel,
Cynghor Duw yw'th adael di;
Ffarwel ffryndiau, hoff berth'nasau,
Myned wyf a'ch gadael chwi;
Af, adeiladaf dy
Ar fynydd Seion, dinas glyd.

Cyn hir caf yno'n gu,
Gwmpeni nefol lu;
Caf wrandaw ar eu lleisiau per:
A'r Iesu fydd yn Ben
Ar luoedd dae'r a nen,
A phawb yn llawen is y sêr;
Pawb yn mol'r Arglwydd Iesu,
Am ein prynu ar y pren,
A'n gwaredu o galedi,
I gael gwynfyd nefoedd wên;
Pa ddyn na dd'wed, "Amen:
Yn llawen boed y teulu tēr?" J. R.

367

M. N.

O molwn bawb ein dwyfol lôr,
Trwy gyrau'r tir a'r cang fôr;
Efe yw'n Prynwr ni a'n Pôr;
A'i gynghor ef a saif.
Rhown iddo glodydd,
Fel Llywydd nef a llawr;
Dadseiniwn beunydd
Ei haeddiant mawr.

Ei ofal mawr sydd am ei saint,
Fe'n dwg ni'n iach trwy bla a haint;
Ni gawn ar fyr fwynhau y frain
O'i wel'd ar Seion fryn.
Rhown iddo glodydd,
Fel Llywydd nef a llawr;
Dadseiniwn beunydd
Ei haeddiant mawr. J. R.

368

M. N.

I saint, da yw ymdrechu
I ofni Duw a'i garu,
Ac ymlid ffwrdd bob ofnau caeth,
Nes cael tystiolaeth Iesu.
Rhoes ef addewid odiaeth
I'w saint, y caent dystiolaeth,
Cyn esgyn oddi yma i
Heddychol dy'r freniniaeth.
A chan fod Iesu'n eirwir,
Rhoes ef arwyddion eglur;
Doethineb a gwybodaeth dda
Sydd gyda'i holl ganlynwyr. J. R.

369

M. N. 8, 7, 4.

Daeth galwadau'r fwyn Efengyl
I'n gwahodd, 'nol cynghor Duw.
I ymfudo, gan lwyr ado
Pawb na fynant wrthi fyw;
Ymegniwn
I gyrhaeddyd pen y daith.

370, 371

HYMNAU.

Ar ol cyrhaedd, cawn anrhegion,
 Egwyddorion pur ein Duw;
 Ffrydiau rhai'n a dardd yn fywyd,
 Ag a geidw bawb yn fyw:
 Ymhiraethwn
 Am gael rhan yn nheml Dduw. T. LL.

370

M. N.

O'r olwg hyfryd gawn cyn hir,
 Pan y cyrhaeddwn Seion dir,
 Lle na ofidia neb sy'n byw
 Yn agos at orch'mynion Duw.
 Mae galwad gweision Nef
 I'ch gwahodd 'nawr i dref;
 Awn, awn wrth lais ein Duw,
 I Seion draw i ddedydd fyw. T. LL.

371

M. N. 10au.

Diolchaf i', O Dduw, mewn seinber' gân,
 Am yru'th weis i ddwyn dy waith yn
 mlaen;
 Eu nerthu wnest yn mysg peryglon lu,
 Wrth ddwyn anwyliaid nef i mewn i'th dŷ.
 Eu llanw wnest â'r trysor oedd yn stôr
 Gynt gyda Thi cyn bod na haul na lloer;
 Dadlennu'r gorchudd wnaeth fu dros ein tir,
 A heddwch ddaw i bawb gofleidia'r gwir.
 Dy ffafr geisiaf mwy tra pery'm hoes,
 Anturio'n mlaen a wnaeth gan gario'm croes;

222

HYMNAU.

372, 373

Dy addewidion plediaf nos a dydd,
 Nes ymgryfhau, a dod o'm rhwymau'n
 rhydd. T. LL.

372 M. N. 8, 7, 4.

Duw sy'n galw'n uchel heddyw,
 Ar ei blant o Babilon,
 Draw i'r wlad sydd mewn addewid,
 Lle cânt drigo oll yn llon;
 Dewch o Babel,
 Buan y dinystrir hon. J. E.

373

M. N.

Chwi deulu dae'r yn hy,
 Ac engyl nef yn gu,
 Ymunwch gân;
 Addoler ein Duw Iôr,
 Rhwn a wnaeth dir a môr,
 Ein Harglwydd glân:
 Can's wele daeth yr awr,
 I'w farn i ddod i lawr;
 Ca Babel deimlo 'nawr
 Ei ddigter ef:
 Daeth awr rhyddhau y byd,
 A flin gystuddiwyd cy'd,
 Gan deulu hon o hyd,
 A'u gormes gref.
 O'u blwng gystuddiau blin,
 Afferir teulu dyn
 I'w teilwng Dad;

223

A'r creaduriaid oll
A deimlant yn ddi-goll,
Y gwiw ryddhad :
Un Arglwydd dros y llawr,
Un Duw, un Brenin mawr;
A'r byd, dan nefol wawr,
Dysclerio wna:
A'r diafol mawr ei lid,
Fu'n hir ddiffeithio'r byd,
A ddodir dan ei dyd,
Er maint ei dra.

N. DDE.

374 M. H.

O'u blin gaethiwed, clyw, O Dad,
Dy blant sy'n wyllo wrth dy draed;
Estyn dy gadarn fraich i maes,
Fw hachub rhag eu treiswyr cas.
I'r wlad sy'n llifo o fêl a llaeth,
Dwg ni, O Dduw, o'n cyflwr caeth;
Can's tlodi Babel gwasgu mae
Ein gwarau dan orthrymus iau.
Mae'th addewidion yn ein co',
O gael mwynhau'r ddedwyddol fro;
A'r wiw freniniaeth gadarn sydd
Yn aros pawb o blant y dydd. N. DDU.

375 M. H.

Croes i ddych'myigion cnawdol dyn
Yw perffethderau Duw bob un;
Goruchel yn eu natur oll,
A chynghanneddu maent heb goll.

Daioni cyffredinol yw,
Ac oedd, tragwyddol fwriad Duw;
Hon yw y brif egwyddor gref
Gorona'i holl weithredoedd Ef.

Ei holl fwriadau ddont i ben,
A chyd-ddyscleriant yn ddilên:
Pelydra cariad trwy eu dawn,
Yn llewyrch gwir ddoethineb llawn.

Tragwyddawl Iôr, anfeidrol Fôd,
Er tragwyddoldeb 'run erioed;
Bydd fel ag ydoedd yn ddiau,
'Run Duw tragwyddol i barhau. N. DDU.

376 M. H.

O, cyfod 'nawr, yr enaid trist,
Gwna godi'r groes a chanlyn Crist;
Na lwfrha, dos yn dy flaen,
I'rh arwain rhydd ei Ysbryd Glan.

Y wlad sy'n llifo o bob braint,
Sy mewn addewid gan ei saint;
O'u plaid bydd wrol yn mhob man;
I'w fyddin rhed, cei feddu rhan.

Helm iachawdwriaeth, tarian flydd,
Yw'r wych arfogaeth ganddo sydd;
Er baeddu dy elynion cas,
Cei wisg o gref arfogaeth grâs.

Mae'r addewidion ar dy ran,
O fuddugoliaeth yn mhob man;

Y byd a'r enawd, pob peth dan nef,
A ddarostyngwyd iddo Ef.

A'r awdurdodau yn mhob man,
O fewn i'r nef ac oddi tân,
Sydd wedi eu darostwng oll
Idd y Tywysog mawr di-goll.

Os gwnai ymdrech u'r ymdrech deg,
Trwy gadw'th ffraint yn bur ddifreg,
Rhoir iti'r wisg ddysclaerwych wên,
A choron bywyd ar dy ben. N. DDE.

377 M. N. 8, 7, 4.

Ysbryd cariad a brawdgarwch
Ydyw Ysbryd pur ein Duw;
Efrwythau ydynt sydd yn tarddu
Oddiar yr ernes wiw;

Hwn a fyddo, &c.,
Yn ein tywys ar ein taith. J. R.

378 M. N. 7, 8, 7.

Efengyl teyrnas nefoedd
A led o trwy'n hardaloedd;
Aed hon ar frys trwy'r byd o'r bron,
A llon ddychwelled luoedd.

I lawr yr elo'r delwau,
A'r dynol draddodiadau;
A hon a fo'n unionu'r gŵyr,
Yw'm gweddi hwyr a boreu. J. R.

379 M. N. 6, 4.

Efengyl, hed yn awr,
Ar edyn cerub mawr,
O fôr i fôr;
Paganiaid ddelo'n llu,
Pob math, yn wyn a du,
I foli'r Iesu cu,
Ein Harglwydd Iôr.

Efengyl teyrnas nef,
A lanwo wlad a thref,
A'r eang fyd;
Doed miloedd o bob gwlad,
I brofi rhin y gwaed,
Gan 'mofyn am iachâd,
Yn awr mewn pryd.

380 M. N. 11au.

Efengyl y deyrnas sydd addas i ni,
Efengyl dragwyddol ragorol yw hi;
Mae ganddi fendithion—arwyddion a wna
I ganlyn ei deiliaid, lle bynag yr â.

Ei Brenin—godidog, ardderchog iawn yw,
A'i dewrion swyddogion, anfonwyd gan
Dduw:

Cyfreithiau a doniau di-newid a fedd;
A'i deiliaid dywysir i drigo mewn hedd.

381 M. C.

Anwylaf Dad, O llwydda di,
Bur genadwri'r Nef,
Nes llanwo gwir wybodaeth rad
Bob ardal, gwlad, a thref. J. R.

382 M. H.

O, nefol Dad, rho nerth i ni
I fyw yn ol d'ewyllys di;
Twr cadarn yw dy enw mawr,
Lle diogel i ni fyw bob awr.

Os collwn nawdd yr Ysbryd Glân,
Hawdd i'n gelynyon fawr a mân,
Ein drygu a'n niweidio'n llym;
Ein llesgedd ni rydd iddynt rym.

'Does fwy dedwyddwch ar y llawr,
Nâ chael o Ysbryd Duw bob awr;
O anfon ef yn awr yn llon,
I lanw'n temlau'r oedfa hon. DEWL.

383 M. N. 8, 7, 4.

Yr efengyl hon ehedo
I bob parth o'n daear ni;
Doed â miloedd a myrddiynau
I adnabod Iesu cu,
Fel bo'r moliant, &c.,
A'r gogoniant byth i Dduw. J. R.

384 M. N. 9, 8.

Y gareg a dorwyd o'r mynydd
Yn fuan a leinw'r holl fyd;
Ymdreiglo y mae trwy'r teyrnas oedd,
A'r moroedd a'r gwledydd i gyd;
Hi ddryllia hen ddelw gau-grefydd
Yn chwilfriw i'r ddaear rhyw bryd;
Helaethed gwir deyrnas y gareg,
Nes cyrhaedd o gwmpas y hyd.

385 M. N. 6, 8.

Efengyl teyrnas nef
A lanwo'r eang fyd;
Doed lluoedd gwlad a thref
Yn ddeiliaid iddi i gyd;
Mae hon yn addas i bob un—
Ei Brenin ydyw Mab y Dyn. J. R.

386 M. N. 11au.

O, erglyw fy ngweddi, fy Arglwydd a'm
Duw,
Ar ran y trueiniaid mewn t'wyllwch sy'n
byw:

A llwydda efengyl y deyrnas o hyd,
I fyned ar gynnydd nes llenwi'r holl fyd. J. R.

387 M. N. 8, 7.

Arglwydd, llwydda dy efengyl,
Yn ein dyddiau rhyfedd ni;
O

Dyro'th Ysbryd i'th swyddogion,
 Fel y gallont dystio'n hy;
 Fel pregethont i'r gwrandawwyr,
 Fel gwrandawont hwythau'n iawn;
 Yna credu, a'u bedyddio,
 A chael rhyw ysbrydol ddawn. J. R.

388 M. N. 8, 7.

Yr efengyl am y deyrnas
 A bregethir trwy'r holl fyd,
 Er tystiolaeth i'r cenedloedd
 Sydd ar wasgar ar ei hyd;
 Wedi hyny fe ddaw'r diwedd,
 Babilon a syrth i lawr;
 Iesu Grist a fydd yn Frenin,
 Yn mhob man a lle yn awr. J. R.

389 M. C. D.

Hoff galw sylw pawb o'r saint,
 I wel'd eu baint a'u bri,
 Fod gobaith cael cynnysgaeth Iôn,
 Yn Seion, ddinas gu;
 Yn Nyffryn y mynyddoedd 'nawr,
 Gwneir Teml fawr i Dduw;
 A galwad sydd ar bawb o'r saint,
 I roi rhyw faint, bob rhyw.
 Daw rhai â'r melyn aur yn mlaen,
 A rhai â'r arian gwyn,
 Daw rhai â'r ddegfed ran o'u yd,
 A'u daoedd gyda hyn;

A'r tlawd a ddaw yn rhwydd o'i fodd
 A'i rodd fach at y gwaith:
 Fel hyn trwy undeb pawb, hi ddaw
 I ben heb fod yn faith. J. R.

390 M. N.

Fy nerth sydd yn fy Nuw,
 A byw nis gallaf hebdo;
 Ef yw'm harweinydd da o hyd,
 A'i Ysbryd wna'm goleuo.

'Rwy'n cael o'i hedd bob pryd,
 Yn nghanol byd erlidgar,
 Ac fe ddaw tymmor ar ol hyn,
 Caf wel'd ei wyneb hawddgar. *

391 M. H.

Yr Ysbryd santaidd oddi fry
 Breswyllo yn ein pebyll ni;
 Ei swyn wresogrwydd fo fel tân,
 A'i ffiam ennyno ddwyfol gân.

Boed i'w oleuni ar bob pryd,
 Ddadguddio holl beryglon byd;
 Ac na foed dichell is y rhod,
 Na wnelo'n amlwg cyn ei bod.

Pob temtasiynau sydd neu ddaw
 Wneir trwy ei nerth i gilio draw;
 A phob cenfigen gâs a llid
 A yr yr Ysbryd ffwrdd o'n bryd.

Ni lwydda gweniaith, hyllaf nwyd,
 Ei gorchudd deg yr Ysbryd gwyd;
 A phob bradwriaeth dan y fron
 Ddynoethir gan ei lewyrch llon.
 Pob balchder ffol, ac hunan-les,
 Ddiflanant yn ei ddirfawr wres;
 A phoen a gofid gyda hwy,
 A giliant rhag ei nerthoedd mwy.
 Gwyn fyd y sawl a geir yn llawn
 O'r Ysbryd Glân, a'i ddwyfol ddawn;
 Hwy yw'r dedwyddaf yn y byd,
 A'r rhai sy'n cael y wledd i gyd.

392 M. N. 8, 7.

Pwy yw hon a ddaeth i waered,
 Ac sy'n seinio nefol iaith?
 Fi yw'r wraig fu mewn diffaethwch
 Yn ymguddio oesau maith;
 Yno cefais faeth i'm porthi,
 Lle nis gallai'r ddraig fy lladd;
 'Nawr 'rwyf etto'n enw'm Priod,
 I'w gyfarfod yn eich gwa'dd.
 Os yr Iesu yw dy Briod,
 Beth yw'r nodau wyt yn ddwyn?
 Oni welwch yr arwyddion
 Yn fy nghanlyn er ei fwyn?
 Nid oes genyf wisg ysgarlod,
 Fel gan fam puteiniaid byd;
 Nid yw'm cwpan chwaith yn meddwi,
 Ond yn arllwys hedd o hyd.

Wel, p'le mae dy Briod, bellach?
 Onid yw yn oedi'n hir?
 Ust! na feiddiwch ddweyd yn uchel,
 Mae yn agos iawn yn wir:
 Fel y saetha goleu'r fellten,
 Daw yn sydyn lawr o'r nef;
 Ysu'r anwir wna fel sofl,
 A dod at ei saint i dref.

393 M. N. 12, 8.

Pob pechod sydd barod i'm dilyn trwy'r
 byd,
 Orchfygaf trwy allu fy Nuw;
 'Rwy'n gweled na ddeuaf yn berffaith un
 pryd,
 Trwy lynu mewn pechod i fyw.
 Na lwydded y gelyn i'm denu un awr,
 I wyro ar lwybr y ffydd;
 Fy mwriad yw ymdrech am wobr sydd
 sawr,
 A theimlo'n heddychol a rhydd'.

394 M. N.

Na wylwch am danaf, O Seion,
 Ond cenwch yn uchel eich llef,
 A gweddiwch nes dyfod llew Juda
 Yn fuan ar gwmwl o'r nef;
 Doed, doed, yn fuan ar gwmwl o'r nef.
 Tarawed â gwialen ei allu,
 Gelynon ei Seion i'r llawr;

A thra y glŷn gwg i'w wynebpryd,
Hwy soddant i uffern i lawr:
Gwnant, gwnant, hwy soddant i uffern i
lawr.

Hir, hir, anwyl saint, y crwydrasom,
Ond, ond byth achwyn nis gwnawn;
Ac er pob meddiannau gollasom,
Mae'r golled yn elw mawr iawn;
Clywch, clywch, mae'r golled yn elw mawr
iawn.

O peidiwch â'ch wyllo a'ch ochain,
Na foed i'ch alaru yn hwy;
'Rwyf 'nawr dan lwyr nodded y nef-
oedd—
Caf fod gyda'r Iesu byth mwy;
Caf, caf—caf fod gyda'r Iesu byth mwy.

Derfysgwyr, fy oll yspeiliasoch,
Fy nghartref a'm ceraint i gyd;
Yn awr 'rwyf allan o'ch gafael,
A byth mwy ni chwrddwn yn nghyd.
Clywch, clywch, a byth mwy ni chwrddwn
yn nghyd.

Ewch 'nawr, chwi drueiniaid fy lladdodd,
Eich gallu sydd drosodd yn awr;
Os rhodd fi mewn beddrod i orwedd,
'Rwy'n iach yn y byd uwch y llawr;
Clywch, clywch, 'rwy'n iach yn y byd
uwch y llawr.

Na wylwch, wryfion teg Seion;
Ddewr feibion, na wylwch i mi;
Can's 'nawr 'rwyf yn gwisgo hardd goron,
Yn nghanol gogoniant a bri;
Clywch, clywch, yn nghanol gogoniant
a bri.

Trist, trist iawn oedd awr ein 'madawiad,
Aml ddeigrin gollasoch bryd hyn;
Ond buan eich loesau ânt heibio,
Cewch gwrdd â'r rhai gânwyd yn wŷn;
Dewch, dewch, i gwrdd â'r rhai gânwyd
yn wŷn.

Trwm, trwm yw pob mynwes gan drist-
wch,
Mae hiraeth fel pwn sydd ar gefn;
Ond buan y gwawria'r hoff foreu,
Pan welwch eich Joseph drachefn;
Hoff, hoff, fydd gweled eich Joseph dra-
chefn.

Bryd hyny mor ddedydd y cwrddwn,
Llawenydd a leinw bob bron;
Gwna Joseph ac Hyrum ein cyfarch,
Yn Seion yn siriol a llon;
Gwnant, gwnant, yn Seion yn siriol a llon. *

395 M. N.

Pa beth yw'r cynhwrf enbyd sydd,
O ddydd i ddydd yn ffynnu?
A yw cenedloedd dae'r i gyd,
Yn uno 'nghyd i'n llethu?

Os mai dyrnaid yw'r anwyliaid,
Meddant Un a all eu gwared;
Codwn fyny, peidiwn ofni,
Ein gelymion oll gânt grynu,
Pan y gwelant ni cyn hir
Ar Seion dir i'w synu.

396 M. N.

Boed llwydd i deyrnas nefoedd
I fyn'd trwy'r holl ardaloedd,
Trwy bedwar pegwn byd;
Doed lluoedd yn llon,
Yn ddeiliaid i hon,
Yr awrhon er cael bywyd.

397 M. N.

O cofiwn bawb yn awr
Mai mawr yw'n braint;
Ni chawsom Dduw erioed
Cyn dod yn saint;
Cawn Ef yn awr yn Dad,
I'n dwyn i wlad sydd well,
I dderbyn ger ei fron
Fendithion gwell.

398 M. N.

Aed teyrnas nef yn mlaen o hyd,
Nes ennill deiliaid trwy'r holl fyd;
Teyrnasoedd daear maes o law
Edrychant arni gyda braw,
Am fod ei Brenin mawr gerllaw
I'w dryllio oll.

Mae pur gyfreithiau teyrnas nef,
Yn ddyehryn 'nawr i wlad a thref;
Ond ei gogoniant ddaw cyn hir,
I ddifa'n llwyr y rhai aumhur,
Ac yna trefn ddaw trwy'r tir,
A heddwch Duw.

399 M. H. D.

Llawenydd Joseph oedd yn fawr,
Pan y disgynai'r angel lawr,
A phan y clywodd eiriau Duw,
Er dangos etto'r ffordd i fyw:
Hoff oedd cael llinell oddi fry,
Fod dydd gerllaw,—hir nos a fu;
Y dydd a ddaeth; 'rym ninnau 'nawr,
Yn rhodio mewn goleuni mawr.

400 M. N.

Hiraethus y'm o awr i awr
Am wel'd Caersalem Newydd Duw,
Mewn rhwyg o'r nef yn dod i lawr,
Yn ddinas anwyl in' i fyw:
Ei strydoedd euraidd gerddem ni,
I wel'd ei harddwch nefol hi.

O fel mae'r meddwl hwnw 'nawr
Yn creu'r fath wynfyd dan ein bron,
Nid oes un gwagle uwch y llawr,
Wna gystal nef â'r ddinas hon;
Cael myn'd i'r Seion hon i fyw,
Yw'r oll wy'n geisio gan fy Nuw.

401 M. N.

Draw mae bloeddio buddugoliaeth,
Nid yw'r amser hwnw 'nawr,
Ond fe ddaw trwy'r oruchafiaeth
Gawn wrth rwy'mo'n gelyn mawr:
Yna uchel fydd ein llef,
Fel buddugol blant y nef.

402 M. N. 8, 8, 8, 6.

O bobloedd daear, daeth eich awr,
Rhyw ddysgwyl sy'n eich aros 'nawr;
Mae Duw'n cydweithio ar y llawr,
Ar fyr daw'r gwaith i ben:
Ei saint gychwynant tua'u gwlad,
A'r byd sychedant am eu gwaed,
A bwgwrth dial mae eu Tad,
O phiolau llid y nen.

Arwyddion welir maes o law,
Yn llaw bronau pawb â braw,
Can's dydd ofnadwy fydd gerllaw—
Dyfodiad Mab y Dyn:
Oeh, oeh! fel cryna'r anwir rai,
Pan welant Iesu yn nesâu,
A'r ffamiau tanllyd gwyllt yn gwau
I fod yn angeu blin.

403 M. N.

Tyred, Arglwydd, ar y cwmwl,
Gyda'th lu, dirfawr fry,
I deyrnasu'n gwbwl.

Ni ddaw heddwch byth i ffynu,
Nes daw'r byd mawr i gyd,
Dan awdurdod Iesu.

Yna cawn ni drigo'n ddedwydd
A chytun bob yr un,
Gan glodfori beunydd.

404 M. N.

Pan oeddem yn eglwysi'r byd,
Gwnaem ofni, ofni, ofni;
A thyna'n crefydd braidd i gyd,
Oedd ofni, ofni, ofni:
'Rym 'nawr yn eglwys Iesu Grist,
Yn lloni, lloni, lloni;
Ni fyddwn mwyach byth yn drist,
Ond lloni, lloni, lloni.

405 M. N.

Mi weddiaf heb baid,
Can's Duw sydd o'm plaid;
A phob peth a geisir,
A roddir wrth raid.
Mae ffydd yn un gref
Wrth orsedd y nef;
Am hyny mi weddiaf
Nes clywir fy llef.
Mae'n Ceidwad mawr fry
Yn eiriol o'n tu;
Ac ni wna'n Tad nefol
Byth omedd i ni.

406

M. N.

O boed y saint i gyd ar dân,
Yn seinio cân am Seion,
O herwydd mae holl deulu'r nef
Yn llon eu llef am Seion :
Daeth gwahoddiadau taer i'n clyw,
Am ddod i fyw i Seion;
Am hyny brysio mae y saint,
I gael pob braint yn Seion.
Seion, hoff Seion,
Gwyn fyd na bawn yn Seion,
'Rwy'n dysgwyl am yr awr o hyd,
Cawn fod i gyd yn Seion.

407 M. N. 6, 8.

Mae'r deyrnas wedi dod,
Er cysur i'r holl saint;
Daw hon cyn hir i fod
Yn deyrnas fawr ei maint;
A bydd yn ben teyrnasoedd byd,
A'i Brenin iddi ddaw mewn pryd,
Ac eiddo'r Arglwydd fydd o hyd.
Yr holl genedloedd draw
A ddo'nt i'w foli Ef,
A'u golud rho'nt yn rhwydd
I Arglwydd mawr y nef;
Breninoedd ddeuant rhag yr haint,
A mawrion daear eilw'n fraint
Gael crymu lawr wrth draed y saint.

Ni cha'r anafydd fyw,
Medd Duw, 'n y deyrnas hon,
Mwy na'r rhai fydd ar ol
Yn nghanol Babilon;
Wel, awn, ufyddion, oll i fyw
i Seion, hoff orphwysfa yw
I bawb a ddel yn bobl Dduw. R. C.

408 M. N. 8, 7.

Llawer sydd o ffyrdd gan ddynion,
'Nawr yn mhedwar cwr y byd;
Ond er cymmaint yw eu nifer,
'Ran yw ffordd ein Duw o hyd;
Pawb a ddelo y ffordd hono,
A ddoeth drefnodd Brenin nef,
Mewn fydd uniawn, caiff adnabod
Mai un ffordd a drefnodd Ef. A. D.

409 M. H.

Drigolion dae'r a nefoedd fry,
Addolwch bawb yr Arglwydd cu;
Gwaredodd Lot a Noah gynt,
Gwna'n gwared ninnau ar ein hynt.
Rhyw nefol ddawn a rodde Ef
I'r ufydd rai yn nheyrnas nef;
Ac nis gadawa'i seintiau cu,
I drigo mewn tywyllwch du.
Gwybodaeth a doethineb wiw
A feddir gan hoff seintiau Duw;
Am hyn rhown glod, a'n llais yn glir,
A gweddiwn am ein dwyn i'w dir. J. R.

410 M. N. 6, 7.

Seintiau llon, clywch fy llef,
Dewch i dref am y cyntaf;
Duw sy'n gwa'dd ato ef,
Tua thref, cyn y gauaf:
Ganddo cawn werthfawr rodd,
Rhyngwn fodd y Jehofa,
A gwnawn fyn'd, bawb o'n bodd,
I diroedd California.

Yno cawn wel'd ein Duw,
Fu mewn poen yn ein prynu,
Ar ei sedd euraidd syw,
A mil fyrdd yn ei foli:
Engyl Iôr, seintiau lu,
Eiliant fawl cywir galon,
Idd eu Brawd, Priod eu,
Ar eu taith lawr i Seion. J. R.

411 M. N. 5, 5, 8.

Efengyl ein Duw
Oedd hyfryd i'n clyw,
Pan glywsom ni gyntaf ei sain;
Ar ol bod cyhyd,
Hi ddaeth yn ei phryd,
Mewn gwisgoedd ardderchog a chain.

Trysorau tra drud
Gyfrana o hyd,
Mae'n llawn o fendithion o'r nef.

A gwahodd mae'n awr
Holl luoedd y llawr
I'w derbyn, a brysio i dref.

412 M. C. D.

Nol byw a bod yn Mabel cy'd,
Bydd hyfryd meddu'r wlad,
Lle nad oes poen nac ingder byd,
Na gofid o barhad;
Pawb wrth eu bodd yn gallu byw
Wrth reol Duw, eu Tad,
Heb un troseddwr euog mwy
Yn tramwy trwy y wlad.

Bydd pysg y môr, ymlusgiaid dae'r,
A'r adar oll yn un,
Y llew fel oen yn llwddn gwâr,
Llu'r ddaear yn gytun:
O ddedwydd ddydd, dy wawr a ddel
Yn dawel i fy rhan,
Caf fwyniant llaeth a diliau mêl,
Yn ddiogel yn y man.

I'n Tad, i'n Tad! boed diolch dwys,
'Rym ar ei bwys yn byw:
A'u mawl, ei saint a'i engyl glwys
Yn gymhwys parchant Dduw;
Pob llaw, pob troed, pob tafod dyn,
Pob einioes is y ser,
Rhewch glod i Dduw oll yn gytun,
Ein Brenin tirion tēr. J. R.

413 M. N. (*Rhan 1af.*)

Pa beth yw'r sôn y sydd,
 D'wedwch im'? &c.,
 Trwy'r ddaear yn ein dydd,
 D'wedwch im'?
 Paham y gedy'r seintiau
 Eu tai a'u holl berth'nasau,
 Eu gwlad, a phob pleserau,
 D'wedwch im'? &c.

Dywedaf iti'n llon,
 Am y saint, &c.,
 Heb oedi'r adeg hon,
 Am y saint;

Hwy ant i wlad hyfrydion
 I adeiladu Seion;
 Hi leinw fryd a chalon
 Pawb o'r saint, &c.

Ein gwared gawn yn llon,
 Ddydd a ddaw, &c.,
 Rhag plâu Babilon,
 Ddydd a ddaw;

Pan bydd yr haint a'r plâu,
 A'r newyn du a'r nodau,
 Ein gwared a gawn ninnau,
 Ddydd a ddaw, &c.

Fe welwyd gynt trwy ffydd,
 Rhyfedd iawn, &c.,
 Orphwysfa yn ein dydd,
 Rhyfedd iawn;

Dywedodd y prophwydi
 Fod gwaredigaeth ini,
 A ninnau sy'n eu credu,
 Rhyfedd iawn, &c.

414 M. N. (*Ail Ran.*)

O dewch o Babilon,
 Medd ein Duw, &c.,
 I Seion oll yn llon,
 Medd ein Duw;
 Cewch waredigaeth hyfryd,
 A pherffaith gyfraith rhyddid,
 A mwy na hyny hefyd,
 Medd ein Duw, &c.

Bydd hon fel nef i ni,
 Dedwydd ddydd, &c.,
 Cawn bob rhyw fwyniant cu,
 Dedwydd ddydd:

Dim gofid byth i'n blino,
 Dim ing na thrallod yno,
 A'r gelyn wedi'i rwymo,
 Dedwydd ddydd, &c.

A mwy na hyn gawn ni,
 Dedwydd ddydd, &c.,
 Sef cwmni'r Iesu cu,
 Dedwydd ddydd,

I'n tywys a'n llywyddu
 Yn drefnus iawn, a'n dysgu
 Yn berffaith i'w addoli,
 Dedwydd ddydd, &c.

Ni welodd llygad noeth,
Hyd yn hyn, &c.,
Ni chlywedd clust y doeth,
Hyd yn hyn;
'Does galon all ddych'mygu
Yr hyn ddarparodd Iesu
I'r rhai sydd yn ei garu,
Hyd yn hyn, &c.

J. E.

415 M. N. 5, 7, 9.

Rhoddwn ogoniant,
Rhoddwn ogoniant,
Rhoddwn ogoniant i Dduw;
Fe anfonodd lawr o'r nef,
Wir Efengyl ei Fab ef,
Rhon a ddichon ein cadw ni'n fyw.

Gwnawn ei chyhoeddi,
Gwnawn ei chyhoeddi,
Gwnawn ei chyhoeddi trwy'r byd;
A gwnawn dystio wrth bob dyn,
Fod ein Duw yn para'r un,
Ac mor isel â'm harddel o hyd.

Cawsom wybodaeth,
Cawsom wybodaeth,
Cawsom wybodaeth yn rhad;
Ca'wd gwirionedd ganddo Ef,
Trwy ei anwyl Fab o'r nef,
A thrwy wneuthur ewyllys ei Dad. R. C.

416 M. N.

O Dduw, rho in' dy Ysbryd Glân,
A'i ddylanwadau megys tân,
A boed i'w wres yn ddiwahan
I'n llenwi ar y llawr;
Dyddana ni â'i ddoniau,
O'n mewn ennynna odlau,
Ac arwain ein tafodau
I'th foli oll yn awr.

Rho in'i'r ddawn gyfieithawl gu,
Sef allwedd ieithoedd oddi fry,
I ddadgan pethau'r nef yn hy,
I'n lloni ar y llawr:
Rho fydd a dawn brophwydo,
Is awyr i'n cysuro;
A moliant fo'n dylifo
O'n genau ninnau 'nawr. T. C.

417 M. N. 8, 6, 8.

I deyrnas nef derbyniwyd ni,
Trwy drefn berffaith Duw;
Rym bellach yn ei hadwaen hi,
Ac ynddi'n hosi byw;
Tra pery t'wyllwch mawr y byd,
Goleuni hon fwyha o hyd.

418 M. N.

Seiniwn sawl i'r Arglwydd Dduw,
Penaf wrthddrych moliant yw;
Efe sy'n hawlio'n cân:

Dyrchafwn glodydd
Yn uchel beunydd,
A pharchwn byth ei enw glân. *

419 M. C.

Draw, draw mewn bröydd pell,
Mae cartref yr holl saint;
Mae'r ffordd yn mhell, ond myn'd a
wnawn
O gyrhaedd pob rhyw haint.
Mae uchel floedd cenadon hedd
Yn d'wedyd wrthym, "Dewch,
Rhag digter Duw a'i ddirfawr lid,
Diddosfan yno gewch."

Gwyn fyd y rhai a wrendy'n fwyn
Ar lais udganwyr Duw,
Trwy barotol a myn'd ar frys
I Seion wlad i fyw. T. H.

420 M. N.

Mae cysur i'w gael
I'r saint yn ddifiael,
Os byddant mewn hedd;
A chant gyda'r Iesu
Yn Seion fawr wledd.
Dewch, seintiau, bob un,
Yn llon a chytun,
Ein galw wna'n Tad
I weithio am ennyd,
Cyn meddu'n hoff wlad. T. H.

421 M. N.

Fy nhafod, dadgan
Fawr ddaioni Naf,
A thystia'n gadarn
Am ei roddion braf:
O' bloeddia'n hy,
Fod Duw yn galw 'nghyd
Ei anwyl blant,
O' bedwar cwr y byd;
Y dial ddaw,
A gwae'r annfyddion
Sy'n gwrthod dod
Yn nghwmni'r saint i Seion. T. H.

422 M. N. Sau.

Ni wnaeth Duw erioed weithredoedd
Ar y ddaear trwy'r holl oesoedd,
Heb yn gyntaf i hysbysu
Ei gyfrinach i'w brophwydi.
Yr hen fyd, ni wnaeth ei foddi,
Cyn rhoi Noah i bregethu;
Ac am wrthod geiriau'r prophwyd,
Yr hen fyd mewn dw'r a foddwyd.
Cyn i Sodom a Gomorra,
Trwy y tân gael eu dyfetha,
Duw hysbysodd ei amcanion
I'w was Lot, trwy ei angyllion.
Angel ddaeth at Zecharias,
Cyn i Grist sefydlu'r deyrnas;

Hwnw'n ddwys a wnaeth hysbysu
Y cai Ioan iddo 'i eni
Yntau'n llawn o'r Ysbryd gwelwyd,
Bu'n bregethwr ac yn brophwyd;
A cha'dd fod yn ragredegwr
O flaen gwyneb y Gwaredwr.

Angel hefyd wnaeth hysbysu
Mair a Joseph am yr Iesu;
Ato Ef fe ddaeth o'r dwyrain
Ddoethion Duw wrth arwydd seren.

Felly gwelwn fod Duw'r nefoedd
Yn dadguddio trwy yr oesoedd,
Gan hysbysu ei fwriadau
I'w holl weision trwy gyfryngau.

Duw sydd etto'n ddigyfnewid,
Cododd Joseph Smith yn brophwyd;
Daeth angylion ato yntau,
I fynegi am y llafnau. T. H.

423 M. N.

I ti, O Dad, i ti yn wir
Y dyrchwn fawl o galon bur;
Clod mwy gawn roi, clod mwy gawn roi,
'Nol i ni ffoi i Seion dir.

Nyni dy saint, nyni a awn,
Dy nodded pur yn Seion gawn;
Ac am dy hedd, ac am dy hedd,
A'th siriol wedd, dy foli wnawn. T. H.

424 M. N.

Ni gauwn fuddugoliaeth draw,
Er gwaethaf enawd a byd:
Pan fydd y rhai drwg
O dan ddwyfol wg,
Ceir ni yn llon, heb ofni'r lliid.
Llawenydd diderfyn a gawn,
Os flyddlon a wnawn fod;
A gwobrwy hardd fydd
I feib y wir flydd,
Ar ol iddynt gyrhaedd y nŏd. T. H.

425 M. C.

I Seion wlad, pa bryd caf fyn'd
O ganol cystudd blin?
Yn wrthddrych gwawd yr wyf yn awr
Gan dylwyth tŷ fy hun.

Fy ngheraint oll, gelynnion ynt,
Er pan yr wyf yn sant;
A'r trosedd, wnes oedd credu Duw,
Ac uno gyda'i blant.

Gobeithio wyf na fydda'i'n faith
Cyn canu'n iach i'm cur,
Gan fyned draw i artref gwell,
A'r addawedig dir. T. H.

426 M. S.

Dywedwyd llawer am yr Oen,
Ond llai na digon etto;

Gwaith yw moliannu'r Oen dilyth,
Na dderfydd byth mo hono.

Pan treulir mil o flwyddi maith,
Wrth hyn o waith yn Seion—
Sef rhoddi perffaith fawl i'r Oen,
Byth ni bydd sôn am ddigon.

J. R.

427 M. B.

Y seintiau ffyddlon sydd
Yn dysgwyl am yr awr,
Y cânt fyn'd adreu oll yn llon,
I ddinas Seion fawr.

Mae awydd lon'd fy mryd
Am fyn'd i'r hyfryd wlad,
Lle cwrddir pawb sy'n caru Duw,
Yn byw mewn llwyr ryddhad.

J. R.

428 M. N.

Mae Duw yn galw'i saint i Seion,
Clywch ei lef, &c.,
Y rhai sy'n meddu cywir galon,
Clywch ei lef:

Mae rhai yno 'nawr yn harddu'r lle,
A gwneuthur eu nefolaidd dre',
I dderbyn gwyb Dywysog Ne',
Clywch ei lef, &c.

Pan gasglaf fi fy saint i Seion,
Clywch fy llef, &c.,
Bydd gwae i'r cyfryw sy'n elynion,
Clywch fy llef;

Mi dalaf iddynt yn fy llid,
Am ddiystyru'm cyngor cy'd,
A gwnaf i'm saint nefolaidd fyd,
Clywch fy llef, &c.

Crochwena di, nac ofna, ddaear,
Clyw fy llef, &c.,
Yn fuan iawn myfi a'th adfer,
Clyw fy llef;
O llonwch chwi, gre'duriaid ma's,
Yr anial rydd ei borfa fras,
A chewch ei fwyta yn ei flas,
Clywch fy llef, &c.

Rhown fawl i Dduw am ei addewid,
Dewch yn awr, &c.,
Pwy ydyw'r dyn nad hoffai ryddid,
Dewch yn awr:
Arogl'r blodau yn mhob pau,
A natur oll sy'n llawenhau,
Mae ffrwyth cyflawnder i'w fwynhau,
Dewch yn awr, &c.

J. W.

429 M. N.

Clywch, mae'r gwylwyr yn galw,
O deuwch mewn pryd;
Nae oedwch ychwaneg o'ch bodd;
Dewch, mae'r amser yn nesu
I'r saint fyn'd yn nghyd;
Mae'r alwad yn eglur ar g'oeidd:

Pwy, pwy na wrandawar?
 Mae'n alwad o'r nef,
 Yn galw'r ffyddloniaid,
 O deuwh i dref:
 Ceir cwrdd â phrophwydi,
 Gwyr dewrion dros Dduw,
 A'r hen apostolion,
 A'r rhai sydd yn fyw;
 A Joseph ac Hyrum,
 Fu'n dyoddef pob sên,
 Pryd hyn bydd gorfoledd;
 Saint, d'wedwn Amen.

Ust, mae gweision yr Arglwydd
 Yn galw yn awr
 Ar bobloedd y ddaear i ddod;
 Clywch mae ganddynt drysorau
 Goruchel a mawr,
 Sy'n haeddu eu derbyn mewn clod:
 Dewch, dewch, chwi drigolion
 Y ddaear o'r bron,
 Mae'r gwylwyr yn galw,
 O deuwh yn llon:
 Cewch wleddoedd danteithiol
 O gariad ein Duw,
 Y rhai a'ch dedwydda
 Tra fyddoch chwi byw;
 Er gorfod dyoddef
 Pob erlid a gwawd,
 Cewch Dduw yn Dad i chwi,
 A Christ i chwi'n Frawd. T. H.

430 M. C.

Aarhyddedd mawr i ni, rai gwael,
 Oedd cael 'r efengyl hon;
 Achosodd hi i'r tristwch prudd,
 Fyn'd fwrdd o dan ein bron.

El gwirioneddau wna'n rhyddhau
 O bob rhyw dristwch blin;
 Rhydd iechyd i'r aflachus rai,
 Rhown glod i Dduw bob un. T. H.

431 M. N. 7, 6.

Mer gyflwm mae'r gwirionedd
 Yn hedeg dros y byd,
 Mae'n myn'd yn anorchfygol
 Trwy rwystrau mawr a llid;
 Does allu all wrthsefyll
 Y gwir a darddodd draw;
 Gwna gonc'ro nerthoedd Babel,
 A tharo'r byd â braw.

Mae'n myned trwy'r teyrnasoedd,
 I blith pob iaith a lliw;
 Fe ddwg yr anwar ddynion
 Yn ffyddlon blant i Dduw:
 Cenedloedd wnant arswydo,
 A'r doethion sydd yn syn,
 A'r saint wna dystio iddynt
 Mai dwyfol waith yw hyn. T. H.

432 M. N.

O byddwn ffyddlaw, seintiau gwiw,
Cawn fyn'd i'r tir ddadguddiodd Duw;
Dyrchafwn weddi o un fryd,
Mewn purdeb calon oll yn nghyd;
Ac yna cawn ein gwlad,
Addawodd Duw, ein Tad;
Cawn gwmni Duw ar gefn y dôn;
Awn yno'n llu, a phawb yn llon.

Ac wedi lario ar ein tir,
Cawn wel'd ein Hiesu cyn bo hir,
A chaiff ogoniant gan ei saint,
Am eu gwaredu rhag pob haint;
Cawn gwmni engyl glân,
Yn peraidd seinio cân;
Trawant eu hoff delynau pêr,
A rhoddant glod i'w Harglwydd Nêr. T.C.

433 M. N.

Ni awn o dôn i dôn
I Seion hyfryd,
Gan adael Babilon
I wae dychrynlyd;
Awn draw i'r noddfa wiw,
Rhag plâu o bob rhyw;
Mynegwn waith ein Duw,
Yn Seion hyfryd.

Blinasom oll yn byw
Yn ngwlad y gofid,

Ac awn trwy gynghor Duw,
I Seion hyfryd;
Yn awr y fflawn trwy ffydd,
Mordeithiwn nos a dydd;
Gwir noddfa ini sydd
Yn Seion hyfryd.

Prysurwn oll yn nghyd,
I ffridd o'r adfyd,
Gan ffoi o Babilon
I Seion hyfryd;
Mae Duw yn galw'i saint,
O Babilon rhag haint,
I gael mwynhau eu braint
Yn Seion hyfryd.

Awn yno o un fryd,
Ac o'r un Ysbryd;
Cawn wel'd ein brodyr cu,
A Seion hyfryd;
Moliannwn oll yn llon,
Ein Duw ar frig y dôn,
Gan fyn'd o Babilon
I Seion hyfryd.

T. C.

434 M. N.

O mor ddymunol
Yw undeb plant y nef,
Yma'n cyd-wledda,
Gan gau'n llon eu llef;
Hoff derbyn addysg
Gan wir genadon Duw,

Hoff cael o'r Ysbryd,
Can's Ysbryd cariad yw:
Mawr yw ein breintiau,
Cael gwledd yn eglwys Dduw,
Gwledd a gawn hefyd
Ar fynydd Seion wiw. T. C.

435 M. N.

Pwy yw'r rhai'n sy'n efengylu
Gwir dangnefedd yn Nghrist Iesu?
Cryfder Babilon sy'n crynu
Gan eu lleisiau llon;
Hwy yw'r seintiau hynod,
Feddant wir awdurdod
Odd'wrth Dduw, at ddynol ryw,
I sôn am hedd a chymmod:
Gwyn eu byd sy'n rhoi gwrandawriad,
Cant o wenau Crist a'i gariad,
A mwynhau ei hir deyrnasiad
Ar y ddaear hon. T. C.

436 M. N. 7au.

Duw, trwy allu cynnal mae
Pawb sydd foddolawn ufyddhau;
Galw mae ar bawb heb goll,
'Gredudi ddadguddiadau oll;
Yn ein dydd o'r nef fe'u rhoes,
Er milwrio dan bob croes,
I gyrhaeddyd noddfa glyd,
Seion Duw, cyn dystryw'r byd. T. H.

437 M. C.

O, na lesgêwch, chwi weision Duw;
Yn mlaen, O ewch o hyd;
Crhoeddwch 'nawr y newydd da,
Fod Crist ar ddod i'r byd.

Dadgenwch fod merch Seion draw
Yn parotol ei gwisg;
A'r Priod-fab a ddaw ar frys;
Rhydd iddi nefol ddysg. T. H.

438 M. C.

Draw, draw yn y dyffrnoedd pell,
Mae dirfawr allu Duw;
Mae'r anial dir yn cael ei droi,
Fel gardd o lysiau gwiw. T. H.

439 M. N.

Mi wnaif filwrio mwy
A gwael feddyliau,
Rhoddasant lawer clwy',
Ac amryw frwydrau;
Gwnaf ddiolch i't, O Dad,
Am dy gynnorthwy rhad;
Tf'm cedwaist ar fy nhraed,
Er maint fy meiau.

Dy ordinhadau glân
A ail-ennynodd
O'm mewn rhyw wresog dân,
'Rhwn a'm hadfywiodd;
259

Ces olwg 'mlaen trwy ffyd
Ar waredigol ddydd,
Pan caf fy nhraed yn rhydd,
Trwy allu'r nefoedd. T. LL.

440 M. N.

Yn erbyn brodyr gau
Y gwnaf filwrio;
Hen ddichell rhai'n yw hau
Er mwyn gwenwyno :
Pan dardd eginyn gwan,
Er dwyn ei ffrwyth i'r lân,
Eu goreu yn y man
Wnant er ei wywo.

Arfogwn, deulu'r ffydd,
Mae in' elynion;
Gwnawn frwydro nos a dydd,

Er cyrhaedd Seion :
Mae offeiriadaeth nef
Yn seinio'n llon ei llef,
Dewch, blant, dewch tua thref,
Oll o un galon. T. LL.

441 M. N. 7au.

Diolch ddylem bob rhyw awr
Am y dwyfol gynllun mawr,
A ddadguddiodd Duw o'r nef,
Er cwblhau 'i amcanion ef.

Tystiodd Ef a'i Fab ei hun,
Trwy eu llais i'w dewis ddyn,

"Dyma'r oes—pob peth trwy'r byd,
Gasglwn ynddi oll yn nghyd."
Rhowd cymdeithas engyl glân
Er ein nerthu oll yn mlaen,
Ieangu Seion wiw,
Lle diogel saint ein Duw.

Draw i Seion gwneir gwahodd;
Cryf a llesg, dewch, dewch o'ch bodd,
I fwynhau yr hyfryd fraint
Sydd yn aros ffyddlawn saint.

Yno mae'm cartrefle clyd,
Yno trig holl ddewrion byd;
Yno offeiriadaeth Duw
A'n bendithia tra f'om byw. T. LL.

442 M. N. 11au.

I Seion, saint ffyddlon, dewch, dewch yn
gytun,

Mwynhawn o'i gwir ffrwythau sydd i ni
bob un;

Bydd amryw ddysgleidiau yn llawn ar
ein bwrdd;

Gwnawn ganu tôn beraidd, pan gaffom
gyd-gwrdd.

Yn lle rhyw gynhenu a surni, bydd sôn
Am wychder y temlau gyfodir i'r Iôn,
Ac estynfeydd Seion estynir trwy'r tir,
Ar saint a breswylant yn ddiogel cyn hir.

443 M. N.

I Luniwr pob daioni,
Seiniwn gân, &c.,
Mae genym achos moli,
Seiniwn gân.

'Nol bod yn nhir y fagddu
Dangosodd in' oleuni,
A'r unig ffordd i'w feddu,
Seiniwn gân, &c.;
'Rym 'nawr yn rhodio ynddi,
Seiniwn gân.

444 M. H.

Rhown fawl byth byth i'r anwyl Dduw,
Tangnefedd ddaeth i ddynol ryw;
Yn oleu dydd daeth llewyrch gwawr,
Yn ngenedigaeth Iesu mawr.

Y dwyfol Air a wisgodd gnawd,
Cyffelyb i bechadur tlawd;
Gadawodd fwyniant nefol fri,
A daeth yn anwyl frawd i ni.
Bwriadau Iôr i'r golwg ddaeth,
A rhyddid i waredu'r caeth
O ddyfnder tledi, gwae, a phoen,
Trwy rinwedd haeddiant gwaed yr Oen.
Dirgelwch ei ewyllys fawr,
A wnaed yn amlwg ini 'nawr;
Diddymwyd nerth marwolaeth drist,
Daeth bywyd llawn yn Iesu Grist.

Ei 'wyllys Ef, mor hynod yw!
Oedd gwared dyn, a'i gadw'n fyw,
O ddamnedigaeth gaeth ei gwedd,
I etifeddu bythol hedd. DEWI.

445 M. N.

O Babilon, hiraethus wyf
Am gael rhyddhad o'th ormes di;
Am ryddid, rhyddid, mae fy nghri,
I wlad sydd well mae'm tynfa i,
Lle nad oes gelyn, brad, na chlwyf:
Caf yno fyw i wir fwynhau
Hedd a llawenydd gyda'r saint,
Uwch pob caethiwed blin a haint,
Yn Seion,—O hyfrydol frain,
Trwy wrth fy modd—'rwy'n llawenhau.
DEWI.

446 M. H.

Blodeuyn iraidd, hardd ei wawr,
Ei degweh gollwyd ar y llawr;
Er cymmaint grym y storom gref,
Yn Seion etto gwelir ef.
Trwy iawn yr Oen, Encinnioeg nef,
Rhoir cynnydd ar ei dyfiant ef;
Y nefol awel araf chwyth,
Ei hanadl esmwyth arno byth.
Ymegyr etto'n rosyn hardd,
Arogiau dwyfol arno dardd;
Ei degweh draw ar Seion fryn,
A ddena wên yr angel gwyn.

Mewn nefol dwf addurnol fydd,
Yn llewyrch tēr tragwyddol ddydd;
Anadlau iôr yn awyr nef
Rydd gynnydd byth i'w flagur ef. DEWL.

447 M. H.

Gwyn fyd y meirw sydd yn Nghrist,
Ni welir un o'r rhai'n yn drist;
Daeth diwedd ar eu trallod hwy,—
Yn mhlith y cyfiawn byddant mwy.

Cânt orphwys mewn tawelwch mawr,
Uwch cyrhaedd llied gelynyon llawr.
Hyd doriad dydd; daw'r corff i'r lân,
I fywyd newydd yn y man. DEWL.

448 M. H.

Haul, loer, a sêr ynt yn gytun,
Yn traethu gallu'r dwyfol Gun;
Holl wellt y maes, a'r blagur byw,
Sy'n dangos i ni allu Duw.

Holl dwf yr egin yn mhob man,
A ffurfiad ffrwyth y gorsen wan.
A'r addfed ffrwyth toreithiog sydd
Yn canmawl Duw o ddydd i ddydd.

Gorfoledd y medelwyr draw
Sy'n canmawl gwaith ei ddwyfol law;
A chludiad yr ysgubau llawn
A ddengys ei ryfeddol ddawn.

Am ddydd yr iachawdwriaeth fawr,
Boed clodydd holl drigolion llawr;
Dydd ddaeth i ni, ben ffrwythau'r nef—
Cynauaf enaid ydyw ef.

O deuwech, deuwech oll mewn pryd,
I faes cynauaf Duw yn nghyd,
Nes elom oll i'r wledd ddilyth,
I swyta bara'r bywyd byth. DEWL.

449 M. N.

Dewch, dewch,
Drigolion daear, a gwrandewch;
I lais efengyl ufyddhewch,
A bywyd gewch i gyd;
O afael pob caethiwed prudd,
A rhwymau pechod, dewch yn rhydd;
Tangnefedd siriol i chwi sydd,
Y nos a giliodd, daeth y dydd;
Gorfoledd mawr yn fuan fydd
Ar fynydd Seion;—hedd o hyd
Fydd rhan y cyfiawn tra bo byd.

Gwir, gwir,
R efengyl welir cyn bo hir,
A'i gwawl yn tori dros ein tir,—
Amlygir dawn y nef;
Bydd t'wyllwch erchyll wedi ffoi,
Ca rhwymau trawsder eu dadtroi,
Yn eitha'r coll ca'r oll eu rhoi,
A hedd wasgara heb osgoi
Dros wyneb daear, gan amdoi

Yn ddylif, dan lywodraeth gref
Yr Iesu,—moliant iddo Ef. DEWL

450 M. C.

Tyr'd, Ysbryd grasol, oddi fry,
A'th gwmni rho yn awr,
Fel gallo'r saint fawr lawenhau
Wrth drin dy bethau mawr.
Gorchfygu wyt bob ysbryd gau,
Yn nghanol brwydrau poeth;
Goleuo'r meddwl t'wyllaf wyt,
A gwneyd y ffol yn ddoeth. P. H.

451 M. S.

Yn mlaen yr awn yn ddewr o hyd,
Er gwaetha'r byd a'r diafol;
Canlynwn ol ein Blaenor gwiw,
Fel byddom byw'n dragwyddol. P. H.

452 M. N.

Nyni yw'r bobl ddewraf sydd
Ar wyneb y ddaear gron;
O ddydd i nos, o nos i ddydd,
Rhown fawl i Dduw yn llon.

Cydgor.

Y ffyddlawn saint yn awr y sydd
Dan wenau hof' lu y nef;
Yr amser ddaw, mae'r dydd gerllaw
I'n gwared draw i dref;

Er llied y diafol,
Hen deyrn gormesol,
A'i nerthoedd swynol,
Ein gwared o Babel gawn;
A'i rwymo ef â chadwyn gref,
Dros dymmor yn ddiogel wnawn.

Trwy allu Duw, ein nefol Dad,
Gwnawn feddu y wlad yn wir,
A gwasanaethu'r Arglwydd Ior,
Creawdydd môr a thir.
Y ffyddlawn saint, &c.

Mewn undeb beunydd byddwn byw,
Gan feli ein Duw bob dydd;
Ac yna gwleddoedd hyfryd gawn
O'r blasus rawn a rydd.
Y ffyddlawn saint, &c.

Fryd hyn cefnigen edy'n llwyr
Fynwesau hoil ddynol ryw;
A phawb a fydd heb friw nac aeth,
Trwy greadigaeth Duw.
Y ffyddlawn saint, &c. S. R.—S.

453 M. C. D.

Ein Tad, yr hwn wyt yn y nef,
Yn enw'r Iesu eu,
Ar ran y cleifion gwrando'n llef
Yn awr, ac ateb ni:
O rho dy Ysbryd iddynt hwy,
O rho ei rinwedd pur,

454, 455, 456 HYMNAU.

I wneyd yn iach bob briw a chlwy',
Fel byddont byw yn hir. J. R—S.

454 M. N.

Pa beth yw'r cynhwrf mawr y sydd,
Trwy'r byd yn awr o ddydd i ddydd;
Y Babiloniaid ynt â'u llef
Am ddifa holl anwyliaid nef.
Awn o blith ein holl elynion,
Sydd am dywallt gwaed ein calon,
I gartrefu mynydd Seion,
Dan amgeledd, &c., &c., ein Duw.
J. R—S.

455 M. H. D.

Chwi, fodau brau, na rowch eich bryd
Ar olud gwlad, na balchder byd,
Ond ceisiwch oll tra caffoch fyw
I etifeddu teyrnas Dduw:
'Nol dod i'r hyfryd deyrnas hon,
Try Ysbryd Crist y trist yn ilon;
Bendithion nefol a fwynhewch,
Tra i'w chyfreithiau'r ufyddhewch.
J. R—S.

456 M. C.

O Babilon, dy fawredd oll
A syrth yn ddim i'r llawr,
A'th holl wychderau ânt ar goll
Yn nydd dy gystudd mawr.

268

HYMNAU. 457, 458

Er dy fod 'nawr yn hardd dy lun,
Mewn llawnder a phob baint,
Er hyny mae rhyw amser blin
I'th gwrdd mewn pla a haint.

Y saint bryd hyn wnant lechu'n gu,
Dan nodded Iesu mawr,
Yn mhlith eu hoff gyn-deidiau fu
Yn dyoddef ar y llawr. A. L. J.

457 M. N.

Mawr, mawr,
Yw'r hiraeth arnaf sydd yn awr
Am Seion,—O na thorai'r wawr
Yn gyflym o fy mlaen,
Fm cludo yno yn ddigêl;
Hyfrydach hyn nâ'r diliau mêl,
Can's dyffryn y mynyddoedd, gwêl,
Yw'm cartref i; O'n fuan dêl
Yr adeg byddaf o dan sêl,
Yn dyrchu clod, mewn hyfryd gân,
I'r Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân.
A. L. J.

458 M. N.

Cenedloedd y byd sy'n gwawdio'n drahaus,
Mae rhai'n â'u holl fryd, yn gyndyn par-
haus;
Gwrthodant y gwir, gan erlid y saint,
Hwy welir cyn hir dan ddyrnod a haint;
369

Plant Seion, rai hawddgar, a fathrwyd
dan draed;
Goreuon y ddacar, tywalltwyd eu gwaed;
Yr amser a gaed, 'nol cynghor y Rys,
Dielir eu gwaed ar Babel ar frys. DEWL.

459

M. N.

Am Seion, fy nghân yn felys a fydd,
Mi deithiaf yn mlaen tua Seion bob dydd;
Gadawaf hon blant y dirmyg i gyd,
Diffana eu chwant, daw gwae ar eu byd:
Awturiaf dros donau cynddeiriog y môr,
Pe byddwn heb oleu na seren na lloer;
Aweilon y nef fo'n llanw pob hwyl,
'Rwyf am fyn'd i dref, i lon gadw gwyl.
Yr Arglwydd ei hun, i Seion y daw,
Rho'wn feliant yn un, mae'r amser gerllaw;
Cymdeithas yr Oen yn fuan a gawn,
A byw yn ddi-boen, a'n lluniaeth yn llawn;
Blodeuo fel lili bydd Israel yn awr,
A'r nef yn sirioli ar degwech eu gwawr:
A Joseph mewn hwyl, dan addurn y nef;
A chawn gadw gwyl yn llon gydag ef.
I'w Ddeml ar frys, daw Brenin y nef,
Ac allan o'i lys y gyfraith rydd Ef;
Prif ddoniau ein Duw a roddir yn awr,
I godi yn fyw farwolion y llawr;
I'r lán daw'r hen deidiau fu'n hir dan
y llên,
Ca dorau carcharau eu rhoi led y pen;
276

A Seion yw'r lle, eu gwelir mewn hwyl,
'Rwyf am fyn'd i dref, i lon gadw gwyl.
DEWL.

460 M. N. 6, 8.

Rhyfeddu 'rwyf o hyd
Anfeidrol gariad Duw,
Ei ddyfnder maith, a'i hyd,
Ei led, a'i uchder gwiw;
'Dall engyl glân y nef, na'r saint,
Byth ddirnad ei anfeidrol faint.

Mae'n ddyfnach, gwn, yn wir,
Na'm holl drueni trist,
A gwelwn hyn yn glir
Yn myw a marw Crist:
Daeth ef yn dlawd, bu farw'n flin
I adfer bywyd euog ddyn. DEWL.

461 M. N. 8, 7.

'Rwy'n hiraethu am fyn'd adref,
Draw i Seion, hyfryd wlad;
Dyma ydyw melyn ddoles,
Llais mwyn tyner iôr, fy Nhaf;
Boddlon ydwyf i erlidiau,
Gwg, a llid trigolion llawr;
A Duw genyf, trechaf rwystrau,
Af i'm hetfeddiath fawr. DEWL.

462 M. N. 6, 8.

Er fod fy ngwedd yn wael,
Mewn cyflwr isel tlawd,

Daeth Iesu'r Prynwr hael,
Oedd freinniol, i mi'n frawd ;
O ryfedd faint dy gariad di,
At un annheilwng fel myfi.

Pan oedd tywyllwch du
Yn dallu'm llygaid gwan,
Y fwyn efengyl gu,
Lewyrchodd ar fy rhan ;
O draddodiadau crefydd gau,
'Rwyf 'nawr yn rhydd yn llawenhau.

Yn lle ammhenaeth gaeth,
Mae genyf sicrwydd 'nawr ;
Fy ofnau ymaith aeth,
Mae im' lawenydd mawr ;
Am hyn gelynnion blin a gaf,—
Yn nerth fy Nuw eu conc'ro wnafl. DEWI.

463

M. H.

Cynlluniwyd ffordd gan Dduw ei hun,
Er dwyn yn ol syrthiedig ddyn,
A gwneyd ei enaid trist yn llon,
A byw mewn gwynfyd ger ei fron.

J. R—S.

464

M. H.

Am Grist o'r nef a'i farwol glwy',
Na fyddwch mewn ammhenaeth mwy ;
Yr Ysbryd Glân rydd eglurhâd
I bawb a gredo, er llesâd. J. R—S.

272

465

M. H. D.

Pan gaffo'r saint feddiannu'r wlad,
Sef Seion hoff, gan lôr eu Tad,
O'r galon oll dadseiniant fawl,
Fel yr aderyn am y gwawl.
Cyfododd Haul cyflawnder Duw,
Llewyrchu mae i ddynol ryw ;
Hoff saint, yn awr, cyd-lawenhewch,
A buddugoliaeth chwi a gewch. J. W.

466

M. N.

Daeth yr awr ini'n llon,
Adael hen Babilon,
A morio tua Seion,
O gaethiwed gwlad gelynnion ;
Dynion drwg, llawn o drais,
Sydd a'u llais yn un llef,
Am dywallt gwaed cyflawnion,
Dynion doeth is y nef :
Angel Duw rydd ei lef,
Geilw ni tua thref ;
Mae Babel fawr i syrthio,
A'i gogoniant oll i gilio ;
Plâau hon sydd gerllaw ;
Dydd ei chwymp buan daw ;
Er saint mae gwaredigaeth,
Ar fwyn dir Seion draw.
Mae'r faniar fawr o'n blaen,
Yn ehwisio draw ar daen :

273

Dros frigwyn donau'r eigion,
 Tua'r wlad sy'n llawn bendithion,
 Awn ar frys, mawr yw'r fraint
 I'r holl saint yno sydd,
 Uwch cyrhaedd brad cynllwynion,
 Heb un fron yno'n brudd.
 "Yn iach i bawb yn awr,"
 O'n ceraint, fach a mawr;
 I Seion awn dan ganu
 Clod i Dduw, a gorfoleddu,
 'N gu ein bron, gawn yn hon;
 Awn i lon wlad y wledd,
 I feddu bythol wynfyd,
 Iechyd pur, hir, a hedd.
 Pwy yw'r rhai'n hedant 'nawr,
 Yn llu mawr, oll yn mhell,
 Fel cyflym golomenod
 Pw 'stafelloedd, rhag y difrod?
 Dyma'r saint, heddyw sydd,
 Meibion Duw, plant y dydd,
 Yn llamu o'u caethiwed,
 Draw y rhed 'rhaf'n yn rhydd.
 Llwyddiant mawr fydd i fod,
 Dyna nod dawn y nef,
 I ran y gwaredigion,
 Yn nyffrnoedd hyfryd Seion:
 Meusydd llawn, o bob grawn,
 Yno gawn yn ddi-gel;
 Pêr winwydd ar ei dolydd,
 Glenydd llaeth, maeth, a mêl:

Yno tyf aeron teg,
 Cynnyrch hael ffrwythau chweg;
 Gwinllanoedd, gerddi llawnion,
 A phêr lysiau, a danteithion;
 Celloedd llawn, lluniaeth llon,
 Geir yn hon, goreu'n wir,
 A heddwch Duw, fel afon,
 Yn llifo dros ein tir.
 Canu wnawn ar ein taith,
 Dros donau'r eigion maith;
 Dinasoedd mynydd Seion,
 Aeth â bryd a serch ein calon;
 Templau hon bura'r fron
 Wiwdda lon yn ddilyth;
 Ei deddfau pur a'n cyfyd
 Oll i glyd fywyd byth.
 Henffych well, ddedwydd ddydd,
 Pan na bydd poen yn bod,
 Yn Seion, lle chwennycha
 Brenin nefoedd wneyd ei drigfa:
 O'r fath fraint, fawr ei maint,
 Ni ddaw haint byth i hon;
 A lluniaeth nef i'n lloni
 Gawn, o fri ger ei fron;
 Yn lle gwarth hyllig wedd,
 Awn i gu wlad y wledd;
 Is gwinwydd yr eisteddwn,
 Dan y ffigysbreniau canwn;
 Peraidd win gawn yn hon,
 Ni fydd bron un mew'n braw;

A gelyn i'n dychrynu,
Yn ei ddig, mwy ni ddaw;
Y dëg forwynig fydd,
Ar draed yn ysgafn rydd;
Gwyr ieuainc, a gwryfon,
A henafgwyr welir weithion;
O un fryd, gwyn ein byd,
Dawnsio'n nghyd yno wnawn;
Ein galar dry'n llawenydd,
A hedd ar gynydd gawn.
Llywydd doeth nef a llawr,
Gyda'i lu ddaw i lawr,
I Seion i deyrnasu
Gyda'r saint, am fil o flwyddi:
'R'wyllys fawr, dros y llawr,
Wneir yn awr, fel 'n y ne';
Daw'r byd fel gardd yr Arglwydd,
Gyda llwydd yn mhob lle. DEWI.

467 M. H. (*Rhan 1af.*)

Paham terfysga pobloedd byd,
Gan furmur mewn annuwiol fryd?
Ac y myfyriant nos a dydd
Ryw bethau ofer a difudd?

Breninoedd a phenaethiaid byd,
'Mosodant mewn cynghorfa 'n nghyd,
Yn erbyn Ion, ein tirion Dad,
A'i Grist, 'rhwn yw'n lachawdwr mad.

Dryllio eu rhwymau, meddant, wnawn,
Ac iddynt byth nid ufyddhawn;
'Rhwn sy'n preswyllo'r nef yn hardd,
Efe a'u gwatwar, ac a chwardd.

Llefara Llywydd nef a d'a'r,
A dywed wrthynt hwy mewn bâr;
Ac o'i ddigllonrwydd Ef y daw
'N drwm arnynt ddychryn, aeth, a braw.

468 M. H. (*Ail Ran.*)

Minnau osodais 'nawr, medd Duw,
Un uchel radd o nefol ryw;
Fy Mrenin i deyrnasu'n wych
Ar Seion fynydd, hardd ei ddrych.

Gofyn, a chenedlaethau'r llawr,
A roddaf yn dy feddiant 'nawr;
Terfynau'r byd a roddaf fi,
Yn etifeddiaeth fawr i ti.

A gwialen haiarn drylli'n sarn,
Yr annuwiolion yn dy farn;
Eu rhwyg a'u mawredd mwy ni bydd,
Maluri hwynt fel llestr pridd.

Gan hyny, 'nawr freninoedd byd,
Byddwch synwryol ar bob pryd;
A barnwyr daear yn eich mysg,
Cymmerwch, O cymmerwch ddysg.

Gwas'naethwch chwi wir Arglwydd nef,
Mewn ofn, o gariad ato Ef;

Ymlawenbawch yn Nuw o hyd,
Mewn dychryn tra b'och yn y hyd.

Y Mab cusenwch oll o serch,
Rhag iddo ddigio a throï'n erch,
A'ch difa o'r ffordd i ddirmyg llawn,
Pan gyneuo'i lid ond 'ehydig iawn.

Gwyn fyd pob dynion dan y nef
A ymddiriedant ynddo Ef,
I wlad y tangnef bythol ânt,
A gwledda ar ei gariad cânt. DEWI.

469 M. N. 8, 7.

Dewch, O dewch i Seion fynydd,
Chwi hoff deulu Duw y nef,
Lle y daw yr holl brophwydi,
A'r hoff saint i gyd i dref:
Yno'n nghyd y daw y llwythau,
Effro byddant heb ddim cur;
O'r fath wynfyd deimla f'enaïd,
Pan gaf feddu'r hyfryd dir.

Fe fydd yno bawb o'r seintiau
O dan nodded Duw y nef;
O na wawriai'r hyfryd foreu
In' gael myned tua thref,
O gaethiwed mawr hen Babel;
Dydd ei dystryw sydd gerllaw;
Ffown, O ffown i ddyffryn Ephraim,—
Diogel fyddwn pan y daw. W. R.

470 M. H.

A all y fraich a wnaeth bob dim
Ddiffygio byth, neu fyn'd heb rym?
A balla nerth y cadarn Iôr
A wnaeth y nef, y tir, a'r môr?

Nerth dyn yn fuan a waha,
A chryfder ie'nctyd blino wna;
Ond nerthoedd anchwiliadwy sy
Yn mythol freichiau'n Harglwydd ni.

Y saint, ymadnewyddu wnant,
Can's derbyn nerth o hyd a gânt,
Nes cyrhaedd y dedwyddol dir,
Lle mae digrifwch bythol pur.

471 M. N., neu M. H.

Y saint, y saint! yr addfwyn saint,
Hwy gânt fendithion mawr eu maint;
Er troi o'r byd i'w herbyn lwy,
Byth ni chant eu gorchfygu mwy.
Er ciaidd fwrddro'u Prophwyd mawr,
A cholli'i wirion waed i'r llawr,
Ni ddarfu'r saint; ond hyny fu,
Fel deuai llwyddiant mawr i ni.
Ethol-was Duw, a chyfaill dyn,
Fu Joseph trwy ei fywyd blin;
Mae heddyw gyda'r Duwiau fry,
Yn gweithio er ein hachub ni.

Y saint, y saint! mae Duw o'u tu,
A'r nef sy'n gwenu arnynt fry;

Wrth wel'd eu cynnydd trwy'r holl fyd,
 Pob gelyn sydd yn llawn o lid.
 Ond rhwng y mawr fynyddoedd draw,
 Cawn lechu rhagddynt yn ddifraw,
 Pan fydd y rhyfel, pla, a'r haint,
 Yn difa'r byd fu'n blino'r saint.
 Mae'r waredigaeth hoff gerllaw,
 Ar frys y Brenin mawr a ddaw;
 Mae'i dŷ yn cael ei barotol,
 A'i deulu yno oll sy'n ffôi.

472 M. N.

Brysio 'rym i gwpla'n gwaith
 Ar hyd gwyneb daear faith;
 Ac 'nol dwyn tystiolaeth gref,
 Fod ein mawr waith yn eiddo'r nef,
 Yna ni awn, ni awn i Seion dir.
 Llwydded gweision Iesu mawr,
 I rybyddio lluoedd llawr,
 Fod yr Hwn fu ar y groes
 'Nawr yn llefaru yn ein hoes;
 Yna ni awn, ni awn i Seion dir.
 O cyfraned Duw ei nerth,
 Fel y gwelom waith o werth,
 Sef dwyn llu i deyrnas nef,
 Fel caffont ei adnabod Ef;
 Yna ni awn, ni awn i Seion dir.

473 M. N. 9, 8.

Fe welir tŷ'r Arglwydd yn uchel
 Goruwch yr holl fryniau i gyd;

Dylifiad cenedloedd fydd ato,
 A'r bobloedd yn lluoedd yn nghyd:
 Bydd Seion yn le gwaredigol,
 Rhag plâu dinystriol a ddaw
 Ar wartha'r annuwiol yn sydyn;
 Mae'r dystryw arswydus gerllaw.

Breninoedd y ddaear a ddeuant
 O barthau pellenig y byd,
 I edrych ar harddwch y ddinas,
 A'u mawr ragoriaethau i gyd:
 Wrth ganfod y cwmwl gogoniant,
 A llewyrch tân fflamlyd y nos,
 Hwyl ffôant mewn dychryn ac ofn,
 Tra byddant ar drengu gan loes.

Cabdeniaid, penaethiaid, a mawrion,
 A grwydrant i chwilio am le,
 Heb ganfod un loches yn un-man
 I lechu rhag soriant y Ne':
 Hwyl waeddant yn groch ar y creigiau,
 O syrthiwech in' gwared o'n poen;
 Mae'n well in' fynyddoedd i'n cuddio,
 Nâ sefyll yn ngwyddfod yr Oen. M. J.

474 M. N. 11au.

Tydi'r Hwn addawaist i dderbyn yn wiw,
 Holl blant y rhai hynny sy'n credu yn Nuw;
 Dy Ysbryd cyfrana, a'th fendith rho lawr,
 I'r rhai i'th wasanaeth gyflwynwn yn awr.

O Dad, gwna eu derbyn fel ŵyn fu yn
ngholl;
Gwnaeth gwaed dy Fab anwyl eu prynu'n
llwyr oll:
Trwy rym 'roffeiriadaeth a roddaist i'r byd,
Bendithiwn hwy'n eiddo dy deyrnas o hyd.
Dy hedda'u hamgylcho, a'th allu, O Dduw,
I gadw gorch'mynion dy Fab tra font byw:
Dy Ysbryd bob amser breswyllo'n eu bron,
A selia hwy'n eiddo i ti yr awr hon.
Ac er dy ogoniant, yn berlau tra drud
A f'ont, pan ddaw'r Iesu yn Frenin trwy'r
byd;
A chyda'r cadwedig, O bydded eu rhan,
Pan gaiff Duw ei foli ar dân yn mhob man. *

475

M. N.

Rhyw wledd fawr ddanteithiol arlwyr i'r
cyfiawn,
Fel gallo'r holl seintiau gael gwledda'n
helaethlawn;
Ymaesydd sy'n addfed, a'r medwyr yn lân
A gasglant y gwenith, er i'r efrau gael tân.
Deuwch i swper, deuwch i swper,
Deuwch i swper y Priod-fad mawr.
Ewch 'nawr, chwi'r holl weision, ar led
trwy y gwledydd,
Dyrchafwch eich lleisiau, a rhoddwch ddwys
rybydd

I adael drygioni, ffeidd-dra, a llid;
Mae'r Arglwydd ar ddod i deyrnasu trwy'r
byd.

Deuwch i swper, &c.

Cyhoeddweh y barnau sy'n dod, a'r trueni;
Can's, och! ar ol heddyw, yn dyfod mae
fory,
Pan gaiff y drygionus, a'r anwir i gyd,
Eu llosgi fel soff: rhybyddiweh mewn pryd.
Deuwch i swper, &c.

O ewch trwy holl Ewrop, a thywell wlad
Asia,
A thrwy holl dir Affric, a goror bell China,
A thraethweh i'r bobloedd wrth fyn'd ar
bob llaw,
Fod y dail yn blaguro, a'r haf mawr
gerllaw.
Deuwch i swper, &c.

Hysbysweh y mawrion mewn nerth ac
anrhydedd,
Y dewr yn ei gastell, a'r teyrn ar ei orsedd,
Y syrthia pob teyrnas, ond un heb ei hail,
Sy'n glir fel y lleuad, a theg fel yr haul.
Deuwch i swper, &c.

Rhowch waedd trwy bob pegwn, a thrwy
yr ynysoedd,
Fel clywo paganiaid, Iuddewon, Cenedl-
oedd;

Ac na foed creadur, nas treiddio i'w glyw
Y waedd—"Edifeirwch—fe ddaeth Teyr-
nas Dduw."

Deuwch i swper, &c.

Ewch, traethwch y newydd, fel na bo lle
amman

Nas deua yr oenig a'r llew i gyd-chwarae:
Fe beidia dygasedd pan rwy mir y fall;
Daw heddwch fel afon, trwy'r byd yn
ddiball.

Deuwch i swper, &c.

Cyhoeddwch i'r efengyl, gwirionedd y
Ceidwad,

Fel gallo y tlodion gael profi o'i gariad,
A llawenhau beunydd am drysor mor
ddrud;

Ac wele, bydd gyda'ch hyd ddiwedd y byd.
Deuwch i swper, &c.

Hwynt hwy oll gwahoddwch, a'r ofnog a'r
gwrol,

Cyfoethog, dysgedig, y doeth, a'r rhagorol,
Fel bo'r gwa'ddedigion yn barod pan ddaw
Y Priod-fab Iesu mewn rhwysg maes o law.

Deuwch i swper, &c.

Y rhai ewyllysgar ynghyd gwnewch eu
gwithio,
Fel gallont yn Seion yn fythol gyd-drigo.

Lle'r una y ddaear a'r nef yn gytun,
I urddasu priodas a gwledd Mab y Dyn.

Deuwch i swper, &c.

Groesawwch ei bobl—na foed dim a'ch
rhwystra;

Dewch, Joseph, a Simeon, a Reuben, a
Juda;

Dewch, Naphthali, Issachar, Lefi, a Dan,
Gad, Zabulon, Aser, a dewch Benjamin.

Deuwch i swper, &c.

O byddwch yn flyddlawn, nes clo'r dydd
drosodd,

Pan dd'wedir am Babel, "Hi syrthiodd!
hi syrthiodd!"

Ac yna cewch dderbyn fawr dâl am eich
poen,

Ac eistedd i wledda yn neithior yr Oen.

Deuwch i'r swper, deuwch i'r swper,

Deuwch oll gyda y Priod-fab mawr. *

476

M. N.

Cyn tywallt Duw ei lid,

I maes o Babel awn;

Ein gwahodd mae o hyd,

A'i lef sy'n hyfryd iawn;

Mor fuan treiddia'i lais

I blith pob iaith a lliw;

Gwyn fyd a wnel ei gais,

Gan ffoi wrth alwad Duw. T. R.

477 M. N.

Pêr sain caniadau fydd
 Bob dydd ar Seion dir,
 Gan blant y cystudd mawr,
 Sydd 'nawr yn myd y cur:
 Fe'u gwisgir oll yn wyn,
 Pryd hyn bydd nefol wawr;
 A hedd a fydd trwy yr holl fro,
 Pan ddelo'r Iesu lawr. T. H.

478 M. N.

Daw'r Iesu etto'i lawr,
 Daw, daw, yn wir;
 Mor hoff fydd gwel'd yr awr,
 Hi ddaw cyn hir:
 Pryd hyn ni chaiff y saint
 Ofid, blinfyd, pla, na haint,
 Ond mwynhau'r nefol fraind,
 Mewn gwlad ddi-gur. T. H.

479 M. N.

Rhown i'r Arglwydd
 Glod yn ebrwydd;
 Ef yw'n tyner Dad yn wir:
 Dyrechwn glodydd iddo 'nawr,
 Am bob bendith roddodd lawr;
 Pwy ni chana
 Haleliwia,
 Am efengyl bur. T. H.

480 M. N. 8, 7.

Cafwyd etto yr efengyl
 Trwy law angel oddi fry,
 Ac i Joseph fe'i heglurodd,
 Er ei dysgu'n llwyr i ni:
 Daeth yr Ysbryd Glan o'r newydd
 I lonhau'r rhai calon bur;
 Mae goleuni yn llewyrchu,
 Lle y bu tywyllwch hir.

Hoff yw bod o fewn yr eglwys
 A adwaena'r nefol Ben,
 Rhwn a ddanfôn lawr i'w briod
 Holl fendithion nefoedd wen;
 Geill eglwysi dynol haeru
 Fod eu crefydd hwy o Dduw,
 Ond ni feddant sel y Brenin,
 Ac heb hyn y dirym yw.

Hyfryd iawn yw derbyn sierwydd,
 Yn lle mawr ammhueaeth byd;
 Mwyach gallwn rodio'n llwybr,
 Heb ddim ofn unrhyw bryd:
 Nid yw teithio mwy mor ddryrs,
 Pan gawn uniawn ffordd i fyn'd;
 Ac ni'n drygir gan un gelyn,
 Tra mae'r Iesu ini'n ffrynd.

481 M. N. 11au.

Hoff saint, sy'n y dyddiau diweddaf yn byw,
 Gorthrymder yn Mabel a gawn o bob rhyw;

Ond draw yn hoff ddyffryn gorllewin fyd
pell,

Cawn yno wir ryddid, a gwynfyd sydd well.
Saint, saint, anwyl saint;

O deuwch i Seion, yr holl ffyddlon saint.

Cenfigen, a malais, a thrais ar y gwan,
A thlodi ac helbul, sydd yma'n mhob man;
Ond undeb, a chariad, a hedd ar bob llaw.
Gwir gyfoeth, dedwyddwch, anrhydedd,
sydd draw.

Saint, saint, anwyl saint;

O deuwch i Seion, yr holl ffyddlon saint.

Daw heintiau a phlâau yn Mabilon fawr,
A brenin pob dychryn i rŵo yn fawr;
Ond draw ni bydd heintiau, na phlâau, na
phoen,

Bydd pawb yn gysurus yn canu i'r Oen.

Saint, saint, anwyl saint;

O deuwch i Seion, yr holl ffyddlon saint.

Awelon dysgeidiaeth gau-dduwiaeth y
sydd,

I'w gweled yn Mabel, a'i chylchoedd bob
dydd;

Ond draw bydd gwybodaeth dysgeidiaeth
y nef

Yn llenwi pob congl, pob ardal, a thref.

Saint, saint, anwyl saint;

O deuwch i Seion, yr holl ffyddlon saint.

482 M. C.

Yr ydwyf wedi blino 'n llwyr
Ar Babel fawr ddi-râs;
Fy ngweddi sydd, fy Nuw a ŵyr,
Am fyn'd o honi maes:
Braidd na wnaif geisio gan fy Nhad,
Moes im' ddwy aden fawr,
Fel yr ehedwyf tua'm gwlad,
I Seion fâd, yn awr.

Mae clywed am y mêl a'r llaeth
Sy'n llio yno 'nawr,

A meddwl am bob blasus faeth,

Yn peri hiraeth mawr.

Braidd na wnaif geisio, &c.

Mae ei chynnyrchion ceinwych hi,

Yn denu'm bryd yn fawr;

Ac hiraeth sydd trwy'm calon i,

Am wel'd yr hyfryd awr.

Braidd na wnaif geisio, &c.

Rho nerth fy Nuw i gadw'th air,

Nes gwnaf deilyngu'r ffraint

O feddu'th hedd ar wyneb dae'r,

A'm casglu gyda'th saint.

Braidd na wnaif geisio, &c. J. R.

483 M. N. 7, 6.

O Seion, y mae hiraeth

O dan fy mron yn awr,

Am gael dy etifeddu,

Cyn delo'r lliid i lawr

Mae Babilon gaethiwus,
Drygionus ydyw hi,
Yn gwaeddi am ddialed
Y Duw tragwyddol fry.

Mae gweision y Goruchaf
Yn dyoddef erlid trist,
Gan ei phreswylwyr creulon
Am arddel Iesu Grist;
Ca barnau Duw yn fuan
Eu tywallt ar y byd,
Am wrthod y gwirionedd,
Ar ol eu cymhell cy'd.

O frodyr a chwiorydd,
Ymdrechwn fyn'd i dref,
Fel gallom gael meddiannu
Bendithion mawr y nef,
Y rhai nas gallwn dderbyn
Yn Mabilon yn awr;
Am hyny hedwn allan
O honi, fach a mawr.

Mae'n Tad yn galw arnom,
Trwy'r Offeiriadaeth, "Dewch,
A chenyf eich bendithio
Yn Seion oll a gewch;"
O fflowch, O fflowch o Babel,
A dedwydd fydd eich rhan,
Mae amser ei dialed
I ddyfod yn y man. J. P. F.

484

M. N.

Mor hyfryd yw gorch'mynion pur y Nef;
Mor hyfryd yw gwneyd ei ewyllys Ef:
Trwy'n bod ni yn ymprydio oll,
A gweddio ar ein Tad,
Hwn wrendy'n ewyn,
Yn enw'r Iesu mad;
Gan roi i ni ei Ysbryd Glân,
I'n nerthu gyda'r gwaith,
Ac yn y diwedd dwg ni oll
I Seion, pen ein taith. J. E.

485

M. N.

Pwy welaf yn dod o gystudd hen Babel,
Fel cyflym g'lomenod yn hedeg i dref,
A'u golwg yn mlaen i'r dyffryn dedwyddol,
Rhwn oedd mewn addewid i deulu y nef:
Cant yno eu dysgu gan weision yr Iesu,
Y rhai a osodwyd gan Dduw is y nen,
I arwain a phorthi y rhai sydd yn credu,
Tra byddont yn flyddlon mewn undeb â'u
Pen. J. E.

486

M. H.

Mae Duw yn galw'i eiddo'i hun
I ddod i Seion yn gytun,
O bob cenedlaeth ar y llawr,
I wlad eu hetifeddiaeth fawr.
Y rhai sy'n cadw cyfraith Duw,
Cant fyn'd i Seion oll i fyw,

A chael mwynhau o'r ffrwythau per,
'Nol myn'd i'r lle ordeiniodd Nêr.

Mae teulu cas y gelyn du
Mewn llied a malais atom ni;
Gwnawn ffoi o'u plith, eu dial ddaw,
Am hyny ffown i Seion draw.

O cadwn gyfraith bur ein Duw,
Hoff saint, tra fyddom yma'n byw;
A'r Arglwydd Dduw a'n ceidw ni,—
Efe ei hun a saif o'n tu. T. G. D.

487 M. N. 9, 8.

O Seion, am danat mae synu,
Mae'r bobl yn rhyfeddu yn fawr
At fawredd dy nerth a'th ogoniant,
Fe'igwelant uwch llwyddiant y llawr;
Diffanant wrth weled dy degwch,
A maint dy ddedyddwch i ddyn;
'Does neb a all ddirnad dy allu,
Ond meibion dy deulu dy hun.

Yr Arglwydd a rua o Seion,
Bydd gwae i elynion y llawr;
Y nefoedd a'r ddaear a grynant,
Y mawrion lewygant yn awr;
Diffana pob gallu a mawredd,
O flaen ei ddialedd a'i wg;
Cenedloedd gan ddychryn a doddant,
Yn fuan darfyddant fel mwg.

Y saint oil gan ganu a ganant,
A gwrol y byddant bob un;
A'u cyflwr uwch cyrhaedd pob ahlwydd,
Dan nodded eu Harglwydd eu hun;
Amddiffyn fydd ar eu gogoniant,
Llewyrchant fel goleu y dydd;
O'u safle ni ellir eu syflyd,
Tragwyddol eu gwynfyd a fydd. DEWI.

488 M. N.

O frodyr, llawenhawn
Yn Nuw yn hyfryd iawn;
O dewch, O dewch,
I Seion oll yr awn;
Mae'r alwad wedi dod yn awr
I'n galw ni o Babel fawr;
Ei phlâau mawr dinystriol,
Yn fuan ddont i lawr. T. G. D.

489 M. N. 7, 6.

O Dduw, rho ysbryd gweddi,
I ni sydd ger dy fron,
Fel gallom trwy ei gymhorth
I erfyn oll yn llon;
Rho ini y Dyddanydd,
Fel gallom bawb yn awr
I weled gwerth y breintiau
A huliaist ar y llawr.

O Dad, tywallta etto
Dy Ysbryd arnom ni,

Fel byddom oll yn gwneuthur
 Dy lân ewyllys di:
 A dyro ef i'n tywys
 Bob cam trwy'r anial dir,
 A gad i ni gael derbyn
 O'i aml ffrwythau pur. T. G. D.

490 M. C. D.

O Dad ein Harglwydd Iesu Grist,
 Rho glust i gŵyn dy blant,
 A rho dy Ysbryd i ni oll,
 Nes ffoi o'r drwg i bant:
 Gwna'n gwylio rhag y gelyn mawr,
 A'i holl ddichellion drwg,
 A'n cadw gyda'th ddwyfol waith,
 Rhag myned dan dy wg. T. G. D.

491 M. N. 8, 7.

Yr oedd ein cyntefig frodyr
 Oll o hyd yn ofni Duw,
 Ac yn cadw ei gyfreithiau,
 Tra y buont yma'n byw;
 Ond er hyny ni pherffeithir
 Hwyt, nes delo'r oll yn nghyd,
 Fel y gallont oll gyd-wledda,
 Wedi eu gwaredu 'gyd,
 Mae yr amser bron a dyfod
 Pan adferir yr holl fyd,
 'Nol i'w le fel yn y dechreu,
 Etto'n hardd fel Eden glyd:

Lle bu dyrys faith anialwch,
 Tyf y myrtwydd yno'n llawn;
 A lle bu hyl drigfa dreigiau,
 Yno pomgranadau gawn.
 Ewch yn awr a llon gyhoeddwch
 Yr efengyl i bob rhai,
 Fel y delo y rhai onest,
 'Nawr ar frys i gael mwynhau
 O'r bendithion a addawwyd
 Gan yr Iesu idd ei saint;
 A thrwy bara hyd y diwedd,
 Mawr yn wir a fydd eu braint. T. G. D.

492 M. N. 11au.

Gwel, Seion, hardd ddinas cyfarfod y saint;
 Gwel, draw ei phalasaau ardderchog eu
 maint:
 Ei chedyrn ragfuriau ystyria a gwel,
 Ei harddwch mynega i'r oesoedd a ddel.
 Preswylfa llonyddwch a heddwch yw hon,
 Ei dedwydd breswylwyr a ganant yn llon;
 Ni ddaw anghyflawnder, na blinder i'w
 plith,
 Dan noddod eu Brenin y byddant hwy byth.
 Yr Arglwydd ardderchog fydd yno i ni,
 Yn fangre afonydd a ffrydiau yn lli;
 Ardegwch en glenydd y gwinwydd a gawn,
 A'u ffrwythau toreithiog i'w gweled yn
 llawn.

Ein Brawd fydd ein Barnwr, ein Deddfwr,
a'n Duw;
Ein Brenin a'n ceidw—un cadarn iawn yw;
Ni fydd neb o'i deiliaid i'w gweled dan
glwy',
Nac un yno'n d'wedyd, "Claf ydwyf,"
byth mwy.
Gwyn fydd holl breswylwyr y ddinas deg
hon,
Diogel a fyddant, a heddw dan eu bron;
Yr Arglwydd galluog fydd iddynt yn
Dduw,
Ac yn ei gymdeithas wynfydig cawn fyw.

DEWL.

493 M. C. D.

O Arglwydd, rho dy Ysbryd Glan,
Yn ein cyfarfod 'nawr,
Fel gallom dystiolaethu oll
Am dy weithredoedd mawr;
Ac yna diolch wnawn i Ti,
Tra byddom yn y byd,
Am yr efengyl ddaeth o'r nef;
Ei doniau gawn i gyd.

EDWIN.

494 M. S.

Bu t'wyllwch yn gorchuddio'r llawr,
A'r fagddu fawr, y bobloedd;
A satan yn teyrnasu ar
Y ddaear a'i holl luoedd.

296

Ond, wele, dydd goleuni ddaeth,
A chilio wnaeth y t'wyllwch;
Y caeth yn awr a ddaeth yn rhydd,
I weled dydd dedwyddwch.
Y nos a gerddodd 'nawr yn mhell,
Mae amser gwell yn nesu;
Y gwir bregethir yma 'thraw,
A miloedd ddaw i'w gredu.
Y rhai fu dan gaethiwed tyn,
A thristwch, yn galaru,
Y rhai'n yn awr, a'u traed yn rhydd,
Mewn heddwch sydd yn llamu.
Goleuni Haul Cyflawnder mawr
Lewyrcha 'nawr yn danbaid;
Am hyn mae lluoedd yn ddiboen,
Yn molir Oen bendigaid.
Efengyl, O! efengyl fwyn,
Aeth dan fy nghwyn, a'm cyni;
Diwreiddiai'm traddodiadau 'nawr,
A sicrwydd mawr roes imi.
Am hyn addolaf di, fy Nuw,
Mor anwyl yw dy eiriau;
Melysach ynt na dafnau mad
Diferiad y mêl ddiliau.

DEWL.

495 M. N. 9, 8.

Pwy welaf dan ormes yn wylo,
Heb neb i'w chysuro o serch,

297

Fel alltud yn teithio tir estron,
 Yn nghanol gelynyon mor erch?
 Merch Seion, ai ti welir yma,
 Yn dyoddef y traha a'r trais?
 Gâd heibio dy alar a'th ofid,
 Daeth amser cei newid dy lais.
 Cei ddyfod o blith dy elynion,
 Cenawon, rhai creulon eu eri;
 Bydd lawen, daeth dydd o ymwared—
 O tyred, mae nodded i ti:
 Dyffrynoedd heirdd Ephraim ddadsein-
 iant,
 Mae swm cân a moliant trwy'r lle;
 Clyw, clyw, mai yr alwad yn uchel,
 Yn d'alw o Babel i dre'.
 Os buost dan erlid ac anghen,
 Yn mhlith plant y gynhen a'r gwawd,
 Dos adref i wlad fyrdd amgenach;
 Ni fyddi byth mwyach yn dlawd:
 Y tlodion ddiwellir â bara,
 Yr henwr grechwena mewn hedd,
 Ca'r llesg yma adael ei wendid,
 A synir wrth lendid ei wedd.
 Dy ychain fydd gryf i lafurio,
 Y tir a wna gnydio yn llawn;
 Ar lenyrch y brôydd yn hardd-deg,
 Y defaid a'r gwartheg a gawn;
 Dy feibion, fel planwydd y tyfant,
 Dy ferched a ddawnsiant yn llon;

Gan faint dy anrhydedd a'th olud,
 Bydd mawrion yn fud ger dy fron.

DEWL

496 M. N. 7, 6.

Fy Naw a'm cadwo'n wastad
 Rhag pob drygioni sy,
 Nes gyda'i waith caf aros,
 Heb ofni'r gelyn du;
 A thyna yw'm dymuniad
 Bob mynyd a phob awr,
 Sef bod yn un o'i ddefaid,
 Tra byddwyf ar y llawr.

Hoff iawn yw genyf feddwl
 Am 'r amser da sy'n dod,
 Pan gawn fyn'd oll i Seion,
 I fythol byw a bod;
 Ac yno y gwnawn roddi
 'R gogoniant iddo Ef,
 Am iddo ein gwaredu
 O Babel gaeth i dref.

EDWIN.

497 M. N. 10au.

Dewch, pwy a ddaw i fynydd Seion Duw,
 Lle ca'r ffyddloniaid gwrdd ynghyd mewn
 hedd?
 Dewch o blith y gelynyon aml ryw;
 Mae'r Arglwydd Iesu'n galw pawb i'w
 wledd.

J. W.
299

498

M. N.

Dewch ataf, O deuwh, lle mae'r meirw yn
Nuw,
I'r ardal ddedyddol, lle mae'r cyflawn yn
byw;
Lle cana'r ysbrydion a'r engyl diri',
Wrth fwynhau hoff baradwys: O dewch
ataf fi.
Dewch ataf, O deuwh, lle mae heddwch
dilyth,
Lle'n berffaith mae'r undeb, a'r blynydd-
oedd dros byth;
Lle nis gall neb dd'wedyd 'rhyn a wnaeth
Duw i ni,
Sef y cyflawn sydd yma: O dewch ataf fi.
Dewch ataf, O deuwh lle ni welir un gad,
Na threiswyr, na lladron, na chynllwynwyr
un brad;
Lle mae'r drefn yn berffaith, a'r dedwydd-
wch bob tu,
Lle'n dragwyddol mae'r bywyd: O dewch
ataf fi.
Dewch ataf, O deuwh i drigfanau y nef,
Lle mae môr o wybodaeth, lle mae 'i gar-
iad mawr Ef;
Lle mae y gogoniant yn danbeidiol iawn
fry;
Lle ni welir marwolaeth: O dewch ataf fi.

Dewch ataf, lle gwelir Adda ac Efa yn ben
Ar dyrfa a gyfodwyd o'u beddau is nen:
Ceir yma'r wybodaeth am a fu, ddaw, a sy,
Yn nghyngghair y bydoedd: O dewch ataf fi.
Dewch ataf, ac wele y dirgelwch fu cy'd;
Wele'n Tad ni o'r nefoedd! wele'n Mam ni
i gyd!
Wele'r bydoedd a fuont, a'r rhai ddeuant
heb ri';
Wele dragwyddoldeb! O dewch ataf fi.
Dewch ataf, saint ffyddlawn, bendithiedig
Nauvoo;
Y deuddeg, 'r archoffeiriaid, a'r lleill gyda
nhw:
Dewch chwithau, henuriaid, a'r holl deula
yn llu,
Pan ddarfyddoch eich gorchwyl: O dewch
ataf fi.
Dewch ataf, ac wele 'rhyn fu, ddaw, a sydd;
Wele Alpha, Omega, a'r pethau fu'n
nghudd;
Wele'r "pren," wele'r "ffynnon," a'r
"afon," a'u bri;
Wele'ch Prophwyd hoff, Joseph: O dewch
ataf fi.

499 M. N. 9, 8.

O! hyfryd fydd gwel'd y rhai ffyddlon,
Mor ddedydd yn Seion yn byw,

'Nol bod yn llafurio mewn lludded,
Yn nhir y caethiwed, dros Dduw;
Hwy wisgant eu coron a'u palmwydd,
A hyny fydd arwydd pob sant,
Eu bod hwy yn filwyr buddugol
Ar allu y diafol a'i blant.
Hwy rodiant, a'u traed fydd yn rhyddion,
Ni theimlant wasgfeun y byd;
Eu henaidd fydd lawn o ddedwyddwch
A phleser, heb dristwch na llid:
Hwy ganant ganiadau i'r Arglwydd,
Gan foli mewn sobrwydd eu Tad,
Am iddo roi nerth i orchfygu
Y diafol, a meddu y wlad.
Y meibion a'r merched a welir,
Ac hefyd henafgwyr 'run modd,
Yn moli am iddynt roi ffarwel
I diroedd hen Babel o'u bodd:
Y tlawd a'r anghenus, mor addas,
A wisgir yn ninas yr hedd;
Er iddynt hwy fod yn newynog,
Cant fod yn gyfranog o'r wled.

T. H.

500

M. N.

Mor hardd yn y Dyffryn fydd Teml ein
Duw,
Sef y tŷ a berthyna i'r meirw a'r byw,
Lle rhoddir bendithion i'r saint o bob rhyw,
Er eu dwyn i ogoniant sydd fwy;

Nis gall ein calonau ddych'mygu pa faint
O roddion fydd yno yn aros y saint,
A'r pleser a brofant wrth dderbyn pob
braint,
Heb eu blino gan ofid yn hwy.
Hoff, hoff fydd cael gweini i'r meirw llawn
ffydd,
Gant ddod o'u carcharau, trwy'n cymhorth,
yn rhydd;
A derbyn galluoedd a gedwir yn nghudd,
Er mawr gysur i'r rhai sy'n y bedd:
Mor hyfryd fydd uno y lluoedd a fu,
A'u gwneyd yn un teulu fo'n credu fel ni,
Ac yna'n perffethio i'n Harglwydd mawr
fry,
A chael trigo'n dragwyddol mewn hedd.*

501

M. H.

Wrth reol bur efengyl Duw,
Y rhodiaf mwy tra fyddwyf byw:
Ac ar fy nhaith mi seiniaf gân,
O glod i Dduw, trwy'r Ysbryd Glân.

Mae'r ffordd yn gul, ond 'mlaen mi af;
'Nol cyrhaedd draw, esmwythdra gaf
Odd'wrth hen ormes Babel fawr,
Sy'n peri loes i'm calon 'nawr.

Mae satan, cnawd, a byd o'u bodd,
Am ddenu'm bryd i gyd ar g'oedd,

I adael eglwys Duw a'i waith,
 Gan ddod yn ol i'w rhwymau caeth.
 Ond at fy Nuw mi af mewn ffydd,
 Trwy weddi daer caf deimlo'n rhydd;
 Mae gallu Duw yn fawr ei nerth,
 Nid oes mewn byd all ddweyd ei werth.
 Os ymddiriedaf yn fy Nhad,
 Caf nerth o'r nef i fyn'd i'r wlad,
 'N yr hon, medd Duw, ca'r saint gyd-
     gwrdd,
 A'm dagrau oll a sychir ffwrdd. T. H.

502 M. C.

Boed ein cyflawnder ni yn fwy
 Nag eiddo sectau'r byd,
 Oblegid nid oes ganddynt hwy
 Ond crefydd goel i gyd.
 Mae rhyw weithredoedd da, mae'n wir,
 Gan bob rhyw enwad sy;
 Ond nid yw crefydd Crist yn bur
 Gan neb ond genym ni.
 Mae hon, yn wir, mewn gallu 'nawr,
 Fel oedd yn amser Paul;
 Ac felly rhydd o'i sicrwydd mawr,
 I ninnau ar ei ol.
 Ac O, na chredai yr holl fyd,
 Mai dwyfol ydyw hon,
 Fel gallent gael bendithion drud,
 A'u gwneulent oll yn llon. T. H.

503 M. N.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Mae Duw yn awr yn casglu 'nghyd,
 Ei anwyl blant o gyrau'r byd,
 I'r wlad dda'n Seion:
 Cant yno'n llon feddiannu hedd,
 Heb elyn mwy i'w blino,
 Yn nyffryn y mynyddoedd draw;
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Cydunwn oll, ar alwad Duw,
 I fyned draw i ddedydd fyw,
 I'r wlad dda'n Seion:
 Caiff Babilon, a'i harddwch oll,
 Yn fuan eu dinystrio;
 Yn Seion ceir diddosfa glyd,
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Y gweddwon a'r amddifaid prudd,
 A welir draw yn llon eu grudd,
 Mewn gwlad dda'n Seion;
 A'r tlodion fydd yn llon eu gwedd,
 A phobpeth i'w cysuro;
 Am hyn clodforir enw Duw;
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion;
 Ni awn ar fyr o Babel maes,
 Sy'n llawn o drais a gormes gas,
 I'r wlad dda'n Seion;
 Mae'n wlad sy'n llawn o firwythau da,
 A rhyfedd fel mae'n llwyddo;
 Yn fuan bydd yn ben y byd,—
 Brysiwn fyned yno.

Mae gwlad dda yn Seion, saint;
 Mae gwlad dda'n Seion:
 Cyfiawnder gaiff y saint bob un,
 'Nol myned draw, o'r gormes blin,
 I'w gwlad dda'n Seion:
 Mae Duw yn awr yn d'weddyd, "Dewch;"
 O ddynion, gwrandewch arno;
 Rhag plâu blin, diddosfa gawn,—
 Brysiwn fyned yno. T. H.

504 M. H.

Fy enaid, cân; rho fawl i Dduw
 Am ei ddaioni, teilwng yw;
 'R efengyl bur, a'r rhoddion gawn,
 Ddangosant i ni ddwyfol ddawn.

Pan ydoedd dyn a'i wedd yn dlawd,
 Fe ddaeth Mab Duw i wisgo cnawd;
 A threfnu ffordd ryfeddol wnaeth,
 I ddwyn rhyddhad i'r euog caeth.

Fe aeth dan lid a gwawd yr oes,
 O'i fodd ei ladd ga'dd ar y groes;
 Ac O, ei gariad rhyfedd gawn,
 Yn rhoi ei gorff ei hun yn iawn.
 Boed iddo glodydd, parch, a bri,
 Gan saint ac engyl gwynfa fry;
 Rho'wn iddo fawl ag uchel lef,
 Oblegid teilwng ydyw Eif. T. H.

505

M. N.

Hiraethais am y gwir
 Flynyddau meithion,
 A chwillais amser hir
 Am dano'n gysson;
 Gweddiais nos a dydd,
 Am gael fy rhoi yn rhydd
 O'r trwm gaethiwed prudd
 A lethai 'nghalon.

Un feddyginiaeth fad,
 Nid oedd i'm briwiau,
 Wnai roi i mi wellhad
 O'm holl ddoluriau;
 Gwel, holl grefyddau'r byd,
 Rhai marw ynt i gyd;
 'Doed modd i wella 'mryd,
 Na lladd fy ofnau.

Ymholais aml waith
 A dynol ddoethion,
 A grudd a llygad llaith,
 A chystudd calon;

Ni chefais ganddynt hwy,
Ond dyfnhau fy nghlwy;
A buan gwelais trwy
Eu holl ddichellion.

Ymguddiodd draw o'm gŵydd,
Eu holl ddoethineb;
Eu deall redai'n rhwydd
I fawr fflineb;
Tywyllwch o bob ta
Ymdaenai'n gaddug du;
O ryfedd, faint y bu
Eu mawr drychineb!

Ond diolch mwy a wnaſ,
O wraidd fy nghalon,
Yn llon, i Dduw, fy Naf,
Am ei fendithion;
Efengyl fyw o'r nef,
I ni anfonodd Ef;
Ces waredigaeth gref,
O'm hathrist gwynion.

Lle'r oeddwn gynt yn ddall,
'Rwyf 'nawr yn gweled;
Am hyn y llidia'r fall,
A'i feibion digred:
Gelynion nos a dydd,
Yn ceisio'm sarnu sydd;
Ar fyr y rheda'i'n rhydd
O wlad caethiwed.

506

M. H.

Ti, sant cystuddiol, dos at Grist,
At ei addewid tro dy glust;
Ei ffyddlawn eiriau'n traethu sydd,
Y bydd dy nerth yn ol y dydd.
Na foed i'th galon wan byth ddweyd,
"O, treulio'r dydd nis gallaf wneyd;"
Ei dd'weddiad ef yn gadarn sydd,
Y rhoddir nerth yn ol y dydd.
Os gwneir dy erlid unrhyw awr,
Ymddiried yn dy Geidwad mawr;
Yn mhob treialon chwerwon sydd,
Dy nerth gyfranir 'nol y dydd.
Os gwan yw'th ffydd i ddal dy dir,
Pan fydd i'r frwydr fod yn hir,
Gorchfyga Duw bob gelyn sydd,
Can's nerth a rodda 'nol y dydd.
Os gelwir di i ddyodde'r oll
A geir mewn cystudd, poen, neu goll,
Mewn tlodi, neu ofidiau prudd,
Rhoir iti nerth yn ol y dydd.
Pan angu hyll a ddaw i'th gwrdd,
Gwên Crist a ỳr dy ddychryn ffwrdd;
Dod wna i'th ysbryd fyn'd yn rhydd,
A'th nerth a ro'ir yn ol y dydd.

507

M. N.

Yn nghanol du gymylau,
Tywyll gau grefyddau,
x

Pob un a ymbalfalai
 Fel gwyr Sodom fawr;
 Ond fel at Lot gyfiawn,
 At Joseph yr uniawn,
 Yr angel ddaeth â chyfiawn
 Oleuni i lawr.
 'Nawr 'n y dyddiau diweddaf,
 Cenad i'r Goruchaf
 Ddaeth at y dyn perffeithiaf,
 Gaed ar ddaear gron;
 Dwg 'nol 'r offeiriadaeth
 A'r doniau da odiaeth,
 Ceir felly wir dystiolaeth
 O'r fengyl bur hon.
 Hyd atom daeth newyddion
 Am ryfedd fendithion,
 Ewyllys da i ddynion,
 Tangnefedd trwy'r ddaer;
 'R efengyl dragwyddol,
 A'i doniau ysbrydol,
 Wna'r ofer yn ystyriol,
 A'r gwyllt-ddyn yn wâr.
 Yr angel gynt a welodd
 Ioan yn y nefoedd,
 Trwy ei chanol ehedodd
 Lawr at Joseph Smith;
 Ac wrtho dywedodd,
 Ti'n Brophwyd i'r bobloedd,
 Yr Arglwydd a'th benododd,
 Ni chyfnewid byth.

Arwyddion yr amseroedd
 Ddangosant ar gyhoedd,
 Fod terfyn holl deyrnasoedd
 Yr anghrist gerllaw;
 Syrth eu holl goronau,
 A'u breninoedd hwythau
 A dreiglant o'u gorseddau,
 Mewn dychryn a braw. B. D.

508 M. N. 8, 7.

Pethau gwych am Seion genir,
 Dinas Enoc, welwyd gynt,
 Lle y rhodiai y cyfiawnion
 Gyda Duw ar ddedydd hynt;
 Cariad, rhinwedd, ffydd, doethineb,
 Gras a doniau'n cwrdd yn un;
 Carent ereill fel eu hunain,
 A phob enaid yn gytun.
 Yno conc'rent allu satan,
 Cyfraith nefol, perchid hi,
 Can's yn Adam-ondi-Ahman
 Seion ddaeth lle Eden fu:
 Tra uwchlau i allu'r t'wyllwch,
 Heb chwennyachu golud byd,
 Gwledd barhaus o fawr fendithion,
 Gaent i'w lloni ar bob pryd.
 Tyrau Seion wnaent ddyscleirio
 Fel yr haulwen, oddi draw;
 Safai'r anwir hwnt dan grynau,
 'N llawn o syndod mawr a braw:

Yr oedd ffydd y saint yn berffaith,
Dilyn wnaent eu Pen o'u bodd;
Felly'r ddinas—aeth i'r nefoedd,
A'r byd dd'wedent, "Seion ffodd!"

Pan ddaw'r Arglwydd 'nol â'i Seion,
Ac y llef ei gwylwyr hi,
Yna llygad 'n llygad gwelwn,
Ac mewn undeb byddwn ni:
Yna cawn ni gwmni engyl,
Duw fendithia'i eiddo'i hun;
Yna'r ddacar fydd fel Eden,
Ninnau'n adwaen pob rhyw ddyn. •

509 M. N.

Bu tywell nos am lawer oes,
Yn teyrnasu dros ein tir;
Ond daeth y wir efengyl,
Lawr o'r nef gan engyl,
Iâ, i'r bugail calon bur:
Dacw'r llanc fel cawr, â'i drysor nefol draw,
Yn ei lestr pridd heb loes na braw,
Er fod gelynyon llymion ar bob llaw
Yn ymguraw ar y gwir.

Daeth, daeth i'n gwlad efengyl rad,
Anfoniad nefoedd wen,
Yr hon sydd i'w phregethu
I gadw pawb neu'u colli,
Sy'n trigfanu is y nen:
Ust, clywch ei llafar dros y ddacar lawr;
Galwa'r Brenin ar ei bobl 'nawr;

Ni phrysia am alluoedd bach na mawr;
A cha llu fyn'd tu-draw'r llên. B. D.

510 M. N.

Cyduned engyl nef yn awr
A ni sydd yma ar y llawr,
I foli ein Crëawdydd mawr,
Mewn gorfoleddus gân.
Molwn yr Arglwydd
"Sy'n Llywydd nef a llawr,"
Fel ein bendithier
Oll yma 'nawr.

Bendithia'th weision, nefol Dad,
A'th Ysbryd Glân mewn eglurhad,
Fel caffom trwyddynt wir fwynhad
O'th gariad yma 'gyd.
Molwn yr Arglwydd, &c.

Mor hyfryd yw cael cwrdd yn nghyd,
'Nol bod ar wasgar yn y byd,
I 'madnewyddu etto'i gyd,
Mewn nerth er myn'd yn mlaen.
Molwn yr Arglwydd, &c. J. W.

511 M. N. 8, 7.

Daeth 'r efengyl lawr o'r nefoedd
Gan yr angel oddi fry,
Fe'i cyflwynodd hi i Joseph,
'Rhwn yn llon derbyniodd hi:
Wedi gwrandaw ar y genad,
'Rhwn a draethai bethau mawr,

Fe sefydlwyd teyrnas Iesu
Yma'n gadarn ar y llawr. E—TH.

512 M. H.

Na wnewch wahardd i fychain blant,
I gael gosodiad dwylaw'r sant;
Ein Harglwydd Iesu, siampl roes
I'r holl flyddloniaid yn ei oes.

Gwnewch hyn o hyd, yn ddinacâd,
Oblegid mae'n wir ordinhad;
I fychain blant, da gwnewch o hyd,
Fel bo i'ch hedd yn niwedd byd. T. LL.

513 M. N.

O deffro, awen fwyn,
Rho heibio dy holl gwyn,
A dadgan hoff weithredoedd Duw:
Duw wnaeth y bydoedd oll,
A phob peth yn ddi-goll,
Er lles i bob creadur byw;
Pysg y moroedd, wrth y miloedd,
Bob yn ddenodd yn gytun,
Pob ymlusgiad ac ehediad,
Sydd o'i drefniad doeth ei hun,
Er lles i deulu dyn;
O, ryfedd rodd i ddynol ryw.
Efe ddywedodd, "Boed
I'r llysiau ac i'r coed,
I hadu had oll yn eu rhyw:"

Yn ol ei air y bu,
Sydd eglur iawn i ni,
Ac wele, da fu'n ngolwg Duw!
Dau oleuad, haul a lleuad,
Cyfnewidiad dyddiau'r lloer;
Pob peth welir, 'nol eu natur,
Ar y tir ac yn y môr,
A thywydd twymn ac oer,
A roes ein Iôr i ddynol ryw.

Rhoes fwyd i bob peth byw,
A phob dau yn eu rhyw,
I hilio'u bath er llenwi'r byd;
Ac wedi gwneyd ei nyth,
Gwnaeth ddyn i drigo byth,
Yn frenin ar yr oll i gyd.
O'i drugaredd, rhoes amgeledd
Gymhwys, lanwedd, iddo 'fe,
I'w was'naethu a'i wir barchu;
Yn ben arni mae heb ble,
'Nol arfaeth Brenin ne',
I warchod tref, a phorthi'r bryd.

Rhoes Duw y person hardd,
A'i gymhar, yn yr ardd,
I'w chadw a'i bugeilio hi;
Rhoes yno goedydd llawn,
A ffrwythau hyfryd iawn,
Yn ymborth gwiw i'r tylwyth eu;
Duw roes hefyd bren y bywyd,
Hyfryd iawn ei flâs bob awr;

Pren gwybodaeth yn dystiolaeth,
Er prawf penaeth mawr y llawr;
Ond, Adda, och! i lawr
I bydew cās y syrthiaist ti!

Ond clod i'r Iesu cu,
Efe a'th gododd di
O bydew du ac erchyll iawn!
Yn awr trwy ufyddhau,
Cawn ninnau bur fwynhau
Gwir heddwch a dedwyddwch llawn:
Canwn iddo, heb ddiffygio,
Am ein cofio ddydd a nos;
Gadael gwynfyd nefoedd hyfryd,
Daeth i dristyd codi'r groes;
Ca'dd ddirmyg ddyddiau'i oes,
Ac etto rhoes ei hun yn iawn!

Pa ddyn all dewi sôn,
Wrth feddwl am ei boen
Yn marw drosom ar y pren?
Cawn bellach oleu dydd,—
Yn awr mae'r ffordd yn rhydd
Oddi yma tua'r nefoedd wen:
Credwn ninnau yn ei eiriau,
Am ein beiau byddwn brudd;
Edifaru cyn y fory,
Rhag y trengir cyn y dydd;
A bedydd gwedi'n fydd,
A'r Iesu rydd ei rās. Amen.

Duw rydd ei Ysbryd Glân,
I'n tywys yn y blaen
I'n cartref llon yn mhlith y llu;
Duw a'i haddawodd ef
I ddeiliaid teyrnas nef,
Yn insel o'r cyfammod cu,
I ddyddanu'r rhai sy'n poeni
Ac ymdrechu ar y daith:
Hwn fu'n nerthu'r hen brophwydi,
A'u gwir faethu amser maith;
Ac etto dyma'i waith,
Fel tystia ein mynwesau ni. J. R.

514 M. N.

O Babel greulawn, pa'm 'rwyd ti
Yn rhuthro yn fy erbyn i?
Pa'm lleddaist fy mhrophwydi cu,
Pan yn cyhoeddi'r gwir?
Gwae iti, Babel,
Medd geiriau pur yr Iôr;
Buan y syrthi,
Fel maen i'r môr.

Ti ro'ist fygythion creulon, cās;
Ti leddaist, do, fy mhenaf gwas;
Tydi wyt loches rhai di-rās,
A thrigfa yr un drwg.

Gwae iti, Babel, &c.
Llabyddio wnest rai gwagedd llon,
Gwir ferched imi oe'nt o'r bron;

Eu gwaed a sugnaist dan y fron,
A meddwi arno wnest.

Gwae iti, Babel, &c.

Ti a ymdrechaist bob rhyw awr,
I rwystro amcan Iesu mawr,
Gan sathru'r ddeddf yn llwyr i'r llawr,
A'i ordinhadau Ef.

Gwae iti, Babel, &c.

Dyrchafu a wnest ti i'r lân,
Trwy sathru'r tlawd, a llethu'r gwan;
Hawdd iawn yw dweyd mai ti mam
Puteiniaid yr holl fyd.

Gwae iti, Babel, &c.

Dy gelwydd a'th odineb drwg,
A'th drethi gwarthus, dynant wg;
Yn fuan iawn cawn weled mwg
Dy boenau'n esgyn fry.

Gwae iti, Babel, &c. M. E.

515

M. B.

Mor egwan yw fy ngwedd,
Un lef nis gallaf roi;
Wrth ganfod maint fy meiau i,
Nis gallaf braidd ysgoi.

Ce's ddwys gynghorion, do,
Er fy adfywio i;
Fel llestr, siglo wyf bob tôn,
Yn gysson ar y lli.

'Does gobaith cyrhaedd glân,
Er dod i'r lân i dir;
Boed im' gael cymhorth gan fy Naf,
Neu soddi wnaf yn wir. T. LL.

516

M. C.

'Rwy'n canfod, frodyr, yn eich gwedd,
Fod ynoch ddifawr chwant
I gychwyn 'nawr i Seion Duw,
I drigo gyda'i blant.

O bydded ich' amynedd hir,
Ar gynnydd, ac mewn gwaith,
Trwy groesau aml môr a thir,
Fel gwelir pen y daith.

Ewch ar eich taith, O anwyl saint,
Gwnawn ninnau droi at Dduw
Mewn flyddiog weddi—Arglwydd da,
Gwna di eu cadw'n fyw. T. LL.

517

M. N. 9, 8.

Gwir gariad, cyflawnder y gyfraith,
Wna'n siriol wynebpryd pob un;
A'i meddo, fe ddwg iddo fywyd,
Gwna'n anwyl bawb fydd yn gytun.
Ni feddwl yn wael am gymmydog,
Gwna ffafr i'r euog yn rhad;
A maddeu y mae i'r afradlon,
A'i dderbyn i deulu ei dad.

Y ddawn werthfawrocaf yw cariad,
Odd'wrthi gwnawn sugno ein maeth,

Fel tyfom yn harddwych blangfa,
 Ac arnom brif ffrwythau y gwaith;
 A boed i'r cangenau toreithiog
 I dyfu'n odidog i'r lân,
 Nes llethu pob surni anserchog,
 A'i gladdu o'n gwydd yn y man. T. L.L.

518 M. N.

Clywch, clywch alwadau gweision Iesu,
 Tua thref, tua thref;
 Yn galw maent er ein gwaredu
 Tua thref, tua thref:
 'Rwy'n teimlo awydd dan fy mron
 I ufyddhau i'r alwad hon,
 Fel gallwyf gyrhaedd trwy bob tôn,
 Tua thref, tua thref.
 Mae'n cartref draw mewn hardd-deg
 ddyffryn,
 Dewch i dref, dewch i dref,
 Lle tra diogel rhag pob gelyn,
 Dewch i dref, dewch i dref.
 Mae Seion Duw yn artref clyd;
 Hon fydd yn ben dinasoedd byd,
 Lle trig y saint yn llon yn nghyd;
 Dewch i dref, dewch i dref. T. L.L.

519 M. N.

Fel tân yn cynhesu mae Ysbryd yr Ar-
 glwydd!
 Gogoniant y dyddiau diweddaſ sy'n dod;

Bendithion a doniau cyntefig ddychwelant,
 Ac engyl ymwelant â dyn is y rhod:
 Cydganer a bloeddier, trwy'r ddaear a'r
 nefoedd,
 Hosanna, hosanna i Dduw ac i'r Oen;
 Gogoniant fo iddynt yn awr a byth
 bythoedd,
 A heddwch i ddynion, nes peidio eu poen.

Yr Arglwydd eanga amgyffred ei bobl,
 Adferu eu barnwyr a'r oll megys gynt;
 Gwybodaeth a gallu ein Duw a ymdaeniant,
 A gorehudd dew'r ddaear a godir i'r
 gwynt.
 Cydganer a bloeddier, &c.

Ynghyd yn yr ysbryd y gwnawn ni ym-
 gynnull,
 Er lledu y deyrnas yn mhlith dynol ryw,
 Fel byddo i ninnau gael dechreu meddiannu
 Y rhoddion arbenig a roddir gan Dduw.
 Cydganer a bloeddier, &c.

Gwnawn olchi ein gilydd, gan iro ag olew,
 Ac nis gwnawn anghofio y golchiad i'r
 traed;
 Can's dylai 'rhwn dderbyn ei geiniog o
 gyflog,
 Fod 'n llwyr lân yn ngwenith gynauaf
 ein Tad.
 Cydganer a bloeddier, &c.

'Rhen Israel, 'rhwn giliodd o'r byd am ei
ryddid,
A ddaw gyda'r cwmwl heb fod yn dra
maith;
Caiff Foses ac Aaron, a Joshua i'w arwain,
A'i borthi â manna o'r nef yr ail waith.
Cydganer a bloeddier, &c.
Mor hoff fydd y tymmor pan welir yn
gorwedd
Y llew gyda'r oenig, yn dëg iawn eu grân;
Pan Ephraim goronir a'i fendith yn Seion,
A phan ddaw yr Iesu'n ei gerbyd o dân.
Cydganer a bloeddier, &c. *

520

M. N.

Gwrandewch yn awr, a dewch yn hy,
O Babilon, fy mhobl i.
Seion draw yw ein tref,
Medd galwad y nef;
Deuwch adref o'ch adfyd yn awr.

Y cyn-brophwydi braidd i gyd,
Draethasant am y noddfa glyd.
Seion draw, &c.

Fe ddaeth y pryd ca'r addfwyn rai
Eu hetifeddiaeth i'w mwynhau.
Seion draw, &c.

J. W.

521

M. H.

Tragwyddol ydwyti Ti, O Dduw,
Ac ynot ti 'rym oll yn byw;

322

Dy gariad mawr sy'n llanw'r byd,
A'th Ysbryd Glân sy 'run o hyd.

Y mae dy nerth a'th allu Di
Yn rhoi i'th saint gysuron lu,
Nes peri iddynt lawenhau,
Yn nghanol gormes Babel gau.

Dyweded pobloedd byd o'r bron,
Yn erbyn yr efengyl hon;
Mae gyda ni y nerth a'r dawn,
A'n Tad a rydd wybodaeth lawn.

Gwybodaeth sydd yn peri nerth,
Mae gras ein Duw o ddirfawr werth;
Rho'wn iddo foliant tra f'om byw,
Can's derbyniasom Ysbryd Duw. J. P. P.

522

M. C.

Mae Babel fawr gaethiwus erch,
Yn peri i mi boen;
O na chawn fyn'd i Seion draw,
I ganu mawl i'r Oen.

Y mae ffleidd-dra Babel fawr
Yn myn'd yn fwy o hyd,
Nes mae fy ysbryd gwan o'r braidd
Ar lesmair lawer pryd.

Fy Nhad, fy Nhad, pa hyd ca'th blant,
Fod yn y cystudd mawr?
Hwylusa'n ffordd i fyn'd ar frys
I Seion deg ei gwawr;

323

I blith dy weision dewrion Di,
 Sy'n meddu'r Ysbryd Glân,
 I lawenyachu gyda'r llu,
 A moli'n bêr fy nghân.
 O brysia, brysia, foreu teg,
 Pan gaffwyf fyn'd yn rhydd,
 A chanu'n iach i ormes mwy,
 Yn ngwawl yr hyfryd ddydd. J. P. P.

523 M. N. 8, 7.

O fy Nhad, 'rhwn wyt yn trigo
 Yn yr uchel breswyl fry!
 Pryd caf etto ddod i'th wyddfod,
 Ac ail wel'd dy wyneb di?
 Yn dy drigfa santaidd nefol,
 A fu'n byw fy ysbryd i?
 Yn fy ie'nctyd gwreiddiol cyntaf,
 Ai ni'm magwyd genyt ti?
 I ryw ddyben doeth tragwyddol
 Y'm llëolaist yn y byd,
 Ac y collais fy adgofion
 Am fy ngeni cynta'i gyd:
 Etto, rhywbeth glywaf weithiau
 'N sibrwd, "Ti wyt estron pell;"
 Minnau deimlaf 'mod i'n grwydryn
 O ardaloedd byd sy'n well.
 "Tad" a ddysgais i dy alw,
 Trwy dy Ysbryd oddi fry;
 Ond cyn adfer gwir wybodaeth,
 'R rheswm pa'm, nis gwyddwn i:

Yn y nef, ai un yw'm rhiaint?
 Na, mae'r dyb yn hynod gam;
 Gwir sydd reswm: gwir tragwyddol
 Ddywed fod im' yno fam.

Pan wnaif gychwyn oddi yma,
 Pan wnaif roi fy nghorff i lawr,
 Dad a mam, a gai'ch cyfarfod
 Yn eich llys sydd uwch y llawr?
 Cofiwch, 'nol im' wneyd y cyfan,
 I'w gyflawni gefais i,
 Ar im' gael, trwy'ch cyd-foddlonrwydd,
 Ddod a thrigo gyda chwi.

524 M. S.

'Rwy'n diolch beunydd i fy Nhad
 Am roi dadguddiad ini,
 Drwy anfon angel atom lawr,
 I roi in' fawr oleuni.
 Fe urddwyd Joseph Smith, ein brawd,
 A cha'wd yr offeiriadaeth,
 I blith dynolryw etto 'nol,
 Un anwyl er unoliaeth.
 Mae Duw yn galw trwyddi, Dewch,
 A chwi gewch waredigaeth,
 I fynydd Seion yn ddilyth,
 A'r hyfryd etifeddiaeth. J. P. P.

525 M. H.

O Arglwydd, nertha di yn awr,
 Dy weision yma ar y llawr,

Fel gallont sefyll oll yn hy
I draethu am dy deyrnas di.

Dy Ysbryd fyddo yma'n hael,
Fel gallo'th weision di ei gael;
A than ddylanwad hwn o hyd,
Y byddont yn ein dysgu 'gyd.

Dy saint a gaffo'u maethu oll,
A'u dysgu'n llwyr heb unrhyw goll,
Fel gallont ddweyd wrth fyned ffwrdd,
Mai da i ni oedd cael cyd-gwrdd.

Pan gefais yr oruchel ffraint
O wneyd fy lle yn mhlith y saint,
Mi gefais wybod am y gwir,
'Nol bod mewn t'wyllwch amser hir.

Fe droes fy holl gyfeillion 'nawr,
A'm herlid wnant o fach i fawr;
A gorfu arnaf rhag cael cam,
I adael mwynder tad a mam.

Ond d'wedodd Iesu Grist, ein Pen,
Y caem ein herlid is y nen;
Am hyny byddwn oll yn llon,
Rhydd hyn dystiolaeth dan ein bron.

Gwybodaeth genym sydd yn awr
Ein bod yn blant i'r Arglwydd mawr;
Mae hyn yn nerth i ni o hyd,
Yn erbyn gwag a gwawd y byd. J. T. F.

525 M. N.

Y Galiffornia Uchaf,
O dyna'r wlad i mi;
Tu draw'r Mynyddoedd Creiglyd,
Y mae'i gorweddle hi;
Y saint gant yno borthiant oll,
A meddu'r rhyddid sydd ar goll,
Yn Nghaliffornia Uchaf:
O, dyna'r wlad i mi!
O, dyna'r wlad i mi!
O, dyna'r wlad i mi!

Ni awn dan godi'n baniar,
Cawn yno freintiau lu;

Ni awn i Galiffornia,

I gael ein Jubili:

Mae'n wlad o wanwyn byth barhad,
A gwlad o fywyd a rhyddhad,
A deadelloedd ddigon:
O dyna'r wlad i mi! &c.

Fe ddrylliwn ein holl rwymau,

A'r Fablonaid iau,

Can's hir y buom dani,
Ond 'nawr cawn ymryddhau:

Ni phlyga Jacob war yn lwy,
Ond bellach rhyddid gaiff byth mwy,
Yn Nghaliffornia Uchaf:
O dyna'r wlad i mi! &c.

Teyrnasu gawn a threchu,
A'n brenin fydd ein Duw;

Ca'r bryniau a'r dyffrynoedd
 Ddadseinio, "Teilwng yw."
 Ein temlau heirdd a thyrau'n llu,
 Gerllaw y môr, a godwn ni,
 Yn Nghaliffornia Uchaf;
 O dyna'r wlad i mi! &c.

Fe ddaw ein cefnder Lemuel,
 I roddi help ei law;
 Gwnawn estyn holl gortynau
 Ein Seion yma a thraw:
 Hyd nes gwnawn hyn, ein pebyll gânt
 Fod ini'n dai, nes treulio wnant,
 Yn Nghaliffornia Uchaf:
 O dyna'r wlad i mi! &c.

Ymunwch â mi, frodyr,
 A brysiwn yno'n llu;
 Cyfodwn dy i weddio,
 Gan chwifio'n banïar fry;
 Gwnawn alw ar bob cenel sydd,
 I ddod i'n gwlad, er teimlo'n rhydd,
 Yn Nghaliffornia Uchaf:
 O dyna'r wlad i mi!

527

M. N.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 O'ch cysgadrwydd ceisiwch godi;
 Daeth Efengyl bur yr Iesu
 I'ch gwahodd chwi'n nghyd, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Na foed i chwi ddiystyru
 Y nefolaidd genadwri,
 'Rhon sydd yn eich plith, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Awn i Seion i breswyllo,
 Mae hen Fabilon ar syrthio,
 Fel mawr faen i'r môr, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Deuwch, deuwch, awn o honi;
 Na foed i ni gyfranogi
 O'i mældithion hi, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch;
 Awn i'r hyfryd wlad i drigo;
 A gogoniant Ior gwnawn seinio
 Efo'r nefol gôr, &c.
 Ffryndiau hoff, deffrowch, deffrowch, &c.

J. R.—S.

528

M. N.

Mawr yw cariad Iôr goruchel,
 Dan ei nawdd mae lle diogel;
 Gwrendy'n dawl ar ein llef,
 Hoff yw ganddo wrando'n gweddi;
 Pan y byddom mewn caledi,
 Cawn ein lloni ganddo Ef:

Rhoddwn foliant o un galon,
A'r gogoniant iddo'n gysson:
Am ei ddoniau rhad i ddynion,
Rhoddwn iddo ddiolch calon,—
Mawl yn goron ar ei ben.

Yn ein hisel-radd fe'n coffodd,
O'n caethiwed fe'n gwaredodd,
Ac a'n rhoddodd ni yn rhydd;
Pan yn athrist ein griddfanau,
Mewn tywyllwch dan gadwynau,
Torodd arnom oleu'r dydd;
O fawr gariad, daeth yr Iesu,
O wir fwriad i'n gwaredu
O gaethiwed pechod creulon,
Gan ein rhoddi oll yn rhyddion:
Mawl yn goron ar ei ben. DEWL.

529

M. N.

Gwrandewch yn awr, holl ddynol ryw,
Mae noddfa deg yn neddfau Duw,
I'n codi ni, o'u cadw 'nawr
Yn gywir; mwy mae gwobr fawr.

Cydgor.

Ein rhan fydd Seion dir;
Cawn fyn'd i Seion draw,
Lle mae hyfrydych pur,
A gelyn mwy ni ddaw:
Gwyn fydd pe byddwn yno'n byw. DEWL.

530

M. N.

Ffarwel, gyfeillion, mlaen 'r af fi,
Nid yw fy nghartref gyda chwi;
Dros fôr anturiaf, 'mlaen yr af,
Nes golwg ar well wlad a gaf.

Cydgor.

Ar Seion mae fy mryd,
Mi af i Seion draw;
Caf fyw, a gwyn fy myd,
Yn rhydd, heb boen na brow.
Ffarwel, &c., &c., fy mrodyr eu, ffarwel.

Ffarwel, fy mrodyr, 'mlaen 'r af fi,
'Rwy'n llawn o gariad atoch chwi;
A hyn yw llais ein Tad o'r nef,
Y cawn ar fyr gyd-gwrdd yn nhref.
Ar Seion mae fy mryd, &c.

Ffarwel, gyd-filwyr dan y groes,
Cyd-ddyddedf som lawer loes;
Heb gyfrif mwyniant byd yn fael,
Yn mlaen 'r af fi, mae gwobr i'w chael.
Ar Seion mae fy mryd, &c.

Ffarwel, flodenog feibion Ner,
Ymdrechion blinion sydd is sêr;
Yn wrol cedwch ffordd y gwir,
Nes cael cyd-gwrdd yn Seion dir.
Ar Seion mae fy mryd, &c. DEWL.

531

M. H.

Gwae gyfoethogion byd yn awr,
 Sy'n gwrthod cwyn y weddw dlawd;
 Daw terfyn ar eu gormes mawr,
 A dial am eu hyllig wawd.

I gri'r amddifad dan ei bwn,
 Gwrthodant glust i wrando'i lais;
 Mae Brenin Nef yn frawd i hwn,
 A dryllio wna holl feibion trais.

Iôr mawr y nef, ar fyr o dro,
 Dry gwyn y weddw'n foliant rhydd;
 'R amddifad tlawd, mewn dedwydd fro,
 A'i gri yn fôr o ganu fydd.

Y cyfoeth oll, a'r golud mawr,
 Sydd dan lywodraeth beilchion byd,
 I'r saint y rhoddir hwynt yn awr,
 A'r beilchion drengant dan y llid.

Dewch, dewch, genedloedd, rhowch eich
 bryd,

Eich golud a'ch meddiannau oll,
 I wasanaethu Duw mewn pryd,
 A fflowch ar frys o lwybrau'r coll. DEWL.

532

M. N.

Bydd moliant mawr,
 Trwy'r nef a'r llawr;
 Nifer dirfawr meibion Duw

Ganant ber anthemau,
 Pan agorir dorau
 Hen garcharau, hynod yw;
 A daw i ryddid dedwydd cyn bo hir,
 Y meirw gynt na chlywsant am y gwir,
 Ac etifeddant hwy yr hyfryd dir;
 Yno'n wir cânt fythol fyw. DEWL.

533

M. N. 8, 7.

Wele, cawsom drysor hyfryd,
 Fydd yn olud o barhad,
 I bawb fo'n ufydd i'r hoff alwad,
 Yn ol trefniad Ior, ein Tad:
 Cefais wobwr nad ellir traethu
 Gwerth ei rhinwedd i fy rhan;
 Ufyddhewch i'r alwedigaeth,
 Cewch wybodaeth yn y man. D. S. J.

534

M. N. 2, 8.

Draw, draw,
 'N mhell o diriogaeth poen a braw,
 Diogel fyddwn maes o law,
 Pan atom daw ein Brenin mawr;
 Mewn nerth yn fuan gwelir Ef,
 A'i deyrnas greffydd dros y llawr. DEWL.

535

M. H.

O, Iesu mawr, Tywysog hedd,
 Mae bywyd yn dy siriol wedd;
 Dy felys lon gymdeithas di,
 Drwy'r Ysbryd Glân, a'm llona i.

'Does fwy dedwyddwch yn y byd,
Nâ byw dan nawdd fy Nuw o hyd;
O hyfryd le i ddyn i fyw,
Y nef ar wyneb daear yw.

Dan nawdd dy gariad, O fy Nêr,
A'th dangnef siriol is y sêr,
Dymua f'enaïd beunydd fod,
A rhoddi iti fythawl glod. DEWL.

536

M. H.

Ar fyr daw'n gwaredigaeth lawn,
A dianc rhag y gelyn gawn;
Machluda haul ei lwyddiant ef,
Ni chlywir mwy ei echrys lef.

Dysclaerdeb dydd dyfodiad Crist,
A lawenha galonau trist;
Y saint fu dan orthrymder mawr,
A orfoleddant oll yn awr.

Efy galar ffwrdd, a mwy ni fydd,
Drwy ystod gwawl yr hyfryd ddydd;
A lwyddiant mawr o faith barhad,
A'u canlyn yn yr hyfryd wlad.

Yn mhlith holl ddewrion weision Duw,
Ac engyl nef, y byddwn byw,
Gan gadw gwyl mewn hyfryd hoen,
Mewn gwlad ddedyddol gyda'r Oen. DEWL.

537 M. N. Sau.

Paham y ca tristwch yn awr,
I flino a llethu fy mron?
O'm blaen, do, fe dorodd y wawr,
A lledai ei llewyrch yn llon:
Pa arwaf y driniaeth a gaf,
Pa chwerwaf y trallod a'r poen,
Bydd mil mwy'm gogoniant pan af
I breswyl ddedwyddol yr Oen.

'Mhen ennyd caf 'madael yn llwyr
A gwlad y caethiwed, gwir yw;
Nerth Babel a dodda fel cwyr,
A'r saint fydd a'u noddod yn Nuw;
Cawn gefnu ar dlodi a gwarth,
A llawnder fydd rhinwedd ein rhan;
Cenedloedd ddiflanant fel tath;
Plant Seion fydd tegwch pob man.

Ar fryniau tir Ephraim y tardd
Gwin newydd, ac olew yn llawn;
Yr holl figysbrenau a chwardd,
Y gwinwydd a roddant eu grawn;
Y bryniau lfeiriant o laeth;
Bydd llawnder yn toi yr holl dir;
Crechwenir a chemir, "Fe ddaeth
Messiah i deyrnasu yn wir." DEWL.

538 M. N. 8, 7.

Pa'm yr wylwn am y meirw?
Nid oes dristwch iddynt hwy;

Melys coffa am eu henw ;
 Erlid blin ni welant mwy ;
 Er i'r corff i ymgymysgu,
 'N fan demigau yn y llawr,
 Gofal Duw sy'n ei goleddu;
 Cyfyd etto'n hardd ei wawr.

DEWI.

539

M. N.

O, pwy a ddarfu chwilio
 Yn y cof-lyfrau sy,
 Ac a ddarllenodd hanes
 Y drygfyd mawr a fu?
 Y gweddill gyda Mormon
 Adaw'd a'u bron yn brudd,
 A welsant eu holl genel
 Yn cyd-falurio'n bridd.
 Ar ol dyfetha'r Nephiaid,
 'R Lamaniaid fu yn hir,
 Mewn trallod sy'n anhysbys,
 Yn trigo yn y tir:
 Aeth cenedlaethau heibio,
 A daeth Cenedloedd blin
 Fw plith i ranu 'n tiroedd
 I gyd yn eiddo'u hun.
 O, pwy a ddarfu weled,
 Ar y cyfandir mawr,
 Y bobl yma'n crwydro,
 Heb nodedd unrhyw awr,
 Tra gwnai'r Cenedloedd beilchion,
 Trwy drais a gormes flin,

Ddosparthu'r tir gyfrifent
 Oedd gynt yn eiddo'u hun.

A phwy ag sydd yn credu,
 Na ddysgwyl am y pryd,
 Ca pechod a phob gormes
 Eu gyru'n llwyr o'r byd;
 A phan fydd i wirionedd,
 Fel enfys yn y gwlaw,
 Hardd ddangos yr addewid
 O'r heddwch mawr a ddaw.

O, ti, hiliogaeth athrist
 A gorthrymedig iawn,
 Daw diwedd ar y dristwch,
 A chai ymwarded llawn:
 Yr Arglwydd a'th gyhoeddodd
 Yn weddill iddo Ef;
 O Abra'm y disgynaist,
 A chefaist sylw'r nef.

Dy feini 'n ogoneddus
 Gan liwiau teg a fydd,
 A'r saphir wna ddysclaerio
 O amgylch it' rhyw ddydd:
 Ffenestri gai o agat,
 O fewn y wlad dda hon;
 A'th byrth fydd lawn carbunciau,
 I'th roesaw di yn llon.

Dychwela 'nol i Seion,
 A'th orfoleddus gân;

Dy dristwch a dy ochain,
 A ffoant o dy flaen;
 Galluoedd mawr y nefoedd,
 Ddont lawr i'th roi yn rhydd;
 Yr Iesu fydd dy Brynwr,
 Ac yn dy ganol bydd.
 Pryd hyny'r gwylledyddion,
 Hwyl a gyd-welant oll,
 Pan Duw ddwg Seion etto,
 'Rhon fu o'r byd ar goll:
 Y blaidd a'r myn orweddant
 Mewn heddwrch llawn ynghyd,
 A'r oen wna'r llew yn gyfaill,
 Heb ofni'i wg un pryd.
 Ca'r ddaear oll ei llenwi
 Gan wir wybodaeth Duw,
 Ac ni chaiff dim niweidio,
 Na blino neb fydd byw:
 A'r rhai'n yw y newyddion
 A draethwn i bob un;
 Cynnwysant fawr lawenydd,
 A digon byth i ddyn.

540 M. N. 8, 7.

Pan ddaw'r Iesu i deyrnasu,
 Gyda'i seintiau ar y llawr,
 'Rhai fu'n cael eu mawr ddirmygu,
 Eu gogoniant fydd yn fawr;
 Bydd pob pechod wedi peidio
 A diflannu'n llwyr o'r byd,

Iesu mwyn fydd yn llywyddu,
 Dros y ddaear faith i gyd. J. E.

541 M. N. 10au.

Henffych i'r hyfryd ddydd sy'n dod,
 Pan na fydd gormes byth yn bod;
 Teyrnaswn byth yn Seion wiw,
 Yn nghwmni heirdd angylion Duw. J. E. W.

542 M. N. 8, 7.

'Rwyf yma'n mhlith gelynyon,
 Fy erlid maent o hyd,
 O na chawn fyned drosodd
 I fil amgenach byd:
 Caf yno ganu'n gynhes,
 A'm calon fydd yn llon;
 'Rwy'n llawenhau wrth gosio
 Caf adael Babilon. W. O. E.

543 M. N. 9, 8.

Pan gwrddwn yn Seion fel teulu,
 Heb neb i'n dychrynu trwy'r lle,
 Bydd pob un yn cael ei amddiffyn,
 'Gan weision dewisol y Ne':
 Cawn yno fwynhau o'r bendithion
 Gyfrenir i bawb yn eu pryd;
 Bydd yno bob lluniaeth i'n lloni,
 Pan drenga trigolion y byd. J. E.

544 M. H.

Fe ddaw y dyddiau cyn bo hir,
 Cawn fyned oll i Seion dir;

A meddu pob goruchel ddawn,
Yn nghwmni gweision Duw a gawn.

Rhwysgfawredd Babel ga yn awr
Ei lwyr ddymchwelyd oll i'r llawr;
A'r saint gant lechu'n ddiogel draw,
Yn Seion dir, heb boen na braw.

Gwae i erlidwyr plant y nef,
Hwy ro'nt bryd hyn aruthrawl lef;
Yn gyflawn cânt eu talu 'nawr,—
Eu gwobr ga plant Babel fawr. J. P. R.

545 M. S. D.

Dy air, O Dduw, a'th gynghor cu,
Rho nerth i ni eu gwneuthur;
A'n bywyd a'n tystiolaeth ni,
Fo'n denu pob pechadur,
I ufyddhau i Dduw y nef,
I'w gaffael ef yn Geidwad;
Ac yna cured drygau'r byd,
Caf Ysbryd Duw yn wastad.

Bydd hwn i'm nerthu ar fy nhaith,
I wneyd y gwaith gofynol,
I adeiladu teyrnas Dduw,
Ac hefyd byw yn dduwiol,
A chael fy nghasglu gyda'r saint,
Bydd hyny'n fraint ragorol;
A chael o gwmmi engyl Duw,
Ac hefyd byw'n dragwyddol. J. R.

546 M. C. D.

Hiraethu'r wyf am feddu'r wlad,
Hoff Seion fad, i fyw,
Mae caf bob dysg yn nhŷ fy Nhaf,
A chariad meibion Duw:
Holl luoedd nef a dae'r yn un,
Wrth gynllun mawr y Nef,
A adeiladant yn gytun,
I'r Brenin deyrnas gref.

Mor deg, mor hardd, a hyfryd bydd
Parwydydd Seion wiw;
O'i mewn gwych aur a pherlau fydd,
Er lloni pobl Dduw:
Ond beth yw hyn oll i'w fwynhau,
At fôr di-draï o ddysg,
A chwmni engyl i barhau,
A duwiau yn eu mysg. J. R.

547 M. H.

O, pwy ni'th ofna, Frenin mawr,
Yn mhlith holl luoedd nef a llawr?
Can's nid yw'r cread mawr a'i rym,
I ti, O Dduw, ond megys dim.
Trwy gymlawdd môr a'r corwynt certh,
Ynghyd a'r tân a'i egniad terth,
Trwy'r ddaear-gryn a'r daran gre',
Dy nerth adwaenir yn mhob lle.
Pan gynt ar Sinai rho'ist dy draed,
Y mynydd oll yn crynu gaed,

A'r ddewraf o genedloedd byd,
 Gan fraw yn curo gliniau'n nghyd.
 Ofnadwy ryfedd yw dy waith,
 Trwy gyrau'r nef a'r ddaear faith;
 Gogoniant, gallu mawr di-goll,
 Sy'n ganiyddadwy trwyddynt oll.

N. DDU.

548 M. H.

Y perffaith gariad sydd yn Nghrist,
 Ei deimlo gaffom oll yn gry',
 Er ennyn trwy bob enaid trist,
 Y pur lawenydd oddi fry.
 O, dyma'r cariad mwy ei werth
 Nâ holl drysorau dae'r yn nghyd,
 A thyma'r cariad sydd â nerth
 I'n harwain trwy orthrymder byd.
 Pan fel mynyddau ban y byd
 Y rhwystrau ar fy llwyr cain,
 Yn nghariad Duw caf nerth o hyd
 I'w trechu'n llwyr, a myn'd yn mlaen.
 Maddeugar yw, tosturiol iawn,
 A dyoddefgar, mwyn ei fryd;
 Yr edifeiriol deimla law'n
 Ddiogelwch dan ei adn glyd.
 Ei eiriau grasol, hynaws, sydd
 Fel balm ar glwy'r brathedig fron;
 O fro caethiwed dwg yn rhydd
 Yr enaid llesg i ryddid llon.

Ein Tad, 'rhwn wyt yn gariad oll,
 O dyro'r cariad hwn i ni,
 Fel gallom gadw yn ddi-goll,
 Dy bur orch'mynion dwysion di.

N. DDU.

549 M. N. 7, 4.

Fe wahoddir yr holl saint
 I ymfudo,
 Draw i Seion, er eu braint,
 I breswyllo;
 Gwlad yw a addawai'n Tad,
 Er yn foreu,
 Lle o waredigaeth rad,
 I'w holl seintiau.
 Yno teyrnas Iesu sydd;
 A'i bendithion
 Wnant ddylifo nos a dydd, }
 I'w thrigolion:
 Pan gawn ganfod! gwychedder hon,
 A'i gogoniant,
 Ni cheir dim i loni'n bron,
 Ond ei mwyniant.
 Pan gawn gyrhaedd Seion draw,
 Gyda'r teulu,
 Fu yn teithio yma 'thraw
 Mewn caledi,
 O'r fath deimlad leinw'r fron
 A llawenydd,
 Wrth wel'd dewrion byd o'r bron
 Gyda'u gilydd.

T. LL.
343

550 M. H.

Un eiddil wyf, O Dad o'r nef;
Pan geisiaf nerth, clyw di fy llef;
'Rwyf 'nawr yn mhell o'm cartref clyd,
Yn teithio trwy anialwch byd.

Bydd Di yn dŵr i'r gwan ei nerth,
Lle gwnaf fy noddfa fawr ei gwerth;
Mewn croesau blin, bydd di o'm plaid,
A llusern oleu i fy nhraed.

Dy gynghor fyddo'm nerth bob pryd,
Y penaf drysor fedd y byd;
A hwyliu fy ngherddediad i,
Er rhodio yn dy lwybrau di.

Diferodd, do, dy eiriau di,
Yn felys i fy nghalon i;
Hwynt-hwy yw'm maeth a'm hymborth
pur,

A'm cysur dan bob loes a chur. T. LL.

551 M. C.

Yn llawenhau 'rwyf bob rhyw awr,
Mewn gobaith o fwynhad
Y rhagorfreintiau mawr a geir
O fewn i Seion wlad.

'Does yma ond pob nychdod blin,
Gorthrymder a sarhad;
Am ddianc wyf i'r wlad sy'n mhell,
A roddwyd gan fy Nhad.

Fy ngolwg a gyfeiriaf 'mlaen
At orfoleddus ddydd;
Bydd yn gyfnewid am fy mhoen,
A mawr orfoledd rydd. T. LL.

552 M. N.

Dewch, flyddlawn saint, yn ufydd,
I ganu gwiw glodydd,
Pêr foliant i'r Gwaredydd
Sydd fry yn y nef;
Pob llais fo'n moliannu
Ei fawredd a'i allu;
Ac uner i gyd-ganu
Pur fawl iddo Ef. T. LL.

553 M. N.

Yn nghanol yr erlid, y dirmyg, a'r gwawd,
Mae'r Iesu bendigaid yn f' arddel yn frawd;
Am bob rhyw w'radwydd a sarhad
O eiddo'r gelyn mawr a'i frad,
Dielir etto gan ein Tad,
Pan ddelo y dydd
Y llwyr waredir Seion,
O blith ei holl elynion,
Rai ereulon eu cri;
Pan fyddont hwy yn trengu,
Llon ganu wnawn ni. DEWI.

554 M. N. 7, 6.

O Dad, cyfrana'th Ysbryd,
Yn siriol i'r holl saint;

Mwynhau'i ddylanwad hyfryd,
 Sydd yn ryfeddol fraint;
 Y galon oer gynhesir;
 Y 'storm, gostegir hi;
 Tawelwch mawr a gwynfyd,
 A ganlyn d' Ysbryd di.
 Adnabod grym dy gariad,
 Yn ei dywalltiad cry'
 Ar led yn ein calonau,
 A ladd ein hofnau ni:
 Llawenydd mawr, dan obaith
 Gogoniant Duw, a gawn;
 Yn nghanol gorthrymderau,
 Dyrchafu'th glod a wnawn. DEWI.

555 M. N. 8au.

Mawr yw'm hiraeth i am Seion,
 Dyma'r lle mac'm bryd yn gysson;
 Adeiladu hon yn wastad,
 Yw fy nyben a'm holl fwriad.
 O, na chawn i fyned yno,
 Lle mae heddwch yn blodeuo,
 A chyfiawnder yn cartrefu
 Rhwng holl ddeiliaid teyrnas Iesu. DAN.

556 M. H.

O, gwranddo'n gweddi, nefol Naf,
 Ar ran dy blant ag y'nt yn glaf;
 Mae dy addewid di o'u plaid,
 O rho dy fendith 'nawr wrth raid.

O boed i'th Ysbryd, Arglwydd Nêr,
 I fyn'd trwy'r gwaed, y cnawd, a'r mên,
 Nes delont hwy o'u poen yn rhydd,
 Trwy nerth a rhinwedd gweddi'r fydd.
 Tydi yw'r Meddyg goreu gawn,
 Os atat daw dy blant yn iawn;
 Gan hyny, nertha ni, O Dad,
 Fel casso'th gleifion wir iachâd. T. H.

557

M. N.

Diolchaf i Dduw, tra byddaf fi byw,
 Am adfer 'r efengyl yn rhad,
 Ufydd-dod i hon, a'm cyfyd yn llon
 I hardd bresennoldeb y Tad;
 Ac yno heb boen, yn ngwyddfod yr Oen,
 Yn llawen yn nghanol y llu,
 Dymunaf gael bod, i ganu ei glod,
 Am gadw un gwael fel myfi. J. E.

558

M. N.

Yn y dyffrynoedd pell,
 Mae Duw yn adeiladu tŷ,
 I'w enw'i hun yn gu;
 Dewch yno, dewch,
 Pa'm byddwch cy'd mewn athrist fyd?
 O ufyddhewch, a dewch. R. J. D.

559

M. C.

Ar dir gorthrymder 'rwyf yn byw,
 Fe'm llethir lawer awr,

O dan drallodion o bob rhyw,
Yn ngwlad y cystudd mawr.

Mi drof fy ngolwg 'nawr yn syn,
Tua bryniau Seion wlad,
Lle caf' orfoledd ar ol hyn,
Diderfyn ei barhad.

Ni welir neb dan ormes mwy,
O deulu byd yr hedd;
Daw diwedd ar eu hanghen hwy,
'Nol cyrhaedd gwlad y wledd.

Y nos a giliodd draw yn mhell,
Llewyrchu mae'r holl nen;
Am hyny ceisiwn wlad sydd well,
Dan addurn Crist, ein Pen. DEWI.

560

M. N.

Y saint sy 'nawr yn Mabilon,
Mewn tristwch trwm,
Yn wael eu llun dan ormes hon,
Yn eithaf llwm;
Yn cael eu llethu gan y byd,
Dan rwybau caeth o bryd i bryd,
A phawb a'u lliid at rhai'n ynghyd,
Dros amser hir:

Ond llawenhewch, chwi deulu'r ffydd,
Fe wawriodd, do, yr hyfryd ddydd,
A gwobr etto i chwi fydd
Ar Seion dir.

561

M. S.

Yr Arglwydd wrendy gŵyn y gwan,
Pan fyddo dan drallodion;
Rhyw filoedd maith a dystiant hyn,
Yn ngolwg eu gelynon.

Yr Arglwydd Nêr, efe sydd Dduw,
A hynod yw ei allu;
Holl frad gelynon, ef a'i gŵyr;
Ca'r oll eu llwyr orchfygu.

Fe wrendy'n cri, rhydd nerth wrth raid,
A chlyw'r ochenaïd wanaf;
Mae'n gymhorth hawdd, a chawn ar frys
O'i law y trysor penaf. DEWI.

562

M. N. 7, 6.

Yn iach i gystudd Babel,
Ei dial a'i holl gur,
Gwnawn ganu Haleliwia
Ar fyr yn Seion dir;
Y wlad sy'n llawn bendithion,
Ei golud gawn yn gu,
Cartrefle y ffyddloniaid,
A Seion ydyw hi.

R. J. D.

563

M. N. 11au.

Yn llon i'r gorllewin, i'r ddedydd hoff
wlad,
'Rwy'n meddwl cael myned, wrth alwad
ein Tad,

I fyw yn gysurus dan noddod ein Duw,
A chael o'i gymdeithas tra byddom ni byw.
Gwlad, gwlad, hoff, hoff wlad,
'Does le ar y ddaciar fel Seion, hoff wlad.

J. E.

564 M. N. 8, 7.

Deuwch, codwn, saint-yr Arglwydd,
Ac ymdeithiwn tua'r wlad,
'Rhon sy'n gorwedd rhwng mynyddoedd,
Ac a roddwyd gan ein Tad:
Gwlad yw hon lle daw yr Arglwydd
I drigfanu gyda'i saint,
Pan wna daro mewn lldiawgrwydd,
Yr annuwiol â phob haint. E—TH.

565 M. H.

O, Dad, gwrandawa'n gweddi daer,
Ar ran dy Eglwys ar y ddae'r;
Dyhidla'th Ysbryd ar bob pryd,
I lanw'th weision trwy y byd.

Bendithia'r Brif-lywyddiaeth draw,
A'r Deuddeg deithiant yma 'thraw;
A'r Patriarchiaid tra f'ont byw,
Fo'n llawnion o fendithion Duw.

Bendithia'r Arehoffeiriaid 'gyd,
A'r Deg-a-thrugain trwy y byd;
A'r holl Lywyddion yn mhob man,
A'r lleill sydd er eu dal i'r lan.

Bendithia'r holl Henuriaid sy,
A'r holl Esgobion sy'n dy dŷ,
'R Offeiriaid a'r Athrawon 'gyd,
A'r diaconiaid oll ynghyd.

Bendithia'r oll o'r gadwyn fawr,
Trwy'r euraidd linciau mân i lawr,
Fel o'n hiselder gallom ni,
Ar hyd-ddi ddringo'n uchel fry.

566 M. S. D.

'Rwy'n penderfynu myn'd yn mlaen,
Trwy nerth fy Nuw, yn ffyddlon,
Gan barchu deddfau'r Iesu glân,
Nes cyrhaedd mynydd Seion;
Ac wedi dod i'r wlad fwyn rydd,
Gwnaf eilwaith gyfammodi,
Yr af yn mlaen o ffydd i ffydd,
Nes daw y Brenin Iesu. M—T.

567 M. N. 12, 11.

Mae Babel i syrthio yn drigfa cythreuliaid,
Er maint ei galluoedd a'i nerthoedd
yn awr,

Ei barn a dywelltir, daw gwae ar ei deiliaid,
Ei chwymp fydd yn enbyd, a'i dystryw
yn fawr:

Gwae, gwae, sydd yn sefyll uwch ben ei
dinasoedd,

Hwy ysir yn ulw gan losgfa o dân;
Mae plaau echryslawn yn canlyn ei lluoedd,
Bydd newyn a galar'n eu toi, fawr a mân.

Breninoedd y ddaear, gan sefyll o hir-bell,
 A syllant mewn dychryn ar ddifrod eu
 gwlad;
 Hwylant pan byddo dan ddyrnod a
 fflangell,
 Wrth wel'd mwg eu llosgiad, a'i dirfawr
 sarhad:
 Pob masgnach a phleser yn awr a ddar-
 fyddant;
 Heb werthu na phrynu, ei thynged fydd
 wael;
 Celfyddwyr a chrefftwyr, yn fuan diflanant,
 Ni fydd ei gogoniant byth mwyach i'w
 gael. A. L. J.

568 M. N.

Tydi, O ein Duw,
 Iawn ydyw dy ganmol, wrth reol iawn
 ryw;
 Rhoi iti addoliad ein dyled oll yw;
 Anfonaist i lawr,
 Er rhyddid i ddynion, rai noethion yn awr,
 'R efengyl dragwyddol, ragorol ei gwawr;
 Fe gân palledigion, a rhai fu'n afradlon
 Yn rhodio tir estron, yn eon yn wir,
 Mewn hyfryd anthemau; yn rhydd o'u
 cadwynau,
 O wlad galarnadau, eu dygir cyn hir,
 I'r wlad lle mae llawnder yn toi ei holl dir.
 Fe gilia pob galar;—o gwynion yn gynnar
 Fe'u dygir, rai hawddgar a hygar, i heddi;
 352

Yn Seion y canant, ar gynnydd, ogoniant,
 A mawr orfoleddant am lwyddiant ywledd;
 Pob mwyniant amgenach, hwy mwyach
 a'i medd. DEWL.

569 M. C.

Pwy bynag garo dai neu dir,
 Yn fwy na charu Crist,
 Mewn tlodi gwelir ef yn wir,
 Yn llwm mewn annedd drist.
 Y neb a garo'i einioes frau,
 Heb ufyddhau i Dduw;
 Daw hwn ei hun i brofiad clau,
 Mai dyn truenus yw.
 O ganlyn Crist, rhaid codi'r groes,
 Heb wro ar un llaw;
 Ond buan derfydd cur a loes;
 Cawn fyn'd i Seion draw. DEWL.

570 M. N.

O deuwlch, bechaduriaid trist,
 A chredwch fwyn efengyl Crist;
 Os na wnewch garu Duw a'r Oen,
 I chwi mae'n aros fythol boen.
 Daw'r gafod drom i lawr,
 O! ffowch, O ffowch yn glau,
 Mae dydd y dial mawr
 Yn cyflym agosáu;
 O ffowch i'r noddfa, ffowch ar frys. DEWL.
 353

571

M. N.

Deffrowch, Genedloedd; clywch ein llef;
Gwnewch frys i ddod i deyrnas nef;
Nid hir gwahodda'i weision Ef;
Can's myn'd mae'r Saint i Seion.

Edifarhewch, a dewch yn glau,
I fedydd dw'r gwnewch ufyddhau;
Ar fyr fe gaiff y drws ei gau;
Can's myn'd mae'r Saint i Seion.

O dewch i dderbyn Ysbryd Duw,
A'i hyfryd ddoniau o bob rhyw;
Dewch, tra mae'r alwad yn eich clyw;
Can's myn'd mae'r Saint i Seion.

Os na ddewch 'nawr, daw gwae i'ch rhan,
A gwaeddi fyddwch yn y man,
"Does gwas i Dduw mewn unrhyw fan;
Fe aeth y Saint i Seion." *

572

M. C.

Mae offeiriadaeth fawr y nef,
A'i swyddi aml hi,
Yn dod i feddiant llw o'r saint,
Yn roddion oddi fry.

Na foed i neb dderbynio rodd,
Er dim ei cholli byth,
Fel gallo trwyddi gael o hyd
Fendithion rif y gwlith.

O werthfawr rodd! cael meddu hawl
I weini cyfraith Duw,—
I farnu rhwng y saint bob pryd,
A'u dysgu'n ddoeth i fyw.

Pa ddyn a feiddia fod yn draws
Wrth weini 'i ddeddfau Ef,
Tra gŵyr nad ydyw ef ei hun,
Ond gwas yn nheyrnas nef?

O Dduw, gwna di ein dysgu oll,
Mai'th weision y'm bob awr,
Ac y cawn roddi cyfrif llwyr,
Ger bron ein Barnwr mawr.

573

M. C.

Daeth Iesu Grist i dlodi mawr,
Wrth wared euog ddyn;
Cyssegrwn ninnau bob peth 'nawr,
I'w enw Ef ei hun.

'Doedd ganddo le roi 'i ben i lawr,
Wrth weithio gwaith ei Dad;
Trwy dlodi, gellir cael yn awr
Ogoniant Iesu mad.

O dlodion, weithian llawenhewch,
Mae cyfoeth i chwi draw;
I'ch rhan goludoedd mawr a gewch,
Mae'r amser da gerllaw.

Os gad'wn bob peth er ei fwyn,
Cawn drysor yn y nef;

I lawnder bythol cawn ein dwyn,
Fe'i gwiriwyd ganddo Ef. DEWI.

574 M. H.

Er Tad, a'r Mab, a'r Ysbryd Glân,
Y perthyn pob rhyw fawl a chân;
A'r ddae'r a'r nef folianno'n nghyd,
Eu henwau santaidd hwy o hyd.

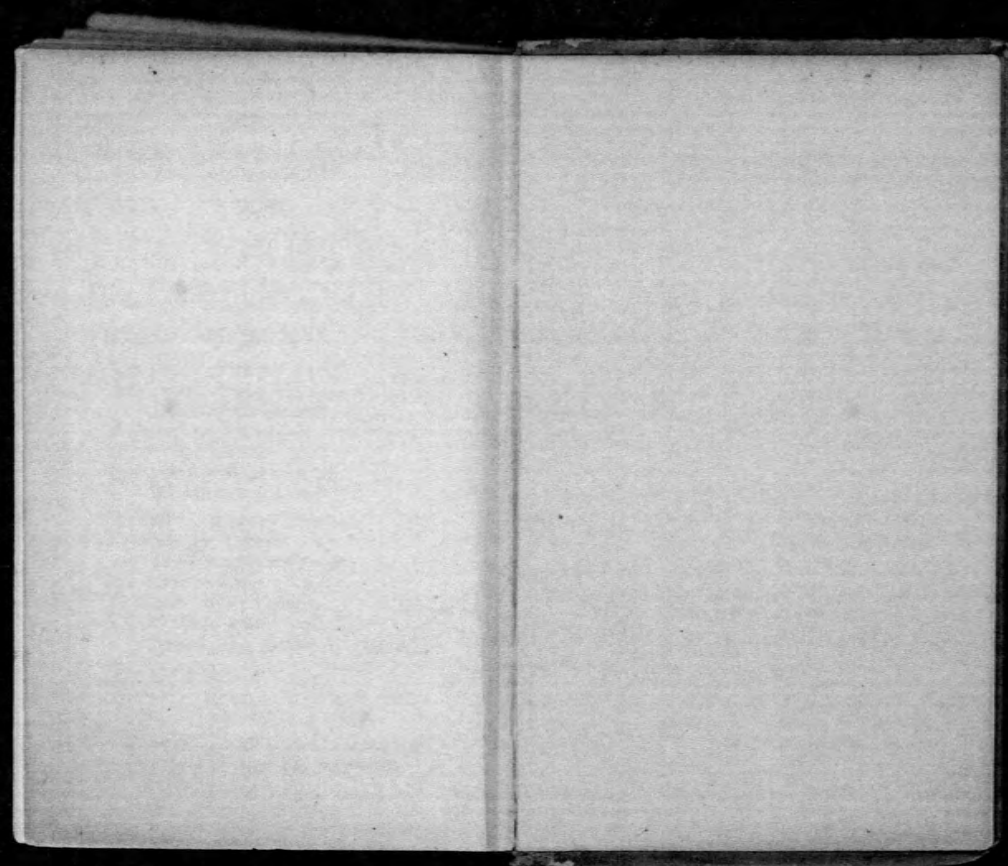
575 M. N. 6, 4.

Terfynu wnawn yn awr;
Am hyny, Arglwydd mawr,
Bendithia'n gwaith;
A boed i'th Ysbryd di
O hyd ein harwain ni,
Nes cawn gyd-ganu'n llu,
Mewn newydd iaith.

Er Tad boed mawl a chân,
Er Mab, a'r Ysbryd Glân,
Trwy'r ddae'r a'r nen:

Eu teyrnas lanwo'r byd,
A ninnau fo yn nghyd,
Yn ddeiliaid ynddi 'gyd,
Dros byth: Amen.

W. S. P.

Gwrandu lais Tywysog bywyd,
Gwel dy goron yn dy law,
Cei d' addurno â phob gwynfyd,
Gwisgi anfarwoldeb draw.

Cân, mac'th ymdrech bron a gorphen,
Buddugoliaeth gei f'ih ran,
Ar dy gwynfan y daw diben,
Meddi ryddid yn y man;
Os caethiwed Babel greulon,
Fu'n dy lethu lawer gwaith,
Draw ar hyfryd fynydd Seion
Cei lawenydd pen dy daith! DEWE.

226 M. N. 6, 4.

Mi ganaf hoenus gaine
I'r Hwn sydd ar y faine
Yn Frenin fry;
Fe welir cyn bo hir
Ei deyrnas drwy'r holl dir
Ac henffych iddi'n wir
Ddywedaf fi.

Cyduna yr holl Saint,
Gan werthfawrogi'r faint,
Mewn unol dryd;
A gwaeddant ag un llef,
Mae croesaw iddo Ef
I ddod i lawr o'r nef;
Mac'n awr yn bryd

I fynydd Seion awn,
Can's yno gweled gawn
Ei ddyselaer wedd;
Cawn yno hefyd gwrdd,
I eistodd wrth ei fwrdd,
Tu hwnt i ofer dwrdd,
Mewn hyfryd wledd.

Angylaidd fawl a fydd,
A chân seraphaidd rydd
Yn ddi-wahan;
Clustfeinia'r nefol lu
I wrando'r folawd gu,
A thirawant hwythau fry
Yr unrhyw gân.

Fe leinw'r Ysbryd Glân
Fynwesau mawr a mân,
Trwy'r dyrfia hardd;
Bydd pawb mewn hyfryd hoen,
Heb unrhyw nych na phoen,
Yn canu mawl i'r Oen,
Yn ddi-wahardd.

Mor ogoneddus fydd
Y saint yn awr y sydd
Yn destun gwawd;
Coronir lwy ryw awr
'N frenin oedd teg eu gwawr,
Teyrnasant ar y llawr
Mewn dirfawr ffawd.

Hymn #226 is by David Roberts

A'r holl annuwiol rai
Geryddir am eu bai,
Gostyngir hwy;
A'r diafol fydd pryd hyn,
Wrth gadwyn yn y llyn;
Ei rwymyn fydd yn dŷn,
Ni ddryga mwy.

Mor ddedwydd fydd y fan,
O sierhewch eich rhan,
Chwi ddynion da;
A fflowch rhag min y cledd,
Ni welir mwyach heddi,
Aiff llw i lawr i'r bedd,
Trwy ddirfawr bla.

O dued pawb yn llw,
I wrandaw gyda ni,
Y rhybydd dwys;
O, dewch, medd Duw yn awr,
O gyrau Babel fawr;
Fe gwmpir hon i'r llawr—
Mae'n beth o bwys. D. R.

227 M. N. 8, 7.

O, fy enaid, paid a thewi,
Am y fendith ge'st yn rhad,
Rhon addawodd y Messiah
Pan ai adref at ei Dad;
Caed y blaenffrwyth yn Nghaersalem,
Pan yr oeddynt yn gytun;
142

Mae'r addewid o'r cyflawnder
Yn nyfodiad Mab y Dyn. R. R.

228 M. N. 7, 6.

Cymdeithas hoffus hyfryd
Yw bod yn mhlith y Saint,
Ni ddichon byd mo'i hadwaen,
Na meddu'r cyfryw fraint;
Am hyny byddwn lawen,
Heb ofni gwg na gwawd,
Can's galwyd ni i ryddid,
O ofid Babel dlawd.

Cyfodwch chwi eich penau,
Yw cyngor Iesu cu;
Ni fyddwch drist ond siriol,
Yn ngwyneb uffern ddu;
Gorchfygodd ef y gelyn,
Ynghyd â'i arfog lu,
Gorchfygwn ninnau hefyd
Trwy arfau'r nefoedd fry.

Am hyny gwisgwn arfau
Y pen Rhyfelwr mawr,
Sef gwir santeiddrwydd bywyd,
Tra byddom ar y llawr;
A chariwn gleddyf miniog,
Sef gair y bywyd pur,
Yr hwn a lwyr orchfyga
Bob gelyn cyn bo hir. J. R.